MAX BROOKS

De la autorul bestsellerului *RĂZBOIUL Z*

Bestseller *The New York Times*

INVOLUȚIE

ARMADA

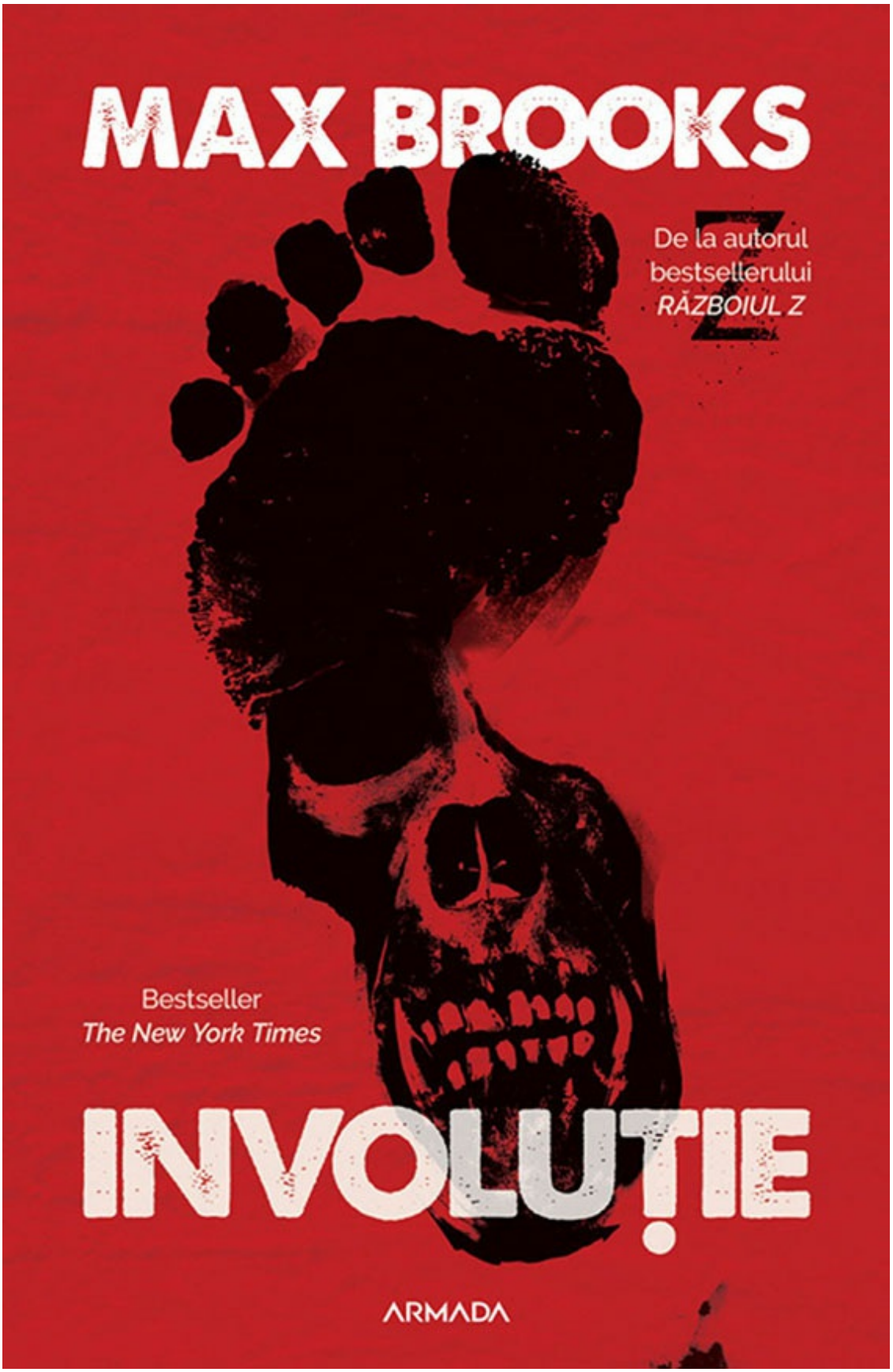
MAX BROOKS
De la autorul bestsellerului RĂZBOIUL Z
Bestseller The New York Times
INVOLUȚIE
ARMADA

ARMADA

MAX BROOKS s-a născut în 1972, la New York. Este fiul regizorului Mel Brooks și al actriței Anne Bancroft. A urmat cursurile Crossroads School din Santa Monica și a studiat istoria la Pitzer College din Claremont, California. Între 2001 și 2003, a fost membru al echipei de scenariști a celebrei emisiuni de comedie difuzate de NBC, Saturday Night Live (SNL). În 2003, a publicat prima carte, The Zombie Survival Guide, urmată, în 2006, de World War Z (Războiul Z, 2012), roman ecranizat în 2013, cu Brad Pitt în rolul principal. Devolution (2020; Involuție, Armada, 2021) s-a bucurat de un imens succes, iar drepturile de ecranizare au fost deja achiziționate de Legendary Entertainment. Brooks este și actor, apărând în seriale de televiziune și împrumutându-și vocea unor personaje din filme de animație. Locuiește în California, împreună cu soția sa, Michelle, și cu fiul lor.

MAX BROOKS

INVOLUȚIE

Traducere din limba engleză de
MIHAI-DAN PAVELESCU

Coperta: Adnan VASILE
Prepress copertă: Alexandru CSUKOR
Redactor-șef: Marian COMAN
Redactor: Mihaela STAN
Tehnoredactor: Magda BITAY
Lector: Anca Baciu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BROOKS, MAX
Involuție / Max Brooks ; trad. din lb. engleză: Mihai-Dan Pavelescu. - Bucureşti : Nemira Publishing House, 2021
ISBN print: 978-606-43-1267-9
ISBN ebook: 978-606-43-1404-8
I. Pavelescu, Mihai Dan (trad.)
821.111

Max Brooks
DEVOLUTION
Copyright © 2020 by Max Brooks
Map copyright © 2020 by David Lindroth, Inc.
All rights reserved.

© Nemira, 2021
ARMADA este un imprint al Grupului Editorial Nemira.

Tiparul executat de tipografia PAPER PRINT INVEST, Brăila.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1404-8

CUPRINS

Introducere
Capitolul 1
Capitolul 2
Capitolul 3
Capitolul 4
Capitolul 5
Capitolul 6
Capitolul 7
Capitolul 8
Capitolul 9
Capitolul 10
Capitolul 11
Capitolul 12
Capitolul 13
Capitolul 14
Capitolul 15
Capitolul 16
Capitolul 17
Capitolul 18
Capitolul 19
Capitolul 20
Capitolul 21
Capitolul 22
Capitolul 23
Capitolul 24
Capitolul 25
Epilog
Multumiri
Note

Pentru Henry Michael Brooks: fie să-ți învingi toate temerile!

„Ce fiară urâtă este maimuța și cât de mult ni se aseamănă!“

Marcus Tullius Cicero

NORD
(Rainier)
Mostar
Noi
(Holland)
VEST
Reinhardt
EST
Heliport
Casa Comună
Perkins-Forster
Durant
Boothe
SUD

INTRODUCERE

„BIGFOOT DISTRUGE AȘEZAREA.“ Acesta era titlul unui articol pe care l-am primit la scurt timp după erupția lui Mount Rainier. Crezusem că e spam, rezultatul inevitabil al atâtor cercetări on-line. La momentul acela, tocmai terminam al o sutălea articol al meu despre erupția vulcanului Rainier, analizând toate fațetele unei calamități care ar fi trebuit prezisă și prevenită. La fel ca restul țării, aveam nevoie de fapte, nu de senzaționalism. Păstrarea simțului realității fusese punctul central al multor articole, pentru că, dintre toate eșecurile umane consemnate în cazul Rainier – politice, economice, logistice –, aspectul psihologic, isteria alimentată de hiperbole, sfârșise prin a ucide cei mai mulți oameni. Iar acum apărea din nou, chiar pe ecranul laptopului meu: „BIGFOOT DISTRUGE AȘEZAREA.“

Dă-l uitării, mi-am spus, *lumea nu se va schimba peste noapte. Respiră adânc, șterge-l și mergi mai departe.*

Și aproape c-aș fi făcut-o. Dacă n-ar fi fost acel cuvânt.

„Bigfoot.“

Articolul, postat pe un site de criptozoologie obscur, susținea că, în timp ce restul țării se concentrase asupra catastrofei Rainier, un dezastru mai mic, dar nu mai puțin sângeros, avusese loc la câțiva kilometri distanță, în eco-comunitatea Greenloop cea retrasă, sofisticată și high-tech. Autorul articolului, Frank McCray, descria modul în care erupția nu numai că izolase Greenloop, eliminând orice posibilitate de salvare, dar, de asemenea, o lăsase vulnerabilă în fața unei bande de creaturi simiene flămânde, ce fugeau de aceeași catastrofă.

Detaliile asediului fuseseră înregistrate în jurnalul surorii lui Frank McCray – Kate Holland, care locuia în Greenloop.

„Nu i-au găsit niciodată corpul“, mi-a scris McCray într-un e-mail însoțitor, „dar, dacă tu îi poți publica jurnalul, poate îl va citi cineva care a văzut-o.“

Când l-am întrebat de ce mă alesese tocmai pe mine, a răspuns: „Pentru că ți-am urmărit articolele despre Rainier. Nu scrii nimic despre subiectele pe care nu

le-ai cercetat mai întâi cu atenție.“ Când l-am întrebat de ce crede că m-ar interesa Bigfoot, mi-a răspuns: „Am citit articolul tău din *Fangoria.*“

În mod clar, nu eram singurul care știa cum să cerceteze un subiect. Cumva, McCray găsise lista „Celor mai bune cinci filme clasice cu Bigfoot“, pe care o scrisesem cu decenii în urmă pentru faimoasa revistă horror *Fangoria*. În articolul respectiv, povestisem cum crescusem „în toiul freneziei Bigfoot“ și-i provocasem pe cititori să urmărească filmele acelea vechi „cu ochii unui copil de șase ani, ochi care fug întruna de la teroarea de pe ecran, la copacii întunecați și foșnitori de dincolo de fereastră“.

Articolul trebuie să-l fi convins pe McCray că o parte din mine nu era tocmai pregătită să-și abandoneze obsesia din copilărie. De asemenea, el trebuie să fi știut că scepticismul meu de adult îmi va cere să-i cercetez cu atenție povestea. Ceea ce am și făcut. Înainte de a-l contacta din nou pe McCray, am descoperit că existase într-adevăr o comunitate Greenloop foarte mediatizată. Am dat de mai multe comunicate de presă despre înființarea ei – și despre fondatorul Tony Durant. Soția lui Tony, Yvette, ținuse câteva cursuri on-line de yoga și de meditație în Casa Comună a așezării până chiar în ziua erupției. Dar, din ziua aceea, totul încetase.

Așa ceva nu era neobișnuit pentru localitățile aflate în calea șuvoaielor de noroi fierbinte declanșate de Rainier, dar o verificare rapidă a hărții oficiale FEMA (1) a arătat că Greenloop nu fusese niciodată atinsă. Și, în timp ce zone devastate, ca Orting și Puyallup, reveniseră on-line, în cele din urmă, Greenloop a rămas o gaură neagră. Nu au existat reportaje în presă și nici înregistrări de amatori. Nimic. Până și Google Earth, care fusese atât de sârguincios în actualizarea imaginilor prin satelit ale zonei, continuă să publice fotografia originală, dinaintea erupției, a lui Greenloop și a zonei înconjurătoare. Oricât de ciudate ar fi fost toate aceste mistere, în final, m-a readus la McCray faptul că singura menționare a lui Greenloop *după* dezastru pe care am reușit s-o găsesc figura într-un raport al poliției locale, care spunea că ancheta oficială e „în curs“.

„Ce știi?“, l-am întrebat după câteva zile de tăcere. Atunci mi-a trimis linkul unui album foto de pe AirDrop al rangerului senior(2) Josephine Schell, pe care aveam s-o intervievez ulterior pentru acest proiect. Ea condusese prima echipă de

căutare și de salvare în ruinele carbonizate ale fostei așezări Greenloop. Printre cadavre și resturi, ea descoperise jurnalul lui Kate Holland (născută McCray) și fotografiase toate paginile înainte ca originalul să dispară.

Inițial, am bănuit că e o farsă. Sunt destul de vârstnic ca să-mi amintesc celebrul scandal al „Jurnalelor" lui Hitler. Cu toate acestea, când am terminat ultima pagină, mi-a fost imposibil să nu cred povestea lui Holland. O cred și acum. Poate că de vină sunt simplitatea scrisului și ignoranța frustrant de credibilă a tot ce ține de Sasquatch. Sau poate că este vorba doar de propria dorință irațională de a-l reabilita pe băiețelul speriat care am fost cândva. De aceea am publicat povestea lui Kate, împreună cu alte câteva știri și interviuri de fundal care sper să ofere un context cititorilor nefamiliarizați cu Sasquatch (Bigfoot). În procesul de compilare a cercetărilor, m-am întrebat deseori cât de mult să includ. Există literalmente zeci de cercetători, sute de vânători și mii de întâlniri înregistrate. Parcurgerea tuturor ar putea dura ani, dacă nu chiar decenii, iar povestea aceasta nu dispune pur și simplu de atâta timp. De aceea am ales să-mi limitez interviurile la cele două persoane care au fost implicate direct în caz, iar referințele, la *The Sasquatch Companion,* de Steve Morgan. Cu siguranță, pasionații de Bigfoot știu despre *Companion* că este ghidul cel mai cuprinzător și actualizat pe această temă, care alătură relatări istorice, observații recente ale unor martori oculari, precum și analizele științifice ale unor experți ca dr. Jeff Meldrum, Ian Redmond, Robert Morgan (nicio înrudire cu autorul) și răposatul dr. Grover Krantz.

Unii cititori pot pune la îndoială decizia mea de a omite anumite detalii geografice privind coordonatele exacte ale lui Greenloop. Am procedat așa pentru a împiedica turiștii și jefuitorii să contamineze scena unei crime care este încă supusă investigației. Cu excepția acestor detalii și a corecturilor ortografice și gramaticale necesare, jurnalul lui Kate Holland a rămas intact. Singurul meu regret este faptul că n-am putut s-o intervievez pe psihoterapeuta lui Kate (cea care a încurajat-o să scrie jurnalul) din considerente de confidențialitate a datelor despre pacienți. În același timp însă, tăcerea acestei psihoterapeute pare, cel puțin pentru mine, recunoașterea unei speranțe. La urma urmelor, de ce și-ar

face griji un medic despre confidențialitatea datelor pacientului său dacă nu ar crede că el mai este în viață?

La momentul scrierii acestor rânduri, Kate este dispărută de treisprezece luni. Dacă nu se schimbă nimic, la data publicării cărții mele, ea va fi dispărut de câțiva ani.

În prezent, nu am dovezi fizice care să valideze povestea pe care o veți citi. Poate că am fost păcălit de Frank McCray sau poate că amândoi am fost păcăliți de Josephine Schell. Te voi lăsa pe tine, cititorule, să judeci singur dacă paginile următoare par rezonabil de plauzibile și dacă, așa cum s-a petrecut cu mine, vor retrezi o teroare îngropată de mult sub patul tinereții.

CAPITOLUL 1

„Mergeți în pădure pentru a pierde din vedere și din memorie crimele contemporanilor voștri.“

Jean-Jacques Rousseau

INTRARE JURNAL NR. 1

22 SEPTEMBRIE

Am ajuns! După două zile de șofat, cu o noapte petrecută în Medford, suntem, în sfârșit, aici. Și este perfect. Casele sunt, într-adevăr, aranjate în cerc. Bine-bine, dar chiar tu mi-ai spus să nu mă opresc, să nu editez, să nu șterg și să nu mă-ntorc. De aceea ai încurajat folosirea hârtiei și a pixului. Fără tastă Backspace. „Pur și simplu, scrie.“ Bun! Mă rog… Am ajuns.

Mi-aș fi dorit ca Frank să fi fost aici. Abia aștept să-l sun diseară. Sunt sigură că-și va cere scuze, din nou, pentru că-i blocat la conferința aia din Guangzhou, iar eu o să-i spun, din nou, că nu contează. A făcut deja foarte multe pentru noi! Pregătirea casei, toate tururile video FaceTime. Are dreptate că locul nu-i apreciat așa cum se cuvine. Mai ales poteca pentru drumeții. Mi-aș fi dorit ca el să fi fost prezent la prima plimbare pe care am făcut-o azi. A fost magică.

Dan n-a vrut să vină. Nicio surpriză. A spus că rămâne să ajute la despachetat. Mereu zice că ajută. I-am spus că doresc – că am nevoie – să-mi dezmorțesc picioarele. Două zile în mașină! Cea mai oribilă călătorie din toate timpurile! N-ar fi trebuit să ascult mereu știrile. Știu, „ia-ți porția de evenimente curente, află faptele, dar nu deveni obsedată de ele“. Ai dreptate. N-ar fi trebuit să devin obsedată. Venezuela din nou, mobilizarea armatei. Refugiați. Altă ambarcațiune răsturnată în Caraibi. Atât de multe ambarcațiuni! E anotimpul uraganelor. Bine cel puțin c-a fost la radio. Dacă n-aș fi șofat, probabil c-aș fi încercat să mă uit pe telefon.

Știu. Știu.

Ar fi trebuit măcar să fi mers pe drumul de coastă, ca atunci când m-am căsătorit cu Dan. Ar fi trebuit să insist. Însă Dan a considerat că Autostrada 5 e mai rapidă.

Pfui!

Agricultura intensivă e de-a dreptul oribilă. O mulțime de vaci amărâte, lipite unele de altele sub soarele fierbinte. Și mirosul! Știi că sunt sensibilă la mirosuri. Până am ajuns aici, simțeam că-mi intră definitiv în haine, în păr, în nări. Trebuia să mă plimb, să inspir aer proaspăt, să-mi destind mușchii gâtului și ai spatelui.

L-am lăsat pe Dan făcând ceea ce voia să facă și am pornit pe poteca de drumeție, marcată, din spatele casei noastre. Este un traseu foarte ușor, o pantă lină, cu trepte terasate, din blocuri de lemn, la fiecare sută de metri. Trece pe lângă casa vecinei noastre și am văzut-o. O doamnă bătrână. Scuze, ceva mai în vârstă. Are părul cărunt, în mod clar. Tuns scurt, mi s-a părut. Nu mi-am dat seama prea bine, fiindcă am văzut-o doar pe fereastra bucătăriei. Făcea ceva la chiuvetă. A ridicat ochii și m-a zărit. A zâmbit și a fluturat din mână. Am zâmbit și am răspuns cu un gest similar, dar nu m-am oprit. Am fost nepoliticoasă? M-am gândit, la fel ca în cazul despachetării, că o să am timp să-i cunosc pe cei de-aici. Bine, poate că de fapt nu m-am gândit la asta. Chiar nu m-am gândit. Voiam doar să continui. M-am simțit nițel vinovată, dar nu mult timp.

Ce am văzut…

Bun, mai ții minte cum ai crezut că desenarea locului ăstuia m-ar ajuta să-mi canalizez nevoia de a-mi organiza mediul înconjurător apropiat? Cred c-a fost o idee bună și, dacă desenul e cât de cât reușit, ți l-aș putea trimite scanat. Dar nu există nicio modalitate prin care vreun desen sau vreo fotografie să surprindă ce am văzut în prima excursie.

Culorile! Totul în Los Angeles (LA) e gri și maro. Cerul e gri, cețos și strălucitor și-mi rănește mereu ochii. Dealurile sunt maronii, acoperite cu iarba moartă care mă făcea să strănut și să mă doară capul. Aici totul e cu adevărat verde, așa cum era în Est. Ba nu. Mai bine. Atâtea nuanțe! Frank mi-a spus c-a fost secetă și mi s-a părut că am văzut ceva iarbă îngălbenită de-a lungul autostrăzii, dar aici e ca un curcubeu de verde – de la auriu strălucitor până la albastru-închis. Tufișurile, copacii.

Copacii.

Îmi amintesc de primele drumeții în canionul Temescal, în LA. Stejarii erau

scunzi, cenușii, contorsionați, cu frunze mici, țepoase și ghinde subțiri, ca niște gloanțe. Păreau de-a dreptul ostili. Sună superdramatic, dar așa mi s-a părut. De parcă ar fi fost supărați că trebuie să trăiască în lutul ăla mort, fierbinte, dur și prăfos.

Copacii ăștia sunt fericiți. Da, așa zic eu. De ce n-ar fi, în solul ăsta bogat, moale și spălat de ploaie? Câțiva au scoarță deschisă la culoare, împestrițată și frunze aurii, care cad. Se pierd printre pinii înalți și puternici. Unii au cetină argintie pe ramurile de jos sau ace dintre cele plate, mai moi, care m-au atins ușor când am trecut pe lângă ei. Coloane liniștitoare care susțin cerul, mai înalte decât orice din LA, chiar și decât palmierii subțiri care se unduiesc întruna și pe care, dacă-i privesc, începe să mă doară ceafa.

De câte ori am discutat noi despre nodul ăla de încordare de sub urechea dreaptă care mi se întinde pe braț? A dispărut. Indiferent cum mi-aș întinde gâtul. Nicio durere. Și nu luasem absolut nimic. Așa-mi propusesem. Am lăsat chiar două tablete de Aleve pe tejgheaua bucătăriei, să le am pregătite la întoarcere. N-a fost nevoie. Totul a funcționat. Gâtul, brațul. M-am relaxat.

Am stat acolo vreo zece minute, privind soarele cum sclipea printre frunze, razele strălucitoare și cețoase. Scânteietoare. Am întins mâna să prind una, un cerculeț cât o monedă de căldură, care îmi îndepărtează tensiunea. Mă susține.

Ce ai spus despre personalitățile TOC , care suferă de tulburarea obsesiv-compulsivă? Că ne vine greu să trăim în prezent? Nu aici, nu acum. Am simțit fiecare secundă. Cu ochii închiși. Am respirat profund, purificator. Aerul e parfumat, umed și răcoros. Viu. Natural.

Atât de diferit de Los Angelesul transplantat cu peluze și palmieri și oameni care trăiesc grație apei furate de la alții. Ar trebui să fie un deșert, nu o grădină uriașă de narcisism. Poate de aceea toți de acolo se simt atât de mizerabil. Știu că trăiesc într-o farsă.

Nu și eu. Eu am scăpat.

Îmi amintesc că m-am gândit: „Mai bine de atât nu poate fi.“ Dar a fost. Am deschis ochii și am văzut, la câțiva pași, un tufiș mare, cu nuanțe de smarald. Nu-l observasem până atunci. Un tufiș cu fructe de pădure! Păreau afine, dar am intrat on-line ca să fiu sigură. (Apropo, semnalul Wi-Fi e excelent, chiar și așa

departe de casă!) Afinele au fost o chestie adevărată și o descoperire incredibil de norocoasă! Frank spusese ceva despre seceta care a distrus recolta de fructe de pădure sălbatice, totuși, tufișul ăla era chiar în fața mea. Mă aștepta. Ții minte că mi-ai spus să fiu mai deschisă față de oportunități, să caut semne?

N-a contat că erau ușor acrișoare. De fapt, asta le făcea și mai bune. Gustul lor m-a dus în trecut, la tufa de afine din spatele casei noastre din Columbia(1). Eu nu rezistam niciodată până în august, când se coceau, așa că șterpeleam mărgelușele pe jumătate purpurii în iulie. Toate amintirile respective mi-au revenit brusc – verile în care tata citea *Blueberries for Sal* și eu râdeam când fetița dădea peste urs. Atunci a început să mă usture nasul și colțurile ochilor mi s-au umezit. Probabil aș fi început să mă smiorcăi chiar acolo, dar m-a salvat, literalmente, o păsăruică.

De fapt, două. Am văzut o pereche de colibri care se învârteau în jurul unor flori sălbatice înalte și violete, ce răsăreau într-un petic de soare desprins din lumea Disney. Am observat că una s-a oprit la o floare, apoi cealaltă a rămas bâzâind chiar lângă ea, după care s-a întâmplat ceva minunat. A doua pasăre a început s-o sărute pe prima, mișcându-se înainte și înapoi cu penele ei portocalii-arămii și cu gâtul roșu-vinețiu.

Bine, știu că de acum te-ai săturat, probabil, de comparații. Scuze. Dar nu pot să nu mă gândesc la papagalii ăia. Mai ții minte? Cei despre care am vorbit? Stolul sălbatic? Mai ții minte că am petrecut o ședință întreagă vorbind despre cârâielile lor care mă scoteau din minți? Îmi pare rău dacă n-am văzut legătura pe care ai încercat s-o faci.

Sărmanii de ei! Păreau speriați și furioși. Și de ce n-ar fi fost? Cum altfel să se fi simțit când niște persoane oribile îi eliberaseră într-un mediu pentru care nu se născuseră? Și puii lor? Eclozați cu disconfortul ăsta chinuitor în gene. Cu toate celulele din corp tânjind după un mediu pe care nu-l puteau găsi. Ei nu aparțineau locului ăluia! Nimic nu aparținea! E greu să vezi ce-i greșit, până când nu-l compari cu ceea ce-i bine. Aici – unde sunt copaci înalți și sănătoși și păsările fericite care fac schimb de sărutări –, tot ce există aparține locului.

Eu însămi îi aparțin.

Din emisiunea Marketplace a postului de radio American Public Media,

transcrierea interviului realizat de prezentatorul Kai Ryssdal cu Tony Durant, fondatorul Greenloop

RYSSDAL: De ce ar alege cineva, mai ales o persoană obișnuită cu viața urbană sau chiar suburbană, să se izoleze atât de departe în sălbăticie?

TONY: Nu suntem deloc izolați. În timpul săptămânii, eu stau de vorbă cu oameni din toată lumea, iar weekendurile obișnuiesc să le petrec cu soția mea în Seattle.

RYSSDAL: Dar timpul pe care trebuie să-l petreci în mașină până la Seattle…

TONY: Nu înseamnă nimic în comparație cu orele pe care oamenii le pierd zilnic în mașinile lor. Gândește-te cât timp petreci la volan, ducându-te și întorcându-te de la muncă, fie ignorând, fie detestând din tot sufletul orașul din jurul tău. Trăind la țară, ajungem să apreciem timpul pe care îl petrecem în oraș, deoarece este voluntar, nu obligatoriu, este o răsplată, nu o corvoadă. Stilul de viață revoluționar din Greenloop ne permite să beneficiem de aspectele cele mai bune atât din stilul de viață urban, cât și din cel rural.

RYSSDAL: Povestește-ne un minut despre această „viață revoluționară". În trecut, ai descris Greenloop ca următorul Levittown.

TONY: Așa și este. Levittown a fost prototipul prosperității. Tinerii soldați americani întorși acasă după al Doilea Război Mondial, proaspăt căsătoriți, nerăbdători să-și întemeieze o familie, își doreau propria casă, dar nu dispuneau de mijloace ca să și-o permită. În același timp, începuse o revoluție în producție; simplificarea fabricației, îmbunătățirea logisticii, piesele prefabricate… toate orientate spre efortul de război, dar cu un potențial extraordinar pe timp de pace. William Levitt și ai săi au fost primii care au recunoscut potențialul acela și l-au valorificat în prima „comunitate planificată" a Americii. Și au construit-o atât de rapid și de ieftin, încât a devenit modelul suburbiilor moderne.

RYSSDAL: Și spui că modelul acela și-a încheiat ciclul de viață.

TONY: Nu o spun eu, ci a recunoscut-o toată țara încă din anii 1960, când ne-am dat seama că nivelul nostru de trai ne ucide. La ce este bun progresul, dacă nu poți mânca, nu poți respira sau nu poți nici măcar să trăiești pe uscat, când crește nivelul oceanelor? Știm de o jumătate de secol că avem nevoie de o soluție durabilă. Dar care să fie aceasta? Să dăm ceasul înapoi? Să trăim în

peșteri? Asta și-au dorit primii ecologiști sau, cel puțin, așa au propus. Mai ții minte scena emblematică din Un adevăr incomod în care Al Gore ne arată o balanță cu lingouri de aur pe un taler și cu Pământul pe celălalt taler? Ce fel de alegere este aceea?

Nu le poți cere oamenilor să renunțe la confortul personal, tangibil, pentru un ideal eteric. De aceea a eșuat comunismul. De aceea au eșuat toate comunitățile primitive, hippy, „înapoi la agricultură". Suferința altruistă este excelentă pentru cruciade scurte, dar nu poate fi adoptată ca mod de viață.

RYSSDAL: Până când ai inventat Greenloop.

TONY: Repet – eu nu am inventat nimic. Nu am făcut altceva decât să examinez întrebarea prin prisma eșecurilor din trecut.

RYSSDAL: Ai fost foarte critic față de încercările anterioare…

TONY: Nu aș spune „critic". Dacă nu ar fi existat cei dinaintea mea, eu nu aș fi aici. Dar uită-te la eco-orașele uriașe finanțate de guvern, ca Masdar(1) sau Dongtan(2). Sunt prea mari. Prea scumpe. Și, cu siguranță, prea ambițioase pentru o America post-Sechestrare(3). În mod similar, modelele europene mai mici, ca BedZED(4) sau Sieben Linden(5), n-au șanse de reușită deoarece depind de o austeritate dură. Mi-a plăcut proiectul Dunedin(6) din Florida. Este confortabil și ușor de controlat, dar pur și simplu nu are niciun factor „uau!", iar asta…

RYSSDAL: Ar trebui să precizez că Tony arată spre casele și terenurile din jurul nostru.

TONY: Spune-mi că ele nu reprezintă însăși definiția factorului „uau!".

RYSSDAL: Este adevărat că i-ai luat pe sus pe conducătorii Cygnus aflați într-un refugiu corporativ și le-ai prezentat proiectul doar după ce ai ajuns cu ei aici?

TONY: [Râde.] Aș fi vrut eu să fie așa! Ei știau că va urma o prezentare de vânzare și știau că se referă la un teren pe care guvernul federal plănuia să-l scoată la licitație pentru sectorul privat, dar n-au auzit propunerea mea până când nu am stat… de fapt… chiar în locul unde stăm acum.

RYSSDAL: Și natura a vorbit.

TONY: Am vorbit și eu. [Amândoi râd.] Serios acum, precum Steve Jobs care cântă la toată orchestra(7), orchestra mea este teritoriul ăsta. Când ești aici,

înconjurat de el, și stabilești cu el o conexiune la un nivel visceral, îți dai seama că legătura respectivă este unica modalitate de a ne salva planeta. Asta a fost tot timpul problema principală: distrugerea naturii, pentru că ne-am distanțat în asemenea măsură de ea.

I-am rugat pe prietenii de la Cygnus să-și imagineze două finaluri diferite pentru acest teren care urma să fie privatizat în curând. Defrișarea de către o companie chineză de cherestea sau… sau… amprenta minimă a unei micro-eco-comunități care să personifice noua Revoluție Verde. Șase case, nu mai mult, în jurul unei Case Comune de forma unei broaște-țestoase răsturnate pe spate, care, conform unor credințe amerindiene, este temelia pe care e construită lumea.

Le-am explicat că locuințele în stil Tlingit vor arăta de parcă ar fi crescut literalmente din pădure.

RYSSDAL: Le vedem acum.

TONY: Exact, dar ceea ce nu vezi este că toate casele acestea sunt construite din materiale reciclate sută la sută. Lemnul, metalul… izolația este din blugi reciclați. Singurul material nou este bambusul pentru pardoseli. Bambusul este cu adevărat important pentru planetă. De aceea îl vezi crescând aici. Nu numai pentru că este unul dintre cele mai adaptabile și regenerabile materiale de construcție din toate timpurile, ci și pentru că ajută la captarea dioxidului de carbon. Există, de asemenea, așa-numitele „elemente pasive“, de pildă, ferestrele gigantice din podea până în tavan din livinguri, care permit încălzirea sau răcirea întregii case prin ridicarea sau coborârea draperiilor.

Însă elementele pasive au o limită, spre deosebire de tehnologia activă, ecologică, pe care o avem integral. Vezi cum acoperișurile au o nuanță albastru-violet? Acelea sunt panourile solare. Le derulezi și le lipești, ca tapetul de modă veche, și au „joncțiune triplă“, astfel încât pot culege fiecare foton într-o zi înnorată. Iar amperii convertiți sunt stocați în acumulatorul patentat Cygnus, care nu numai că este practic invizibil în pereți, dar este cu 13,5 la sută mai eficient decât cel al concurenței.

RYSSDAL: Mai zi ceva dacă poți, Elon Musk.

TONY: Nu, nu, eu îl iubesc pe Elon, este un om bun, dar mai are de recuperat.

RYSSDAL: De pildă, programul de profit solar?

TONY: Exact. Dacă înmagazinezi mai multă energie decât ai nevoie, de ce să n-o poți vinde înapoi în rețea? Și nu mă refer la obținerea unui rabat, cum procedează unele state, ci mă refer la vânzare, în numerar, așa cum fac nemții de aproape două decenii. Asta nu-i tehnologie, ci o afacere bună în care câștigi bani în timp ce stai în fund.

RYSSDAL: Și apropo de statul în…

TONY: Ajungeam și la asta. Casele nu absorb doar lumina soarelui, ci colectează și gaz metan din – ține-te bine! – excrementele celor care locuiesc în ele. Nici asta nu-i vreo noutate. Biogazul este utilizat de mulți ani în țările în curs de dezvoltare. Chiar și unele orașe americane își exploatează propriile gropi de gunoaie. Greenloop a preluat toată experiența aceea câștigată cu greu și a ridicat-o la standardele suburbiilor americane. Fiecare casă este construită pe un generator de biogaz care descompune ceea ce ajunge în hazna. Dar nu vezi și nu miroși nimic, ba nici măcar nu trebuie să te gândești la asta. Totul e controlat de sistemul „casa inteligentă“ Cygnus.

RYSSDAL: Poți vorbi puțin despre acest sistem?

TONY: O dată în plus, nu-i vreo noutate. Multe locuințe devin mai inteligente. Greenloop a ajuns deja acolo. Programul central al casei este activat vocal sau de la distanță și urmărește constant eficiența energetică. El gândește mereu, calculează mereu, se asigură mereu că nu pierzi niciun amper sau BTU. Fiecare încăpere conține o mulțime de senzori termici și de mișcare. La setarea de eficiență maximă, ei opresc automat toată lumina și căldura din orice spațiu neocupat. Și nu trebuie să faci nimic altceva decât să trăiești așa cum ai trăit întotdeauna. Nu trebuie să sacrifici o fărâmă de confort sau timp.

RYSSDAL: Și asta are la bază aceeași voință politică ce a permis statului Washington să-și schimbe politica privind energia solară.

TONY: Și a contribuit cu jumătate din banii necesari realizării sale, și a construit drumul privat de la autostradă, și a întins kilometri de fibră optică.

RYSSDAL: Locuri de muncă ecologice.

TONY: Locuri de muncă ecologice. Cine întreține toate echipamentele electronice sofisticate? Cine curăță panourile solare? Cine extrage deșeurile din

generatoarele de biogaz și le transportă împreună cu gunoiul și cu resturile reciclate din bucătării, pentru a readuce deșeurile organice sub formă de compost care să fie împrăștiat în jurul pomilor fructiferi?

Știai că fiecare cetățean din Greenloop generează între două și patru locuri de muncă pentru concetățenii săi americani? Toți, aduși cu microbuze electrice care se încarcă la Casa Comună. Iar acesta nu-i decât sectorul serviciilor. Dar cine construiește panourile solare, generatoarele de biogaz și acumulatoarele murale? Ele sunt „Made in America". Aceasta este Revoluția Verde, Green New Deal și Green Green Society, cum o numesc ei acum. Greenloop arată ce este posibil, la fel cum a făcut Levittown anterior.

RYSSDAL: Deși nu putem ignora faptul că Levittown a avut o politică de segregare rasială.

TONY: Nu, n-ar trebui să ignorăm asta. În realitate, exact acesta este punctul meu de vedere. Levittown a fost exclusivist; Greenloop este atotcuprinzător. Levittown a vrut să despartă oamenii. Greenloop vrea să-i unească. Levittown a vrut să izoleze oamenii de natură. Greenloop vrea să-i reintroducă în lumea naturală.

RYSSDAL: Totuși, majoritatea oamenilor nu-și permit să trăiască în acest tip de comunitate.

TONY: Nu, dar își pot permite o bucată din ea. Asta a însemnat Levittown – nu doar casele, ci și toate noile dotări: mașini de spălat vase, mașini de spălat rufe, televizoare. Un întreg mod de viață. Asta încercăm noi să facem cu Greentech și, în ceea ce privește energia solară și casele inteligente, se întâmplă deja. Dar, dacă vom reuși să aducem toate ideile astea de salvare a planetei sub un singur acoperiș, la propriu și vom construi suficiente Greenloop în toată țara, pentru ca ideile să se răspândească în rândurile publicului larg, atunci vom avea, în cele din urmă, Revoluția Verde. S-a terminat cu sacrificiul, s-a terminat cu vinovăția. S-a terminat cu conflictul dintre profit și planetă. Americanii ar putea avea totul și ce poate fi mai american decât să avem totul?

CAPITOLUL 2

„Fericirea înseamnă un cont bancar bun, un bucătar bun și o digestie bună.“

Jean-Jacques Rousseau

INTRARE JURNAL NR. 2

23 SEPTEMBRIE

Aseară am fost invitați la un „party de bun venit“ în Casa Comună.

Îmi dau seama că n-am prezentat deloc clădirea asta. Scuze! Este ca orice spațiu comun al unei asociații de locatari, construit sub forma unei case lungi, tradiționale din zona nord-vestică a Pacificului. Aseară am căutat *longhouse*(1) pe Google. Imaginile aproape se potrivesc cu structura asta. Există un spațiu mare, multifuncțional, cu o baie și o chicinetă pe o parte și cu un șemineu din piatră, intim, pe partea opusă. Focul lui dădea o strălucire minunată, care se combina cu lumina naturală a amurgului. Casa Comună e construită pe direcția est-vest, așa că a fost suficient să lăsăm deschise ușile mari, duble, din față, ca să ne bucurăm de priveliștea spectaculoasă a apusului. M-a surprins cât de cald era, în tot cazul, nu mai rece decât în nopțile din LA.

A fost un cadru idilic, iar *mâncarea...*! Salată din edamame negre, untoase, quinoa cu legume la grătar și somon prins în râurile din apropiere! Am început cu o supă extraordinară de legume preparată de soții Boothe, care locuiesc la două case în stânga noastră. Sunt vegani și pasionați de mâncăruri. Ei au gătit *realmente* supa, nu doar au amestecat-o și au încălzit-o. Au făcut tăieței *soba* cu mâinile lor. Ingredientele principale le fuseseră livrate proaspete chiar în cursul zilei. Eu am mâncat multă supă *soba* de când m-am mutat în LA. Am mâncat chiar și la Nobu, unde Dan și foștii lui parteneri au vrut să sărbătorească lansarea companiei lor, dar sunt sigură că nu se compară cu asta.

— Cu mâinile noastre.

Așa a spus Vincent. Îmi plac și el, și soția lui, Bobbi. Amândoi sunt trecuți de șaizeci de ani, amândoi sunt scunzi și fericiți și arată ca o mătușă și un unchi tipici.

De asemenea, nu i-au criticat pe aceia dintre noi care nu sunt vegani. Asta sună a critică din partea mea? Știi la cine mă refer: la toți veganii din Venice, mai ales la cei noi. La felul cum ar privi ei pantofii de piele ai lui Dan sau bluza mea de mătase sau la felul cum unul dintre ei numea un acvariu „închisoare de pești". Vorbesc serios, am fost odată la un party la cineva acasă și pe un tip l-au apucat pandaliile când a văzut eleșteul cu crapi koi.

— Vouă v-ar plăcea să fiți încarcerați într-o bulă de aer pe fundul oceanului?

Soții Boothe nu sunt așa. S-au purtat foarte amabil. Iar Dan a fost *încântat* de cadoul lor de bun venit.

Imaginează-ți un tirbușon din oțel pe care-l ții în palmă, astfel că vârful lui îți iese printre degete – dar nu are o spirală ca tirbușonul, ci o lingură lungă, îngustă și ascuțită. Bobbi a explicat că-i un deschizător de nuci-de-cocos, special pentru săpat în „pori". Așa se numesc găurile alea negre, acoperite. Nu știam asta. De asemenea, nu știam că laptele de cocos e cel mai bun hidratant natural din lume. Vincent a explicat că se apropie cel mai mult de lichidul din celulele noastre sangvine. „Asta nu-nseamnă că ar trebui să ne facem transfuzii acasă", a glumit Bobbi, dar a devenit serioasă când a vorbit despre beneficiile laptelui de cocos în timpul drumețiilor. Ei merg în fiecare dimineață la plimbare pe munte și vara consumă grămezi de nuci-de-cocos.

— Cred că poți și să scoți ochii cuiva, a adăugat Bobbi, uitându-se la Dan.

El ținea deschizătorul în mână și împungea prin aer. Parcă avea doisprezece ani și se exprima la fel.

— Omule, e nebunie curată! Mersi mult!

Cred că ar fi trebuit să fiu jenată în momentul acela, dar soții Boothe i-au zâmbit ca niște părinți mândri.

Au fost prezenți și părinți reali. Familia Perkins-Forster. Se află aici de numai câteva luni și sunt penultimii ocupanți ai unei case.

Carmen Perkins este… nu sunt sigură că-i germofobă, pentru că abia am cunoscut-o. Dar dezinfectantul pentru mâini…. L-a folosit imediat după ce ne-a strâns mâinile, s-a asigurat că fiica ei l-a folosit, apoi l-a oferit tuturor. E totuși drăguță. A repetat întruna cât de minunat este că noi, Dan și cu mine, „completăm cercul". Este psiholog pentru copii. A scris o carte despre educația la

domiciliu în era digitală împreună cu soția ei, Effie. Carmen îi spune întruna „Eufemia".

Cred că și Effie este psiholog pentru copii. Cel puțin așa a prezentat-o Carmen.

— De fapt, nu sunt licențiată oficial…, a început Effie, dar Carmen a oprit-o, punându-i o mână pe braț.

— Lucrează la diplomă și este deja mult mai inteligentă decât mine, a spus ea, ceea ce-a făcut-o pe Effie să roșească ușor.

Nu știu dacă Effie e mai micuță decât Carmen, dar postura ei așa o face să arate. Umeri puțin ridicați. Voce moale. Nu stabilește prea mult contact vizual. De două ori înainte de a răspunde la una dintre întrebările noastre, s-a uitat scurt la Carmen. Îi cerea permisiunea? De două ori a făcut-o după ce ne-a răspuns. Aștepta aprobarea?

De asemenea, Effie îi acordă mult timp și multă atenție fiicei lor, Palomino. Potrivit lui Carmen, numele este un „substituent", pe care i l-au dat după ce au adoptat-o. Am simțit un aer defensiv, mai ales când Effie a precizat că Palomino își va putea schimba numele „substituent" dacă va găsi vreodată altul care să-i placă mai mult. Carmen a explicat că, atunci când au întâlnit-o în orfelinatul din Bangladesh, Palomino ținea în mâini o carte ilustrată, ferfeniță, despre cai. Am încercat s-o întreb ceva despre cai, iar Dan a întrebat-o dacă îi place aici. Niciunul dintre noi n-a primit un răspuns.

Cunoști faimoasa fotografie din *National Geographic* a fetiței afgane cu ochi verzi? Ochii lui Palomino sunt căprui, dar au aceeași expresie chinuită. S-a uitat la noi cu ochii ăia o secundă, dar n-a spus nimic, apoi s-a întors la jucăria ei de tip „fidgeter"(2), o pernuță cusută în casă, umplută cu boabe de fasole. Effie a îmbrățișat-o și a început să-și ceară scuze.

— Este puțin timidă.

Carmen a întrerupt-o:

— Și nu-i obligată să ne facă pe plac și să converseze cu noi.

A continuat apoi, povestindu-ne că singurele bunuri ale fetei erau cartea respectivă și o bucată de pâine într-o pungă de plastic. Când au cunoscut-o, nu știa când va mânca din nou. Effie a clătinat din cap, a îmbrățișat-o din nou și a

precizat că era atât de subnutrită, încât avea deficiențe de vitamine, ulcerații bucale și rahitism. A vorbit despre dificultățile la care guvernul din Myanmar supusese minoritatea „Rohingya“ (va trebui să caut pe Google mai târziu) din care făcea parte fetița. Carmen i-a aruncat altă privire pentru a o reduce la tăcere și a spus:

— Dar nu-i nevoie să-i trezim astfel de amintiri. Contează doar că acum este în siguranță, sănătoasă și iubită.

Asta l-a determinat pe Alex Reinhardt să comenteze situația deplorabilă în care se găsesc multe minorități etnice din Asia de Sud. Ai auzit vreodată de dr. Reinhardt? Arată ca autorul *Urzelii tronurilor*, dar fără șapca de pescar grec. Poartă totuși o beretă la care, cred, are dreptul. Îi auzisem numele de vreo două ori la școală și văzusem reclame la cărțile lui pe Amazon. Cred că-l văzusem și la sfârșitul unui TED Talk pe care îl urmărea cineva de lângă mine într-un avion.

Bănuiesc că-i un tip faimos. *Copiii lui Rousseau,* cartea lui, se pare că a fost „revoluționară“. Ăsta-i cuvântul pe care l-a folosit Tony Durant. Reinhardt a ridicat ușor din umeri, aproape jenat, dar a continuat să descrie cum cartea îl adusese practic în centrul atenției universitare.

Sper c-am reținut corect. O să-ncerc să povestesc ce mi-a explicat. Jean-Jacques Rousseau – a nu se confunda cu Henry David Thoreau, așa cum a făcut Dan – a fost un filosof francez din secolul al XVIII-lea. El credea că primii oameni au fost în esență buni, dar că, după ce omenirea a început să se urbanizeze, separându-se de natură, ei s-au separat și de propria lor natură. Citându-l pe Reinhardt, „toate relele din prezent pot fi atribuite pervertirii civilizației“. În *Copiii lui Rousseau*, Reinhardt i-a dat dreptate lui Rousseau, studiind vânătorii-culegători Kung San din deșertul african Kalahari.

— Ei nu au niciuna dintre problemele ce afectează societățile noastre așa-zis avansate, a spus el. Nu au crime, vicii, dependențe, războaie. Ei sunt întruchiparea tezei lui Rousseau.

— Și, spre deosebire de idealul lui Rousseau, femeile nu sunt reduse la rolul de sclave sexuale virtuoase într-o societate dominată de masculi.

Vorbele astea îi aparțin lui Carmen, care le-a rostit frumos, zâmbind, dar dând sarcastic ochii peste cap. Effie a chicotit, iar Reinhardt, întinzându-se pentru a se

mai servi cu quinoa, a părut că se străduiește să nu dea o replică deloc prietenoasă.

— Rousseau a fost un umanist, a spus Tony, și a influențat nenumărate generații în nenumărate domenii, inclusiv pe Maria Montessori.

Asta a destins situația, alături de zâmbetul lui incredibil. Are niște ochi uluitori. S-a uitat la mine și am simțit realmente că mi se face pielea de găină.

— Alex, a continuat Tony și a ciocnit paharul cu Reinhardt, a fost inspirația spirituală pentru Greenloop. Lectura *Copiilor lui Rousseau* mi-a sistematizat viziunea despre o locuință sustenabilă. Mama Natură ne păstrează cinstiți, ne amintește cine ar trebui să fim.

Soția lui, Yvette, și-a strecurat o mână în jurul brațului său și a oftat încetișor și cu mândrie.

Soții Durant.

Dumnezeule… sau dumnezeilor!

E ridicol cât de frumoși sunt. Și cât de intimidanți! Yvette – ea arată ca o Yvette – e angelică. Fără vârstă. Treizeci de ani? Cincizeci? E înaltă și zveltă și pare coborâtă din *Harper's Bazaar*. Păr blond ca mierea, piele fără cusur, ochi căprui, luminoși și scânteietori. N-ar fi trebuit s-o caut pe Google înainte. Am înrăutățit și mai mult treaba. Cică a fost manechin o vreme. Pentru niște reviste mai vechi numite *Cargo* și *Lucky*. Pare firesc. Toate imaginile acelea nebunești, de basm, cu ea în Aruba și pe coasta Amalfi. Nimeni nu merită să arate atât de bine în bikini. Și nimeni care a arătat vreodată, care mai arată încă atât de bine n-ar trebui să fie, de asemenea, atât de amabil.

Ea ne invitase la cină. Imediat după ce revenisem din drumeție, transpirată și oribilă, cu Dan dormind pe canapea și cu fel de fel de cutii împrăștiate peste tot, se auzise soneria și în prag o găsisem pe nimfa asta strălucitoare și fascinantă. Cred c-am rostit ceva elocvent de genul „ăăă" înainte ca ea să mă îmbrățișeze de bun sosit (gest pentru care trebuise să se aplece) și să ne spună cât de fericită este că am ales Greenloop.

Și dacă ușorul ei accent englezesc din clasa superioară n-o face deja să pară un geniu, are, de asemenea, doctoratul în terapii psihosomatice. Nu știu cine-i dr. Andrew Weil (alt nume pe care va trebui să-l caut), dar Yvette i-a fost protejată

și m-a invitat să particip la cursul ei zilnic de „yoga integrativă pentru sănătate“, care, desigur, are zilnic tone de vizionări on-line ale abonaților.

Superbă, strălucitoare și generoasă. Ne-a dăruit un cadou de bun venit numit „lumină fericită“, care este utilizat pentru a simula spectrul exact al soarelui în vederea alungării tulburărilor afective sezoniere. Pun pariu că ea n-are nevoie de așa ceva, nici pentru depresie, nici pentru a-și păstra bronzul impecabil.

Tony a glumit că el nu are nevoie, pentru că Yvette e lumina lui fericită.

Tony…

Bun, trebuie să fiu sinceră, da? Așa mi-ai spus. Nimeni în afară de noi două nu va citi rândurile astea. Fără bariere, fără minciuni. Pur și simplu, scriu doar ceea ce gândesc și simt în acest moment.

Tony.

În mod clar, este mai în vârstă. Poate că a trecut de cincizeci de ani, dar a făcut-o în felul acela aspru al starurilor de cinema mai bătrâne. Dan mi-a povestit odată despre o revistă de benzi desenate veche – *G.I. Joe*? –, în care băieții răi luau ADN de la toți dictatorii din istorie pentru a crea un supertic ălos perfect. E cam opusul a ceea ce simt că au făcut cu Tony, deși au luat doar pielea lui Clooney și buzele lui Pitt. Bun, poate și linia părului de la Sean Connery, dar asta nu m-a deranjat niciodată; adică tolerez tunsoarea samurai a lui Dan. Iar brațele îmi amintesc cumva de posterul pe care-l avea Frank în camera lui. Henry Rollins? Nu la fel de voinic și de musculos, dar tatuat. Când i-a întins mâna lui Dan, i-am văzut mușchii jucând sub tatuaje. Liniile tribale și personajele asiatice parcă erau vii. Totul la Tony e plin de viață.

Bun! Să fiu sinceră. Mi-a amintit de Dan. De cum obișnuia el să fie. Energic, angajat. De cum obișnuia el să se impună într-o încăpere. În orice încăpere. De discursul pe care l-a rostit la ceremonia de absolvire a promoției noastre.

— Nu noi trebuie să fim pregătiți pentru lume, ci lumea ar fi bine să fie pregătită pentru noi!

Opt ani? Așa de mult timp a trecut?

Am încercat să nu fac comparații, stând lângă cel care devenise și având în față, de cealaltă parte a mesei, pe cel care crezuse că va fi.

Dan.

Scriind rândurile astea acum, mă simt vinovată că i-am acordat prea puțină atenție în timpul cinei și că n-am întins mâna spre el, nici măcar din reflex, când a început să tremure podeaua.

A fost totuși o zguduire mică. Paharele au zornăit, scaunul mi s-a clătinat.

Se pare că fenomenul s-a repetat de câteva ori în ultimul an. Un tremur ușor despre care ei au spus că provine de la Mount Rainier. Nimic îngrijorător. Vulcanii fac asta. Mi-a amintit de primele noastre luni în Venice Beach, când patul a început să se legene, nu să tremure, ci să se zgâlțâie ca o navă pe marea agitată. Auzisem de falia San Andreas, dar nu știam despre toate micile falii ce se încrucișează sub LA. Înțeleg de ce atâția oameni de pe Coasta de Est nu rezistă după primul seism. Dacă Dan n-ar fi fost atât de decis pentru „Silicon Beach", aș fi plecat de acolo fără să clipesc. Mă bucur că am rămas, mă bucur că am înțeles diferența uriașă dintre câteva tremurături și presupusul Mare Seism. Zgâlțâitura scurtă din Greenloop, mai slabă decât vibrația cauzată de trecerea unui camion, mi-a amintit de cuvintele tale despre diferența dintre negare și fobie.

Negarea este respingerea irațională a pericolului.

Fobia este teama irațională de un pericol.

Mă bucur că am fost rațională, mai ales că toți ceilalți au părut chiar indiferenți. Yvette a afișat un zâmbet înțelegător și a comentat:

— Cât de nedrept este să părăsești seismele din California pentru așa ceva!

Am râs toți, până la următorul seism – cel uman!

Apariția lui Mostar.

Bătrâna pe care o văzusem mai devreme la fereastră. Nu doamnă ori domnișoară sau „nu-știu-cum" Mostar. Doar „Mostar". A apărut târziu, scuzându-se că fusese distrasă în „atelier" și că avusese nevoie de timp suplimentar să se răcească *tulumba*. Așa se numea desertul ei. *Tulumba*. O farfurie mare, plină cu ceva ce semăna cu *churro* tăiați și acoperiți cu sirop. Noi mâncaserăm deja desertul. Soții Durant îl aduseseră împreună cu somonul: felii de mere din pomul lor, stropite cu miere și înghețată artizanală fără gluten, cu fructe de pădure locale. Eram nerăbdătoare să-l compar cu doza mea de Halo din fiecare seară, mai ales că toți ceilalți îmi spuseseră că este excelent. Probabil că Mostar nu primise mesajul. Sau nu-i păsa? Pe Dan nu l-a deranjat existența mai

multor deserturi. A atacat *tulumba*. Cred că a înfulecat cinci sau șase bucăți, molfăind și gemând de extaz la fiecare. Respingător!

Am luat una, din politețe, deși simțisem mirosul de aluat prăjit. Nici nu vreau să mă gândesc câte calorii aveau. Poate de aceea aproape nimeni altcineva n-a mai încercat. Soții Boothe au spus ceva despre grăsimea animală. Cele două Perkins-Forster au menționat alergia la gluten a lui Palomino. Fusese cam egoist din partea lui Mostar să prepare așa ceva. Trebuia să fi știut despre toate restricțiile acelea alimentare. Poate de aceea Reinhardt a luat doar o bucată de *tulumba*. Nu m-aș fi așteptat la asta, având în vedere cum arată el. Îmi pare rău, nu-i frumos să-ți bați joc de corpul altora. Dar, serios, judecând după cum înfulecase din toate, bănuisem că i se va alătura lui Dan într-o orgie totală. El însă doar a ciugulit marginea unei bucăți de *tulumba*. Politicos și rece. Am simțit cum temperatura din cameră scade.

— Mâncați, a zis Mostar și s-a așezat în capătul mesei. Haideți, puneți niște carne pe oasele astea!

Era imaginea tipică a unei bunici și avea un accent străin. Ce era, oare? Rusesc? Israelian? Pronunța *r*-urile prelung și foarte apăsat.

E, într-adevăr, scundă, mai scundă decât doamna Boothe, despre care cred că-mi ajunge doar la frunte. Are în jur de un metru cincizeci, poate mai puțin? Și e ca un butoiaș, ca și cum cineva ar fi pus o rochie pe un butoi. Pielea ei măslinie este încrețită, mai ales în jurul ochilor. Cutată și întunecată. Cu cearcăne mari, de parcă n-ar fi dormit de un an. Sunt răutăcioasă? Nu vreau să fiu răutăcioasă. A fost doar o observație. Pe de altă parte, are ochi frumoși. Albastru-deschis, accentuat de cearcănele întunecate. Părul îi e argintiu, nu gri sau alb, și prins la spate în coc.

Energia ei diferea complet de a celorlalți. Ca și cum electroencefalogramele celor din cameră erau niște linii ce ondulau lent, pe când a ei avea vârfuri foarte ascuțite și dure. Dumnezeule, am trăit prea mult în California de Sud!

De fapt, totul în privința ei era dur: felul cum se mișca, felul cum vorbea. Se tot uita la mine, urmărindu-mă cum ciugulesc din desertul ei. De altfel, și ceilalți se uitau la mine. Mi s-a părut ciudat, de parcă reacția mea față de *tulumba* ei avea cumva un sens mai profund. Știu că despic prea mult firul în patru. Mi-ai

spus să am încredere în instinctele mele, dar începusem realmente să mă simt atât de stânjenită, că-mi pierise pofta de mâncare.

Tony trebuie s-o fi simțit – Dumnezeu să-l binecuvânteze! –, pentru că m-a salvat cu o prezentare completă a lui Mostar.

— Suntem foarte norocoși, a spus el, că avem printre noi un artist de renume mondial.

De ani buni, ea sculptează în sticlă. Tony o cunoscuse la o expoziție din Chihuly Garden and Glass din Seattle. Yvette a adăugat că tocmai se ducea să conducă o ședință de „yoga de cristal" când văzuse întâmplător expoziția. Tony a preluat firul narativ și a explicat că îi propusese o „colaborare epică": o machetă la scară reală a așezării ei natale, oriunde ar fi ea, care să poată fi printată 3D.

Asta-i o chestie importantă pentru Cygnus: perfecționarea unei tehnologii 3D a sticlei care să fie „cu câteva salturi înaintea lui Karlsruhe"(3). Crezusem că mă va plictisi conversația asta. Perioada de colegiu a lui Dan m-a învățat mai mult decât suficient despre printarea 3D. Dar era greu să reziști entuziasmului lui Tony, felului cum vorbea despre proiectul lui Mostar ca fiind o „victorie cu potențialul de a schimba jocul pentru toți". Cygnus își demonstrează progresul major, Mostar ajunge să trăiască pe gratis în paradis, iar lumea va vedea, în cele din urmă, o bucată de istorie readusă la viață.

— Acesta este subiectul noii mele cărți, a intervenit Reinhardt, conflictele pentru resurse din anii 1990.

Conflictele pentru resurse?

Nu prea înțelegeam cum se încadra subiectul acesta în discuția noastră și de ce trebuia „readusă la viață" așezarea natală a lui Mostar. De asemenea, nu prea știam dacă se cuvine să pun mai multe întrebări în timpul cinei. Nu voiam să-i declanșez vreo reacție lui Palomino. În timp ce mă luptam cu alegerea, Mostar m-a scutit de ea, fluturând din mână spre Reinhardt.

— Tinerii ăștia drăguți nu vor să audă despre așa ceva.

Apoi s-a întors spre mine și m-a întrebat:

— Și voi cum ați ajuns aici?

Am devenit ușor neliniștită și mușchii maxilarului mi s-au încordat imperceptibil. M-am gândit că, dacă aș putea să-i reține atenția exclusiv cu

povestea mea, nu va întreba și de Dan. Am încercat să vorbesc despre jobul meu, dar era pur și simplu plictisitor. Nu, nu mă subapreciez din nou. Îmi place ceea ce fac și știu că mă pricep, totuși cine vrea să audă despre o expertă contabilă la o firmă de gestionare financiară din Century City? Am încercat să mă axez mai pe legătura mea cu locul acesta. Toți îl cunoșteau și-l iubeau pe Frank, iar domnul Boothe (care a lucrat cu el) mi-a spus că el îi încurajase pe Frank și pe Gary să se mute aici atunci când începuse construirea așezării. Bobbi a clătinat din cap cu tristețe și a spus:

— Îmi pare rău că n-a mers cu ei.

Dar apoi Yvette a adăugat veselă:

— Dar v-am prins pe voi în decuplare conștientă.

Asta a destins din nou starea de spirit, până când Mostar a stricat-o. Cred că n-o pot învinui. Adică, de ce n-ar fi întrebat? Ea nu știa. Nimeni nu știa. Erau simple taclale, ca să-ți cunoști vecinii. E o întrebare standard. „Și tu cu ce te ocupi?“

Mi s-a strâns stomacul când ea s-a întors spre Dan. Cuvintele au părut rostite cu încetinitorul.

— Și *tu* cu ce te ocupi?

Dan a ridicat ochii din farfurie, cu privirea chinuită a unui om care a mușcat dintr-o lămâie. A răspuns că este „antreprenor în spațiul digital“. Asta ne salva de obicei în LA, probabil pentru că nimănui nu-i păsa cu adevărat de alții, ci doar de propria persoană. Chiar și aici, toți au încuviințat din cap, dispuși să trecem mai departe. Dar Mostar…

— Deci n-ai un job.

Liniștea s-a așternut peste întreaga încăpere. Îmi simțeam fiecare centimetru pătrat de piele de pe față. Ce să spui? Cum să răspunzi?

Fii binecuvântat, Tony Durant!

— Dan este un artist, Mosty, la fel ca mine și ca tine.

A zâmbit și a bătut ușor cu vârful degetului în tâmplă.

— Câte dintre procesele noastre se desfășoară aici, nevăzute, nelimitate de timp și, cu siguranță, neplătite?

— Tu ai fost plătită pentru toate sculpturile tale înainte să fi fost gata? a

intervenit Carmen.

Soția ei a dat aprobator din cap și a murmurat „așa-i".

— Există muncă salarizată și există muncă pe bază de proiect.

Vincent a ridicat din umeri, ceea ce l-a determinat pe Reinhardt să vorbească despre faptul că europenii au un simț al identității mult mai echilibrat decât americanii.

— Dincolo de Atlantic, cine ești nu se rezumă doar la ceea ce faci.

A fost cam confuz, având în vedere că-i spunea asta unei europence (așa cred), dar chiar nu mi-a păsat. Le-am fost recunoscătoare tuturor că au intervenit și au salvat momentul. Poate chiar prea mult, pentru că Tony a revenit apoi la o poziție neutră.

— Mosty încearcă doar să înțeleagă parcursul lui Dan, dar în felul ei unic.

Și când a adăugat „iar ea este cu adevărat unică", chicotelile din încăpere au devenit râsete. Până și Mostar a părut să se alăture veseliei și a ridicat mâinile cu un gest de „m-ai prins". Nu arăta deloc stânjenită. Nu avea niciun aliat în încăpere, dar nici că se sinchisea. Eu aș fi murit.

Asta nu înseamnă însă că mi-ar fi părut rău pentru ea, mai ales când am spus „noapte bună" și ea l-a privit pieziș pe Dan. Mai degrabă, a afișat un rânjet de felul: „Sunt cu ochii pe tine." Nu mă îndoiesc că de aceea n-am putut dormi azi-noapte. Am încercat să citesc, în loc să mai vizionez o dată *File de poveste*. Filmul ăsta mi-a plăcut mereu. Merită riscul reducerii melatoninei din cauza luminii dinspre ecran. Aveam nevoie de familiaritate, de confort.

Simt…

Doresc…

Abia aștept ședința noastră pe Skype de săptămâna viitoare. Poate c-o să te sun, să văd dacă o putem muta mai devreme. Chiar am nevoie de ea. Mai ales după ziua de azi.

Eu și Dan n-am discutat despre ce s-a întâmplat la cină. De ce am face-o? Când am discutat ultima dată cu adevărat despre ceva? Mi-am dat seama că e supărat. Întotdeauna îți poți da seama în funcție de ora la care se culcă. Dacă vine în pat la circa o oră după mine, e îmbufnat. Dacă-i miezul nopții înseamnă

că-l roade cu adevărat ceva. Dacă-l găsesc adormit dimineața pe canapea, cu iPad-ul pe burtă…

Acum e acolo. E treaz, dar nu mă ajută. Cred că mă aude cum despachetez la etaj. Tocmai am asamblat rafturile. Sunt trei – două mari și unul până în dreptul taliei –, cu stâlpi de susținere lungi din oțel. Sunt grele și zgomotoase. Probabil că m-a auzit lovindu-le. Sau poate că nu m-a auzit, din cauza muzicii lui. Am menționat că difuzoarele din fiecare cameră pot fi reglate diferit pentru dispozitive diferite? Presupun că asta ar trebui să-i ofere fiecăruia propriul spațiu personal, dar, din moment ce Dan a revendicat livingul, iar difuzoarele de acolo sunt cele mai puternice…

O aud prin ușă. Selecția lui de la începutul anilor 1990, redată în buclă. Nenorocitul de „Black Hole Sun". La naiba, sunt chiar furioasă! Nu sunt obișnuită să mă simt astfel. Nu-mi place. Poate c-o să ies la plimbare mai târziu, pe potecă, să-mi limpezesc mintea.

Am nevoie de așa ceva. Nodul de încordare a revenit.

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

Fratele lui Kate Holland îmbătrânise considerabil față de fotografiile de pe rețelele sociale făcute cu doar un an în urmă. Trăsăturile de heruvim i se ascuțiseră, părul i se rărise și se înspicase. Fostul avocat Cygnus este concentrat, nerăbdător, o furie mută i se simte în spatele fiecărui cuvânt. Întinde mâna dreaptă ca s-o strângă pe a mea și o văd pe cealaltă odihnindu-se pe tocul unui revolver Smith & Wesson 500.

Ne întâlnim la tabăra de bază temporară, o autorulotă parcată la capătul unui drum asfaltat, la poalele lanțului muntos Cascade. Înainte de a ne întâlni personal, m-a avertizat că nu-mi va acorda prea mult timp. Îmi reamintește asta în timp ce mă invită înăuntru. Deși îngrijită, curată și meticulos organizată, cabina vehiculului este ticsită până în tavan. Văd echipamente pentru campare, alimente liofilizate, carcasa din plastic negru și dur a unei lunete foarte scumpe și câteva cutii cu muniții pentru diverse arme.

McCray îmi arată o banchetă îngustă aflată de o parte a mesei, apoi se așază vizavi de mine, lângă un rucsac bombat și o pușcă de vânătoare în toc. Între noi, se află un arzător BioLite mic, destul de uzat, modelul care folosește

termodinamica pentru a încărca dispozitive personale. McCray scoate o bandană pătată din buzunarul cămășii din flanelă în carouri și continuă să curețe arzătorul. Un vânt rece dinspre nord clatină autorulota, un avertisment al lunilor de iarnă ce vor sosi în curând.

Înainte să pun prima întrebare, el începe:

— Eu sunt de vină pentru ce li s-a întâmplat. Nu vulcanul, bineînțeles, sau felul cum le-a aruncat pe creaturile alea drept spre ei. Eu n-am pregătit bine situația. I-am aruncat pur și simplu în mijlocul ei. „Ah, nu, chiar îmi faceți o favoare, vă rog. Nu pot vinde casa până nu-și revine piața. Vă rog, duceți-vă să aveți grijă de ea o vreme. Eu am prea multe amintiri ca să mai pot trăi acolo. Vă promit c-o să vă placă." Ăsta eram eu, forțam mereu, credeam mereu că știu cel mai bine. Eram incredibil de mândru c-o dusesem la terapie și că-ncepea să facă progrese. Nevoia ei de a îngriji, frica ei de abandon. Cred că, dacă ar mai fi beneficiat de puțin timp, ar fi ajuns să recunoască faptul că o învinuia pe mama pentru că tata ne părăsise și că învinuirea aceea o determinase să-l susțină pe Dan. Doar puțin mai mult timp. Apoi însă eu și Gary ne-am despărțit, iar în casă trebuia să stea cineva și m-am gândit… m-am gândit… că, dacă aș putea s-o împing un pic mai aproape de adevăr, să mai cresc puțin presiunea…

Scuipă în bandană, apoi atacă o pată încăpățânată.

— Vreau să spun… chiar dacă ea m-ar fi învinovățit pe moment, mi-ar fi mulțumit mai târziu, după ce totul s-ar fi rezolvat într-un fel sau altul…

Autorulota se leagănă în vânt.

— Credeam că am toate răspunsurile.

CAPITOLUL 3

„Maimuță, tu vrei să domnești peste toate animalele, dar uite ce proastă ești!“

Esop

De la American Geosciences Institute (publicat on-line cu un an înainte de erupția vulcanului Rainier)

Citând „reașezarea priorităților“, președintele a solicitat o reducere cu 15% a bugetului US Geological Survey pentru următorul an fiscal. Propunerea de buget va elimina implementarea unui sistem de avertizare timpurie a seismelor pentru Coasta de Vest, programul Geomagnetism care ar ajuta la prognozarea furtunilor geomagnetice, și va suspenda imediat sistemul național de avertizare timpurie pentru erupții vulcanice. Mai cu seamă, acest ultim aspect este îngrijorător, după ce Mount Rainier din statul Washington a dat recent semne de revenire a activității.

INTRARE JURNAL NR. 3

1 OCTOMBRIE

îmi pare rău că n-am fost mai deschisă în cursul ședinței noastre. N-ar fi trebuit să-mi epuizez timpul vorbind despre cât de frumos e aici. Am evitat ceva? Probabil că ai dreptate.

Și-mi pare rău că n-am scris mai mult săptămâna asta. Am fost prea ocupată cu instalarea. Nu, asta nu-i tot. Încă mă obișnuiesc cu ideea de a scrie. Chiar și în formatul ăsta de scrisoare pe care mi l-ai recomandat. Da, e mai ușor să scriu odată ce încep, dar nu mă obișnuiesc cu ideea de a sta pe scaun în fiecare zi, ca să vorbesc despre ce am făcut. Nici măcar pe hârtie, nici măcar cu mine însămi. E foarte greu. Să privesc introspectiv.

Și, ca să fiu sinceră, sunt foarte multe cu care trebuie să mă obișnuiesc.

Știu că telemunca nu înseamnă ceva nou, dar așa e pentru mine. Nu mi-am dat seama niciodată cât de mult țineam la structura biroului fizic: spațiu de lucru precis, oameni cu care să lucrez, program de lucru.

Cel puțin casa este confortabilă. E mult mai frumoasă decât cea închiriată de noi în Venice. Curată, de înaltă tehnologie și nu necesită eforturi. Frank chiar

ne-a spus că ne-a lăsat un „cadou de bun venit“. Tot metanul din biodigestor, reactorul de producere a biogazului. De fiecare dată când mă gândesc că dorm, mănânc și trăiesc deasupra unui rezervor uriaș cu rahatul fratelui meu, încerc să-mi amintesc că înseamnă totuși o factură mai puțin de plătit.

Despachetarea a fost lentă – să desfacem toate cutiile, să ne organizăm toate lucrurile. Totul trebuie să fie perfect, mă știi doar. Un loc pentru toate și toate la locul lor.

Mi-am format totuși o rutină plăcută. Aveam nevoie de ea. De o structură. Mă trezesc în fiecare dimineață cu o panoramă maiestuoasă chiar în fața ferestrei. Copaci înalți și verzi, care se ridică până pe vârful crestei din spatele casei. Sclipirea frunzelor în soare. Ceasul deșteptător al cântecului păsărilor. Nu că aș fi avut vreodată nevoie de un ceas deșteptător. Mereu în picioare, mereu gata. Dar e atât de plăcut ca, din când în când, să te trezești veselă, nu nervoasă. Nu-mi amintesc când am făcut-o ultima dată. În gimnaziu? Când am deschis ultima dată ochii fără să am în minte o listă ce trebuie bifată? Chestii de făcut. Probleme de rezolvat.

Ele n-au dispărut, desigur, dar mă ajută să știu că ziua mea va începe cu o plimbare prin pădure. Am făcut asta în fiecare dimineață. Mă scol, mă îmbrac, cât pot de încet ca să nu-l trezesc pe Dan, și ies pe ușă. E ușor să te miști în liniște când n-ai grija decuplării alarmei antiefracție. Aici nimeni nu activează alarmele, fiindcă nu-i nevoie! Apoi ies și sui pe poteca din spatele casei.

Zorile sunt pline de pace aici. Doar eu, soarele și Yvette! Ea se trezește cu mult înaintea tuturor și se duce în Casa Comună, de unde predă cursuri on-line în toată lumea. Încă nu m-am decis să urmez și eu unul. Chiar dacă nu-mi va cere bani pentru asta.

— Stai pur și simplu în spatele unui webcam și te simți ca la o lecție privată.

Amân mereu s-o fac. E prea intimidant și, să fiu sinceră, mi-ar împiedica plimbările!

Nu-mi vine să cred că le pot face oricând vreau! Mă voi plictisi oare vreodată de drumeții? Cum aș putea? Îmi place să simt aerul răcoros și curat în plămâni, pe obraji, apoi pe spate, când mă încălzesc suficient ca să-mi scot hanoracul. Frank m-a avertizat că, peste vreo lună, vremea se va schimba brusc și va fi de-a

dreptul ger. Nu mă deranjează. Va fi frumos să avem ierni adevărate, așa cum erau pe Coasta de Est.

Până acum am parcurs zilnic același traseu, care ocolește așezarea noastră și urcă pe creasta de unde se vede totul. Și vezi într-adevăr *totul*!

Mount Rainier este desprins dintr-o carte de povești. Piscul alb se ridică în depărtare și lumina dimineții îi colorează zăpada în roz-portocaliu. Te-ai aștepta ca o prințesă să locuiască într-un castel din vârf sau ca un dragon furios să doarmă sub poalele lui. Pare o nebunie, dar mă simt ciudat de protejată în fiecare dimineață când văd Rainier, ca și cum ne-ar privi și ar avea grijă de noi. Știu că tremurăturile pe care le-am simțit (au mai fost una sau două după cea de la cina de bun sosit) provin de la el, însă nu le pot asocia cu gigantul acesta ocrotitor care stăpânește tot ce se află în raza lui vizuală.

Soții Boothe nu mă cred nebună. Le-am expus ideea mea ieri-dimineață. Și ei fac o plimbare în zori, înainte de micul dejun. Sunt foarte drăguți și dispuși să accepte orice nou-sosit. M-am întâlnit cu ei ieri-dimineață, pe când suiam spre creastă. La început, m-am simțit stânjenită, ca și cum aș fi fost o intrusă. Da, probabil că noi două ar trebui să discutăm despre asta – de ce am simțit, deși eram pe un drum public, că ei au mai multe drepturi decât mine? Însă au fluturat din brațe și m-au invitat să-i însoțesc.

Am discutat tot drumul. Bobbi m-a întrebat cât de bine cunosc Seattle și am mărturisit că, de fapt, n-am fost acolo. Vincent vorbea întruna despre cât de minunat este – „cultivat“ a fost termenul pe care l-a folosit. Piața de pește, scena teatrală, MoPOP (1). Bobbi mi-a spus că au un apartament acolo, în Madison Park, unde se duc de două ori pe lună.

— Altfel, am înnebuni, a zis Vincent. Contează foarte mult să știm că Seattle e la numai nouăzeci de minute.

— În funcție de trafic, a adăugat Bobbi și au râs împreună.

Sunt foarte drăguți amândoi, cu echipamente de drumeție marca Patagonia și cu bețe duble de trekking. A fost frumos când am ajuns pe vârful crestei și am privit cum lumina dimineții colorează Rainier; în același timp, m-am simțit tristă văzându-i cum se țineau de mână. Când mi-au spus cât de ușor este să ajungi la

Seattle „dacă alegi ora potrivită“, Vincent a început să vorbească despre sistemul național de autostrăzi.

— A anulat practic distanțele, a explicat el, pentru că, gândește-te, înainte era nevoie de luni, de ani, ca să traversezi continentul ăsta! Știai că administrația Eisenhower a izbutit să demareze construirea lui doar susținând că va fi utilizat drept sistem de piste aviatice de urgență în cazul unui război nuclear?

Bobbi a zâmbit și a clătinat din cap.

— Da, scumpule, și sunt sigură că ea este foarte încântată să audă despre infrastructura de securitate națională.

M-am încordat brusc, crezând că Vincent se va simți rănit, va intra în defensivă, va fi ursuz. Ca Dan. Dar el mi s-a adresat pe un ton exagerat de mirat:

— Cum adică nu ești încântată?

Amândoi au izbucnit în râs și s-au îmbrățișat. Cât de destinși erau, cât de atenți unul cu celălalt!

Am încercat să-l invit pe Dan să mă însoțească. Nu imediat, desigur. Nu m-aș fi gândit niciodată să încerc să-l scutur ca să-l trezesc. Acum câteva zile, când m-am întors din plimbare și el m-a întrebat cum a fost, în loc să-i răspund „grozav“ și să mă duc să fac un duș, m-am așezat lângă el pe canapea ca să-i povestesc. I-am vorbit despre miresmele copacilor, despre sunetele păsărilor. Am descris chiar și piscul lui Rainier, care te inspiră.

Și el s-a prefăcut că ascultă. A țuguiat buzele, a încuviințat din cap exagerat, dar ochii îi tot alunecau în jos, spre iPad. *Bine, termină. Nu-mi pasă cu adevărat, sunt doar politicos.* Eu știam ce vrea, totuși am găsit în mine puterea să-i spun:

— Ar trebui să vii cu mine mâine-dimineață.

Vezi, am învățat totuși ceva de la ultima noastră ședință. Am încercat să fac un efort, să-i ofer șansa. Mi-am îndeplinit sarcina. Însă el s-a mulțumit doar să încuviințeze iarăși din cap, ba chiar a ridicat sprâncenele pentru a dovedi că auzise ce spusesem.

— Poate că da, sigur.

Apoi s-a întors la ecran.

Mesaj recepționat. Nu m-a contrazis, dar nici nu și-a luat vreun angajament.

Dan.

Ăsta-i alt lucru cu care va trebui să mă obișnuiesc: să fim împreună non-stop. Nu vreau să spun că a fost *bine* înainte, dar măcar pe atunci, vechea noastră rutină ne oferea spațiu. El dormea când eu plecam la serviciu și era încă treaz când mă culcam. Între aceste două repere, aveam câteva ore împreună, dacă nu eram ocupată cu vreo muncă suplimentară sau cu convorbiri telefonice. Da, weekendurile erau mai dure, când el nu dorea să iasă cu prietenii mei sau dispărea în Intelligentsia (2) pentru o cafea care dura jumătate de zi. Nu mi-am dat seama niciodată cât de mult mă deranja sau poate că mi-am dat, dar tensiunea și resentimentele dispăreau întotdeauna luni dimineața, la prima oră.

Acum nu mai dispar. Suntem prinși împreună tot timpul.

Am spus „prinși"? Așa începe să pară. De aceea a vrut Frank să ne mutăm aici, ca să fiu prinsă cu Dan tot timpul, să mă forțeze să-l văd cum stă pe canapea cu tableta lui, în timp ce eu despachetez tot în casă, organizez totul, fac totul?

Și partea care mă irită cu adevărat acum, că mă gândesc mai bine, nu-i doar faptul că stă toată ziua, ci că o face cu draperiile trase în lături, astfel încât să-l vadă toți. La început, am crezut că ferestrele neacoperite mă vor face să mă simt expusă. Acum mă simt…

Stânjenită. Da. Așa este. Mă simt stânjenită pentru el. Pentru felul cum se afișează. Lui chiar nu-i pasă?

I-a păsat totuși când l-a văzut Mostar! Și mie mi-a păsat. Gaz turnat pe foc. E singurul mod de a descrie ce s-a întâmplat.

Era ziua livrărilor, unica zi din săptămână când sosesc toate comenzile noastre făcute on-line. Asociația Locatarilor a organizat asta special pentru a reduce la minimum „impactul asupra mediului". Așa spusese Tony.

— Ce rost mai are aerul curat, dacă noi o să-l poluăm cu drone?

Dronele sunt o nebunie. Stăteam în biroul meu, spre sfârșitul unei videoconferințe, când am auzit un zumzet foarte puternic. Părea un roi furios de albine uriașe. Mai auzisem drone obișnuite și cunoșteam țiuitul ascuțit al celor mici și enervante care zboară peste canalele din Venice. Dar zumzetele astea erau mai groase, mai puternice și mult mai numeroase.

Am ieșit și l-am văzut pe Tony pe iarba din spatele Casei Comune; își proteja ochii cu un braț bronzat și musculos, iar brațul celălalt îl flutura spre primul

laptop. Așa arată: mari, plate și negre ca niște laptopuri. O insectă robot – ba nu, o arahnidă, din cauza celor opt picioare. Fiecare picior se termină cu o elice care se învârte prea repede ca s-o pot distinge. Încă mă miră că elicele acelea pot transporta coșul cu provizii fixat sub partea dorsală.

— Nou de la Cygnus! a strigat Tony peste umăr în timp ce mă apropiam. Y-Q (3) Mark I. Transportă de două ori mai multă încărcătură utilă și are o rază de acțiune de trei ori mai mare decât modelele HorseFly utilizate de UPS și de Amazon.

Drona a plutit pe loc o secundă, a coborât încet, apoi s-a așezat ușor pe peticul mare de iarbă, pe care ar fi putut ateriza și un elicopter adevărat. Am menționat vreodată heliportul?

Nu, tocmai am recitit prima mea descriere a locului. Scuze. Avem un heliport. O parte din cotizațiile la AL formează un pachet de asigurare medicală ce plătește o evacuare medicală de urgență. Potrivit spuselor lui Tony, dacă cineva este bolnav sau rănit, indiferent de motiv, poate fi dus la un spital din centrul orașului Seattle.

— Ajunge mai repede decât cu mașina chiar din oraș.

Se gândise într-adevăr la toate.

Oricum, după ce elicele dronei s-au oprit, Tony a deschis coșul, a verificat conținutul pungilor, le-a scos și a apăsat o aplicație de pe telefonul lui. Elicele au reînviat și drona a dispărut.

— Sunt sigur că vine și a voastră, a spus el, întorcându-se spre mine cu ochii aceia de safir care-mi dădeau furnicături până în vârfurile degetelor.

Am încuviințat din cap și m-am prefăcut că mă uit pe lângă el, spre ceea ce ar fi trebuit să fie drona mea. Nu-mi comandasem mâncarea pe calea aerului. Încă nu sunt pregătită pentru așa ceva. Dar Tony nu știa asta și căutam orice pretext ca să petrec doar câteva secunde în plus cu el.

— E chiar remarcabil cum civilizația vine la noi, a comentat el.

A arătat din cap spre următoarea dronă care se apropia, mi-a făcut cu ochiul într-un fel care mi-a dat fiori pe șira spinării și a continuat:

— Ar fi grozav dacă ar legaliza la nivel național „anumite produse“, ca să le putem comanda și pe ele on-line.

S-a îndepărtat și l-am urmărit fascinată cum pășește încrezător, cu mușchii spatelui conturându-i-se prin tricoul subțire… Apoi am văzut-o pe Yvette, care a fluturat mâna spre mine, după care a deschis ușa pentru soțul ei într-o versiune din secolul al XXI-lea a… cum se numea serialul ăla TV din anii 1950 pe care toți profesorii mei obișnuiau să-l condamne? *Ozzy and the Beaver*? Nu contează. Viața lor mi se părea al naibii de bună.

În timp ce-i priveam cum dispar în interior, a doua dronă Y-Q a aterizat la câțiva metri distanță.

— Uite-o!

Carmen strigase spre casa lor, în timp ce Effie se străduia să-și încalțe sandalele Crocs în prag. După mutare, nu vorbiserăm prea mult. Carmen fusese plecată câteva zile la o conferință în Portland și Effie păruse mereu ocupată cu școala lui Palomino la domiciliu. Și fetița era acolo, în spatele ei, când s-au strâns toate trei în jurul dronei acum tăcute. Fetița nu-mi vorbea niciodată, deși încercasem s-o includ în saluturile mele matinale.

— Salut, doamnelor! Bună, Palomino!

Nimic, doar o privire goală și tăcută. Un copil care-mi dă fiori.

Momentul nostru stânjenitor s-a agravat când Carmen a examinat ambele pungi înainte de a elibera drona.

— Fără broccolini?

I-a aruncat o privire nemulțumită lui Effie, care a încercat să ofere un răspuns, dar a sfârșit oftând jenată. Carmen trebuie să-și fi amintit brusc de prezența mea, pentru că a adăugat iute:

— Ei bine, cred că va trebui să supraviețuim cumva!

Amândouă au chicotit. Effie, oarecum forțat.

Am fost aproape fericită când a apărut Mostar. Aproape.

— Cum, n-a venit încă duba?

Întrebarea ei sonoră, concisă, a răsunat în spatele nostru. Carmen și Effie au schimbat o privire rapidă, aproape imperceptibilă, după care mi-au zâmbit amândouă și au pornit înapoi spre casa lor.

— Ar trebui să ne mai strângem la o cină în curând, a spus Carmen.

Effie, părând jenată pentru că nu se gândise prima la asta, a completat:

— Da, da, da, în curând, săptămâna viitoare.

Apoi a sosit duba. Aproape că n-am auzit-o, atât de silențioasă era! Complet electrică. Și nu în asta consta nebunia cea mai mare. N-avea șofer! Exista o cabină cu volan, dar la volan nu era nimeni. Bine, nu că n-aș mai fi văzut vreodată mașini fără șofer. Vizionasem sute de videoclipuri pe iPad-ul lui Dan, iar în LA văzusem câteva astfel de mașini pe stradă, dar întotdeauna cu oameni înapoia volanului. Parcă exista o ordonanță municipală potrivit căreia puteau fi utilizate numai în modul „asistat", ca un pilot automat într-un avion. Totuși, nu și duba asta. Era pur și simplu o dronă terestră uriașă și fără oameni.

— În sfârșit!

Mostar s-a îndreptat spre stația de încărcare a clădirii, i-a conectat cablul la dubă, apoi și-a tastat parola în panoul de acces lateral. Ușile din spate s-au deschis cu un piuit și cu o pâlpâire de lumină verde. Înăuntru se aflau produsele alimentare comandate de Mostar, de Reinhardt, de soții Boothe și de mine. Eu una nu mă dau în vânt după comandarea mâncării on-line. Am făcut-o de câteva ori la Postmates și FreshDirect, dar îmi place mai mult să merg în magazine, să miros produsele, să aleg doar bibanul potrivit. Obișnuiam să petrec ore întregi cutreierând culoarele dintre rafturi, ceea ce, când mă gândesc acum, se poate să fi fost și un pretext pentru a mă îndepărta de Dan. Poate că am zăbovit prea mult asupra acestui gând și poate că Mostar a crezut că sunt stupefiată de ideea unei mașini fără șofer.

— Singurul lucru care-mi lipsește este curierul care să m-ajute.

Am observat că se cam chinuia cu sacoșele ei mari cu alimente.

— Ai nevoie de ajutor?

Ea a zâmbit.

— Ar fi minunat, mulțumesc.

A arătat spre trei pungi mari de hârtie. Am lăsat sacoșele mele și am ridicat una dintre pungi. Era mai degrabă un sac, a cărui etichetă spunea ceva despre un „amestec de siliciu-polimer".

— Ai grijă, e greu. Materii prime pentru munca mea.

Probabil că m-am clătinat, pentru că Mostar m-a întrebat:

— Te descurci?

I-am răspuns afirmativ, dar ea s-a întors spre casa noastră.

— De ce nu te ajută bărbatul tău?

Bărbatul *meu*. Cine folosește genul ăsta de limbaj? Este extrem de posesiv.

Însă Dan era acolo, întins pe canapea, expus privirilor tuturor. Mostar s-a strâmbat spre el, apoi spre mine.

— Haide, să-l luăm.

M-am simțit ca un personaj dintr-un film de acțiune sau dintr-un desen animat care persiflează un astfel de film, scena emblematică în care cineva țipă „nuuuuu“ cu încetinitorul. N-am făcut-o, dar exact așa am simțit când ea s-a dus până la fereastra livingului nostru, a bătut tare în geam și a strigat:

— Haide, Danny, ridică-te!

În mod clar, a semnat cu o scenă din desene animate, fiindcă Dan a căzut de pe canapea, speriat.

— Danny! Dă-ne o mână de ajutor!

Tocmai ajunsesem la Mostar când Dan a ieșit stângaci pe ușa din față. Dacă el era căprioara țintuită de lumina farurilor, atunci eu eram pe scaunul din dreapta șoferului.

Mostar n-a sesizat schimbul nostru tăcut de priviri sau nu i-a păsat.

— Danny, am doi saci mari în dubă. La fel ca ăsta pe care îl duce nevastă-ta.

El a ezitat, cu gura căscată.

— Ăăă…

— Dă-i drumul, Alteță!

Și apoi l-a lovit! Nu puternic, ci doar o palmă ușoară peste braț.

— Fugi!

Mi-am recăpătat respirația, ca și Dan, dar el s-a repezit spre dubă, iar Mostar s-a întors spre locuința ei.

Era prima dată când intram acolo. Nu știu sigur ce mă așteptam să găsesc.

Sculpturile!

Erau înșiruite pe lângă pereți. Toate din sticlă! Minunat de frumoase, delicate. Multe păsări și flori. Și flăcări! O mulțime de flăcări. Unele albastre și simple, ca focul unui ochi de aragaz. Altele roșii și nebunești, ca focul de lemne. O piesă

atrăgea atenția, să fi fost o explozie? Galben strălucitor, care se extindea în portocaliu și în roșu, tivit cu maroniu începătoșat.

Preferatele mele erau crinii aurii. Niște floricele rafinate, înalte de treizeci de centimetri; trei tulpini subțiri și verzi, încununate de petale portocalii ce se deschideau în galben. Și toate creșteau dintr-un vârtej de explozii arzătoare. Nu-mi pot imagina tipul de pricepere, de răbdare și de talent necesar pentru crearea lor.

Eram fascinată, pierdută în culorile și formele lor. În felul cum lumina le străbătea, pe toate, pe măsură ce înaintam pe lângă ele.

— Îți plac? m-a întrebat Mostar și a arătat spre flori. Lucrările mele timpurii. Le-am făcut cu palete și clești din lemn, înainte să intru pe piața asta cu printarea 3D.

Stăteam în holul de la intrare, nu departe de ușa deschisă spre atelierul ei. Vedeam imprimanta și o auzeam zumzăind, alături de un „cuptor al epocii spațiale", cum l-a descris ea.

— De fapt, e destul de simplu, a spus, fluturând mâna peste mașinărie.

Nu cerusem o prezentare, dar oricum am căpătat una. Mostar a turuit despre producerea unui fișier 3D în CAD, pe care apoi îl convertea și îl transfera în imprimantă, în care încărca amestecul de siliciu-polimer, după care aștepta ca imprimanta să extrudeze obiectul aproape terminat, pe care Mostar îl introducea în cuptor ca să topească polimerul. Trebuie să recunosc că procesul părea interesant, iar obiectele finite arătau grozav, incontestabil.

Erau cel puțin douăzeci, toate aliniate pe rafturi, deasupra bancului de lucru. Rânduri de căsuțe, înalte de cinci-zece centimetri. Și o structură mai mare, arcuită. Un pod, poate. Toate erau drăguțe și uimitoare, ținând seama de modul cum fuseseră făcute, dar nu se puteau compara cu operele de artă executate manual din fața mea.

Aș fi dorit să spun ceva profund, adânc, orice, mai puțin ceea ce am spus:

— Sunt minunate.

Mostar a zâmbit cu căldură și mi-a pus o mână pe braț.

— Mulțumesc.

Ochii i s-au îndreptat spre florile ce se ridicau din flăcări.

— Îmi place să cred că frumusețea se poate naște din foc.

În regulă, poate că o să sune ciudat, știu, dar, când a spus asta, pentru o fracțiune de secundă, a fost altă persoană. N-a existat nimic concret, doar ceva legat de vocea ei, de fața ei, de mușchii din jurul ochilor. Abia dacă a durat o secundă, apoi am simțit una dintre tremurăturile acelea ușoare ale pământului și inima mi-a sărit practic din piept. Probabil că am făcut o mișcare spre sculpturile ei, pentru că Mostar a întins iute mâna, oprindu-mă.

— E-n regulă, nu-ți face griji. Am pus asta… cum îi spuneți voi? Materialul ăla păstos pe care-l folosiți în eventualitatea unor cutremure în California. L-am lipit la baza lor.

Ochii ei au scrutat rafturile.

— Nu se știe niciodată, nu?

— Am sosit!

Dan a apărut clătinându-se, cu ceilalți doi saci, câte unul sub fiecare braț. A ezitat în prag, așteptând, cred, o mulțumire călduroasă.

— Ce, vrei o medalie? i-a zis Mostar și a arătat spre atelier. Acolo, lângă imprimantă.

Dan s-a executat și a așezat sacii unde i se spusese. Când a ieșit, a primit altă palmă ușoară peste braț.

— Uite ce serviabil poate fi bărbatul tău!

Îmi venea să intru în pământ.

Dar m-am uitat la fața lui Dan. Nu era supărat. Și nu mai avea expresia aceea de genul: „O, Doamne, dar ce se-ntâmplă?“ Avea o privire pe care n-am recunoscut-o.

— Acum du-te să-ți ajuți soția să vă cărați proviziile, l-a îndemnat Mostar și a arătat spre dubă. Du-te, într-un minut o să vină și ea să te ajute.

El n-a spus nimic, ci a ieșit repede pe ușa din față. Nici eu n-am spus nimic și am intrat în atelierul ei pentru a-mi lăsa sacul. Am crezut că terminasem și că mai aveam doar câteva secunde până să scap. Dar ea m-a așteptat la ușa din față, afișând aceeași expresie cunoscătoare din prima seară din Casa Comună.

— Despre ce-a fost vorba? m-a întrebat, privindu-l pe Dan cum ducea alimentele în casă. N-a reușit să obțină jobul dorit? I-a eșuat prima afacere? Nu

s-a putut ridica pentru că părinții lui nu l-au lăsat niciodată să fie doborât?

De unde știa ea?

— Crede-mă, Katie, prințișorii fragili nu sunt o noutate.

Nu știu cum am ieșit de acolo. Cu o combinație de încuviințări și de mulțumiri, am alunecat ca un țipar din strânsoarea ei. Nu știu dacă s-a uitat după mine. Nu-mi pasă. N-o să mai vorbesc niciodată cu ea. Cățea nebună!

Dar ce spusese…

N-am fost furioasă. Nu atunci. Șocată, cred. Chiar și acum. Să fiu radiografiată în felul acela. Violată. Sunt excesiv de sensibilă? Nu-mi pasă. Așa simt eu. Nu-mi doream decât să scap, să trec de ea, să găsesc o modalitate de a mă simți mai bine.

Nu puteam să merg acasă. Dan era acolo. Dacă era furios sau jignit… Nu puteam să mă descurc cu el chiar atunci. Nu mă puteam întoarce. N-am prea vorbit cu tine despre momentele de atunci. Când lucrurile nu funcționau, în zilele acelea tăcute, în săptămânile acelea deprimante, când aștepta să sune telefonul. Când aștepta ca universul să-i recunoască geniul. A trebuit să i-l recunosc eu. Complimentele nesfârșite, asigurările, confirmarea. Nevoia permanentă. Și când aveam eu nevoie de el?

M-am gândit să te sun, chiar atunci, să programez o ședință de urgență. Nu știu sigur de ce n-am făcut-o sau de ce am decis să mă întorc și să mă îndrept spre casa Durant.

Am sunat la ușă înainte de a mă hotărî.

— Kate, ce s-a-ntâmplat?

Yvette mi-a deschis și era clar îndurerată văzând ce încercam să ascund.

Am bâiguit că aveam „o zi“ și, dacă nu era prea incomod, dacă nu era nepotrivit, dar fiindcă ea m-a întrebat dacă aș vrea…

Nu sunt o plângăcioasă. Știi asta de acum. Mă stăpânesc. Țin totul sub control. Dar, când s-a întins să mă îmbrățișeze, aproape că mi-am pierdut stăpânirea de sine.

— Nu contează, a vorbit ea peste umărul meu, frecându-mă ușor pe spate. Orice ar fi, știu cum s-o rezolv.

M-a eliberat suficient ca să ia două covorașe pentru yoga și niște perne

gonflabile de lângă ușă.

— Am sperat că vei accepta până la urmă oferta mea.

M-a condus la Casa Comună.

— Am ședința de meditație perfectă pentru asta.

Yvette m-a instruit să mă întind, a tras jaluzelele, a aprins șemineul și a pornit aplicația cu muzică discretă și liniștitoare de pe telefonul ei și atunci am știut că alegerea mea inconștientă fusese corectă.

Cuvintele ei, imaginile spre care m-a ghidat pas cu pas. M-a purtat prin pădurile înconjurătoare, la fel cum mergeam într-o drumeție reală.

— Îngăduie pădurii să te vindece, m-a îndemnat. Eliberează-ți durerea. Pământul acesta îți acordă permisiunea să te despovărezi cu fiecare pas.

M-a condus în sus, pe poteca familiară, „lăsând suferințele să cadă ca niște pietricele".

Mi-am relaxat spatele, maxilarul. Simțeam cum respirația îmi încetinește pe măsură ce, în mintea mea, urcam pe cărare.

— Și iat-o așteptând cu brațele deschise, a spus Yvette.

Apoi a rostit un cuvânt pe care nu-l mai auzisem. Numele entității care mă aștepta.

Oma.

Păzitorul sălbăticiei.

Yvette a explicat că Oma e un spirit al Primilor Oameni, un uriaș blând căruia aroganții albi eurocentriști i-au pervertit numele în „Bigfoot".

Evident, mai auzisem cuvântul acela până atunci, alături de „OZN" și de „Monstrul din Loch Ness". Nu știam însă prea multe despre el, doar ce văzusem în reclamele alea stupide despre pastrama de vită. Te pui cu Sasquatch? Asta era replica? Sasquatch e același lucru cu Bigfoot? Creatura din reclame era o brută proastă. Un vecin morocănos care practic cerșea să i se facă farse. Am încercat să depășesc imaginile acelea ridicole. Acele „mutilări ale adevărului", cum le-a descris Yvette, „ca tot ce a făcut societatea noastră cu ceea ce a existat înainte de ea".

Oma nu era așa ceva. Era duioasă. Era puternică.

— Simte-i energia, protecția. Simte-i brațele moi și calde în jurul tău.

Respirația ei dulce și purificatoare te înconjoară.

Și am reușit s-o fac, să-mi imaginez acele brațe gigantice îmbrățișându-mă, ținându-mă.

— În siguranță. În pace. Acasă.

Din nou, aproape că m-au podidit lacrimile. Am simțit un suspin ajungându-mi până la baza gâtului. Poate că în următoarea ședință de imagistică ghidată, Yvette o să mă ducă să mă întâlnesc cu Oma. Și va exista cu certitudine o ședință viitoare.

N-am practicat niciodată meditația. Cred că am vorbit despre asta. Nu mă pot elibera. La unica ședință la care am participat, mi-am petrecut tot timpul încercând să nu râd. La fel și în încercările de acasă. Când Dan lipsea și stăteam singură pe podea cu căștile în urechi și cu lumânarea parfumată, mintea nu mi se putea opri din bifarea listelor. Spălătorie, comisioane, telefoane pentru serviciu. Pur și simplu, nu mă puteam concentra.

Dar pe atunci n-o aveam pe Yvette. Sau pe Oma. Da, latura mea pragmatică încă mai crede că-i o prostie. Ca acel prim gând pe care l-am avut despre Mount Rainier care veghează asupra noastră. Dar este chiar atât de greșit să vrei să fii vegheat? Când te simți mică și speriată – așa cum, să fiu sinceră, mă simt eu tot timpul –, nu este bine, măcar pentru o clipă, să-ți dorești pe cineva sau ceva mai mare decât tine care să aibă toate răspunsurile, care să aibă totul sub control?

CAPITOLUL 4

„Vancouver! Vancouver! Asta este!“
Raportul radio final al vulcanologului USGS(1) DAVID ALEXANDER JOHNSTON,
înainte de a fi ucis de erupția de la Mount St. Helens pe 18 mai 1980

INTRARE JURNAL NR. 4
2 OCTOMBRIE

Am crezut că e cutremur. M-a trezit un bubuit puternic și am avut impresia că un picior uriaș lovise casa. Am crezut că era unul dintre seismele rapide, ca niște bombe, pe care le aveam în Venice, care se terminau înainte să te fi trezit pe deplin. Am aprins lumina și am văzut că ferestrele din față ale dormitorului erau crăpate. Lumini s-au aprins în celelalte case.

— Ia uită-te aici! a rostit dinapoia mea Dan, care stătea la fereastra din spate. Ia uite!

M-a chemat grăbit lângă el. Am zărit o strălucire roșie la orizont. Bănuiesc că eram încă buimăcită, nu mă trezisem pe deplin. M-am întrebat de ce era atât de entuziasmat de luminile îndepărtate ale orașului. Apoi mi-am dat seama că nu era un oraș. Era Rainier.

Am mijit ochii prin crăpături, dar nu-mi venea să cred cu adevărat ce vedeam. Probabil că nici lui Dan nu-i venea să creadă, pentru că a ieșit iute pe balconul din spate. Nu puteai confunda așa ceva cu zorii.

Altă tremurătură însoțită de un huruit și, de data asta, ne-am agățat unul de celălalt. N-a fost totuși la fel de rea ca prima. Am auzit câteva obiecte zăngănind la parter, iar ferestrele au zornăit puțin. În același timp, strălucirea din spatele lui Rainier s-a întețit.

— E o erupție?

Știam că Dan nu mă întrebase pe mine, dar am intrat în casă și am deschis televizorul. Cablul nu funcționa, așa că mi-am luat telefonul și am văzut că aveam semnal Wi-Fi complet. Dar când am încercat să intru on-line, nu m-am putut conecta.

Am încercat să sun la 911. N-am reușit. Am încercat și de pe telefonul lui Dan. La fel. Mi-am repornit telefonul și am încercat din nou. Dan a făcut la fel cu dispozitivele lui – iPad-uri, televizoare, laptopuri. Toate aveau semnal, dar nu funcționau.

Atunci Dan a observat pâlpâitul aplicației ce monitorizează funcțiile casei. Arăta că trecuserăm pe acumulatorul de rezervă. Nu mai primeam curent electric din rețea.

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

De ce să fi avut ei un telefon prin satelit sau o stație radio de emisie-recepție? Asemenea tehnologii implică să fii izolat de civilizație, iar ei cu siguranță nu erau. La baza lui Greenloop stătuse ideea ca locuitorii săi să fie la fel de bine conectați precum orice locuitor din Upper West Side din Manhattan. Ba poate chiar mai bine. Fiind o comunitate de muncă la distanță, trebuia să aibă conexiunile cele mai rapide și mai fiabile cu putință. Asta înseamnă cablu, nu aer. Antenele parabolice nu sunt la fel de fiabile, mai ales în condițiile meteo din nord-vestul Pacificului. Toate fluxurile de date circulau printr-un cablu solid din fibră optică. De ce și cum ar fi putut cablul respectiv să cedeze vreodată?

INTRARE JURNAL NR. 4 [CONT.]

S-a auzit soneria de la ușă și am tresărit amândoi. Era Carmen, care a întrebat dacă avem semnal la telefoane. I-am explicat situația noastră, inclusiv problema cu electricitatea. Se vedea că nu se gândise să verifice asta. S-a uitat înapoi, spre casa ei, unde Effie stătea în prag, cu Palomino învelită în pătură.

Dr. Reinhardt a apărut într-un chimono și mi-am înăbușit un chicot nervos când l-am văzut. A întrebat ce se întâmplă și ce fusese bubuitura aceea puternică. Halena i se simțea chiar și de la doi metri distanță. M-am mulțumit să arăt spre creasta din spatele caselor noastre. Încă se vedea un pâlpâit stacojiu slab. El s-a uitat într-acolo, a tăcut câteva clipe, apoi s-a întors și a rostit ezitant, totuși cu aroganță:

— Ah, da, desigur, asta am văzut, voiam doar…

În timp ce se lupta pentru a-și găsi cuvintele (orice cuvinte, bănuiesc, ca să salveze aparențele), Carmen l-a întrebat despre conexiunea lui Wi-Fi. El a răspuns, cumva plin de sine, că nu avea un „telefon de buzunar“. Dan s-a

interesat de alimentarea cu energie a casei sale, dar a fost întrerupt de cineva care a strigat:

— Întrunire!

Toți am privit spre Bobbi Boothe, care-și legăna spre noi telefonul trecut pe modul „lanternă", în timp ce Vincent îl îndreptase pe al său spre pământ. Se aflau la jumătatea drumului către Casa Comună, unde îi vedeam pe Tony și pe Yvette așteptând. Yvette era deja în chicinetă și umplea ceainicul, în timp ce Tony scotea cești din dulap.

Tony ne-a făcut semn tuturor să ne așezăm și a întrebat dacă îi este foame cuiva, caz în care ar da o fugă până acasă, după niște snackuri. Când am clătinat toți din cap, el a glumit că singura foame era cea de informații. Am văzut că atât el, cât și Yvette continuau să afișeze zâmbete calme și liniștitoare. Poate puțin mai rigide? Forțate? Se putea însă la fel de bine ca doar eu să-mi proiectez anxietatea asupra lor.

Tony a început prin a afirma că era clar că pe Rainier se întâmplă ceva. Un fel de „activitate". Și, deși deocamdată nu puteam fi siguri de nimic, „cablul nostru a căzut", știam toți asta.

Felul cum vorbea, încrederea aceea dezinvoltă…

— Cablul nostru a căzut.

Ne-a asigurat apoi că probabil legătura se va restabili în curând, poate peste câteva minute sau o oră, după care o să aflăm toți ce se întâmplă de fapt pe Rainier.

— Dar aparatele de radio din automobile? Toți avem radio prin satelitul Sirius, nu? a zis Vincent Boothe și a sărit în picioare. Mă duc să ascult știrile!

Când a fugit spre micul BMW i3 parcat pe aleea casei lor, Tony a ridicat mâna într-un salut exagerat.

— Ăăă… da, Vincent… de ce nu te duci să asculți știrile?

Am râs împreună cu toți cei din cameră.

— Dacă s-a produs o erupție, a spus Reinhardt, trebuie să fi fost cel puțin câteva pierderi de vieți omenești, având în vedere apropierea de centrele populate.

A povestit apoi că, în cursul erupției lui Mount St. Helens, existaseră oameni

de știință, de pildă un anume David Johnston, și civili care refuzaseră să părăsească zona – un ins pe nume Harry Truman. (Serios? Harry Truman? Ca președintele?(2)) Fluturând din mână spre fereastră, a adăugat:

— Iar St. Helens se găsea în mijlocul unei pustietăți. Rainier însă…

Yvette l-a întrerupt cu o mustrare jucăușă – „Alex" – și cu un gest exagerat din cap spre Palomino, care era strâns înfășurată în brațele lui Effie. Reinhardt i-a aruncat o privire peste umăr fetiței, a ridicat degetul mare (serios? degetul mare?), apoi s-a topit înapoi în scaunul lui.

Tony a luat cuvântul, atrăgând din nou atenția tuturor celor din cameră.

— Până vom afla ce se întâmplă, lucrul cel mai rău pe care îl putem face este să ne înnebunim reciproc cu speculațiile. Stresul și anxietatea – s-a uitat cu prietenie și căldură spre Palomino – ne ajută vreodată?

— N-ar trebui să plecăm? a întrebat Bobbi. Nu putem să ne suim pur și simplu în mașini și să mergem în direcția opusă?

— Am putea, a încuviințat Tony din cap, ridicând în același timp din sprâncene, și acesta este un impuls justificat, dar, până nu vom ști mai multe, e posibil să înrăutățim lucrurile pentru noi înșine.

Probabil că se așteptase la privirile întrebătoare.

— Suntem în siguranță aici sus. Rainier este prea departe ca să ne facă rău, nu?

Oare era? Tony așa părea să gândească.

— Dar dacă intrăm în panică și ne îndreptăm spre vale… există un singur drum de ieșire și, în mod sigur, va fi blocat de oamenii intrați în panică. Vă amintiți de incendiile din Malibu? De mașinile prinse pe autostrada Pacific Coast? Niciuna nu se clintea și nu aveau toalete. Vă amintiți?

Eu îmi amintesc. Îmi amintesc cum priveam reportajele interminabile. Șarpele acela subțire de mașini înghesuit între dealuri și ocean. Îmi amintesc că auzeam întruna că se mișcaseră abia cu câțiva centimetri în câteva ore. Îmi amintesc că mă simțeam vinovată că stau în siguranță și confort acasă, de unde mă uitam la linia portocalie palpitândă ce se strecura peste dealurile îndepărtate.

— Chiar vrem să facem așa ceva? a întrebat Tony. Să ne afundăm în haosul acela? Poate chiar să împiedicăm vehiculele de urgență să ajungă la cei care au

realmente nevoie de ajutor? Și dacă nu ajung? Dacă totul se dovedește o alarmă falsă?

A arătat către perete, în direcția mașinii domnului Boothe.

— Repet, deocamdată nu știm nimic. Și dacă Vincent vine aici și ne spune că a auzit de un ordin de evacuare, credeți-mă, eu voi fi primul – ba nu… *ultimul* care va pleca, după ce mă voi asigura că toți ați plecat de aici în condiții de securitate. Dar, până nu va veni un asemenea ordin, până nu vom ști mai multe, cel mai rău lucru pe care-l putem face acum este să intrăm în panică.

— Prin urmare, ce *facem*?

Vorbise Carmen și Tony a părut să se însenineze. Yvette i-a aruncat chiar o privire cunoscătoare, de parcă l-ar fi îndemnat să spună ce așteptaseră.

— Asta-i întrebarea perfectă, a zis el și a întins mâinile într-un gest entuziast de felul „fiți atenți". Situația în care ne aflăm acum este *exact* cea pentru care a fost concepută Greenloop!

S-a oprit o clipă, lăsând ca entuziasmul lui să ne cuprindă pe toți.

— Ia gândiți-vă! Nu suntem în pericol fizic, ci doar lipsiți temporar de contact cu restul lumii. Avem energie de la panourile solare, apă din puțuri, încălzire de la propriul biogaz. Va muri cineva de foame dacă nu vom primi o doză FreshDirect în următoarele zile? Scuze, Alex.

Reinhardt a râs și pântecul lui mare a tremurat ca al lui Moș Crăciun. Toți au chicotit, de asemenea. Simțeai tensiunea din cameră risipindu-se.

Am simțit-o și eu, iar spinarea și maxilarul mi s-au relaxat. Așa procedează Tony? Domolește frica și atâță entuziasmul? Ăsta-i secretul succesului său? Te face să vrei să crezi? Eu credeam. Energia lui, pasiunea lui sunt molipsitoare. Eram deja alături de el când a spus:

— Așa că va trebui să ne deconectăm pentru o vreme. Dar nu asta ar trebui să facem toți oricum? Să ne limităm timpul petrecut în fața televizoarelor pentru a ne bucura de lume?

A gesticulat spre ușa din spatele nostru.

— Nu de asta ne-am mutat aici?

Au urmat semne din cap și mormăieli aprobatoare.

— Da – a ridicat mâinile cu un zâmbet ușor răutăcios –, știu că unii dintre voi

vor fi nevoiți să aștepte nițel mai mult pentru următorul episod din *Downton Abbey*.

Ochii i s-au îndreptat scurt spre mine. Am simțit că roșesc; oare ghicise sau pomenisem de asta la cină?

— Îți simt durerea, a adăugat Tony.

Am râs toți, cu excepția unei persoane.

— Și dacă nu va fi doar „nițel mai mult“?

Maxilarele mi s-au încleștat când am auzit-o pe Mostar.

— Dacă vor fi săptămâni? Luni?

L-am simțit pe Dan încordându-se lângă mine.

— Sunt de acord cu tine, Tony, a urmat Mostar, să rămânem pe loc, dar nu pentru că-i o alarmă falsă. Dacă drumurile nu sunt doar blocate? Dacă au dispărut complet? S-ar putea să nu rămânem doar prinși în trafic, ci să fim uciși acolo.

Pentru o secundă, Tony a crezut că Mostar terminase și a deschis gura să vorbească.

— Dar, a continuat ea, a rămâne pe loc, în siguranță nu-i suficient. Am putea să fim izolați fizic, fără posibilitatea de a ieși, iar dacă Alex are dreptate și erupția afectează toate celelalte așezări, am putea să fim uitați, de asemenea.

Am simțit brusc că mă ia amețeala.

„Uitați“?

— Și iarna se apropie, țineți cont. Când vremea se schimbă, când zăpada începe să se adune în troiene…

Mostar i-a făcut semn lui Tony.

— Am putea avea electricitate, apă, căldură, dar ce facem cu mâncarea?

Carmen a părut gata să spună ceva și Mostar, citindu-i gândurile, a continuat:

— Alimentele de săptămâna asta nu vor ajunge până la primăvară!

Cu coada ochiului, am văzut-o pe Bobbi verificându-și telefonul. Încerca oare aplicația FreshDirect?

— Ce mai avem? a întrebat Mostar. Câțiva pomi fructiferi? Grădina ta cu plante?

I se adresase lui Bobbi, care și-a ascuns telefonul ca o adolescentă prinsă în

flagrant delict.

— Trebuie să ne punem în comun resursele, a conchis Mostar și a privit împrejurul încăperii. Să întocmim o listă cu proviziile tuturor și să vedem cum putem face să reziste cât mai mult.

Reinhardt a pufnit.

— Asta-i o invadare a vieții private.

Mostar s-a întors spre el.

— Vrei să încerci să te duci după ajutor, Alex?

A făcut semn către vulcan.

— Un drum. Atât avem. Și dacă cineva se gândește să meargă pe jos…

A deschis brațele cu un gest teatral.

— Un vulcan pe o parte și munți pe partea cealaltă.

S-a întors spre lanțul muntos Cascade.

— Știe cineva cât de departe este următoarea așezare, următoarea cabană? Nu ne cunoaștem vecinii, nici măcar nu știm dacă avem așa ceva. Nu știm nimic despre teritoriul aflat dincolo de capătul potecii pentru drumeție. Vreți să încercați să vă rătăciți pe acolo fără un GPS funcțional?

— Dar nu pot telefoanele să…, a intervenit Carmen, privind de la Mostar la propriul telefon. Am niște prieteni care au mers pe traseul Pacific Crest Trail și au descărcat o hartă sau o aplicație…

— O ai deja? a întrebat Mostar, plimbându-și ochii prin cameră. O are vreunul dintre voi? Pentru că-i prea târziu să o mai obținem acum. (Am observat că nimeni nu și-a verificat telefonul.) Are vreunul dintre voi o hartă pe hârtie, o busolă sau provizii de urgență?

N-a răspuns nimeni.

— Dacă nu vă place ideea mea, atunci veniți cu una mai bună.

— Uite ce-i, Mostar…, a încercat Tony să spună, dar ea l-a întrerupt.

— Tu, Tony, ai provizii? Ai un plan? Tu ai construit locul ăsta. Tu ne-ai convins să venim aici.

— O sperii.

Effie vorbise atât de încet, încât abia am auzit-o. M-am uitat la ea, cum o ținea pe Palomino, care, sincer, nu părea atât de speriată. Eu însă eram speriată. În

clipa aceea, am fost mai speriată decât oricând în cursul nopții și nu doar din cauza cuvintelor lui Mostar. Tonul ei era mai blând cu Tony decât cu Reinhardt. Mai puțin provocator. Mai întrebător.

— Probabil că te-ai gândit măcar la ce ar putea merge prost.

Am văzut cum fața i s-a schimbat când el n-a răspuns, cum i s-au ridicat pleoapele grele și cum a țuguiat buzele pline.

— Nu-i așa? În momentul ăsta, tot ce aud este „nu vă faceți griji, nu-i atât de rău pe cât credeți". Dar dacă este? Dacă este mai rău?

— O sperii!

Carmen, care stătea cu spatele perfect drept, vorbise cu o voce clară, autoritară. Mostar s-a oprit, oferindu-i astfel lui Tony ocazia să intervină.

— Mosty, noi… noi am auzit ce spui și-ți respectăm îngrijorările legitime.

Mostar a deschis gura, însă Tony a ridicat o mână.

— Și, da, m-am gândit la asta, dar, și mai important – a arătat cu bărbia spre fereastră –, ei s-au gândit la asta.

— „Ei"? a repetat Mostar. Cine sunt „ei"?

— Ei, a repetat Tony cu o ezitare aproape imperceptibilă, sunt experții, serviciile de… urgență. Cei responsabili. Ei s-au gândit la Rainier, au plănuit și s-au pregătit exact pentru acest moment.

— Ar fi bine s-o fi făcut, pentru taxele pe care le plătim, a declarat Reinhardt și toți din cameră au râs.

Tony a râs și el, apoi a zis:

— Exact, ei sunt plătiți să se gândească la situațiile acestea, așa încât noi să nu fim nevoiți s-o facem.

Începea să se relaxeze, toți începeam să ne relaxăm, dar, la naiba, Mostar pur și simplu nu voia să tacă.

— Dar dacă „ei" nu pot face față situației actuale? Dacă este ceva de prea mare amploare și nu ne găsesc înainte…

— Mostar, ajunge!

Vorbise din nou Carmen, apoi Bobbi a spus:

— Știu, te rog!

— Mosty…, a oftat și Reinhardt.

— Nu, e-n regulă, a intervenit Tony, ridicând ușor brațele. Mosty are dreptul să simtă ceea ce simte și are dreptate când zice că noi toți trebuie să avem grijă unul de celălalt. Acesta este…

S-a oprit și și-a umezit buzele.

— Acesta este contractul social nerostit, a accentuat el ultimele trei cuvinte, cu care fiecare comunitate este de acord. Oameni care se ajută între ei când vremurile sunt grele, pentru că așa trebuie procedat. Corect?

Dacă se aștepta la sprijin sau poate la recunoștință din partea lui Mostar, nu le-a primit. Bătrâna s-a mulțumit să-l privească fix, înainte de a ne examina pe noi, ceilalți. Pe față i se citea calmul și a încuviințat din cap aproape imperceptibil. Nu mi-o lua în nume de rău, dar mi-a amintit cumva de prima noastră ședință, când ai ascultat cu o expresie de parcă doreai să vezi cum stau lucrurile. La fel m-am simțit cu Mostar, de parcă ea gândea: „Deci așa va fi, cu asta am de-a face."

Încă ne examina în tăcere când a vorbit Yvette. Stătea lângă soțul ei și l-a luat de mână.

— Tony tocmai a punctat foarte bine faptul că suntem liberi să simțim ceea ce simțim, a spus ea și i-a zâmbit cu dragoste. Nu vreau să vorbesc în numele nimănui, dar, în acest moment, simt că hormonii stresului îmi inundă corpul fiindcă sunt pur și simplu îngrijorată pentru toți oamenii despre care știu că se vor îngrijora pentru mine.

Bobbi, Effie și Carmen au încuviințat din cap. Reinhardt a scos un „hmmm" prelung, contemplativ.

— Familia, prietenii, oameni din afara statului și chiar din alte țări care se vor trezi mâine și vor afla vestea asta teribilă. Poate că unii sunt deja treji și încearcă să ajungă la noi. (Vocea ei, îngrijorarea, empatia.) Și probabil că unii sună la autorități chiar acum, asigurându-se că nu suntem uitați.

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

— Vă rugăm să rămâneți pe fir, apelul dumneavoastră va fi preluat în cel mai scurt timp.

Așa am făcut. Am sunat la FEMA, USGS, serviciile de parcuri federale și statale, biroul guvernatorului, polițiștii statali și ai comitatului. Nici nu vreau să mă gândesc câte ore am petrecut în camera aia nenorocită de hotel din China,

uitând să mă spăl, să mănânc sau să dorm, în timp ce scriam SMS-uri și e-mailuri și apelam pe Skype pe oricine la care mă puteam gândi că ar ști ceva despre ce se întâmpla cu Greenloop, totul, cu CNN pe fundal, cu fluxul de știri de pe laptopul meu actualizându-se constant și cu telefonul reamintindu-mi „să rămân pe fir", în așteptarea unei voci umane pe care n-am auzit-o niciodată.

INTRARE JURNAL NR. 4 [CONT.]

Yvette se asigura că se adresează camerei în ansamblu, însă îi vedeam ochii zăbovind asupra lui Mostar o secundă în plus.

— Știu că este greu să așteptăm, simțindu-ne neajutorați, gândindu-ne la cei dragi și – s-a întors spre fereastră – la sărmanii de acolo, care ar putea avea cu adevărat nevoie de ajutor.

A inspirat sonor pe nas și a plecat ușor capul, în timp ce Tony i-a cuprins umerii cu brațul lui musculos.

— Nu putem fi acolo pentru ei, așa că trebuie să fim aici unul pentru celălalt, a continuat Yvette și și-a lăsat capul pe umărul lui. Nu ne permitem să fim distruși de vinovăția supraviețuitorului sau de ceea ce auzim la știri ori de ceea ce credem că ar putea gândi cei dragi despre noi.

I-a mai aruncat o privire lui Mostar.

— Avem multe de procesat și trebuie să ne punem în comun resursele emoționale.

I-au zâmbit amândoi lui Mostar și Yvette a încheiat:

— Trebuie să ne păstrăm mințile ocupate, așa că mâine-dimineață voi ține o ședință de meditație aici pentru oricine are nevoie de ea.

Tony a îmbrățișat-o din nou și a completat:

— Iar ușa mea este mereu deschisă, dacă cineva are nevoie să se descarce ori să împărtășească știri sau să bea de urgență un scotch *single malt*. Ne vom păstra calmul și vom avea grijă de inima și de sufletul tuturor, a continuat în mijlocul chicotelilor. *Acesta* – i-a aruncat o privire încrezătoare lui Mostar – este contractul nostru social.

Aplauze.

Soții Boothe, Reinhardt, familia Perkins-Forster. Și eu.

Nu-mi venea să cred cât de norocoși suntem să-i avem pe ei ca lideri. Este un

termen prostesc, simplist, dar cum altfel să le spun? M-am simțit extrem de ușurată și de sigură, mergând câțiva pași în spatele lor, când am părăsit toți Casa Comună. Cu toate acestea, am zărit ceva ciudat sau poate doar mi s-a părut. Când au ieșit pe ușă, Yvette s-a uitat la Tony cu o privire pe care n-o mai văzusem niciodată. A făcut ochii mari o clipă și a strâns ușor din buze. Însă nu au spus nimic și au mers spre casă, braț la braț. Chiar înainte să ajungă la ușa lor, am văzut-o pe Yvette întorcând capul fulgerător ca să privească peste umăr. De ce oare? Să vadă dacă ne uităm la ei?

Nu am prea avut timp să reflectez. De îndată ce am închis ușa, Dan s-a întors și m-a întrebat:

— Tu ce crezi?

Trecuse ceva vreme de când îmi cerea părerea despre orice. La început, am vrut să răspund sincer, să-i mărturisesc cât de fericită sunt că Tony pusese lucrurile într-o altă lumină. M-a oprit însă privirea lui. Era pierdută, iscoditoare. Realmente deschisă. Aceeași expresie pe care o avusese la întrunire, mai ales când vorbise Mostar. Nu era de acord cu Tony? Credea cu adevărat sau măcar se întreba dacă e posibil ca Mostar să aibă dreptate?

— Poate…

Dan a ezitat.

— Poate c-ar trebui să mergem totuși cu mașinile până la pod… sau puțin mai departe, spre drumul principal, doar... știi… doar ca să vedem ce se-ntâmplă?

Înainte să răspund, au răsunat ciocănituri puternice, stridente, în ușa din spate. Ne-am îndreptat spre bucătărie, tocmai când Mostar a intrat, tropăind. Fără să-și ceară scuze sau măcar să aștepte un răspuns. Am menționat că nimeni nu-și încuie ușile noaptea?

S-a întors spre Dan.

— Te pricepi la reparații? Știi cum funcționează casa asta?

Inexpresiv, Dan a clătinat din cap.

— Învață.

Cuvântul a căzut ca o greutate de o tonă.

— O fi existând un manual, a continuat Mostar pe tonul ei sec și concis, dar probabil – a fluturat mâinile către cer – e în „cloud“. Așa că va trebui să-ți

folosești mintea. Instalații sanitare, electrice, toate chestiile nebunești legate de computere, pe care voi, copiii, ar trebui să le știți deja.

Dan a dat să deschisă gura, dar Mostar l-a oprit:

— Iar dacă nu știi deja, învață.

Buzele lui Dan s-au mișcat. Mostar a ridicat un deget.

— Dar nu acum! Să-ncepem cu începutul.

A coborât degetul în direcția garajului nostru.

— Nu putem folosi atelierul meu. Ar fi prea multe de mutat. Bănuiesc că al vostru e practic gol, așa că va fi ușor de construit o grădină.

Grădină? Stai așa!

— Du-te, i-a zis și l-a împins ușor spre garaj. Scoate tot ce-i înăuntru și curăță podeaua. Și scoate o lopată, dacă aveți.

Înainte să spun ceva, înainte să mă gândesc măcar, mâna aceea care arăta și pocnea m-a prins de încheietură.

— Hai, Katie!

Am pornit spre casa ei.

– Țineți draperiile trase, a spus ea imediat ce a închis ușa bucătăriei. Nu lăsați pe nimeni să vă vadă. Nimeni nu trebuie să știe că suntem împreună în chestia asta.

Am reușit în cele din urmă să spun ceva intens și sclipitor de inteligent:

— Ăăă…

— Nu trebuie ca ei să se întoarcă împotriva ta, nu încă.

A continuat ca un tanc micuț și nebun care rula peste mine.

— Tu ești împăciuitoare și vom avea nevoie de talentele astea mâine, la prima oră.

Mi-a eliberat mâna atât cât să-mi înmâneze un pix și un blocnotes cu foi galbene.

— S-o luăm însă metodic, a zis și a arătat cu un gest larg spre cămară, dulapuri și frigider. Treci prin toate. Inventariază tot ce e comestibil, până la ultima calorie. Trebuie să știi cum să faci asta, ești o tânără americancă. Pun pariu că ai urmat diete toată viața.

M-a împins ușor spre frigider, iar ea a pornit către ușa din spate.

— După ce termini, du-te acasă și fă la fel cu alimentele voastre!

Când s-a întors să plece, am izbutit să articulez ceva de genul:

— Dar… ce…

S-a oprit, m-a privit, mi-a văzut deruta și, da, anxietatea scurgându-se din toți porii. A oftat adânc, mi-a pus o mână pe umăr și a spus:

— Ai dreptate. Îmi pare rău.

Desigur, mă așteptam ca următoarele ei cuvinte să fie ceva de genul: „Îmi pare rău că mă port ca o nebună. Ai dreptate. Mă opresc. Du-te acasă. Uită de căderea mea nervoasă. Îmi pare rău că te-am speriat."

Dar nici pomeneală!

— Îmi pare rău că nu sunt mai bine pregătită.

S-a încruntat, în mod clar iritată de ea însăși.

— Am avut încredere în Tony și Tony are încredere în „ei".

A ridicat din umeri.

— Și poate că el are dreptate. Poate că ei aranjează totul chiar acum. Poate că vor fi aici mâine ca să repare internetul și să-și ceară scuze pentru neplăceri.

A zâmbit sarcastic.

— Iar atunci o să-mi poți mulțumi că ți-am ținut mintea ocupată cu acest mic proiect captivant. Și vei avea chiar și o poveste amuzantă de relatat prietenilor tăi despre vecina bătrână și nebună care credea că vine sfârșitul lumii.

A părut gata să râdă, însă a devenit repede serioasă.

— Dar dacă am dreptate…

A ridicat iarăși din umeri, mi-a mângâiat obrazul, apoi s-a întors la mine acasă, în timp ce eu am rămas tulburată și singură în casa ei.

Asta s-a întâmplat acum două ore. Am inventariat totul: ouă, brânzeturi, salam, pâine. Are multă pâine. Și multe legume murate: castraveți, ardei și ceva care arată ca varza murată. Am notat chiar și sucurile și apa carbogazoasă (nu există versiuni dietetice) și am înregistrat toate condimentele și mirodeniile pe care le-am găsit. De la gemuri și uleiuri, până la ceva numit „Vegeta". Nu sunt sigur ce valoare calorică are asta, dar am ținut destule diete ca să estimez orice altceva. Sunt chestii foarte grele, mai ales comparativ cu ale noastre, cu ale mele, care au calorii negative, ca țelina și LaCroix (3).

Totuși, nu sunt multe, ar trebui să clarific asta acum. Aș spune că, în condiții normale, cu trei mese pe zi și gustări, are suficient pentru maximum două săptămâni. Oarecum surprinzător, dar Frank m-a avertizat deja. Mi-a spus că livrările cu drone și cămările mici din Greenloop au fost concepute special pentru a combate risipa de alimente. Ce procent mi-a citat? Anual, treizeci până la patruzeci la sută din mâncarea americană este aruncată? Treizeci de milioane de tone? (4) Nu văd cum ar putea contribui Mostar la asta. Mi-a amintit de viața la oraș pe Coasta de Est, unde oamenii se duc la prăvălioare locale ca să cumpere o roșie sau o mână de fasole verde.

Totuși, stocurile ei de alimente păreau de-a dreptul imorale pe lângă ale noastre. Noi am aruncat enorm înainte de plecare, o sumedenie de pungi și de cutii cu chestii pe care nu le-am mâncat (mai multă risipă). Tot ce avem acasă acum este ceea ce ni s-a livrat săptămâna asta, plus resturile de la cina de bun venit. N-ar trebui să dureze prea mult să le inventariez. Ceea ce sunt pe cale să fac.

Acum mă aflu în bucătăria noastră, în timp ce Mostar și Dan lucrează în jurul meu.

Au golit garajul. Și acum îl umplu cu pământ.

Exact. Cu pământ!

Ei sunt afară acum și răzuiesc solul cu boluri din inox pentru salate (niciunul dintre noi nu are o lopată) ca să umple gălețile din plastic pentru curățenie pe care le avem sub chiuvete. Lucrează ca nebunii, mergând înainte și înapoi pe un pod din prosoapele de baie ale lui Mostar, pe care ea le-a întins de la ușa bucătăriei până la garaj.

M-am oferit să-i ajut, dar ea mi-a făcut semn cu mâna să plec.

— Nu, nu – specializare. Tu te ocupi de treaba ta, noi ne ocupăm de a noastră.

Probabil crede că scriu lista de alimente. Nu se deranjează să verifice. E ca o mașină. La fel, și Dan. Puțin mai lent, puțin amețit. O dată sau de două ori am schimbat priviri cu el, holbându-ne unul la altul. Mostar ne-a surprins și a crezut probabil că încă îi puneam la îndoială decizia de a nu-i ajuta.

— Diviziunea muncii! s-a răstit la mine peste umăr. Așa funcționează.

Ce anume funcționează așa?

Acum mi-am ascuns jurnalul sub blocnotesul cu foi galbene.

Oare țicnita asta chiar crede că vom rămâne blocați aici toată iarna? Și noi de ce o lăsăm să facă asta? De ce Dan nu se ridică în fața ei și nu spune „ajunge“?

De ce n-o fac eu?

Bine, da, știu ce ai spune tu. Noi doi suntem personalități beta, care au în comun pasivitatea, și ăsta-i de fapt motivul pentru care căsnicia noastră a ajuns unde a ajuns. Nimeni nu vrea să preia conducerea, așa cum spui tu, să-și asume „responsabilitatea“ conducerii. Am înțeles toate astea, dar…

Dar…

Dar dacă ea are dreptate?

Nici măcar n-ar trebui să mă gândesc la asta acum. Nu știu ce să cred. Tony trebuie să aibă dreptate. Știu că are dreptate. Asta-i o nebunie. Și atunci, de ce nu spun nimic? Sunt foarte obosită. Aproape că s-a crăpat de ziuă.

Trebuie să mă-ntorc la muncă. Am nevoie de timp să mă spăl, să mă îmbrac și să mă duc la ora de meditație cu Yvette, ca și cum totul ar fi în regulă. Mostar mă face să plec.

Cabana Silver Skis, stațiunea Crystal Mountain, statul Washington

Stațiunea vibrează de activitate și personalul se grăbește să se pregătească pentru redeschidere. Energia, entuziasmul și vigoarea lor contrastează frapant cu epuizarea, ochii goi și mersul împleticit al personalului guvernamental care pleacă. Majoritatea bărbaților și a femeilor de aici au sosit încă din primele zile ale erupției. Nimeni nu pare să-mi pună la îndoială prezența. Nimeni nu-mi cere vreo legitimație. Iar eu încerc să nu le stau în cale și caut din priviri prin marea de uniforme militare, ale Gărzii Naționale, ale poliției de stat și ale FEMA, culorile gri și măsliniu ale Serviciului Parcurilor Naționale ale Statelor Unite ale Americii. Din fericire, chiar prima pe care o văd este rangerul senior Josephine Schell.

Sediul ei de teren, o cameră de la etajul întâi, miroase a fum de țigară, a cafea și a picioare nespălate. Josephine se trântește pe scaun, în spatele biroului aglomerat, își freacă ochii și cască.

— Pentru mine, Greenloop a fost Titanicul, îmi mărturisește, cu toate greșelile acestuia, până la defectele de proiectare și lipsa bărcilor de salvare. Erau extrem

de izolați, la destui kilometri de o șosea pe care trebuia să mai mergi alți kilometri până la cea mai apropiată așezare. Și, desigur, chiar asta fusese ideea. Grație logisticii și telecomunicațiilor moderne, lumea trebuie să fi părut totuși foarte mică. Apoi însă Rainier a întrerupt conexiunile și lumea a devenit brusc foarte mare. Majoritatea oamenilor nu-și dau seama cât de vastă e țara asta. Dacă locuiești pe Coasta de Est sau în Heartland ori în vecinătatea unui oraș mare din Vest, e greu să-nțelegi cât de mult teren nelocuit e acolo. Și natura terenului aceluia, tipul de teren despre care vorbim… Ai văzut vreodată imaginea nocturnă a Statelor Unite din satelit? Ai văzut petele mari și negre dintre prerie și coasta Pacificului? O mare parte din întunecimea aceea este teren ostil, neiertător. Superb, dacă-l vezi pe geamul mașinii sau de pe un traseu marcat, însă, dacă te îndepărtezi prea mult de traseu, rezişti foarte puțin. Greenloop se afla într-una dintre petele alea negre, o pădure tropicală primitivă, montană, la fel de perfidă ca oriunde în America de Nord. Pante abrupte, aproape verticale. Stânci neașteptate, acoperite cu mușchi alunecos. Câmpuri de bolovani ascuțiți, gata să se desprindă la orice pas. Adaugă hipotermia, ceața și tufișurile atât de dese, încât pare că te lovești de un zid de cărămidă. Asta ar fi așteptat pe oricine ar fi încercat să plece după ajutor.

Arată în spatele nostru, către echipamentul de urgență și personal.

— Și ajutoarele care să vină la ei? Sigur că da, doamna Durant a avut dreptate că rudele și prietenii aveau să telefoneze. Problema a fost că la fel au făcut și alții. Vorbim despre milioane de oameni din toată lumea, care au blocat liniile telefonice, zi și noapte, încercând să se intereseze de soarta cuiva pe care îl cunoșteau. Chiar dacă ar fi reușit să stabilească legătura, întrebările le-ar fi fost doar înregistrate, alături de nenumărate altele. A fost un dezastru total și doamna Mostar a știut-o. Îmi imaginez că trecutul ei personal a prezis că totul se va duce dracului. Dar, chiar dacă n-ar fi fost așa, dacă USGS ar fi avut suficient personal, suficientă finanțare și suficientă influență, dacă serviciile locale nu ar fi fost slăbite de ultima recesiune, dacă FEMA nu ar fi fost integrată în Departamentul de Securitate Internă, dacă Agenția de Logistică a Apărării n-ar fi trebuit să cumpere majoritatea proviziilor din sectorul privat, dacă cenușa n-ar fi determinat închiderea aeroporturilor și dacă nenorocita aia de dronă n-ar fi lovit

elicopterul Gărzii Naționale, dacă majoritatea Gărzii și a armatei n-ar fi fost trimisă în Venezuela, dacă președintele ar fi fost competent și mass-media ar fi fost responsabilă, dacă lunetistul de pe I-90 și-ar fi luat medicamentele… chiar dacă n-ar fi coincis totul pentru a combina cea mai mare turbulență pe plan național de după Rodney King cu cea mai mare calamitate naturală de după uraganul Katrina, chiar dacă totul ar fi mers exact conform planului, noi tot n-am fi găsit Greenloop dintr-un motiv foarte simplu. Nu-l căutam.

Josephine arată harta cât peretele din spatele ei, mai precis cele trei arce de cerc concentrice trase cu carioca în jurul lui Rainier.

— Ăsta de aici.

Arată un arc de cerc galben cu centrul în Rainier, care ajunge la Puget Sound.

— E limita efectului dezastrului natural. Iar ăsta mare…

Mișcă mâna peste linia roșie ondulată care se întinde până după Seattle.

— Asta-i amploarea tulburărilor civile. Bun? Iar aici…

Ultimul arc, albastru, este de fapt un cerc întreg, care înconjoară vulcanul.

— Ăsta este sectorul nostru de căutare. Excursioniști, mountain-bikeri, rulote, elevii ăia – Dumnezeule, copiii ăia! Părinții urlau la guvernator și guvernatorul urla la noi. Cum au fost alea treizeci și șase de ore, mai ales după ce am găsit autobuzul școlar abandonat. Slavă Domnului că ei n-au pățit nimic, dar unii dintre ceilalți, oameni prinși în trafic, care și-au abandonat mașinile… Ei ne-au dat realmente peste cap: a trebuit să pieptănăm pădurile și să-ncercăm să-i găsim pe toți nătărăii ăia care au încercat să plece pe jos. De aceea căutarea s-a extins așa departe. Dar oricât de departe a ajuns…

Lovește cu degetul într-un punct de pe hartă, situat mult în afara celor trei arce de cerc.

— Uite unde-i Greenloop… unde a fost. Oficial, ei erau în siguranță și nu erau singuri. Nu-ți pot spune câte cabane și comunități izolate sunt prin pădurile de acolo, mai ales pentru că nu doresc să fie găsite. Și majoritatea au supraviețuit izolați toată iarna, pentru că au știut exact în ce se bagă. Au avut fie abilitatea și proviziile pentru a rezista izolați, fie capacitatea și echipamentele necesare ca să plece pe jos. Și multora dintre ei le-a plăcut. Da, da, vorbesc serios. Au primit bucuroși provocarea. Au acceptat compromisurile. Nu erau deloc ca oamenii din

Greenloop. Amărâții ăia nu-și doreau o viață rurală. Se așteptau la o viață urbană într-un cadru rural. Încercau să adapteze mediul în loc să se adapteze ei la mediu. Și chiar îi înțeleg. Cine nu vrea să se rupă de turmă? Înțeleg de ce ai vrea să păstrezi confortul vieții de la oraș, lăsând în urmă orașul. Aglomerație, crime, murdărie, zgomot. Chiar și în suburbii. O mulțime de reguli și de vecini care se bagă în treburile tale. E un paradox, mai ales în Statele Unite, o societate care prețuiește libertatea, că societatea, prin natura ei, te obligă să faci compromisuri în privința libertății. Înțeleg felul cum hiperconectivitatea din Greenloop a dus la iluzia absenței totale a compromisurilor. Dar asta a fost tot, o iluzie.

Ochii ei privesc întinderea vastă a hărții goale din spatele vulcanului.

— E minunat să trăiești liber și departe de celelalte oi, până când auzi lupii urlând.

CAPITOLUL 5

„Toate animalele sunt competitive prin natura lor și cooperează numai în circumstanțe specifice și pentru motive specifice, nu din cauza unei dorințe de a fi amabile unul cu altul."

FRANS DE WAAL, *Bonobo: The Forgotten Ape*

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

În privința proviziilor pentru urgențe sau a lipsei lor… Uite ce-i, nu-l învinovățesc pe Tony, nu l-am învinuit nici chiar atunci când au descoperit ce mai rămăsese din Greenloop.

Nu poți da vina pe Tony, nu ca individ. Așa gândește industria tehnologiei. Ei nu planifică ceea ce poate merge prost. Sloganul lor este „Mișcă-te repede, chiar dacă o mai dai în bară". Facebook nu s-a gândit că rușii i-ar putea deturna platforma ca să ne deturneze alegerile, chiar dacă o făceau de ani în alte țări. Iar cei de la Google gonesc ca nebunii să prindă piața mașinilor fără șofer, fără să se gândească la faptul că teroriștii ar putea hackui mașinile alea pentru a intra cu ele în mulțimi.

Ce dracu', am fost odată la o conferință din Menlo Park, unde un tip ne-a arătat cum își hackuise propria mână, la modul literal. Atașase electrozi pe pielea de deasupra mușchilor antebrațului, ca să cânte la pian. El nu știa să cânte. A tastat comenzile, a dat clic pe „execute" și shazam! „Mary un mielușel avea." Și acela a fost doar începutul. Ce zici de un exocostum complet, care să poată stimula tot corpul?

„Gândiți-vă la posibilități", repeta el întruna. Persoanele cu dizabilități. Persoanele în vârstă. „Gândiți-vă la posibilități."

M-am gândit la câteva. Am ridicat mâna și l-am întrebat: „Nu-i posibil să hackuiască cineva costumul după ce l-ai îmbrăcat și să te oblige să-ți ridici pușca deținută perfect legal și să te duci la grădinița locală?" S-a uitat la mine de parcă tocmai îi călcasem în picioare castelul de nisip. El nu irosise nici măcar un neuron cu gândul ăla, pentru că-n mintea lui nu era loc pentru altceva. O risipă.

Numai gândire pozitivă tot timpul. Învață să zbori, chiar dacă tu ești în Hindenburg.

Mișcă-te repede, chiar dacă o mai dai în bară.

INTRARE JURNAL NR. 5

3 OCTOMBRIE

Cartofi. De aceea m-a trimis Mostar la ora de meditație a lui Yvette.

— Noi avem nevoie de cartofi, mi-a spus.

Din nou „nevoie“ și „noi“. Potrivit gândirii ei, cartofii sunt mâncarea „perfectă“ pentru a supraviețui și poți trăi numai cu ei. Am primit misiunea să obțin câțiva cartofi de sămânță pentru grădină.

Nu trebuia să scap însă niciun cuvânt în privința asta și nici să-i iau apărarea lui Mostar.

— Dacă ei spun ceva, cântă-le în strună. (A fost foarte clară în privința asta.) Fii de acord, contribuie, râzi cu ei, chiar pe seama mea. Fii diplomată.

Nimeni nu trebuie să-mi spună cum să procedez. Sunt diplomată din fire și, de fapt, nici nu sunt de acord cu planurile nebunești ale lui Mostar. Totuși, acul meu mental s-a mișcat puțin în favoarea ei de când am aflat știrile. Și au fost *multe* știri. Vincent a ascultat radioul în mașină timp de o oră după întrunire, până când Tony s-a oferit să-i ia locul. Potrivit amândurora, știrile de la Rainier sunt destul de rele.

Există ceva numit „lahar“, o alunecare de noroi clocotitor. Potrivit celor auzite la radio, laharul a ucis mii de oameni într-un loc numit Armero(1) în anii 1980 și exact asta se întâmplă acum cu Rainier. Relatările par să se concentreze pe versantul îndepărtat al lui Rainier, cel orientat spre așezările acelea: Orting? Puyallup? (Le-am scris corect?) Am auzit că Tacoma pare în pericol chiar acum. Aparent, noi suntem în siguranță, exact așa cum a prezis Tony, dar, în același timp, suntem izolați. Vincent crede că a auzit despre valea de sub noi, pe unde trece șoseaua, cum că ar fi acoperită de lahar.

— Este posibil ca unii oameni să fi murit, a spus Bobbi. Au încercat să fugă cu mașinile, dar au rămas blocați în automobile când a venit torentul de noroi.

Yvette a oftat.

— Asta ni s-ar fi putut întâmpla și nouă, a zis ea și a deschis larg brațele pentru

o îmbrățișare în grup. Imaginați-vă ce am fi pățit, dacă toți am fi coborât în vale azi-noapte, dacă Tony n-ar fi prevăzut că e posibil ca șoseaua să nu mai existe…

Stai așa, nu cumva Mostar spusese asta?

Nu ea vorbise despre dispariția șoselei? Ce se întâmplase cu argumentul lui Tony despre alarme false și ambuteiaje? Nimeni nu părea să-și mai amintească asta. Sau poate că-și aminteau, dar se gândeau că rezultatul e același. Atât Tony, cât și Mostar insistaseră să rămânem, dar acum, Yvette a rostit, cu ochii umeziți:

— Tony ne-a salvat viețile.

Mi-am ținut gura și am încuviințat din cap împreună cu ceilalți. Nici n-am reacționat când Yvette a spus:

— Păcat că nu-i și Mostar aici.

Asta, după ce ne-am desprins din îmbrățișare și ne-am ocupat locurile pe podea.

— Acum, mai mult decât oricând, toți avem nevoie unul de celălalt, a adăugat ea.

Era un test, genul de test pe care-l trecusem încă de la grădiniță. Unele erau evidente. Altele erau viclene. Acesta era învăluit în îngrijorare.

— Sper că este bine, a intervenit Carmen și toți și-au manifestat simpatia. După toate prin câte a trecut.

Prin ce trecuse? Poate că aș fi întrebat, dar am fost oprită de Yvette.

— A vorbit cineva cu ea?

Asta era. Linia trasată pe nisip.

Capetele s-au clătinat, inclusiv al meu. Dinspre Yvette s-a auzit un oftat dureros.

— Poate că va apărea mâine. Cred că ea are nevoie mai mult decât oricine de vindecare.

Asta mi-a trimis un val de acid prin stomac. Pot trece testul, dar întotdeauna are un preț. Detest minciuna, detest conflictul, detest să fiu nevoită să aleg între două tabere. În momentul acela, am urât-o pe Mostar pentru că mă pusese în poziția asta, la fel de mult pe cât m-am urât pe mine însămi pentru că-i îngăduisem s-o facă.

Am încercat să intru în joc. Am încercat să mă concentrez, să mă relaxez, să

simt „manifestările fizice ale acestui eveniment traumatic“ și să-mi acord „permisiunea de a-mi elibera durerea și vinovăția prin respirații profunde, purificatoare“.

Am încercat să mi-o imaginez pe Oma, străjerul spiritului pădurilor menționat de Yvette la ședința noastră anterioară. Îmbrățișarea ei. Brațele calde și moi care mă țineau. Ultima dată funcționase. Nu și acum. Nu aveam chef de imagistică ghidată.

Când s-a încheiat ședința, m-am străduit să mă comport ca și cum „povara îmi fusese înlăturată“ și am încercat să par nonșalantă când am întrebat dacă avea cineva să-mi dea câțiva cartofi.

— Mă gândeam să fac crochete în dimineața asta.

Mai multe minciuni. Mai mult acid în stomac.

Și totul, degeaba.

Din nou, îngrijorare, însă, de data asta, părea sinceră. Carmen și Effie au spus că regretă realmente, dar nu aveau nici măcar un cartof, iar Yvette mi-a zis să trec pe la ei pentru orice altceva.

Bobbi, însă… Nu voi spune că s-a comportat ciudat. De unde să știu ce-i ciudat la ea, când n-o cunosc suficient pentru a ști cum arată în mod normal? Dar știu cum te simți când ești stânjenit, ba chiar știu atât de bine, încât mă pricep destul de bine să citesc stânjeneala altora. Bobbi a părut realmente stânjenită când a răspuns. S-ar putea să mă-nșel. S-ar putea ca știrile să fi fost de vină.

I-am văzut pe toți cum se îndreptau spre casele lor, Bobbi privind peste umăr, în mod clar ciudat, Yvette, spre Tony, care, atunci mi-am dat seama, stătea încă în Tesla lui și asculta radioul, Carmen și Effie fluturând din brațe către Palomino, care se uita pe fereastra de la etaj ca într-o poveste cu fantome.

Îmi pare rău. Nu-i corect. Dar așa am simțit. O fetiță care te sperie, dintr-un film horror, strângându-și cu gesturi maniace „fidgeterul“ cu boabe de fasole.

Trebuia să mă plimb. Să-mi limpezesc mintea. Dan dormea când am ajuns acasă și am presupus că și Mostar dormea, spre marele meu noroc.

— Vom lucra noaptea, spusese ea înainte să plec, ca să nu ne vadă nimeni.

O nebunie! Trebuia să ies, să mă calmez. Nu pot dormi când sunt foarte

obosită. M-am gândit că aș putea regăsi seninătatea din acea primă zi mistică.

A fost o idee proastă. Ar fi trebuit să mă duc direct la culcare.

Mai ții minte ce mi-ai spus despre empatie, despre felul cum eu am obținut atâtea chestii bune? Pentru că mi-am imaginat persoane, pentru că am vizualizat viața altora la fel de clar pe cât o trăiesc pe a mea.

Am sfârșit prin a face asta în plimbarea mea, încercând și nereușind să nu-mi mai închipui oamenii aflați în calea laharului. Mi-am imaginat un tsunami de noroi clocotitor, care târa cu el bolovani, copaci rupți, bucăți din case distruse. Mi-am imaginat oameni în mașinile lor, ascultând radioul, privindu-și abătuți telefoanele, lamentându-se din cauza traficului, în timp ce țipă la copiii lor de pe bancheta din spate să lase naibii tabletele și să se uite la lumea din jur.

Poate că ei văd ceva în oglinda retrovizoare sau se întreabă de ce alții fug pe lângă mașinile lor. M-am gândit la ce mi s-ar fi întâmplat mie dacă aș fi fost acolo. Mașina mea izbită din spate. M-aș fi întors furioasă, dar niciodată suficient de furioasă încât să ridic degetul mijlociu. M-aș fi întins, probabil, după asigurare, în primul rând ca s-o am la îndemână, gata să vorbesc despre daune ca un adult civilizat în timp ce m-aș fi răsucit să deschid portiera. Poate că portiera nu s-ar fi deschis fiindcă mașina din stânga mea s-ar fi aflat prea aproape. Atunci, întoarsă pe jumătate ca să mă uit înapoi la auzul unui vuiet, aș fi văzut un perete de stâncă, nu un val, ci un perete de stâncă, așa cum văzusem cândva în videoclipul de pe YouTube cu tsunamiul din Japonia.

După cum mă cunosc, nu cred că m-aș fi gândit să deschid geamul și să ies, să fug. Probabil că aș fi trântit portiera, aș fi închis ochii și m-aș fi convins că nu se întâmplă nimic, în timp ce metalul și sticla s-ar fi strâns în jurul meu. Zdrobită, înecată, fiartă de vie.

Apoi mi-am dat seama că fantezia aceea de coșmar nu s-ar fi transformat în realitate pentru că erupția avusese loc în toiul nopții. Majoritatea oamenilor n-ar fi fost pe șosele. Asta ne-au spus vecinii noștri despre seismul din Northridge, când ne-am mutat în LA. Cine erau ei? Cuplul ăla de bătrâni de peste drum, care au fost nevoiți să-și vândă casa… Cum îi chema? Ea spusese că orașul fusese tare norocos că seismul se petrecuse noaptea, când toți erau în siguranță în casele lor.

Amintirea respectivă mi-a oferit un moment de ușurare, un moment foarte scurt, pentru că apoi mi-am imaginat casele acelea în calea laharului.

Oare cei dinăuntru ar fi dormit, ca noi? Ar fi visat? M-am imaginat stând cuibărită confortabil în pat, transferând uruitul în orice poveste subconștientă aș fi trăit. M-aș fi trezit la timp ca să văd acoperișul prăbușindu-se peste mine? Capătul ascuțit al unei grinzi rupte sau o așchie groasă dintr-o mobilă care îmi străpunge pieptul?

Speram că nu m-aș fi trezit. Speram că nici mulți dintre ei nu o făcuseră. Dar cei care s-au trezit? Cei care puteau fi încă în viață, blocați sub dărâmături? Câți erau răniți? Încercând să strige după ajutor? Gâfâind cu un singur plămân? Tușind și scuipând sânge? Oase rupte. Durere. Frică.

De ce mă gândesc la așa ceva? Unde-mi este, cum îi spui tu, „mecanismul de apărare a ego-ului“?

Poate că încercam să construiesc unul în plimbarea aceea, să mă înconjor de un zid de senzații plăcute și de amintiri pozitive. Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu va face decât să înrăutățească lucrurile. Rainier fumega acum, furios. De pe creastă, vedeam coloane mici și negre care se ridicau în depărtare, în spatele său. Incendii forestiere? Case care ardeau? Fumul vulcanului întuneca tot cerul, ca o pătură cenușie ce acoperea soarele.

Am întors spatele panoramei și am pornit mai departe pe potecă. Am încercat să găsesc tufa de afine. Era acolo, dar toate fructele dispăruseră. Chiar și cele crude, dure, mici și verzi. Am încercat să dau o ramură la o parte și m-am înțepat în deget. În mod reflex, am dus mâna la gură. Rana nu era adâncă, totuși suficientă ca să-mi simt sângele. Gustul lui mi-a trezit un uruit în stomac. Atunci mi-am dat seama cât de flămândă eram, iar senzația m-a dus rapid cu gândul la lista de calorii pe care o întocmisem noaptea trecută.

După ce inventariasem toată mâncarea noastră, Mostar îmi spusese să vin cu un „plan de raționalizare“. Mă gândisem că va fi destul de simplu. Nu putea să difere mult de oricare dintre cele o mie de diete pe care le urmasem în decursul anilor. Calculasem vârstele noastre, înălțimile, nivelurile de activitate fizică și rezervele aproximative de grăsime, pe care nu-mi vine să cred că le-am scris realmente! Folosisem chiar și cele două calculatoare de calorii de pe telefon (da,

am două!), care alocaseră 1 200 de calorii pentru mine, 2 100 pentru Dan și alte 1 200 pentru Mostar, deși nu sunt foarte sigură de vârsta ei exactă.

Credeam că fusesem destul de severă, însă, când îi arătasem lui Mostar, ea se mulțumise să clatine din cap și să râdă.

— Tipic american.

Simțisem cum mă înroșesc la față. Sunt mândră că am reușit s-o contrazic, explicându-i pericolele dietelor drastice și riscurile pe termen lung asupra sănătății.

Ea chicotise din nou.

— Nu-i dietă, Katie, ci raționalizare. Dieta înseamnă să alegi să mănânci mai puțin. Raționalizarea înseamnă să mănânci mai puțin pentru că n-ai de ales. Așa ceva poate duce la nebunie, la lipsă de control. Mai ales pentru americani. Voi n-ați cunoscut niciodată foamea, nu ca restul lumii. Nici măcar în cele mai întunecate zile ale războiului vostru civil, când cultivați încă suficient grâu ca să-l vindeți cu profit.

De unde știe ea toate astea? *De ce* le știe?

— Ia dă-mi-l.

Îmi luase blocnotesul și începuse să mâzgălească.

— O să-ți arăt la ce mă refer.

Opt sute de calorii pentru Dan.

Cinci sute pentru Mostar.

Și o mie pentru mine.

— Nu imediat, precizase ea, nu cât timp încă ne pregătim. Dar, peste vreo săptămână, nu va mai fi nimic de făcut decât să stăm și să ne digerăm pe noi înșine, motiv pentru care ți-am dat cel mai mult, de vreme ce tu ai cel mai puțin.

Întinsese mâna și mă bătuse ușor peste fund. Țipasem surprinsă, mă întorsesem să spun ceva despre încălcarea spațiului personal, dar ea plecase deja afară, să care altă găleată cu pământ.

Ar trebui să mărturisesc că, de fapt, atunci nu aveam nicio intenție să-i urmez planul nebunesc și dur. Era pur și simplu o altă dietă pe care s-o înșel. Dar acum, după ce am aflat știrile și mi-am dat seama că s-ar putea ca bătrâna asta nebună să nu fie așa nebună, am început să reconsider tot ce a spus ea noaptea

trecută. Am început chiar să mă simt vinovată că am ars atâtea calorii în excursia asta!

Și pe când căutam alte tufe pe care le-aș fi putut rata anterior, mi-am dat seama, furioasă, că stăteam practic în mijlocul unui bufet natural. Frunzele, coaja, ciupercile. Atât de multe ciuperci! Albe, negre, maronii, rozalii, violet. Violet! Oare unele dintre ele erau comestibile? De unde să știu? Pot să-mi iau adio de la smartphone-ul meu, paralelipipedul ăsta mic și inutil pe care încă îl port din obișnuință.

Mă rog, de fapt, nu-i chiar complet inutil. Însă, deși încă funcționează drept ceas, calendar, lanternă, contor de pași, reportofon, blocnotes, cameră foto, cameră video, studio de film, sală de jocuri video și Dumnezeu știe câte alte aplicații care ar fi fost uluitoare cu numai douăzeci de ani în urmă, singurul lucru pentru care am nevoie de el, singurul lucru pentru care a fost proiectat inițial este comunicarea.

„Siri, ce pot mânca aici?“

Nu știu ce m-a făcut să mă simt mai groaznic, faptul că, dintr-odată, nu mai aveam la îndemână toată cunoașterea lumii sau faptul că până atunci presupusesem mereu că eram îndrituită la asta. Ca atare, am fost extrem de recunoscătoare când niște colibri au apărut zburând în fața mea. Se fugăreau în jurul acelorași flori, oferindu-și reciproc sărutări scurte și iubitoare. Am fost enorm de fericită la început și mi-am dus palmele la gură. Slavă Domnului! Asta mi-am spus. Slavă Domnului că a mai rămas măcar un lucru frumos! Apoi însă am privit mai atent și am observat că nu se sărutau. O pasăre încerca s-o omoare pe cealaltă, folosindu-și ciocul ascuțit ca acul. Asta făcuseră și-n prima zi, când eu văzusem doar ceea ce dorisem să văd.

S-au îndepărtat brusc, speriate de un zgomot care m-a făcut și pe mine să tresar. Am văzut ferigile din față și din dreapta mea mișcându-se violent înainte și înapoi. Se mișcau în linie, prea repede ca să mai reacționez. Ceva a țâșnit din tufișuri chiar în fața mea. Era mic și maroniu și sunt destul de sigură că era un iepure, deși a dispărut într-o fracțiune de secundă. Din două salturi rapide, a traversat poteca și a dispărut în tufele din partea opusă. Nu s-a oprit și nici

măcar n-a încetinit. Am privit după el și am început să mă întreb dacă nu cumva îl urmărea ceva.

Apoi am simțit mirosul. Doar un damf scurt în vânt. Ceva putred, o combinație de ouă stricate și gunoi vechi. Mi-a readus în minte ceva de la întrunirea de azi-noapte, când grupul se despărțea. Carmen se plânsese de un miros oribil, ca de sulf, atunci când deschiseseră fereastra. Reinhardt explicase prompt că erau emisii de gaze provenite de la vulcan. Probabil că avea dreptate. La asta m-am gândit, când mirosul a dispărut purtat de briză.

Apoi urletul, slab, îndepărtat. Nu era un lup sau, cel puțin, nu suna ca lupii pe care i-am auzit în filme. Știu cum urlă coioții și sunt destul de sigură că n-a fost un coiot. Oricum, n-am certitudinea că a fost un animal. Se poate să fi fost vântul care sufla printre copacii ăștia înalți sau vreun ecou ce reverbera în vreun fel prin munți. Ce știu eu despre cum se aud sunetele aici? Urletul s-a estompat în trei mormăituri scurte, groase, ultima auzindu-se doar puțin mai tare, sau mai aproape, decât celelalte. Nu m-am clintit, ci mi-am ținut respirația și am ascultat, căutând să prind și după alte sunete. Orice sunete. Toată pădurea părea să fi amuțit.

Apoi am simțit ochi asupra mea.

Știu că tu ai spune că totul se petrece în creierul meu și nu mă pot gândi la niciun motiv să te contrazic. La urma urmelor, stăteam acolo, complet singură, sub cerul straniu și acoperit de fum, cu mintea plină de vinovăție și de meditații apocaliptice. Totuși, am mai încercat senzația aceea în locurile de joacă sau când mama îmi evalua vestimentația, din capătul opus al camerei. Datorită acestei intuiții l-am cunoscut pe Dan, în primul an, în ciuda mulțimii și a muzicii. Am știut pur și simplu. Am simțit. Am ridicat privirea – și iată-l.

Acum însă n-am văzut pe nimeni. Nici chiar când m-am întors spre casă. N-am fugit. Sunt mândră de asta. Am mers încet și ferm, iar sentimentul mi-a dispărut pe la jumătatea drumului. Iar acum tot ce simt e stânjeneală. Nu-mi vine să cred că m-am speriat fără motiv, că am lăsat niște monștri imaginari să-mi polueze locul fericit. Mă simt ridicolă, stând la masa din bucătărie, uitându-mă pe ușa din spate și auzindu-l pe Dan cum sforăie mulțumit la etaj. Vântul s-a

înțepit și sunetul copacilor este liniștitor. Poate că ar trebui să mă întorc acolo, să-mi termin plimbarea în mod plăcut.

Nu. Tocmai am încercat. Îmi simt picioarele ca terciul de ovăz. *Mmmm*, un terci din fulgi de ovăz. Tocmai am terminat un pachet cu terci instant. Jumătate, de fapt. Suficient pentru a-mi reduce stomacul la tăcere.

Simt cum soseşte iritarea. Angoasa de dietă. Încă nu sunt 100% sigură că mă voi tortura cu „raționalizarea“ de rahat a lui Mostar. Chiar dacă are dreptate în privința izolării. Cât de mult ne putem aștepta să dureze?

Trebuie neapărat să dorm. Mă târăsc în pat lângă Dan. Cu dopuri în ureche. Și poate o jumătate de Ativan. Să dorm neîntoarsă toată noaptea, pardon, toată ziua. Să las lumii șansa să-și revină. Și, dacă n-o va face, măcar o să-mi pot reveni printr-o plimbare frumoasă de seară prin pădure.

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

— Eu îi zic „momentul Massoud“ – unirea punctelor, stabilirea de legături între date pe care le afli doar după ce este prea târziu. Numele l-am preluat de la Ahmad Shah Massoud, un lider de gherilă afgan care a luptat cu rușii și apoi cu talibanii. Nu m-aștept să fi auzit vreodată de el. Eu n-am auzit de el decât în ziua când a murit. Tocmai ajunsesem la New York. A fost un zbor de noapte, pe la ora unu sau două? Șoferul taxiului pe care l-am luat de la JFK asculta BBC World Service, care anunța că Massoud tocmai fusese asasinat de teroriști ce se dăduseră drept jurnaliști. Nu eram foarte atentă și cred chiar că i-am cerut șoferului să schimbe postul. Adică, la naiba, abia îmi începeam vacanța! Nu fusesem niciodată la New York, prietenii mă așteptau. Aveam bilete la Producătorii.

Era 9 septembrie 2001 și abia mai târziu am aflat că uciderea lui Massoud a fost preambulul atentatului de la World Trade Center. N-aș fi putut ști asta pe atunci. Nimeni nu s-ar fi așteptat din partea mea să stabilesc legături. Cu toate astea, mă gândesc foarte mult la momentul ăla, la unirea punctelor. M-am gândit mult la asta de când…

Se uită la hartă.

— Am găsit oasele alea. Bucăți de oase. Fragmente zdrobite, ca și cum cineva ar fi luat-o razna cu un ciocan. Îți dădeai seama că fuseseră căprioare – copite,

câțiva dinți, petice de blană. Nu mai rămăsese mare lucru. Niciun pic de carne. Oasele erau perfect curățate. La fel, și frunzele. Doar atâtea resturi cât să spui că fuseseră stropite cu sânge. Îmi amintesc că am văzut o piatră, mare…

Schițează cu mâinile mărimea și forma unei mingi de fotbal.

— …cu sânge, măduvă și fragmente de creier pe o parte. Urme destul de recente, poate de câteva ore. Dar nu m-am oprit să verific. N-aveam timp. Nu uita că era Ziua Trei după erupție. Niciunul dintre noi nu dormise, o mulțime de oameni dispăruseră… de aceea, privind retrospectiv, nu m-am gândit prea mult la urme. Probabil că mi-am spus că erau ale noastre, toți tropăiam obosiți peste tot, nimeni nu acorda nicio atenție la nimic, decât să ajungem unde trebuia. Abia după ce am descoperit Greenloop – rahat, abia după ce am citit jurnalul ei… intrarea aia despre descoperirea rămășițelor –, abia atunci am început să întreb în jur. Și unii dintre ceilalți rangeri, militari, câțiva voluntari civili au avut o reacție de tipul „ah, da, exact“. Și când am început să cartografiez și să datez amintirile tuturor…

Întinde un braț către hartă, atingând o serie de ace mici și negre pe care nu le observasem până atunci.

— Asta-i prima descoperire: Ziua Unu.

Atinge următorul ac.

— Ziua Doi.

Din nou.

— Ziua Trei. Echipa mea.

Continuă să-și deplaseze degetele peste ace, trasând o linie clară și dreaptă spre Greenloop.

— „Momentul Massoud“, care unește punctele.

CAPITOLUL 6

„O minciună va fi străbătut în galop jumătate de lume înainte ca adevărul să fi avut timp să-și tragă pantalonii.“

CORDELL HULL, secretar de stat,
către președintele Franklin Delano Roosevelt

INTRARE JURNAL NR. 6
4 OCTOMBRIE

Cenușă. Cade din cer sub forma unor fulgi mari și leneși. Pe case, pe alee, pe parbrizul mașinii mele. Acolo sunt acum, scriind toate astea, ascultând radioul.

Ar trebui să dorm. Asta face Mostar. Grădina e terminată. Pământ și compost din lada lui Mostar, bine amestecate. Dan a inventat chiar și un sistem de irigații. A conectat ambele noastre furtunuri de grădină la chiuveta garajului, le-a întins șerpuit prin toată grădina, a făcut găuri la distanțe de câțiva centimetri și a astupat capătul cu bandă adezivă. El o numește „linie de picurare“. Totul, de unul singur, fără îndemnuri.

Apoi a trecut la noul lui job, acela de a afla cum funcționează casa. „Să luăm lucrurile pe rând.“ Cred că doarme acum, dar, după ce a terminat grădina, s-a apucat imediat de treabă, și-a sincronizat iPad-ul cu toate computerele casei și a învățat cum funcționează fiecare dintre ele, pierzându-se în kilowați și unități termice britanice. Fără să fie deloc îndemnat de noi, fără pic de odihnă. În câteva ore, a muncit mai mult decât l-am văzut făcând-o în câțiva ani. Cine-i bărbatul ăsta?

Și Mostar a trecut mai departe. Intenționează să culeagă toate fructele din copacii noștri, să le felieze și să le usuce. Prune, pere, mere. Chiar și merele pădurețe mici și acre din pomul ei, pe care nu le-aș fi atins până acum. „Fiecare calorie contează.“ Ar fi început chiar azi-dimineață, dar trebuie s-o facă, o citez, „după lăsarea întunericului, când nu mă vede nimeni“.

Iar noul meu job este cel de grădinar. Ar trebui să îngrijesc și să urmăresc toate semințele pe care le-am plantat. De fapt, nici n-am plantat prea multe.

Am examinat cu atenție proviziile din ambele noastre case, dar n-am găsit decât niște mazăre-chinezească și doi cartofi-dulci. Nu sunt convinsă că aceștia au aceeași valoare nutritivă precum „chestiile adevărate“ – expresia lui Mostar pentru cartofii convenționali. „Mai buni totuși decât nimic.“ E foarte sigură pe ea, deși nu știe absolut nimic despre cum să procedăm. Să tăiem cartofii ca să le plantăm „mugurii“, după cum își amintește Dan că a citit recent într-o carte SF, sau să-i plantăm întregi? În final, așa am făcut. Și mazărea? Să înmuiem mai întâi boabele? Să le înfășurăm într-un prosop de hârtie umed, ceva ce-mi amintesc vag de la grădiniță, sau pur și simplu să le îndesăm în pământul bine udat, ceea ce am și făcut până la urmă.

Mostar habar n-avea. A și recunoscut. „N-am idee.“ A mărturisit că fusese „toată viața o fată de oraș“ și că singura plantă pe care o îngrijise vreodată fusese o tufă de roșii pe care o ținuse pe pervaz și pe care reușise s-o omoare, de altfel. Dar nimic din toate astea nu părea s-o deranjeze. Încredere, claritate. „Trebuie să-ncercăm.“ Așa a spus când am înfipt ultimul bob de mazăre în pământul umed. Mulțumită, cu mâinile dolofane sprijinite pe șoldurile largi.

— Trebuie să-ncercăm.

Iar acum sunt cu ea. Acul s-a mișcat din nou. Am ascultat radioul. Mult.

Voiam doar să aflu detalii despre ce se-ntâmplă, să obțin o imagine mai bună. Mai ales când am văzut că mașina lui Tony lipsește astăzi. Poate că a băgat-o în garaj, deși sunt destul de sigură că acolo e sala lor de sport. Nu se poate să fi plecat de mult. Azi-dimineață, când am ieșit din garajul/grădina noastră, Tesla lui era încă acolo. Probabil că a plecat pe când făceam duș. Probabil că încearcă să se ducă după ajutoare. Dar, dacă un lahar a acoperit într-adevăr valea, până unde ar fi putut ajunge?

Și dacă șoseaua e liberă? Vincent doar *a crezut* că auzise relatarea aceea. Poate că Tony vrea să vadă cu ochii lui. Du-te, Tony!

Și da, recunosc, mă simt cam în derivă, vulnerabilă acum, după plecarea lui. Sperasem să aflu noutăți de la el înainte de a merge la cursul lui Yvette. Mi-ar fi fost cu adevărat de folos vocea lui liniștitoare. Probabil că Yvette e îngrijorată de soarta lui. I-am sesizat încordarea din voce azi, iar tempoul îi era mai zorit. Cred că și ăsta-i un fel de curaj, să rămână aici ca să ne țină pe noi fericiți, în timp ce

Tony își riscă viața acolo. Este un alt motiv pentru care am început să ascult radioul: poate că voi auzi vești bune pe care să i le spun lui Yvette, ca să se simtă mai bine.

Bine, nu-i adevărat. Am început să ascult doar pentru mine.

Și uau, cât regret!

A trecut o oră și sunt mai epuizată decât oricând.

Valea noastră nu-i acoperită, dar multe altele sunt. Văile se comportă ca niște pâlnii, canalizând alunecările de noroi. Scenariul meu de coșmar, în care văzusem oameni blocați în mașinile lor – exact așa s-a întâmplat. Nimeni nu știe câți oameni au fost îngropați de vii. Și nu doar în mașinile lor. Am avut dreptate și în privința celor uciși în propriile case, adormiți sau treji, fără niciun avertisment. Asta-i o problemă uriașă acum pentru autorități, să anunțe la timp. Au explicat că majoritatea oamenilor primesc mesajele de urgență pe telefoanele mobile, nu pe cele fixe, așa cum se făcea în trecut. Foarte mulți oameni își închid telefoanele când se culcă sau uită să le încarce ori ignoră apelanții necunoscuți, deoarece cred că sunt telemarketeri.

Dar ce înseamnă oare „izolarea dinspre sud“? Una dintre alunecări a ajuns tocmai până la Tacoma, tăind Autostrada 5 pe care am venit noi? Am auzit ceva despre redirecționarea către I-90 și încercarea de a-i organiza pe cei evacuați spre nord, spre Vancouver. Ce înseamnă „contrasens“(1)? Reportajele continuă să folosească termenul și vorbesc despre șoferii frustrați și furioși din cauza asta.

Tacoma trebuie să fie un port important. Multe nave blochează Puget Sound. Au fost multe accidente, în special ambarcațiuni private mici. Feriboturile nu pot ieși. Ceva numit USNS *Mercy* (2) nu poate intra acolo. Prind doar frânturi de informații despre motivele pentru care nimic nu poate zbura. Ceva legat de cenușa care intră în motoarele avioanelor și care acoperă aeroporturile, plus un accident – o dronă care a lovit un elicopter. Toți cei implicați în accident au murit, inclusiv câțiva excursioniști salvați. Am auzit două versiuni complet diferite despre proveniența dronei: fie că era militară și căuta supraviețuitori, fie că era privată și încerca să obțină fotografii ca să le posteze pe rețelele sociale. Ambele versiuni vorbesc despre „suspendarea parașutărilor de provizii cu drone“.

De aceea n-am mai văzut niciun avion sau elicopter și nici măcar o dronă, de când a început totul?

S-ar putea să fim rupți de Seattle, dar, după cum se aude, Seattle este rupt de lume!

Nu înțeleg cum s-a putut întâmpla asta. Informațiile mă copleșesc. Un reportaj despre bugete și politică. Sechestrarea bugetului? Închideri de afaceri care au afectat „păstrarea talentelor pe termen lung"? Ce înseamnă „distrugerea statului administrativ"? Și ce este USGS? Cineva se plângea că întreprinderile locale n-au vrut să asculte avertismentele și le acuza de „alt Mammoth Lakes"(3).

Tipul de la USGS încerca, de asemenea, să înlăture ceea ce eu bănuiesc că sunt zvonuri. O mulțime de zvonuri. Părea cu adevărat frustrat când a explicat că Rainier n-a explodat în lateral, spre Seattle, n-a declanșat un tsunami și nici o reacție în lanț în care să fi erupt toți ceilalți vulcani. Probabil că aude foarte multe zvonuri de felul ăsta. Și nici reportera nu l-a ajutat. A enumerat întruna tot felul de erupții oribile din istorie: Krakatoa, Fuji și Vezuviu. A întrebat câți oameni „ar putea muri" și „ipotetic, care-i scenariul cel mai rău", iar când a încercat să-l facă să-și imagineze cum ar arăta „supervulcanul Yellowstone", el a spus: „Isuse, dar de ce vorbim despre așa ceva?!"

Furie. Și violență.

Un post local de radio, 710 AM, pomenea de un schimb de focuri în Whole Foods, pe Denny Way. Unde o fi asta? Altele relatau despre cozi lungi la diverse magazine, încăierări cu pumnii, un incident la o benzinărie. Un șofer de camion a fost scos din cabină și aproape omorât în bătaie. Era un camion cu pâine. A fost jefuit și incendiat.

Ascult acum o conferință de presă. Semnalul nu-i constant. O femeie, cred că e guvernator, încearcă să răspundă la toate întrebările cu care e asaltată. Sunt foarte mulți reporteri și întreabă niște chestii incredibile. Nu poate fi adevărat că salvatorii se concentrează pe „activele corporațiilor" ca Boeing și Microsoft. Ei nu pot alege cartierele bogate, precum Queen Anne, în locul celor din clasa mijlocie, ca Enumclaw. Asta a întrebat un reporter, împreună cu altul care a strigat: „E adevărat că USGS n-a difuzat în mod deliberat avertismentele, pentru ca erupția să distrugă așezările astea pentru dezvoltare imobiliară?"

O întrebare despre legea marțială. Oh, Doamne! Pe asta am auzit-o! Tot azi, ceva mai devreme! Când m-am suit în mașină, am trecut repede peste niște aiureli, nu era un post de știri, ci cred că unul de talk-show-uri. Un individ cu voce gravă delira frenetic împotriva „statului paralel", susținând că totul e doar o conspirație de avertismente nedifuzate pentru a provoca această catastrofă „ca pretext pentru folosirea trupelor federale în vederea dezarmării cetățenilor". *Exact* cuvintele acelea le aud acum. Reporterul repetă pur și simplu același delir pe care l-am auzit?

Acum vorbește doamna guvernator. Pare în culmea furiei. Notez așa cum o aud:

„Încetați! Vă rog, toată lumea! Avem nevoie să ascultați cu atenție ce spunem acum. Nu ne putem permite zvonuri. Nu ne putem permite speculații. Mulți oameni se găsesc în pericol real. Ei au nevoie de relatări corecte și oneste. Au nevoie de fapte. Trebuie să fiți responsabili când publicați ceva! Nu trebuie să provocați panică! Vă rog să vă gândiți înainte să vorbiți. Să vă gândiți la consecințele…"

Tony!

A apărut în oglinda mea retrovizoare! Farurile lui se îndreaptă spre casa lor!

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

Din nou, nu poți da vina pur și simplu pe Tony sau pe industria tehnologică, pentru că n-au fost pregătiți. Toți ar fi trebuit să aibă provizii pentru situații de urgență, dar cine are așa ceva de fapt? Câți oameni din LA au truse de supraviețuire în caz de cutremur? Câți din Vestul Mijlociu sunt pregătiți pentru tornade sau câți din nord-est sunt pregătiți pentru viscole? Câți locuitori de pe coasta Golfului Mexic își fac provizii pentru sezonul uraganelor? Îmi amintesc de un party din New Orleans înainte de uraganul Katrina, la care oamenii vorbeau despre „când" vor ceda digurile. Nu „dacă", ci „când"!

Și astea sunt chestiile cele mai dramatice. Câți dintre noi au un extinctor în bucătărie sau torțe pentru semnalizare de urgență în mașini? Câți dintre noi au deschis dulăpiorul cu medicamente în toiul nopții și au descoperit că pastilele de care aveau atâta nevoie expiraseră de mult?

Iar în privința aprovizionării pentru viața de zi cu zi, nu doar Greenloop a fost

luat pe nepregătite. Sistemul de livrări on-line printr-un singur clic nu era exclusivitatea lor. În prezent, toată țara depinde de el. Nimeni nu-și amintește Crăciunul de la sfârșitul anilor 1990, înainte de spargerea balonului dot-com, când toată lumea credea că poate da clic pe lista lui Moș Crăciun. Oamenii nu înțelegeau că toate cadourile pe care le comandau trebuiau totuși transportate, de multe ori, de peste mări, cu vapoare foarte mari și foarte lente. Drept urmare, mulți dintre prietenii mei nu și-au căpătat e-jucăriile în dimineața de Crăciun, iar părinții lor și-au petrecut noaptea anterioară alergând de la un magazin Toys „R“ Us golit, la următorul. Iar pe vremea aceea, aveam încă Toys „R“ Us.

Și ce am învățat noi din toată nebunia de atunci? Să accelerăm procesul de distribuție – în loc să ne pregătim pentru ce se va întâmpla când va cădea rețeaua. Intră într-un magazin alimentar, din orice lanț mare vrei tu, și ce fel de alimente o să vezi? Conservate? Murate? Deshidratate? Nici vorbă! Nu mai este ca pe timpuri. Când eram copil, majoritatea magazinelor alimentare aveau un raion foarte mic de carne/pește/produse proaspete. Acum raioanele astea ocupă toată partea din față și centrul. Modelul de afaceri al industriei alimentare americane este livrarea în aceeași zi a ingredientelor proaspete de la ferme.

Dar ce se întâmplă când camioanele de livrare nu vin? Ce se întâmplă dacă ele nu pot să vină? Asta s-a întâmplat la Seattle în cursul erupției Rainier, asta plus penele de curent. Câtă mâncare adusă direct de la ferme s-a stricat în primele patruzeci și opt de ore?

Iar proviziile de urgență? FEMA nu stochează. A terminat cu stocările. Sunt prea ineficiente. Ei încheie contracte cu sectorul privat, cu supermarketurile, care nici ele nu stochează pentru că-i prea ineficient. Toate stocurile trebuie livrate în douăzeci și patru de ore, iar dacă o criză se întâmplă să lovească fix în momentul în care așteptai un transport…

Nu poți da vina pe cei din Greenloop pentru că aveau cămările goale. Toată țara se bazează pe un sistem care sacrifică flexibilitatea pentru confort.

INTRARE JURNAL NR. 6 [CONT.]

Tony era murdar, plin de funingine și aparent de noroi de la brâu în jos. Avea genunchii și coatele julite și îi lipsea un bocanc. Când am coborât din mașină pentru a merge spre el, am observat că și alții ieșeau din case. Carmen, Vincent,

Yvette (în ținută de antrenament, cu un prosop în jurul gâtului din care se ridicau aburi). El ne-a văzut pe toți venind și a fluturat din mână, zâmbind. Ne-a văzut la doar o jumătate de secundă după ce-l văzuserăm noi, suficient ca să-i observ expresia feței. Era uluit, stupefiat, cu privirea pierdută în gol. Chiar și când ne-a zărit, zâmbetul i-a părut categoric forțat.

După ce s-a apropiat suficient, Yvette a întrebat ce se întâmplase, apoi, cumva cu întârziere, și-a amintit să-l îmbrățișeze. Tony a încuviințat din cap spre ea, apoi, spre noi toți, în felul său încrezător.

— Ei bine, acum știu cum arată un „lahar".

A luat o înghițitură din sticla de apă agățată la șold și a continuat:

— Am vrut să văd… înțelegeți… cu propriii ochi…

Avusesem dreptate!

— … și, da, n-am mai ajuns în vale, pentru că podul… ei bine, a dispărut… râul, noroi, multe… chestii… resturi… da, a dispărut…

Cuvintele i s-au stins, de parcă ar fi vrut să spună altceva. Dar ochii lui și-au pierdut focalizarea în timp ce a luat încă o înghițitură de apă.

În pauza aceea, am observat că ochii lui Yvette treceau peste noi. Nu sunt sigură ce căuta, ce citea pe fețele noastre și, poate, în limbajul nostru corporal? Dar trebuie să fi zărit ceva pentru că, chiar înainte ca Tony să termine de băut, l-a sărutat pe obraz, l-a masat ușor pe piept și a zis:

— Dar ei tot vin să ne salveze. Ei vin.

Prima dată ni s-a adresat nouă, a doua oară, lui Tony.

— Ah, da, a încuviințat Tony și, într-o oarecare măsură, a revenit la starea lui obișnuită. Categoric. Sunt pe drum.

Serios? Oare el nu auzise aceleași știri ca mine? Haosul tot mai mare, avioanele țintuite la sol. De ce ar mai crede că „ei" sunt pe drum? O credea cu adevărat sau o spunea doar de complezență? Și de ce ar fi spus-o de complezență? Ca să ne convingă pe noi sau pe el însuși? Și de ce nu-l contrazicea nimeni? În mod evident, și Vincent ascultase radioul în mașina lui și cred că l-am văzut schimbând priviri cu Bobbi.

Într-un târziu, Carmen a vorbit:

— Ai văzut pe cineva de cealaltă parte a podului? Vreo echipă de salvare sau

alți refugiați?

— Nu. Nu, a răspuns Tony.

Primul „nu“ a fost către Carmen, al doilea l-a rostit către pământ.

Mai observase cineva că Yvette l-a strâns de braț?

Eu observasem. Eu înregistrasem totul. Ochii lui, cuvintele lui, felul cum își umezea mereu buzele înainte și după ce bea apă.

Nu cred că Yvette m-a văzut, dar probabil că răspunsul lui a îngrijorat-o, fiindcă a intervenit repede.

— Noi nu suntem refugiați, Carmen. Termenul este „evacuat“, iar noi nu suntem nici așa ceva, nu uita!

Pesemne că rostise prea apăsat ultimele două cuvinte, pentru că, pe neașteptate, a suspinat vizibil.

— Dar acum, că ai pomenit cuvântul – a dus o mână la piept și a clipit din ochii brusc umezi –, ar trebui să ne pregătim cu adevărat să avem grijă de evacuații care ne-ar putea găsi.

A ridicat privirea spre pădurea de deasupra casei.

— Dacă cineva încearcă să scape pe jos. Poate chiar acum în apropierea noastră sunt oameni, care rătăcesc pierduți și speriați.

I-am observat pe ceilalți încuviințând din cap. Am făcut și eu la fel. Le-am cântat în strună, așa cum ar fi dorit Mostar. În consecință, n-am adus în discuție accidentul cu drona. Am rămas tăcută, în timp ce Yvette l-a înghiontit pe Tony, care a zis:

— Da, da, noi… ăăă… trebuie să fim pregătiți… știți, s-avem grijă de oamenii aceia. Până când vom fi salvați cu toții. Trebuie să fim pregătiți. Pregătiți…

În timp ce se îndreptau spre casa lor, el s-a desprins din strânsoarea lui Yvette. N-am auzit ce vorbeau. Deja mă întorsesem în mașină. Dar l-am văzut în oglinda retrovizoare făcându-i semn discret lui Yvette să intre în casă. Probabil că ea a încercat să-l contrazică, pentru că gestul lui de împingere a devenit mai ferm, ca și semnele din cap. Ea l-a privit o clipă, s-a uitat apoi în jur, după care a intrat. Am văzut cum Tony a așteptat până când ușa s-a închis, apoi s-a dus la portbagajul mașinii și a scos un rucsac mare de drumeție, plin ochi. L-a tras afară pe jumătate, părând că ar fi vrut să-l pună în spate. Apoi s-a oprit. Asta chiar mi-

a atras atenția. Eu ezit mereu să fac lucruri, întrebându-mă dacă-i mai bine să ridic asta, și nu aia, dându-mi seama că ar trebui să fac *X* înainte de *Y*. Procedez așa într-o măsură mai mare decât majoritatea oamenilor, așa că sunt hiperconștientă de gestul respectiv. Nu-l văzusem niciodată pe Tony făcând așa. S-a oprit la jumătatea mișcării, s-a uitat din nou la ușă, apoi a privit în jur, după care a lăsat rucsacul înapoi în portbagaj.

Era posibil să fi interpretat totul absolut greșit. Știu că e posibil. Noi două am vorbit mult despre proiecții mentale și sunt sigură că-mi proiectez propria vinovăție de a-l fi spionat pe Tony. El n-avea de ce să se simtă vinovat. Plecase după ajutor. Făcuse asta pentru noi! Și felul cum se comportase în fața noastră… Era obosit, atâta tot. Bietul de el, probabil nu dormise toată noaptea. Sunt sigură că, după ce se va odihni bine peste noapte, va redeveni vechiul și adevăratul Tony.

Oare chiar am scris „adevăratul“? Ce-nseamnă asta? Nu ar trebui să mă-ndoiesc de el. Acum mă simt vinovată pur și simplu pentru că scriu cuvintele astea, la fel cum mă simt vinovată că l-am privit cum dispare în casa lui.

În clipa aceea, Mostar mi-a ciocănit în parbriz.

— Katie!

Am sărit practic de pe scaun.

— Katie!

Deși șoptea, se auzea destul de tare.

— Repede, până nu se scurge!

Ținea o sacoșă Whole Foods, bombată în partea de jos, unde se lățea o pată roșie.

M-am întins spre portieră, mi-am dat seama că-mi pusesem centura de siguranță (din obișnuință?), apoi am urmat-o în casa mea.

Ea a deschis ușa și s-a repezit înăuntru șuierând:

— Iute, trage jaluzelele!

A alergat spre masa din bucătărie.

— Aș fi făcut asta la mine acasă, dar trebuie ca tu să vezi.

A băgat mâna în sacoșă.

Dinții mi s-au încleștat când am văzut blană însângerată, apoi ceva lung și

îngust. O ureche. Ea mi-a spus să aduc un castron și o cratiță mare sau o tavă de prăjituri și cuțitul cel mai ascuțit, mai mic și mai îngust pe care-l aveam. Când m-am întors, a adăugat:

— Și niște mănuși de cauciuc, da. Nu știm dacă are purici sau căpușe.

N-am vrut să mă uit, n-am vrut să accept ceea ce știam că va urma. Și a urmat. Am revenit, i-am dat o pereche de mănuși lui Mostar și am încercat să-mi feresc ochii. Ea nu m-a lăsat însă.

— Trebuie să te uiți.

Și-a pus mănușile și a tras iepurele mort în cratiță.

— Trebuie să-nveți fiecare pas.

Eu nu pot să văd moartea. Tu știi asta. Ți-am povestit despre perioada aceea din New York, când nu puteam merge prin Chinatown, unde rațele atârnă în ferestre. Ți-am spus că nu pot nici măcar să mănânc în restaurantele cu homari în acvariu, pentru că mi se par că stau în celula de pe culoarul morții. Ți-am povestit când Dan și cu mine am mers la Catalina de Valentine's Day și mi s-a făcut rău și a trebuit să intrăm, pentru că în dreptul locului nostru de pe punte era o muscă moartă, lipită de balustradă, cu una dintre aripi fluturând în vânt.

Știu că-i o ipocrizie. Mănânc pește și carne de pui. Port haine din piele și mătase. Mă bucur de toate avantajele omorurilor fără să trebuiască să omor eu vreodată. Știu toate astea, dar pur și simplu nu pot. Nu pot să văd moartea.

— Uite! a zis Mostar și a ridicat iepurele însângerat. Nu ai cum să greșești.

Eram atât de amețită, îmi venea în asemenea hal să vomit, încât nici măcar nu m-am gândit să întreb „de ce". De ce nu poți *tu* să fii ucigașa de animale și eu să mă ocup de grădină?

Semăna cu iepurele pe care-l văzusem fugind mai devreme. Blană maro-cenușie, urechi lungi, labe albe. Ochi mari și căprui. Ochi deschiși, care se uitau direct la mine.

Când l-a ridicat, am văzut urmele de răni pe pântece și pe spinare. Mostar a zâmbit fără să mă privească și a întins mâna după cuțit.

— Capcana a funcționat! Am săpat o gaură chiar lângă măr și am înfipt pe fund bețișoare ascuțite, niște chopsticks chinezești care zăceau printr-un sertar.

Am acoperit gaura cu crenguțe și cu frunze și am pus ca momeală bucățele de mere și ultimele picături de sirop de arțar.

A ținut iepurele de cap, deasupra chiuvetei, apoi și-a coborât palma apăsat pe corpul lui.

— Trebuie să-i stoarcem toată urina din vezică.

L-a pus după aceea în cratiță, pe spate, și a apropiat cuțitul de piept, ținându-l pieziș.

— Roagă-te doar ca bețișoarele să nu fi străpuns niciun organ. Dacă se scurg în carne, o să aibă un gust groaznic.

M-am prins cu mâinile de tăblia mesei și m-am ținut bine, în timp ce Mostar a spintecat în blană.

— De la gât până la anus, mi-a explicat.

A lăsat apoi cuțitul deoparte, și-a înfipt degetele în incizie și a început să jupoaie pielea.

— Până acum, e bine. Nu simt niciun miros.

Am simțit cum fierea mi se ridică pe gât.

— Am avut și noroc că l-am auzit zbătându-se acolo. Dacă n-aș fi ajuns la timp să-i rup gâtul, ar fi fost prea țeapăn ca să mai lucrez.

Am eructat ceva cu gust metalic, înțepător.

— La pasul ăsta, trebuie să ai multă grijă.

Lama a tăiat în rana însângerată.

— Nu drept în jos și nici prea adânc, ca să nu străpungi din greșeală vreun… așa… ușurel. Prin inimă și… da, intestinele. Simți mirosul? Am ajuns la el totuși suficient de devreme, înainte să-i satureze carnea. O putem spăla și, cu ceva mai multe condimente, poate niște boia sau chimen… sau Vegeta. Cu Vegeta poți salva practic orice.

Unele organe erau roz, altele, cenușii. Au ieșit ușor, prin trageri lente, line.

— Așa, asta-i pentru părțile pe care le-am atins noi….

NOI!

— … aha, se pare că ne-am ales și cu stomacul.

Ambele boluri erau umplute cu bucățele alunecoase, iar Mostar s-a dus să se spele pe mâini în chiuvetă.

— Nu putem pierde nimic. Nu ne permitem acum.

A revenit la blană, jupuind-o.

— Vezi cum poți scoate labele? La fel cum ți-ai scoate pantalonii. Apucă laba… uite… așa… cu o mână și trage blana încet cu cealaltă mână.

Mă sprijineam cu ambele palme pe masă, iar gura mi se umplea cu salivă fierbinte.

— Respiră adânc.

Vocea ei nu-și schimba nicio clipă tonul egal, de instructor.

— Adânc. Constant. Gândește-te că eu sunt Yvette.

A chicotit puțin la asta.

Câmpul vizual mi s-a îngustat. Probabil că m-am clătinat, pentru că Mostar m-a prins.

— Scuze, Katie, n-ar fi trebuit să glumesc.

A părut cu adevărat stânjenită.

— Du-te și ia un prosop, înmoaie-l în apă rece și pune-l pe ceafă.

M-am supus. Ea a așteptat. M-am simțit ceva mai bine, dar nu cu mult. Am încercat să mă concentrez asupra respirației, asupra răcorii de pe gât.

— Așa, labele din spate, acum cele din față… peste articulații… apuci și tragi blana până la gât, ca și cum ai scoate un pulover.

A tras-o în sus și peste capul iepurelui, încă atașată, expunându-i gâtul.

— N-aveți un satâr, nu-i așa? Nu, bineînțeles că n-aveți. Nici eu. Adu-mi cuțitul ăla mare de-acolo, te rog.

A așezat lama lungă peste gâtul animalului, ținând mânerul cu o palmă și punând cealaltă palmă pe capătul opus al cuțitului.

— Mesele astea au fost făcute pentru oameni mai înalți, este?

Trosc!

— Așa, o să lăsăm capul deoparte pentru mai târziu, până o să ne gândim la modul cel mai bun de a ajunge la creier.

Slavă Domnului că ochii nu erau îndreptați spre mine!

— Cel puțin nu va trebui să-i tăbăcim pielea. Ne trebuie carnea mai mult decât ne trebuie blana pentru îmbrăcăminte.

Un cap, o carcasă jupuită, două boluri cu organe. Mostar s-a spălat iute pe

mâini, apoi a pus o mână umedă pe brațul meu.

— Nu trebuie să faci tu restul. O să-l spăl eu și o să-l pregătesc pentru tocană.

Ușurarea mi-a înmuiat umerii. Ochii mi s-au umplut brusc de lacrimi.

— Te-ai descurcat foarte bine, Katie.

Zâmbetul ei era oare mândru? Trist?

— Mai bine decât mine prima dată.

A început să spele organele în chiuvetă.

— Și cel puțin nu va trebui niciodată să faci asta pisicilor.

PISICI?

— Haide, nu te îngrijora, a zis și mi-a aruncat un zâmbet strengar. N-am făcut niciodată așa ceva. Una dintre colegele mele italience spunea povești despre cum supraviețuise mama ei în timpul celuilalt război.

Celălalt război?

Observam că tace în mod deliberat, lăsându-mi posibilitatea să pun întrebări. N-am făcut-o.

— El m-a învățat multe, Katie, a reînceput Mostar să vorbească. Nu m-am plâns niciodată de conservele de carne de vită ICAR sau de „brânza tartinabilă", care era lapte praf fermentat cu puțină sare și drojdie. Chiar mai rău decât beșamelul și pasta aia groaznică de morcovi cu firimituri de pâine uscată.

S-a uitat cu mândrie la părțile mutilate ale animalului din fața noastră.

— Era totuși mâncare, ba chiar mai mult decât au avut parte atâția oameni în circumstanțe similare. Ai citit vreodată despre Leningrad, Katie? Amărâții ăia răzuiau pasta de lipit de pe spatele tapetului, fierbeau haine de piele pentru supă și aveau grijă să nu-și lase niciodată copiii să iasă singuri… bun… am făcut și noi la fel, dar nu din același motiv.

A fost picătura decisivă. Nu sângele, nu organele, nu carnea, nu moartea pe care o aveam sub ochi.

Poveștile.

Aluziile.

— Mostar, te superi… este OK dacă ies nițel…

— Sigur că da, Katie.

A fluturat din mână fără să se întoarcă de la chiuvetă.

— Du-te și ia puțin aer și întoarce-te când ești gata.

Am deschis ușa din spate și am tras aer în piept, adânc și prelung.

Nu sunt sigură de ce am pornit pe drumul de acces, refăcând pașii lui Tony către pod. Poteca de drumeție ar fi fost mai aproape. O nevoie de evadare? Un impuls subconștient? Sunt sigur că ai avea multe de comentat în privința asta.

Probabil că te-ai mândri și cu nevoia mea de a o psihanaliza pe Yvette. Dintr-un motiv inexplicabil, nu mă simt atât de vinovată că mă îndoiesc de ea, pe cât mă simt că mă îndoiesc de Tony. De ce se grăbise într-atât să-l îndemne să vorbească despre o salvare? Era o chestie de putere? Recunoașterea faptului că Mostar avusese dreptate? De aceea, în timpul meditației de dimineață, distorsionase adevărul despre cine prezisese laharul? Și de ce ne supusese la testul acela de loialitate nu tocmai subtil? Dacă ar fi fost de acord cu Mostar ar fi însemnat să renunțe la un grad de control al grupului? E atât de important controlul pentru ea?

Am întors gândurile acelea pe toate părțile aproape o jumătate de oră. Nu știu precis cât de departe am mers. Nici vorbă să fi ajuns la pod. Uneori uiți care-i diferența dintre mersul pe jos și mersul cu mașina. Probabil că aș fi putut merge și mai departe. Aproape că am făcut-o, distrasă de reflecțiile mele psihologice, dar, după ce am cotit la un moment dat, am văzut un bolovan mare așezat chiar în mijlocul drumului.

Ar trebui să spun că ochii îmi erau deja uscați de nesomn, iar particulele fine de cenușă nu ajutau nici ele. De aceea nu-mi dădeam bine seama cât de mare era bolovanul sau cât de departe. Țin minte că mi-am spus că probabil se rostogolise acolo în ultimele ore. Altfel cum ar fi putut Tony să-l ocolească cu mașina și să vadă că podul dispăruse? Am găsit chiar și semnele anvelopelor, patru, care marcau cele două direcții. Îmi amintesc că am avut o senzație de final – cu pod sau fără pod, acum nu mai puteam folosi mașinile, deoarece stânca aceea uriașă ne stătea în cale.

Apoi am văzut stânca mișcându-se.

S-a clătinat, a crescut și a dispărut în spatele copacilor. Mi se păruse de asemenea că o văzusem schimbându-și forma, alungindu-se, îngustându-se, ba

chiar întinzând ramuri ca un copac. Brațe? M-am frecat la ochi și am clipit repede, apăsat.

Când m-am uitat din nou, drumul era liber. Bolovanul dispăruse. După care, când vântul a bătut în direcția mea, am simțit mirosul. Ouă stricate și gunoi.

Nu m-am gândit în mod conștient ce să fac în continuare. N-a existat nicio dezbatere interioară. Am acționat din reflex. M-am întors și am pornit înapoi. Ochii mei au continuat să scaneze înainte și înapoi într-un arc redus, așa cum te învață în prima zi la școala de șoferi. Am încercat să-mi mențin pasul constant, respirația egală. Am încercat să nu mă gândesc la ceea ce văzusem. Un animal, un cerb. Poate că „bolovanul" fusese doar o pată pe retina mea.

Dar mirosul se întețea și mi-a fost imposibil să nu iuțesc pasul. Mi s-a părut că văd ceva mișcându-se în dreapta mea, într-un spațiu mai mare care se deschidea între doi copaci.

Am iuțit mai mult pasul.

Mă comportam prostește. Irațional. Din cauza oboselii. Supraîncărcarea cu informații de la buletinele de știri, combinată cu străfulgerări de amintiri ale iepurelui însângerat și măcelărit.

Un pas vioi, la început, respirații lungi, controlate. Aveam însă o senzație. Pe ceafă. Că eram urmărită. Pasul vioi a devenit jogging și respirația mi-a bubuit în urechi.

Nu mi-aș fi putut imagina urletul. L-am auzit clar, la fel ca ieri. Gros și crescând în intensitate, reverberând dintre copaci. Un fulger mi-a trecut prin stomac și m-a impulsionat.

Am alergat.

Am sprintat, gâfâind, cu lumea tremurând în fața mea.

Și am căzut. La fel ca într-un film horror ieftin și siropos, când blonda prostuță cade cât e de lungă chiar înainte ca psihopatul care flutură cuțitul să ajungă la ea. Cel puțin am avut prezența de spirit să închid ochii, să-mi țin respirația, dar, după ce am picat cu fața în cenușă, n-am putut să nu inspir.

Tușind, sufocându-mă, cu ochii încețoșați și usturători, am alergat mai departe.

Nu te întoarce! Îmi amintesc asta clar. Îmi amintesc cum țipam în minte. *Nu te*

întoarce! Nu te gândi! HAI! HAI! HAI!

Coapsele îmi ardeau, plămânii îmi ardeau.

Am alergat până am văzut acoperișurile ridicându-se imediat deasupra drumului. Endorfinele au pompat o doză. Am reușit. Am ajuns acasă. În siguranță!

Dan!

Venea spre mine, urmat de Mostar.

Amândoi, cu expresii șocate, de uimire totală.

Trebuie să fi arătat ridicol, acoperită de sudoare și de funingine, gâfâind și șuierând. Mă simt ridicol și *acum*, când îmi aduc aminte. Am căzut în brațele lui Dan și am icnit horcăind la pieptul lui.

Abia după câteva minute, mi-am revenit suficient ca să explic unde fusesem. Am recunoscut chiar că mi se păruse că fusesem urmărită de un animal. Nu am spus ce era. Fără detalii. Nu putea să fi fost atât de mare, având în vedere cât de mari erau copacii. Probabil că nici nu existase. Dar mirosul, oare mirosul mi l-aș fi putut imagina?

Chipul lui Mostar era o combinație de perplexitate și… îngrijorare?

Îmi pare rău, sunt absolut epuizată. Dan îmi tot spune să mă culc, dar vreau mai întâi să scriu toate astea. Îmi pare rău dacă exprimarea îmi devine confuză.

Privirea de pe chipul lui Mostar… Nu pretind că știu ce a fost, sau de ce, dar, când Dan m-a ajutat să merg spre casă, ea a rămas cu ochii la pădure.

CAPITOLUL 7

„Contact, contact, contact. La ora zece, în copaci. Lunetist! Lunetist! Rattler Six este lovit! Rattler Six este lovit!“

Transcrierea apelului radio de la Brigada 369 de susținere, Garda Națională a US Army, pe Autostrada Interstatală 90, la sud-est de Tanner, statul Washington

INTRARE JURNAL NR. 7

6 OCTOMBRIE

Animale! Sunt peste tot. Veverițe, iepuri. Simt mici fiori de vinovăție de câte ori văd iepuri care se uită la mine, de parcă ei știu că am ajutat la ciopârțirea fratelui lor. Sunt și căprioare. Am zărit vreo șase-șapte. Li se văd coastele. Arată slabe și flămânde. Și temătoare. Toate animalele par speriate. De trei ori le-am observat încremenind. Pe toate. Ca și cum cineva ar pune pauză în timpul redării unui film. Și toate se uită în aceeași direcție, spre Rainier. La început, am crezut că o fi ceva legat de vulcan. Animalele sunt mai sensibile la fenomenele astea, nu? Se presupune că animalele de companie simt când vine un cutremur, nu-i așa?

N-a fost însă așa. Adică n-a fost nimic legat de Rainier. Niciodată nu s-a întâmplat absolut nimic când au încremenit.

Se tem oare de altceva, în afară de vulcan? Toate animalele se mișcă în aceeași direcție, migrează, se pare, departe de erupție. Și totuși, încremenirea. Oare ele sunt… bun, a trebuit să mă opresc înainte să scriu cuvântul ăsta. Sună melodramatic, dar…

„Urmărite“?

Sunt urmărite ca iepurele acela, atunci? Mă tot gândesc ce anume m-a urmărit pe mine. Dacă n-a fost totul doar în imaginația mea. Un urs? Nu știu ce să zic. Dacă m-ar fi urmărit un urs adevărat ar însemna că nu mi-am pierdut complet mințile sau… sau sunt pur și simplu o lașă, care fuge de frica unui fir de praf intrat în ochi. Însă prima variantă ar însemna, de asemenea, că în pădurea de aici există un urs adevărat. Urșii atacă oameni? Cum se numea filmul ăla în care Leo

e schilodit vreo douăzeci de minute de un urs? Se bazează pe o întâmplare reală? Dacă aici există un urs, nu pot învinui animalele că sunt speriate de el.

Însă animalelor nu le este frică de noi, pentru că dau iama în toți pomii fructiferi. Mai precis, prin toți pomii, cu excepția alor noștri. Bună idee a avut Mostar să-i culeagă! Pe de altă parte, Perkins-Forster, Boothe, Durant… nimeni n-a încercat să alunge animalele. Iar Palomino chiar a hrănit o căprioară! Nu sunt sigură dacă fetiței i-a plăcut cu adevărat. Ea nu zâmbea, dar Effie era încântată, ghemuită în spatele ei, ținându-i brațul întins spre botul animalului, șoptindu-i ceva în permanență la ureche, în timp ce Carmen stătea aprobator în pragul ușii bucătăriei.

Și lui Bambi sigur că i-a plăcut. A mâncat trei felii de măr în tot atâtea secunde, felii a căror lipsă Palo(1) și mamele ei ar putea s-o simtă cu adevărat mai târziu. Bun, înțeleg, și eu iubesc animalele. Și le înțeleg greutățile. Seceta, fructele de pădure rare. Iar acum sunt alungate din vizuinile lor. Bineînțeles că le este foame. Dar și nouă ne este foame! Din acest punct de vedere, mă-ntreb dacă nu cumva creaturile astea mici și drăguțe nu sunt de fapt mai periculoase decât un urs. La urma urmei, dacă ne mănâncă rezervele de alimente, nu ne amenință inaniția? Moartea prin concurență. Nu-mi vine să cred că pot gândi așa, dar după ce am auzit despre revoltele din Seattle…

Acolo sunt acum. Nu în Seattle, ci în mașină, ascultând știri despre Seattle. Violențele „au explodat“. Așa se exprimă reporterii. „Revoltele alimentelor“. Gloatele jefuiesc magazinele alimentare și-i bat pe oameni. Pe unii îi omoară. Înjunghieri, împușcături. Și nu numai în oraș. Am auzit ceva despre un lunetist pe I-90. Asta-i autostrada principală de la est la vest, peste munți, cea de care depinde orașul pentru aprovizionare.

Un individ, se pare că e solitar, „lunetistul I-90“, s-a ascuns în copaci și a început să tragă în camioanele armatei. Drumul este închis acum. Nu se știe dacă nu sunt mai mulți lunetiști.

Din ce aud, militarii și polițiștii sunt „dislocați“ la Seattle pentru „restabilirea ordinii“. De asemenea, o parte din trupele noastre din Venezuela sunt rechemate acasă, dar asta va mai dura. Unii reporteri fac speculații despre cât vor întârzia

eforturile de ajutorare din zona reală a dezastrului și câți oameni vor mai muri în timp ce așteaptă să fie salvați.

Mă tulbură soarta acelor oameni și mă simt vinovată că nu m-am gândit de la început la ei. Vom fi realmente blocați toată iarna. În privința asta, nu mai încape îndoială. Acul mental despre care ți-am spus e îndreptat 100% spre Mostar. Suntem izolați. Asta e. Tot ce facem, tot ce gândim trebuie să fie dedicat supraviețuirii.

Măcar nu trebuie să ne facem griji în privința rănilor sau a frigului. La radio se spune că acestea vor fi primele două cauze de deces. Pentru noi, principala problemă va fi mâncarea.

Mâncarea.

Aseară, la cina cu tocană de iepure, i-am arătat lui Mostar „calendarul meu caloric". Aplicând planul ei de raționalizare la alimentele pe care le aveam, estimasem că vom rezista cam până în ajunul Crăciunului.

— E bine, s-a mulțumit Mostar să încuviințeze din cap la auzul informației pe care eu o consideram devastatoare. Bine de știut.

— Bine!

Nu-mi venea să-mi cred urechilor.

— Cum să fie bine?

Mostar a luat o gură de tocană, a mestecat, a făcut o strâmbătură, apoi a scuipat o așchie de os în șervețel.

— Este bine de știut, pentru că, dacă ajungem în punctul acela și nu primim niciun ajutor, atunci ne putem înjumătăți rațiile, apoi să le înjumătățim din nou. Oamenii au trăit mult timp cu mult mai puțin. Crede-mă.

Și-a ridicat cana cu tocană, a dat pe gât ultima înghițitură, apoi și-a trecut limba în jurul marginii interioare.

— Data viitoare mâncăm din boluri, a anunțat ea. Sunt mai ușor de lins.

— Dar ce se va-ntâmpla când ni se va termina mâncarea? am insistat. Când nu va mai fi nimic.

— Atunci n-o să mai mâncăm.

Mostar a turnat în cană apa ce-i rămăsese în pahar, a acoperit cana cu palma, apoi a agitat-o câteva secunde.

— Așa putem trăi cam o lună.

A băut conținutul tulbure, și-a lins palma, după care a adăugat:

— Dar probabil că nu se va ajunge niciodată la asta, Katie, pentru că până atunci grădina ar trebui să fie gata pentru recoltare.

— Crezi? a fost tot ce am reușit să spun. Și cât de mult ne putem aștepta să obținem din doi cartofi-dulci și o jumătate de mână de mazăre?

— Habar n-am.

Mostar a ridicat din umeri, complet nepăsătoare față de posibilitatea ca toată munca noastră să fi fost doar o risipă uriașă de calorii.

— Dar sunt sigură că unii dintre vecinii noștri se vor fi răzgândit până atunci și, chiar dacă n-au multă hrană suplimentară de împărțit, o parte din mâncarea aceea ar putea conține semințe pentru grădină. Și acolo – a ridicat spre fereastră cana bine spălată – există întotdeauna oportunități.

Am văzut că ținta toastului ei era o veveriță slabă, care ne cerceta mărul, acum gol.

— S-ar putea să reușesc să construiesc mai multe capcane, a rostit Mostar meditativ, dar trebuie să fim atenți să nu calce în ele vecinii. Nu ne putem permite să înstrăinăm pe nimeni. Cooperarea este mai importantă decât un prânz care dispare rapid.

Eu nu sunt la fel de sigură. Afară există multe alte tocane de iepure. Și cât timp am putea trăi dintr-o singură căprioară? Știu că Mostar s-a gândit cu siguranță la asta, după felul cum se uita la căprioara ce dădea târcoale curții noastre.

Exact cum m-am uitat eu la cea pe care o hrănea Palomino.

În timp ce o priveam pe fetiță oferind și mai multe felii prețioase de mere ospățului aceluia pe patru picioare, am zărit două verițe care înfulecau de zor în grădina de plante aromatice a soților Boothe. Bobbi era la fereastra bucătăriei, spălând vasele, cred. Se uita la ele cu o expresie îndurerată. Se temea să le alunge în timp ce vecinele ei erau atât „de bune și de generoase“ cu niște sărmane creaturi fără apărare? Sau era cu adevărat sfâșiată de un conflict interior, prinsă între o ideologie adânc înrădăcinată și adevărul rece și dur?

Nu știu și, în clipa de față, chiar nu-mi pasă. Știu ce am gândit, ce am văzut și ce am mirosit! M-am gândit să merg acolo ca să salvez plantele. Nu intenționam

să fiu agresivă, doar să merg suficient de zgomotos pentru a speria veverițele, după care să pretind că nu mi-am dat seama și poate mai târziu să accept mulțumiri întârziate. Încercam să fac un lucru bun. Doar atât. Însă pe măsură ce m-am apropiat de casa ei…

Știu că m-a văzut. Capul nu i s-a mișcat, dar i-am observat ochii fulgerând în direcția mea. Știu că de aceea a închis fereastra și a tras perdelele. Când a făcut-o, un curent slab de aer cald din bucătăria ei mi-a trecut pe la nas. Prăjeală. Crochete.

Cartofi!

Cățeaua! Da, am spus-o! Mincinoasa dracului! De-aia fusese atât de stânjenită când o întrebasem. Știa că avea cartofi. Știa și minți*se*!

În timp ce scriu rândurile astea, nu știu pe cine sunt mai furioasă. Pe ea sau pe mine? Aș fi putut s-o înfrunt. Să bat în fereastră, cu chipul schimonosit de mânie. Sau poate doar să-i vorbesc în stilul rece, acuzator și sarcastic pe care-l folosea mama. „Bună, Bobbi, am vrut doar să te anunț că-ncercam să vă salvez grădina de ierburi, pentru că, știi și tu, trebuie să avem grijă unii de alții, nu? Să împărțim totul, să ne strângem laolaltă. Comunitate, nu? NU?“

De ce n-am făcut asta, de ce n-am făcut nimic? De ce niciodată…

Ce dracu’ face Dan? Ocolește casa acum. Are o prăjină uriașă din bambus.

Ce

[Aici litera e *se termină cu o linie lungă și tremurată, care se întinde până în partea de jos a paginii.]*

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

Probabil că doamna Holland e prea tânără ca să fi văzut Fantasia, dar asta mi-a trecut prin minte când am văzut animalele migrând… și încremenind. Mai ții minte scena când dinozaurii erbivori îl simt pe T. rex? Asta am văzut și eu, toate căprioarele alea sfrijite și înfometate ridicând brusc capul pentru a adulmeca aerul, la fel cum a descris doamna Holland în jurnalul ei.

Din nou, ca și în cazul fragmentelor de oase, n-am avut timpul sau claritatea mintală pentru a judeca situația. Îmi amintesc că mi-a părut rău pentru ele. Nu cred că până atunci mai văzusem vreodată așa de multe animale care să arate atât de flămânde. Fructele de pădure nu se prea făcuseră și, în plus, animalele fuseseră

nevoite să fugă. Poți să-nțelegi de ce atâtea deveneau agresive. Am văzut cu ochii mei două încăierări între veverițe, care păreau că nu se mai termină. Un amic din altă echipă a văzut doi urși-negri care se băteau pe viață și pe moarte deasupra unui stârv de elan. M-am rugat cerului să nu găsesc o situație similară lângă cadavrul unui refugiat.

Și asta aproape că s-a întâmplat, nu cu un om, ci cu un cerb. Am dat peste o haită de coioți care rodeau un schelet ce fusese deja ros de altceva. Coioții sunt destul de fricoși din fire. Aproape niciodată nu vor înfrunta un om adult solid. Dar haita asta a făcut-o. Au rămas locului, mârâind și clănțănind spre mine. Nu cred că ar fi încercat să mă vâneze, dar s-ar fi luptat cu siguranță pentru ultimele fâșii de carne de pe oasele alea. Am răcnit la ei, mi-am desfăcut brațele ca să par mai mare, am aruncat câteva pietre și, în cele din urmă, am tras un glonț în aer, dar a fost nevoie să vină și restul echipei mele pentru ca afurisiții ăia mici s-o șteargă de acolo. N-am văzut niciodată, în toată cariera mea, animale atât de îndrăznețe.

Asta arată ce poate face foamea.

INTRARE JURNAL NR. 7 [CONT.]

Nu mă pot opri din tremurat. A trecut o jumătate de zi și inima tot nu mi se potolește. Mă bucur că am decis să continui să scriu în jurnal. Știu că n-o să-l vezi prea curând și mai știu că-i probabil o prostie să pretind că-l scriu pentru tine, însă actul scrierii în sine, faptul că pun totul pe hârtie, acolo unde pot să văd, mă ajută mult să-mi organizez gândurile.

Și am *foarte* multe de organizat după cele șase ore scurse de când am fost întreruptă de Dan, care încerca să curețe panourile solare. Totul are legătură cu noaptea trecută, când eu și Mostar discutam despre planul de raționalizare. În timp ce ea povestea despre problemele construirii de capcane pentru iepuri, Dan a spus:

— Avem o problemă mai mare.

Nu ne ascultase deloc, ci se concentrase asupra tabletei.

— Rămânem fără curent.

A răsucit iPad-ul către noi. Am recunoscut un fel de pagină de monitorizare a energiei, o pictogramă a casei noastre cu acumulatorul mural în galben și cu

panourile solare de pe acoperiș în portocaliu.

— Cred că le-a acoperit cenușa.

A ciocănit cu vârful degetului în panouri, care arătau 25%.

— Și casa ta, la fel.

A înclinat ecranul spre Mostar și i-a arătat locuința ei. Ne-a explicat că, în mod normal, aceste „panouri inteligente“ ar anunța automat echipa de întreținere Cygnus pentru curățare imediată. Dar acum…

— Chiar avem nevoie de energie electrică? a întrebat Mostar, fără să pară prea îngrijorată. Pierderea frigiderului înseamnă că va trebui să găsim alte modalități de a conserva ceea ce avem și să mâncăm mai întâi ceea ce nu putem conserva. Crede-mă, când nu mai ai curent, îți dai seama ce lux reprezintă becurile.

Dan a replicat prompt:

— Nu și pentru grădină. Când vor apărea lăstarii, vor avea nevoie de multă lumină artificială și de căldură.

A explicat că sistemul nostru de încălzire este electric, nu cu gaz, că tot metanul produs în casă, sub podea, este folosit doar pentru gătit și șemineuri. Am întrebat, inocentă, dacă ploaia n-ar spăla cenușa de pe acoperiș. Dan a încuviințat din cap, reflectând la cuvintele mele și înțeleg acum că a trecut foarte mult timp de când n-a mai făcut așa, indiferent ce-aș fi spus.

A recunoscut că am dreptate, dar „până la urmă, ploaia va ceda locul zăpezii“. A inspirat adânc, apoi a întrebat-o pe Mostar dacă are o mătură și, când ea a dat aprobator din cap, s-a ridicat.

— Grozav, mâine pot să mă sui pe acoperiș și să le mătur.

— Nu poți!

M-a surprins și pe mine cât de repede am replicat.

— Noi…

Am încercat să găsesc un răspuns „sigur“.

— N-avem scară.

— Putem face una.

Dan continua să fie optimist, ba chiar entuziast; ochii i-au scânteiat brusc când i-a venit o idee.

— Bambusul! Pot să tai niște tulpini și să le leg ori să le fixez laolaltă cu bandă

adezivă și…

— Am avea probleme!

De acord, poate că asta n-a fost o minciună. M-am îngrijorat, mă îngrijorez și mă voi îngrijora mereu pentru eventuale probleme, totuși, era un răspuns „sigur“, și nu cel pe care-l ascundeam de fapt.

— Bambusul aparține întregii comunități și dacă-l tăiem n-o să…

M-am uitat la Mostar ca să mă susțină, dar n-a făcut-o. Mersi, Mostar!

Însă, cu toată liniștea ei, eu am continuat cu altă idee:

— Oare am putem mânca bambusul?

Mi-am zis că a fost o redirecționare strălucită și, sincer vorbind, un plan destul de bun.

— În ramen mâncăm tot timpul muguri de bambus!

În realitate, eu nu-i mănânc. Îmi place ramenul, dar am comandat întotdeauna ramen fără muguri de bambus. Îmi pare rău, dar mi se pare că miros ca bălegarul de cal. Încercam s-o atrag însă din nou pe Mostar de partea mea.

— Poate că pe vecini nu i-ar deranja că recoltăm mugurii! Și dacă vom obține suficienți, s-ar putea să nici nu mai avem nevoie de grădină!

Nu cred că ea a vrut să mă critice.

— Tipul ăsta de bambus e comestibil?

La naiba, Mostar!

— O să fac doar o scară, a zis Dan, cu încredere în glas și cu ochii sclipindu-i. Pot să tai câteva tulpini… avem un fierăstrău?

— O să arzi foarte multe calorii…, am încercat eu.

Nu m-a auzit.

— O să folosesc cuțitul pentru pâine drept fierăstrău…

— Și dac-o să cazi?

Asta era. Ăsta era motivul adevărat pentru care refuzam cu atâta îndârjire.

— Nu există doctori! Și nu te putem duce la spital! Dacă te lovești la cap, dacă-ți rupi un picior…

— Ce vrei să spui – că nu m-aș descurca?

Pe fața lui Dan a apărut o expresie de surprindere, tinzând spre ofensă. El nu este un tip, cum să zic, „sportiv“. Dar asta n-a contat niciodată, pentru niciunul

dintre noi, până acum.

— Ea are dreptate.

În cele din urmă, Mostar a dat din cap spre mine, într-o aprobare posomorâtă.

— O eventuală rană te transformă din individ care produce în individ care consumă. Ne consumă nouă resursele, ne consumă timpul pentru a-l îngriji. De aceea, majoritatea armelor din războaie sunt concepute pentru a răni, nu pentru a omorî. Răniții secătuiesc resursele mai eficient decât morții.

Mda, mă rog, m-aș fi putut lipsi de chestiile militare greu de înțeles, dar argumentul ei a produs exact reacția la care sperasem și de care mă temusem. Dan a părut dezamăgit și umerii i s-au gârbovit. Am înghițit în sec, în timp ce el a oftat și a coborât privirea spre masă. Îmi amintesc că mi-am spus că asta ar putea anula totul, întreaga lui atitudine nouă, pozitivă și productivă. S-a spart ca un balon. Înapoi la depresie. Înapoi la nenorocita aia de canapea.

Dar apoi balonul s-a umflat brusc și el a început să tasteze furios pe iPad.

— Aș putea lucra la setările de eficiență pentru case. Și poate – ochii i s-au mărit – nu, nu doar „poate"… să donăm toți un procent din electricitate Casei Comune, pentru a ajuta la încărcarea vehiculelor de livrare. Sau de ce să nu trimitem curent de la unul la altul? De la casa ta la casa noastră?

Ultima frază îi fusese adresată lui Mostar, care a strâns din umeri. Dan a zâmbit în barbă. Îmi venea să izbucnesc în plâns de ușurare.

— Așa vom câștiga timp să ne gândim la ceva.

Încă zâmbind spre ecran, s-a întins să mă prindă de mână.

— O să ne gândim noi la ceva!

Apoi s-a ridicat, a strâns toate vasele și le-a dus la chiuvetă.

— *Black hole sun*… – cânta, acoperind sunetul apei de la robinet – … *won't you come, and wash away the rain*.

Spăla de zor, legănându-și ritmic capul. Mostar a surâs spre el, apoi, zărindu-mi expresia șocată, s-a aplecat spre mine și a șoptit:

— Cum?

Am știut cu exactitate la ce se referă.

— Nu eu…, m-am bâlbâit. Vreau să spun… când afacerea lui…

— Asta nu-i o afacere, asta-i o chestiune de viață și de moarte. Ăsta-i

momentul când îți iese la iveală adevărata fire, a șoptit Mostar și m-a prins de mână. Ăsta-i momentul în care, așa cum se spune, adversitatea ne face cunoștință cu noi înșine (2).

S-a așezat după aceea la loc și a dat din cap, mândră, spre soțul meu.

— Mă bucur să te cunosc, Danny Holland!

— Poftim? a întrebat el peste umăr.

— Nimic, a răspuns Mostar.

— Grozav!

Dan ne-a surâs larg, ștergând cu gesturi teatrale o cană.

— Nu vă faceți griji, o să mă gândesc eu la ceva.

Iar azi-dimineață, pe când scriam această ultimă intrare, am văzut ce era acel „ceva".

Folosind cuțitul nostru de pâine, Dan tăiase tulpina cea mai lungă de bambus pe care o găsise, o curățase de ramuri și o fixase cu bandă adezivă de mătura lui Mostar. Și funcționează! Primul norișor de cenușă care a coborât pe automobil m-a anunțat că ajunsese la cele mai de sus panouri de pe acoperișul nostru. Bine ar fi fost dacă și-ar fi amintit să-și acopere nasul și gura! A coborât, tușind. Am început să tușesc și eu, când am ieșit din mașină să-l ajut. Am tușit amândoi, am strănutat, apoi am râs. A fost un moment minunat. Încântată de cunoștință, Dan!

Apoi am auzit pe cineva țipând.

De undeva din spatele caselor. Eu și Dan am schimbat o privire, apoi am luat-o la fugă pe aleea dintre casa noastră și casa Perkins-Forster.

Palomino era tot în curte, singură lângă mărul ei. De pe veranda din spate, Effie și Carmen o priveau, ținându-se de mâini. Nimeni nu se mișca, nimeni nu vorbea.

O puma! Lungă, slabă, cu labe înnoroite și cu blană acoperită de cenușă. Stătea chiar la marginea curții, cu ochii fixați asupra lui Palomino.

Ce ar trebui să faci? Să depărtezi brațele de corp, pentru a părea cât mai mare? Să urli? Să arunci ceva? Să alergi? Ce să faci, când orice greșeală ar putea fi fatală?

— Nu te mișca, a șoptit Dan atât de aproape, încât i-am simțit respirația caldă pe ureche.

Probabil că Palomino l-a auzit, pentru că s-a întors spre noi. Am văzut-o pe Effie rostind mutește ceva și gârbovindu-și umerii spre fiica ei. Carmen a oprit-o cu un braț și a ridicat mâna cealaltă către Palomino, cu un gest dureros de „nu te mișca“. Dar fetița nu se uita la mamele ei. Ochii îi erau ațintiți asupra mea. Avea o expresie plină de spaimă. Rugătoare. Am făcut un pas spre ea, apoi am încremenit când puma a mârâit gros.

Palomino s-a retras o jumătate de pas.

— Stai pe loc! a strigat Effie.

Puma s-a ghemuit și mai jos spre pământ. Și-a dezvelit încet colții lungi, galbeni. Mârâitul a devenit un șuierat tăios.

Palomino s-a întors și a luat-o la fugă.

— Stai! a țipat ascuțit Carmen.

Totul s-a întâmplat incredibil de repede! Am văzut-o pe Palomino ridicând brațele și adăpostindu-și capul, pe Effie și pe Carmen alergând spre ea, puma ridicându-se, apoi un băț lung, subțire și verde, a fulgerat pe lângă obrazul meu și a izbit coastele animalului.

Puma a căzut într-o parte, derapând stângaci pe sol. S-a smucit și s-a răsucit, lovind bățul rapid cu ghearele unei labe. Nu sunt sigură dacă a reușit realmente să scape de el sau dacă alergarea a scos vârful bățului, dar animalul a dispărut printre copaci într-un vârtej însoțit de schelălăituri ascuțite și hârâite, lăsând în urmă o dâră de sânge.

— Te simți bine?

M-am întors și am văzut-o pe Mostar ieșind dintre case, cu atenția îndreptată asupra lui Palomino, care era practic sufocată de mamele ei.

Am privit sulița ori lancea, sau cum se putea numi arma lui Mostar. Pentru că asta făcuse ea: o armă. O tulpină de bambus, groasă de un centimetru și lungă cam cât înălțimea ei. Mai înaltă chiar, dacă puneai la socoteală vârful, un cuțit de cojit fructe, însângerat, fixat cu bandă adezivă la fel de însângerată.

— Mulțumesc, Katie, a spus Mostar când i-am întins-o.

Nu-mi amintesc cum am ridicat-o. De fapt, nu-mi amintesc nici cum am ajuns acolo. Îmi amintesc doar că mi-am șters mâinile pline de sânge pe blugi când ea s-a întors spre Dan.

— Pentru asta îmi trebuia.

Cred că Dan i-o tăiase când își făcuse instrumentul pentru curățat acoperișul. Dan a scos un „aha“ tremurat, în timp ce Mostar a țuguiat buzele privind lama îndoită a cuțitului.

— N-ar fi avut succes la o căprioară, a pufnit ea. Prea fragilă. Și trebuie să găsesc un mod prin care să fac niște zimți în lamă, ca să rămână înfiptă.

A scuturat-o, arătându-mi.

— Vezi ce ușor a ieșit? Dacă cineva are o pilă, poate reușesc…

— Ce faci?

Fusese Yvette, care apăruse în spatele nostru, urmată de Tony. Probabil că stătuseră între case, împreună cu ceilalți. Brusc au apărut toți, aglomerând aleile. Erau șocați. Palizi.

Însă nu și Yvette. Ea avea obrajii roșii. Părea furioasă; ba nu, mă corectez, indignată. Ca un părinte sau un director de școală, când un copil a făcut „alegeri greșite“.

— Ce faci?

Mostar a ignorat-o și a îngenuncheat lângă Palomino.

— Te simți bine?

A întins mâna liberă să mângâie obrazul fetiței.

— Îmi pare rău dacă te-am speriat.

M-am uitat la Yvette, care-l fulgera din priviri pe Tony, care nu spunea nimic. Am observat că el își umezea des buzele, le sugea și respira scurt și sonor pe nas.

Am văzut ochii lui Yvette mărindu-se ușor, cu acea privire tăcută care înseamnă „Ei bine?“, pe care o folosesc cuplurile. Fără să se uite la ea, el și-a mușcat buza. Yvette a întors capul și a strigat-o pe Mostar, care rămăsese concentrată asupra familiei Perkins-Forster.

— Mostar!

Insistent, de data asta. Poruncitor. Am văzut că-l ținea strâns pe Tony de braț, smucindu-l ușor, ca niște semnale.

— Ăăă, da, a spus el fără să stabilească un contact vizual. Știți… Cred… poate dacă toți doar am…

Mostar l-a întrerupt, întorcându-le spatele și revenind la Palomino.

— Nu știu despre tine, păpușică… dar eu am fost atât de speriată, încât s-ar putea să mă fi scăpat pe mine.

A fost prima dată când am văzut-o pe Palomino zâmbind, iar zâmbetul acela a devenit un chicotit înecat în lacrimi, care le-a pus în mișcare pe ambele mame. Toate trei plângeau și râdeau, după care Effie a scos un pufnet sonor și plin de muci, care i-a făcut pe toți să zâmbească.

Cu excepția lui Yvette. I-am văzut mușchii maxilarului zvâcnind. I-a dat drumul lui Tony, l-a împins într-o parte și s-a îndreptat spre Mostar.

— Ceea ce ai făcut a fost incredibil de egoist și de iresponsabil!

Mostar a oftat ușor, parcă spunând „hai că-ncepe“, apoi s-a ridicat în fața ei și a mormăit:

— Chiar așa?

Yvette a părut surprinsă de răspunsul acela, de parcă s-ar fi așteptat ca bătrâna să cedeze.

— Da, chiar așa! a repetat ea și am observat că accentul i se schimbase în mod vădit.

Era australian? Neozeelandez?

— Animalul acela nu ar fi rănit-o!

— Nu? a întrebat calm Mostar. Nu l-ai văzut pe punctul să sară?

— Nu, nu l-am văzut! a replicat Yvette sceptică. Am văzut un animal speriat, pe care l-ai rănit fără motiv!

— De fapt – inima mi-a tresărit când l-am auzit pe Dan vorbind –, chiar părea că va sări. Vocea i-a tremurat puțin, apoi a devenit mai puternică atunci când a spus: Ea… practic… a salvat-o.

Yvette a întors ochii spre Tony, cu capul înclinat pe un umăr. El dispăruse. Nu fizic, și nu mă exprim poetic – mă rog, poate un pic –, dar bărbatul pe care-l întâlnisem prima dată, masculul alfa dinamic, sigur pe sine, deasupra căruia clipea cu litere mari fluorescente AVEȚI ÎNCREDERE ÎN MINE, EU ȘTIU CE FAC, dispăruse.

Îmi amintesc că am citit undeva că percepția înălțimii este distorsionată de gradul de autoritate. Medicii, polițiștii, orice persoane pe care le desemnăm ca având autoritate, par uneori mai înalte decât sunt în realitate. Nu știu dacă sunt

convinsă de asta sută la sută și poate că Tony stătea gârbovit, dar pot să jur că în momentul acela părea mult mai scund.

Ochii lui Yvette au aruncat un fulger de mânie spre soțul ei, subtilă, dar atât de fierbinte, încât mi-am simțit stomacul bolborosind. Iar când a întors aceeași privire spre Dan, acidul mi-a ieșit pe nări.

— Știi tu asta? a șuierat ea. Știi tu cum sunt pumele? Știi tu că nu era doar speriată de noi toți și încerca să scape, pe când acum e rănită în mod inutil, iar ceea ce ai făcut putea s-o determine s-o atace… și s-o ucidă pe Palomino!

Ar fi trebuit să spun ceva. Ar fi trebuit să mă ridic în apărarea lui Dan. Poate că aș fi făcut-o, dacă n-ar fi intervenit Mostar. Așa sper. Mostar s-a mulțumit să ridice însă din umeri și să ofteze:

— Ei bine, n-a făcut-o și acum a dispărut. S-a terminat.

Încerca să dezamorseze situația și aproape că reușise. I-am observat pe cei din jurul meu cum încep să se relaxeze. Cele două Perkins-Forster s-au ridicat în picioare. Reinhardt și-a înălțat brațele într-un gest de felul „bun, deci s-a rezolvat". Și soții Boothe chiar s-au întors spre casa lor. Însă Yvette… cât de mari îi erau venele, dacă le vedeam umflându-se de la distanța aceea? A avut nevoie de o jumătate de secundă să gândească, să se regrupeze, să găsească o modalitate de a-și reafirma autoritatea.

— Nu, nu! Nu, nu s-a terminat. Puteai s-o rănești grav cu aia!

Brațul ei a indicat sulița.

— Faci ca spațiul acesta să devină nesigur! Și – a deschis mâna – va trebui s-o confisc.

— Nu.

Cuvântul, tonul. Declarația unei realități absolute.

Yvette a expirat pe nas și ochii i s-au mișcat dintr-o parte în alta. Căuta sprijin? Alte opinii?

— Mostar.

— Nu.

— Te rog să mi-o dai.

— Nu.

— Mostar!

Un pas mai aproape și degetele lui Yvette s-au strâns pe lemnul verde. Oare Mostar așteptase exact asta, ca ea să apuce sulița?

Îmi amintesc totul în ralanti, smucitura bruscă și violentă, care a tras-o pe Yvette înainte și în jos, către chipul lui Mostar.

— NU.

Apoi s-a întâmplat ceva. Ceva care și acum mă face să vreau să m-ascund de această amintire. Mostar și-a împins maxilarul inferior în față în aceeași clipă în care ea însăși a înaintat. Nici doi centimetri, însă foarte rapid. Ca un atac fulgerător către fața lui Yvette.

Iar fața aceea, cu ochii larg deschiși, s-a tras brusc înapoi.

Frică.

Revin la momentul ăsta, la afirmarea puterii și a slăbiciunii.

Eu înțeleg frumusețea sau banii. Inteligența, popularitatea, sexul.

Influența.

Dar n-am asistat niciodată la o luptă fizică, nici măcar la amenințarea uneia. Nu între fete, nici măcar între băieți. Nu în lumea mea.

Este ceva primitiv. Primar.

Dominația.

Eu dețin puterea de a-ți provoca durere.

Yvette a dat drumul suliței și și-a retras partea superioară a corpului. Mostar a înaintat iar, cu umerii în spate și cu capul înainte.

Yvette a tresărit! A întors capul, a închis ochii, s-a dat înapoi doi pași și a ridicat mâinile pentru a-și proteja chipul.

— Du-te acasă, Yvette.

Și s-a terminat. Mostar s-a relaxat, umerii i s-au destins, greutatea i s-a lăsat pe piciorul aflat mai în spate și un zâmbet abia schițat i-a mișcat colțurile gurii.

— Du-te acasă, OK?

Yvette s-a îndreptat, cu obrajii și buzele complet albite. S-a mai retras o jumătate de pas, fulgerând-o din ochi pe Mostar, în timp ce frica era înlocuită de furie. De data asta, n-a spus nimic, nici măcar nu s-a uitat la noi. A scos un chicotit slab și fals, care s-a sfârșit printr-un zâmbet de clovn. S-a întors repede, a pornit spre casa ei și l-a înhățat pe Tony de încheietură. Tony. Cu chipul parcă

lipsit de viață, cu ochii în pământ, încercând să-și înghită buza de jos, în timp ce soția lui îl trăgea departe de noi.

Următoarele secunde au fost o ceață. Cred că aproape am leșinat de tensiune. Îmi amintesc brațul lui Dan în jurul meu, tremuratul, greața.

Prima imagine clară pe care am avut-o a fost cu grupul care începea să se despartă. Spinările soților Boothe, Palomino care era dusă înăuntru de Carmen.

Apoi am auzit o voce.

— Ăăă…

În mod incredibil și neașteptat, tocmai Reinhardt i-a murmurat lui Dan:

— Eu… ăăă… n-am putut să nu văd, dar… ăăă… dacă tot îți cureți panourile solare, mă întrebam dacă…

— Poftim? Ah, da, sigur, a mormăit Dan, revenind brusc în prezent și încercând să-și susțină cuvintele printr-o mulțime de gesturi aprobatoare din mâini. Da, sigur, imediat ce termin și…

— Și tu ce vei face pentru el? l-a oprit Mostar, venind lângă Dan și privindu-l pe Reinhardt, cu sânge picurând de pe suliță pe mâna ei. Dacă ai nevoie ca Dan să facă pentru tine ceva, atunci și tu trebuie să faci ceva pentru el.

Vorbea tare, mai tare decât ar fi fost necesar de la distanța aceea. Suficient de tare pentru ca toți să se întoarcă și să privească.

— Ei bine, eu… bineînțeles, da, da.

Reinhardt a încercat să ridice din umeri ca și cum ar fi fost de la sine înțeles, apoi, am observat, s-a îngrijorat puțin când și-a dat seama cu ce era de acord.

— Ce ai dori…

— Alimente, a intervenit Mostar, arătând din cap în direcția mea. Danny va trebui să compenseze caloriile pe care le va consuma cu munca pentru tine. Prin urmare, Katie va veni cu el să inventarieze tot ce ai în bucătărie. Astfel, dacă o să mai ai nevoie vreodată de ajutorul lui, și știi bine că așa va fi, el va ști exact ce să ceară în schimb.

Fără să lase loc de comentarii. Fără să lase loc de întrebări. Tot ce mai putea face Reinhardt în momentul acela era să refuze. Ceea ce n-a făcut.

— Cu siguranță.

În timp ce Reinhardt s-a îndepărtat, Mostar s-a întors spre Dan și a spus:

— Nevoia. Asta ține satul laolaltă. Noi suntem un sat acum și nevoia este cea care ne ține laolaltă. Nu te ajut dacă tu nu mă ajuți. *Ăsta* este contractul social.

Nu reușeam să procesez cuvintele ei. Încă tremuram și-mi venea să plâng. Toată tensiunea se scurgea din mine ca dintr-un balon găurit. Probabil că l-am strâns pe Dan de braț mai tare decât am vrut. Picioarele mi s-au înmuiat. Capul parcă îmi plutea. Nu voiam decât să ajung acasă și să mă-ntind.

— Și tu…

Glasul lui Mostar m-a trezit la realitate. Am ridicat ochii și i-am privit zâmbetul complet descumpănitor.

— Știam că ai asta-n tine.

Nu am înțeles. Am deschis gura să întreb.

— Când ai fugit spre Palomino, a adăugat Mostar radioasă. Îmi pare rău că a fost cât pe ce să te lovesc.

Când am alergat?

Sinceră să fiu, habar n-aveam despre ce vorbește, apoi Dan a spus:

— Da, te-ai băgat complet între ea și puma.

M-am uitat la amândoi ca la niște nebuni, apoi am privit mai atentă la locul în care stăteam. Într-adevăr, era chiar în calea pumei. Cum ajunsesem acolo? Literalmente, nu-mi aminteam!

— Ai fost formidabilă, să știi.

Dan vorbise. Surprins și – mi se părea oare? – puțin excitat?

— Nici nu te-ai gândit la asta, corect? a întrebat Mostar mândră. Numai din instinct, este?

N-am apucat să răspund, că un zgomot de pași ne-a făcut să întoarcem capul. Palomino alerga spre noi, ținând în mâini o față de pernă.

Mostar a început să spună:

— Bună, păpușico, ce ai…

Dar ea a trecut în fugă pe lângă noi, a intrat în casa noastră, a ieșit după câteva secunde și a îmbrățișat-o pe Mostar. Mostar a strâns-o în brațe, a sărutat-o pe creștet și a cântat:

— Mulțumesc, *Lutko Moja*. (3)

Apoi fetița s-a întors și m-a îmbrățișat pe mine! Am rămas nemișcată, ca o

idioată, înlemnită pentru o secundă, apoi am bătut-o stângaci pe spate. N-a părut să fie deranjată. A ridicat privirea spre mine cu un zâmbet larg, m-a mai strâns o dată și a fugit înapoi spre casa ei.

După un moment de nedumerire comună, am intrat în casă și am găsit fața de pernă lângă ușa garajului.

Era plină cu fasole sau, mai bine zis, era plină cu boabele de fasole ce se revărsau prin colțurile tăiate ale „fidgeterului" ei. Erau peste o sută. Încă n-am terminat numărătoarea lor. Roșii, negre, albe, maro pătat. Nu cunosc toate soiurile și nu-mi pot imagina că vor germina toate. Aceeași întrebare: trebuie înmuiate? Să le pun în prosoape de hârtie umede? Habar nu am. Probabil că le voi înfige direct în pământul umed. Sunt suficiente să umplu grădina. Câtă mâncare vor produce? Destulă pentru a-i hrăni pe toți cei de aici?

Sat. Nevoie.

Mulțumesc, Palo.

CAPITOLUL 8

„Strigătele nepământene se învolburau prin beznă în adăpostul nostru cu pereți deschiși și ne cuprindeau… Era țipătul Satanei.“

BIRUTE M.F. GALDIKAS, *Reflections of Eden: My Years with the Orangutans of Borneo*

INTRARE JURNAL NR. 8

7 OCTOMBRIE

Tipete! Ne-au trezit în noaptea asta. Am simțit salteaua mișcându-se când Dan a sărit la fereastră. M-am sculat amețită și l-am urmat pe balconul din spate. Primul lucru pe care l-am remarcat a fost frigul nopții; cred că niciodată până acum n-a mai fost așa de rece. Apoi, mai multe țipete, răsunând clar din pădure. Nu erau omenești. Aceleași mârâituri șuierătoare pe care le auzisem după-amiază, scoase de puma.

Rrraaauuu. Rraaaauuuu.

Însă nu doar atât. Cumva dedesubtul lor, se auzea și alt sunet, ca basul dintr-o melodie. Mai gros și mai plin. La început, n-am reușit să-l disting, dar apoi a crescut, devenind același urlet pe care-l mai auzisem. Prima dată, când mergeam pe potecă spre creastă, a doua oară, când fusesem urmărită. Acum era însă mult mai sonor, la fel de puternic ca mirosul greu și putrid. Din nou, părea familiar. Era ceva real. Nu o nălucire a minții mele și nici vreo pată în ochi. În mod cert, alături de puma mai era și un alt animal.

Țipete, șuierături ascuțite. Puma părea furioasă sau speriată. Urletele au bubuit, apoi timbrul s-a schimbat, astfel că semănau cu niște pălăvrăgeli stridente. Nu mai auzisem niciodată așa ceva. Ba nu, nu-i chiar adevărat. Nu mai auzisem niciodată *exact* așa ceva.

Mai auzisem maimuțe până atunci. În documentarele despre viața în sălbăticie și la grădina zoologică. Atât maimuțe, cât și primate mari. Dar sunetele de acum erau mult mai intense, mai puternice. Parcă simțeam undele sonore lovindu-mă și eram convinsă că ferestrele ar fi zornăit, dacă ele ar fi fost mai aproape.

Țipetele pumei s-au transformat brusc din mârâituri furioase în zbierete rapide, sacadate.

Rauraurau!

Animalele acelea se luptau.

Mișcări iuți, scurte și distincte. Icnete, mușchi ce se flexau și mormăieli înăbușite, încercări de a scăpa de un bot plin de colți?

Apoi un muget s-a ridicat deasupra tuturor, un urlet gros, în timp ce sunetele pumei s-au transformat într-o chelălăială oribilă.

După care totul s-a terminat. Liniște absolută. Mi-am dat seama că eu și Dan ne ținuserăm strâns de mâini, atât de strâns, încât am simțit furnicături în degete când sângele a reînceput să circule după ce mi-a dat drumul.

— Stai aici, mi-a zis el și a coborât.

Am vrut să spun ceva. El s-a oprit la ușa dormitorului.

— Vin imediat.

Era atâta liniște, încât l-am auzit încuind ușile din față și din spate. Nu sunt sigură de ce a făcut-o. Doar animalele nu pot deschide uși. Sau urșii pot? Oare își pot folosi labele, ghearele sau altceva pentru a manevra o clanță? Trebuia să fie un urs. Măcar știu că nu sunt nebună. Ce altceva s-ar fi luptat cu o puma?

Și cum se terminase lupta? Un animal îl alungase pe celălalt? Sau amândouă erau acum afară, dând târcoale caselor noastre?

M-am dus la ferestrele din față ale dormitorului. În tot satul, erau aprinse lumini. Mai puțin la casa Durant. Totuși, nimeni nu ieșise. Dan s-a întors, a închis și a încuiat ușa de la balcon.

— Altceva nu avem ce face, a spus el, cred că doar pentru a mă liniști.

L-am întrebat dacă n-ar trebui să batem la ușa lui Mostar, poate s-o întrebăm dacă mai auzise asemenea sunete. Dan a fost împotrivă. Ce rost are? Așteptăm până se luminează de zi, ca să vedem ceva. Poate că-i doar speriat. Nu-i nimic greșit în a fi speriat. La fel sunt și eu. Am observat, de asemenea, că a încuiat ușa dormitorului. Nu-l pot contrazice.

Apoi s-a întors în pat ca și cum totul ar fi în regulă. Sunt invidioasă pe el. E epuizat după ce a curățat acoperișul nostru și al lui Reinhardt, pe când eu n-am făcut decât să inventariez cămara omului. O mulțime de semipreparate dietetice

congelate. Poate ar trebui să le copiez aici de pe cealaltă listă a mea. Să fac ceva care să mă ajute să dorm? Ceva suficient de plictisitor.

Nu, la naiba! E momentul pentru o jumătate de Ativan. Ba nu, pentru Ambien.

INTRARE JURNAL NR. 9

8 OCTOMBRIE

O idee proastă. Tot n-am putut adormi. Am încercat. Ce ușor e pentru Dan! A adormit cum a pus capul pe pernă. S-a prăbușit, sforăind. M-am enervat teribil. De data asta, pe mine însămi. Ideea mea a fost să scăpăm de toate DVD-urile când ne-am mutat. Le-am încărcat pe toate în *cloud*.

Cloud… „nor".

Ce imagine frumoasă, ceva drăguț și pufos sus pe cer. În rai. Ce minciună! Îmi amintesc de unul dintre foștii parteneri de afaceri ai lui Dan care vorbea despre „parcurile de date", despre adevăratul *cloud*. Mi-l amintesc spunând că, grație energiei hidroelectrice ieftine, Pacific Northwest era plin cu parcuri de date. M-am întrebat dacă vreunul dintre parcurile acelea era îngropat sub noroi clocotit. Datele personale ale unor oameni: proiecte de lucru, înregistrări financiare, fotografii neprețuite pe care le scanaseră pentru că cineva le spusese că era mai sigur decât să le lase într-o locuință care poate să ardă sau să fie inundată. Acesta a fost doar unul dintre cele zece mii de gânduri care m-au ținut trează noaptea trecută.

Ar fi trebuit să-mi pară rău pentru toți oamenii aceia, dar, pentru moment, îmi părea rău că ratam noul episod din *Downton Abbey*. Acțiunea trebuia să aibă loc în anii 1940! Arătaseră chiar și imagini promoționale cu Lady Mary în uniformă, pe fundalul Londrei bombardate. Oare Granny Dowager mai era în viață? Dar Robert și Cora? În mod premeditat, nu arătaseră toată distribuția pentru că doreau să ne tortureze cu întrebări despre cei care supraviețuiseră. Ticăloșii!

M-aș fi mulțumit chiar și cu un film clasic. Cu *File de poveste*. Desigur, nu m-am gândit niciodată să-l descarc. Pierderea *cloud*-ului era „inconceptuabilă".

Fără televizor *și* fără cărți! Din nou, geniul meu în acțiune. Adio, romane pe hârtie, fiindcă toate sunt pe Kindle, pe care nu-l încărcam ca să economisesc energie. Chiar așa!

Așa că am luat jumătate de Ambien și m-am întors în pat, să-l las să-și facă treaba. Și-a făcut-o, dar eu nu mi-am dat seama. Am stat pe întuneric, așteptând ca somnul delicios să mă cuprindă și, fiindcă nu m-a cuprins, m-am sculat să iau și cealaltă jumătate. Nu știam cât de drogată eram. De aceea am aprins lumânarea.

Toate obiectele mele sunt în baia musafirilor. E un obicei vechi, din ultima noastră casă. Aveam programe de somn diferite și nu doream să-l deranjez pe Dan… când mă trezeam să plec la muncă pentru a ne întreține pe amândoi. Niciodată nu m-am gândit că meritam baia principală. Din nou, un obicei vechi.

Nu aveam nevoie de lumânarea parfumată pentru lumină. Sau ca să alung duhoarea de acum câteva ore. Eram atât de buimacă, încât probabil am confundat amintirea cu realitatea. Duhoarea aia. Mi s-a părut că încă o simt în aer. Am căutat cutia de chibrituri, am aprins lumânarea și am împins-o într-o parte, apoi am deschis dulăpiorul de medicamente, ca să iau pastila. Nu mi-am dat seama că flacăra era chiar sub suportul de prosoape.

Pâlpâirea, fumul.

Foc!

M-am trezit brusc, cu un fior înghețat, și am aruncat prosopul în flăcări sub duș. Apă, abur, fum. Foarte mult fum. Alarma. Îmi străpungea craniul. Am deschis fereastra, am pornit ventilatorul și m-am suit disperată pe chiuvetă, ca să smulg discul ce urla pe perete. Uitasem că era doar un senzor conectat la toată casa. Am tras și am smucit și probabil am strigat:

— Haide! La dracu'! Haide!

Am alunecat și am căzut în brațele lui Dan.

El a mormăit jumătate din „Ce dracu' a…", apoi a văzut prosopul carbonizat în cadă. M-a cuprins în brațe și mi-a șoptit încet la ureche:

— E-n regulă.

Doar de atât a fost nevoie. Am izbucnit în plâns. M-am lipit de el, am suspinat, am bâiguit ceva despre tot ce se întâmpla, despre tot ce s-ar *putea* întâmpla.

Dan s-a mulțumit să mă țină în brațe, mângâindu-mă pe spate, sărutându-mă

pe creștet și șoptind:

— E-n regulă, e-n regulă.

A oprit toate alarmele și m-a condus înapoi în pat.

Și…

Nu voi spune decât că trecuse foarte, foarte mult timp.

E minunat să fii din nou acasă.

Am dormit amândoi până târziu. Cam până la ora nouă. Probabil că eu aș fi dormit și mai mult, dacă Dan n-ar fi zdruncinat patul când a coborât. Am deschis un ochi și l-am văzut trăgându-și pantalonii. Când l-am întrebat unde se duce, m-am străduit s-o fac pe un ton de flirt lasciv.

— Eu… eu o să…, a încercat să-mi răspundă.

Însă fața lui… Parcă fusese prins în flagrant! Ăsta-i unul dintre lucrurile care mi-au plăcut întotdeauna la Dan, chiar și în momentele noastre cele mai rele. Nu poate să mintă.

— Mă gândeam să mă duc și să verific ce-am auzit azi-noapte.

A văzut că observasem că-și vârâse la brâu chestia aia ascuțită, deschizătorul de nuci-de-cocos de la soții Boothe.

— OK, am spus și m-am întins după haine.

— Nu, e OK, a zis el și a fugit să se încalțe.

— E OK, am repetat și am procedat la fel.

Am continuat acest meci de ping-pong „e OK“, încercând să ne convingem reciproc să nu ne deranjăm. Probabil că am făcut-o de trei-patru ori, grăbindu-ne să ne îmbrăcăm.

Eu am câștigat.

— Kate, a rostit el cu voce gravă și a ridicat mâna. Nu.

Am rămas locului oarecum stupefiată. În fața mea, se afla un bărbat cu spatele și umerii drepți, care părea un pic mai înalt decât îmi aminteam. Este plăcut, da, e plăcut să știu că el are instinctul ăsta protector. Poate că a existat dintotdeauna sau poate că a apărut doar ca urmare a situației prin care trecem. Dar acum, pentru prima dată, Dan încerca să mă ferească de rău. Sunt mândră de el că a încercat și sunt și mai mândră de el că nu s-a dezumflat total când am zâmbit, l-am sărutat pe obraz și i-am spus:

— Haide! Să mergem!

Am ieșit pe ușa din spate și am urcat pe potecă. Am văzut-o pe Palomino urmărindu-ne de la fereastra ei de la etaj. Nu sinistru, inexpresiv, dar nici zâmbind. Se uita fix la pădurea din spatele nostru, ca o santinelă, cred, și a fluturat un braț spre noi, ca și cum ar fi spus: „Nu-i niciun pericol, mult noroc!“

Și Vincent a ridicat degetul mare spre noi când am trecut pe lângă casa lui. Sunt sigură că a vrut să ne încurajeze, totuși era în mod clar agitat și a dispărut imediat de la fereastră. Am luat-o drept: „Mai bine voi decât eu.“

— Stați!

Ne-am oprit, auzind-o pe Mostar strigând de pe potecă. S-a apropiat pufăind și gâfâind, ducând sulița.

— Stați!

Am văzut că încercase să îndrepte lama și o curățase.

— O să fac una mai bună, a spus și mi-a îndesat-o în mână, apoi s-a uitat la Dan. Nu rămâneți mult timp acolo.

Duhoarea ne-a lovit imediat ce am trecut de creastă și am pornit pe panta descendentă. Era intensă, înțepătoare. Am simțit-o pe palmă, după ce atinsesem un copac. Mi-am apropiat nasul de scoarță. Ouă stricate. Am desprins și altceva de pe copac. Probabil o fibră vegetală. Era lungă și neagră. Groasă ca firele de păr din coama unui cal. Nu sunt sigură dacă mirosea; poate că de vină erau doar degetele mele. Păr de animal?

Apoi am observat petele albe, perfect vizibile pe un petic de pământ răscolit și frunze roșii.

Mai exact, înroșite de sânge. Sângele era peste tot. Pe tufișuri, pe scoarța copacilor, îmbibat în sol, amestecat cu cenușă și transformat în bulgărași ruginii.

Petele albe erau oase frânte. La început, ne-a fost greu până și să le recunoaștem. Majoritatea erau doar așchii. Arătau de parcă fuseseră zdrobite cu ciocanul. În apropiere, am găsit câteva pietre, cu sânge pe o parte. Nu erau însă stropi de sânge, ci pete groase, amestecate cu blană și bucățele de carne. Și, ciudat, dar păreau… cum să zic, vopsite? Știu că sună bizar, dar sângele de pe stânci, de pe copaci și de pe frunze nu era sub formă de stropi. Cu excepția celor de pe cenușă, toate celelalte pete arătau ca și cum ar fi fost mânjite, întinse cu o

pensulă sau cu o limbă. Ca și cum animalul care ucisese puma mersese după aceea peste tot și linsese fiecare picătură.

Până și oasele. Erau perfect curate. Măduva fusese suptă. De fapt, nu mai exista niciun pic de carne, nicăieri. Nici organe, nici mușchi, nici creier. Am găsit probabilele resturi ale craniului: doar un fragment curb și lustruit, lângă câțiva colți rupți. Așa am știut că trebuia să fie felina, după colții aceia galbeni. Am găsit unul, intact, încă rămas într-o bucată de maxilar superior.

Ce putuse face așa ceva?

Dacă mintea nu-mi fusese deja zdruncinată de cele văzute, reacția lui Mostar a agravat situația.

Ea s-a mulțumit să asculte, fără să comenteze, privind într-o parte, ascultând toate detaliile, fără cea mai mică reacție. M-a speriat, mă sperie și acum, că n-a răspuns imediat cu: „Ah, da, ceea ce ați văzut a fost…“ Ea are întotdeauna un răspuns la orice. De aceea nu mi-a plăcut inițial. E agresivă. Le știe ea pe toate. „Du-te acolo, fă asta, crede-mă când îți spun…“ Acum e prima dată când o văd realmente perplexă. Ba nu, nu-i adevărat. Prima dată a fost atunci când fusesem urmărită și ea se uitase spre pădure.

Oare bănuiește ceea ce eu încerc să ignor? Mirosul, urletele, „bolovanul“ mare pe care-l văzusem pe drum. Și acum, asta. Sunt sigură că-ncerc doar să găsesc o explicație pentru ceva complet lipsit de sens. Asta sunt eu. Un loc pentru toate și toate la locul lor. Folosesc doar ceea ce am auzit. Și n-am auzit prea multe. Nu mă interesează chestiile astea. Eu sunt o tipă pragmatică. Nu m-au interesat niciodată lucrurile care nu sunt reale. Nici măcar nu m-am uitat la *Urzeala tronurilor*. Dragoni și zombi ai ghețurilor? Mă lași? Când Yvette vorbea despre Oma, vorbea metaforic! Nu poate fi real, pentru că altfel toată lumea ar ști. Asta-i lumea în care trăim, nu? Oricine știe orice. Am fi aflat despre asta.

Și, da, știu că am văzut ceva. Amândoi am văzut. Dar să știi că ai văzut ceva nu-i totuna cu să știi ce ai văzut.

Eu am găsit prima urmă clară de picior. Era lângă fragmentul de craniu, atât de adâncă, încât trecuse prin cenușă și se întipărise în pământul moale. Nu putea fi un lup sau altă puma. Forma nu corespundea. Să fi fost de urs? Nu știu. Nu am văzut niciodată un urs, deci poate că ăsta-i răspunsul simplu. Dar urma arăta

aproape ca talpa unui om desculț, avea de altfel cinci degete. Dar așa ceva nu e posibil. Dan și-a scos bocancul. El poartă 44. Și-a scos și ciorapul și a pus piciorul gol lângă urmă. Degetele se potriveau, la fel și forma generală. Dar dimensiunea… E imposibil! Poate că se deformase cenușa sau poate că piciorul acela desculț călcase cumva strâmb.

Nimic nu poate avea un picior atât de mare.

CAPITOLUL 9

„Există dovezi ce indică posibila existență în comitatul Skamania a unui mamifer primat nocturn, descris în general ca o creatură asemănătoare maimuței… și cunoscut sub numele de Sasquatch, Yeti, Bigfoot…“

ORDONANȚA nr. 69-01, comitatul Skamania, statul Washington

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

Da, am auzit legenda. Și nu, n-are nicio legătură cu descendența mea. Eu sunt din sud-vest, nu din nord-vest (1). Nu că n-am avea propriile povești. Toți au poveștile lor. Almas în Rusia, Yowie în Australia, Orang Pendek în Indonezia și o grămadă de povești cu Sisimite în America Latină. Și asta-i doar în prezent. În Biblia iudeo-creștină, există Esau, fratele hirsut al lui Iacov, iar în Epopeea lui Ghilgameș, prima poveste scrisă, există „Enkidu“, gigantul sălbatic. Arată-mi o cultură de oriunde de pe planetă și este probabil să aibă ceva.

Inclusiv asta – iar prin asta, mă refer la cultura populară mainstream. Bigfoot este la fel de american ca plăcinta cu mere și ca folosirea armelor în școli. Așa am aflat eu despre el. La fel ca toată generația X, am fost crescută de televiziune. Mi-am luat porția de Bigfoot din mass-media modernă.

Am văzut multe dintre cele mai noi producții filmate în stilul „tremurat“, de amator, impus de Blair Witch. Mi-am aruncat ochii și peste câteva așa-zise semidocumentare TV. Mi-am tot propus să mă uit și la cel făcut de tipul care se ocupă de tehnici de supraviețuire, nu englezoiul ăla care-i un fals, ci cel adevărat. Canadianul. El știe cu ce se mănâncă astea și poate că-i într-adevăr pe drumul cel bun. Însă trebuie să spun că toate celelalte pe care le-am văzut, ficțiune și „realitate controlată“, se simt doar ca niște remake-uri cizelate ale nebuniei anilor 1970-1980 cu care am crescut.

Știi foarte bine și tu! Ți-am citit articolul despre cele cinci filme clasice și, da, m-au speriat și pe mine de mi-a sărit inima din piept. Cel în care un Yeti atacă o stațiune de schi. Cred că ai dreptate că nu-și puteau permite un costum integral(1), dar rezultatul, întreaga perspectivă de genul Fălci este terifiantă. Scena în care sparge o fereastră… cum coboară din munte, drept în oraș… N-ar

fi trebuit să facă așa ceva! A încălcat directiva principală a filmelor de groază! Dacă nu te duci să cauți necazuri, necazurile nu vor veni să te caute!

De aceea filmele de groază ale generației noastre au fost în esență povești-avertisment. De aceea eu n-am avut niciodată vreo simpatie pentru adolescenții excitați care merg în tabere de vară sau pentru primarul lacom al orașului care ține plajele deschide ori pentru echipajul navei spațiale care respectase cu sfințenie regulamentul, dar care a trebuit neapărat să investigheze un SOS extraterestru. Am știut că eu nu voi fi niciodată ca ei. Mi-aș juca rolul și aș rămâne acasă. Însă după ce am privit cum fiara zăpezilor a atacat Aspen, m-am gândit: „Ce l-ar opri pe adevăratul Sasquatch să facă la fel?"

Pentru că a făcut-o! Celălalt film despre care ai scris, cu gazda din Misiune imposibilă, cu dovezi constând în urme și în fotografii, cu un interviu cu un „psiho-detectiv" și, cel mai important – Dumnezeule! – „recreările dramatice"! Când fata… Rita Graham, n-am uitat numele… stă acasă seara, se uită la televizor și-și vede liniștită de treburi… ca și mine… iar o umbră apare peste jaluzele în spatele ei, cu două secunde înainte ca un braț uriaș și păros să spargă sticla pătrunzând înăuntru. Chestia aia s-ar putea să mă fi iritat rău. M-a speriat atât de tare, încât, peste ani, am încercat efectiv să fac o cercetare. Se pare că incidentul a fost real, totuși, a fost serios dramatizat pentru film. N-a fost însă dramatizat un alt incident, mai precis două, care au fost recreate pentru celălalt film, cel care a rulat și în cinematografe! Prima relatare vine din anii 1920, când niște mineri fără scrupule au prospectat – unde crezi? – tocmai în apropiere de Mount St. Helens. Într-o noapte, cabana le-a fost asaltată de bolovani, pumni și țipetele animalice clasice acum, pe care le asociem cu legenda. De aceea, canionul în care s-a întâmplat evenimentul a fost poreclit Ape Canyon (2). A doua poveste provine de la Teddy Roosevelt.

Scotocește în birou și întinde pe tăblia acestuia un exemplar din Wilderness Hunter, vechi și cu colțurile îndoite.

— Te avertizez, prima parte este destul de stânjenitoare. Începe cu Roosevelt povestind despre cât de norocos a fost el să împuște toate speciile de animale mari din America de Nord. Un idiot!

După aceea, el „repovestește" – nu-i o relatare la prima mână, ci o repovestire –

istoria unui vânător de blănuri din Idaho, pe nume Bauman, al cărui partener a fost sfâșiat de un „goblin“.

Este adevărată vreuna dintre poveștile astea? De unde naiba să știu? Atunci când le-am citit, eu le-am crezut și mi-am rugat părinții întruna să-mi îndepărteze patul de fereastră. Le spuneam: „Astea-s fapte reale! Un președinte a scris despre ele!“

Spre meritul lor, ai mei nu mi-au închis pur și simplu gura. Au încercat să mă determine să verific, să privesc dincolo de cuvinte și să văd dacă există dovezi fizice. Cred că de aceea am devenit interesată de zoologie și tot de aceea, chiar și în ziua de azi, sunt încântată când existența unei noi specii e dovedită științific. Și nu-i doar una, ci sunt mii. În fiecare an! Am văzut un păianjen Goliath viu și cadavrul unui calamar uriaș. Am văzut tot felul de exemplare găsite în hornuri submarine, care ar fi fost considerate science-fiction când m-am născut. Și de îndată ce Congo va deveni suficient de sigură pentru ecoturism, voi fi prima la coadă ca să văd nou-descoperita maimuță Bili. Sunt deschisă față de orice descoperire, atâta timp cât se bazează pe dovezi concrete, fizice. Faptele ar trebui să alunge monștrii…

Oftează.

— …nu să-i invite să intre.

INTRARE JURNAL NR. 9 [CONT.]

Animalele au dispărut. Nu am observat de dimineață, dar, pe măsură ce ziua a trecut, mi-am dat seama că nu văzusem nicio căprioară sau veveriță. Nimic. Iar dacă mai sunt păsări, ele nu scot niciun piuit. De ce să fi plecat? Nu poate fi vorba despre foamete. În pomii familiei Perkins-Forster, mai sunt câteva mere. Pun pariu că, dacă-i verific pe ceilalți, o să găsesc, de asemenea, fructe rămase. Să fi fost lupta? Să se fi speriat ele de animalul care a ucis puma?

M-ai auzit ce-am zis? „Animalul.“

Nici nu pot scrie cuvântul. De asemenea, nu am vorbit despre asta, de când i-am spus lui Mostar. Nici Dan n-a vorbit. Ca să fiu sinceră, el este foarte ocupat.

Dan a primit o nouă „comandă“, așa le numește el. Luam dejunul la Mostar, ultima porție din tocana de iepure, udată cu multă apă, când a apărut Vincent Boothe. I-a spus lui Dan:

— Eu…ăăă… am văzut că ieri ai curățat panourile solare ale lui Reinhardt și mă-ntrebam…

— Sigur că da, a răspuns Dan, care își lingea deja bolul. Vin în câteva minute.

— Grozav!

Vincent a părut ușurat, dar a încremenit când a văzut că Mostar îl privea fix.

— Și să știi, desigur, că te vom hrăni pentru timpul tău.

Apoi s-a uitat la mine.

— Și tu ești bine-venită și… ăăă… să ne vezi proviziile.

Am zâmbit stingher. Mostar a încuviințat din cap. Dan era în culmea fericirii. Când Vincent a plecat, ne-a zâmbit larg și caraghios, aproape ca un copil.

— Sunt căutat.

Mostar l-a lovit jucăuș pe brat și i-a zis:

— Uită-te la tine, omul priceput la toate al satului.

„Omul priceput la toate!“ Așa ceva ar fi trebuit să-l distrugă! Ba chiar l-ar fi distrus acum câteva zile. Câte oferte de job, câte cine utile și pline de speranță luate cu Frank? „Eu nu sunt un salariat.“ Aceea fusese apărarea prestabilită a lui Dan. „Eu sunt un constructor, nu un mecanic de întreținere.“ Și, oho, burzuluielile posace pentru care trebuia să-l alin!

Și acum, din cauza gurii mari a lui Mostar…

Strângeți volanul, pregătiți-vă pentru impact!

Dar, o dată în plus, aproape că mi-a sărit capul de pe umeri, când surâsul lui Dan s-a lărgit.

— Omul priceput la toate al satului.

Și-a lins lingura ca pe o acadea, a țopăit, *a țopăit*, de la masă și mi-a spus:

— E timpul pentru muncă!

Apoi a început să fredoneze, ducându-și vasele la chiuvetă.

A fredonat toată ziua. A fredonat în timp ce îndeplinea toate sarcinile date de soții Boothe. Ei aveau o listă, să știi! Chiar înainte de a ajunge la panourile solare, l-au anunțat că aerul condiționat din dormitor troncănea și că scurgerea de la duș era înfundată. Chestii mărunte, ici și colo. Pe de altă parte, eu aveam propria listă. I-am taxat cu fulgi de ovăz (nu mai avem cereale). În timp ce Dan cânta vesel și trecea de la sarcină la alta, eu am examinat meticulos cămara soților

Boothe, inventariind tot ce aveau, până la ultima picătură de ulei de măsline premium Lucini Italia. Uleiul de măsline are o mulțime de calorii. Nu cred că-i taxez exagerat.

Poate un pic.

Trebuie să trec peste chestia cu cartofii. Bobbi s-a străduit din greu să fie drăguță. A fost foarte deschisă cu tot ce aveau… sau ce le mai rămăsese. (Scuze. Las-o baltă!) Chiar a sugerat să luăm electricitate de la casa lor și mi-a dăruit un ceainic albastru mic, care „va fi o stropitoare perfectă pentru grădină".

De unde știe despre grădină? Oare știu toți? Și ce altceva mai vorbesc ei pe la spatele nostru? Mi s-a părut prea bruscă schimbarea, acceptarea faptului că am putea fi nevoiți să supraviețuim iernii. Totuși, trebuie să-și fi format această părere treptat, în timp ce ascultau știrile, se uitau la cerul pustiu și vedeau că Tony și Yvette încă se agață de statu-quo, pe când Mostar măcar încearcă să se adapteze.

Oricare ar fi motivul, soții Boothe par să fie cu siguranță de partea noastră acum. Bobbi chiar a oferit compost din lada ei, ca îngrășământ suplimentar, și a întrebat dacă nu poate fi plantat o parte din orezul ei brun sau din quinoa expandată. Sunt sceptică în ceea ce privește quinoa. „Expandat" nu înseamnă deja preparat? Cât despre orez, am luat un pumn să experimentez. Doar pentru o zecime de metru pătrat de teren. După ce am plantat fasolea lui Palo, nu ne-a mai rămas mult spațiu. Dar, dacă fasolea nu va încolți, însă orezul o va face, ar putea fi o rezervă bine-venită. Iar compostul îl putem folosi întotdeauna. Și-i recunosc lui Bobbi meritul de a fi sugerat că umplutura de hrișcă din perne ar putea fi comestibilă.

Vincent a râs de ultima idee, dar, când a văzut expresia rănită a soției, i-a explicat că pernele lor sunt umplute cu coji, nu cu boabe. I se cam împleticea limba. Amândoi erau ușor piliți, deoarece deschiseseră o sticlă de chardonnay imediat după venirea mea și a lui Dan. Cine știe câte pahare de câte 120 de calorii băuseră înainte să sosim! În tot cazul, Vincent și-a mai făcut curaj cu alte 240 de calorii înainte să întrebe despre puma.

Când am descris sângele și oasele, Vincent a pus totul pe seama necrofagilor.

— Păsările și animalele mici. Insectele. Insectele trebuie să fi fost. Sunt foarte

multe insecte. Trebuie să fi ieșit toate după ce a murit sărmana felină. Toate sunt foarte flămânde. Ea a murit din cauza rănii. Din acest motiv am auzit noaptea trecută atâtea țipete. Sărmana, trebuie să fi suferit teribil. Sper doar că a murit înainte ca animalele mici să înceapă să se hrănească din ea.

Când am amintit de pietre, Vincent a ridicat din umeri, ignorând subiectul.

— Cine poate spune ceva în toată mizeria aia?

Poate de aceea n-am menționat urmele de tălpi. M-am temut că le vor desconsidera, folosind o altă teorie îmbibată de alcool. Sau poate mi-a fost teamă că nu vor face așa, ci vor deschide ușa întrebărilor la care nu puteam răspunde.

Nu pot nici acum să răspund la ele. Poate de aceea m-am dus la soții Durant când am terminat. Încă sunt convinsă că Yvette crede că se referă la un fermecător basm indigen. Dar dacă aș putea afla mai multe din povestea respectivă… Câteva detalii. De unde vine Oma? Ce vrea? Nu este adevărat că folclorul are o bază în realitate? N-a existat cu adevărat un potop planetar în trecutul îndepărtat? O schimbare a climei înainte de consemnările istorice? Și nu există o teorie despre mareele din Marea Roșie care ar fi fost atât de extreme, încât să pară că apele se despart în două?

Nu-mi amintesc unde am auzit asta sau dacă nu cumva inventez totul. Sunt destul de sigură că unul dintre prietenii din colegiu ai lui Dan a vorbit despre craniile de mamuți care i-au inspirat pe greci să creadă în ciclopi. Cartilajul dintre ochi arăta ca o orbită gigantică. M-am gândit că Yvette ar putea avea unele informații utile de felul ăsta. Dacă aș reuși s-o conving să vorbească!

De asemenea, voiam să-l întreb pe Tony despre ziua când încercase să ajungă la șosea.

Să plece după ajutor! Dumnezeule! În ziua când el încercase să plece după ajutor! În ziua când eu fusesem urmărită. Văzuse și el ceva? Privirea lui de atunci te punea serios pe gânduri. Presupusesem că de vină e imaginea laharului, conștientizarea faptului că suntem izolați de lume. Poate că fusese și asta. Dar în drum spre casă sau poate când stătuse acolo, la marginea podului distrus… Oare văzuse ceva? Oare îl urmărise și pe el?

Astfel de întrebări mi se roteau prin minte, când, destul de tensionată, m-am apropiat de ușa lor.

Nu sunt sigură de ce anume îmi era frică. Că Yvette mă va pălmui, țipând la mine fiindcă o trădasem? Ambele m-ar fi durut la fel de mult. Am inspirat adânc, am afișat un zâmbet fals și am bătut ușor la ușă. Niciun răspuns. Am încercat din nou, ceva mai tare. Nimic. Mi s-a părut că aud o conversație. Dar părea îndepărtată. Am întrezărit o strălucire slabă, pâlpâitoare, ce răzbătea prin draperia ferestrei de la camera de zi. Televizorul. Un film sau o emisiune înregistrată. Asta trebuie să fi auzit. O umbră a trecut prin fața ei, îndreptându-se către ușă.

M-am bâlbâit:

— Tony? Yvette? Sunt Kate.

M-am gândit să sun la sonerie, dar am ezitat când degetul mi-a atins butonul. Am privit umbra trecând din nou prin fața strălucirii, îndreptându-se în direcția opusă. M-am dus apoi spre garaj. Auzeam *zzzzzp-zzzzzp-zzzzzp*-ul constant al bicicletei eliptice a lui Yvette și mormăiturile înăbușite. Probabil că ea pedala, pentru că *zzzzzp*-ul s-a oprit și vocile au devenit mai puternice. De fapt, era o singură voce. A ei. Glasul lui Tony se păstra la nivelul unui murmur scăzut. Nu reușeam să disting cuvintele ei exacte, ci doar tonul ridicat și clar. M-am gândit să-mi lipesc urechea de aluminiul subțire al ușii garajului, poate chiar să ciocănesc. Apoi am așteptat ca o idioată vreun minut, până când vocile au scăzut în intensitate și *zzzzzp-zzzzzp-zzzzzp*-ul s-a reluat.

M-am întors spre casă, oprindu-mă când l-am văzut pe Dan ieșind din casa Boothe ca să curețe acoperișul. M-a zărit, a fluturat mâna spre mine și chiar mi-a trimis un sărut, pe care i l-am întors. Pentru o clipă m-am gândit să rămân, să-l ajut sau doar să-i țin companie. A fost ceva legat de faptul că era singur afară. Așa ceva nu-mi mai plăcea. M-am simțit, mă simt neliniștită.

Totul e prea tăcut. Niciun animal și nicio pasăre. Niciun sunet. Pe de altă parte, mirosul e constant acum, de parcă ne-ar fi urmărit de la locul uciderii pumei. Și ochii. Azi-dimineață, n-am simțit că aș fi urmărită. Poate că eram prea concentrată asupra felinei moarte. Dar acum îi simt. Mergând spre casă, m-am uitat întruna în sus și în jur. Până la creasta de deasupra caselor, scrutând copacii. N-am văzut nimic, dar oare ceva mă vedea pe mine? Abia așteptam să intru în casă. Acolo sunt acum, pe canapea, cu ochii la fereastra sufrageriei, ca să-

l supraveghez pe Dan. El curăță fericit panourile, apoi sare înapoi din fața cenușii care cade, ca și cum ar fi un joc.

Nu mai vreau să mă uit întruna la pădure. Încerc să nu memorez fiecare copac, stâncă, petic de spațiu deschis, pentru a vedea dacă nu cumva ceva se schimbă între două uitături. Mă străduiesc din răsputeri să nu mă întorc la soții Boothe, ca să-i întreb dacă au un binoclu. Ținând seama de multele lor drumeții, ar trebui să aibă. O să mă duc să mai iau niște compost sau o să rămân acasă să lucrez în grădină, oricum altceva decât să-l privesc pe Dan care se află singur afară. M-am gândit să mă duc în mașină să ascult știrile. Dar mașina e orientată spre casă.

Nu vreau să stau cu spatele la pădure.

Din The Sasquatch Companion, de Steve Morgan

Istoria oficială a întâlnirilor cu hominizi a căror existență n-a fost dovedită a avut o relație inconsecventă, în lipsa unui termen mai precis, cu dovezile orale indigene. După cum spune J. Richard Greenwell, secretar și fondator al Societății Internaționale de Criptozoologie: „Populațiile indigene tind să nu aibă o linie de demarcație foarte clară între lumea metafizică și lumea fizică. Pe de altă parte, occidentalii le separă foarte precis.“(2) Acesta este în mod evident un punct de vedere foarte părtinitor și discutabil, mai ales când așa mulți martori oculari „occidentali“ (adică albi) susțin că au văzut elemente supranaturale, ba chiar extraterestre, asociate cu Sasquatch. Totuși, afirmația lui Greenwell indică o fundamentare substanțială pe consemnări eurocentrice ale întâlnirilor, consemnări care până la mijlocul secolului al XX-lea au lipsit în mod dureros.

Având în vedere caracterul haotic, adesea competitiv al invaziei Americii de către europeni, precum și indiferența și lipsa de carte a atâtor invadatori, este surprinzător că în această perioadă au apărut dovezi scrise. Deși există, desigur, excepții notabile ca Ape Canyon Siege a lui Fred Beck, povestea „Goblinului“ a lui Roosevelt și scrierile exploratorului britanic David Thompson, care a descoperit „urma unui animal mare“, care „nu era de urs“, nu putem ști pur și simplu câți vânători, negustori și prospectori cuprinși de febra aurului au luat cu ei în mormânt experiențele cu Sasquatch. Din câte știm, un rus din zilele noastre

ar putea avea o piele misterioasă, urât mirositoare, prinsă în cuie pe un perete, în dacia (3) sa, pe care vreun strămoș a adus-o din colonia americană a țarului.

Și atunci, ce anume a produs schimbarea? De ce contactul cu Sasquatch a devenit brusc dintr-un pârâiaș un torent? Răspunsul este simplu: al Doilea Război Mondial. Înainte de acest eveniment catastrofal, între nordul Californiei și granița canadiană, trăiau mai puțini oameni (de toate etniile) decât în New York. Odată cu Pearl Harbor, au sosit industria, instalațiile militare, extinderea infrastructurii și milioane și milioane de americani. Nu este de mirare că, la numai treisprezece ani după Ziua Victoriei, în Bluff Creek, California (4), o echipă de constructori de drumuri a descoperit niște urme stranii ce păreau să aparțină unor umanoizi giganți. Descoperirea a determinat ancheta unui ziar local, care, la rândul său, a dezgropat povești mai vechi din zona înconjurătoare.

Până la sfârșitul anului, urmele au ajuns pe prima pagină a ziarelor din toată țara, împreună cu un nume pentru creatorul lor: Bigfoot.

CAPITOLUL 10

„Mărturii de martori oculari în cazul Bigfoot... ahhh... Nu cred că sunt foarte serioase, pentru că nu le poți testa. Este... este vorba de credibilitatea persoanei... iar oamenii... dacă vor să vadă ceva ciudat... și-l pot imagina."

DR. THOMAS DALE STEWART, fost curator-șef al Departamentului de antropologie de la Smithsonian Institution

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

— De ce n-au fost găsiți? Asta-i întrebarea de nouăzeci și nouă de mii de dolari. Și răspunsul meu de doi cenți este că a contat „momentul". Vezi tu, oamenii care se află într-o poziție din care le-ar putea dovedi existența, care știu cum să găsească și să analizeze dovezi fizice, ei bine, oamenii aceia nu se vor apropia de problemă de teamă să nu le distrugă reputația. Iar teama asta își are originea în perioada când Sasquatch a apărut prima oară în luminile rampei.

Dacă am fi avut o abundență de raportări în anii, să zicem, 1940 și 1950, când eram încă o națiune coerentă, cu convingeri comune, poate că impulsul ar fi fost suficient să forțeze comunitatea științifică să acționeze. Și dacă ei ar fi făcut-o, dacă ar fi dovedit că aceste creaturi sunt la fel de reale ca gorila sau cimpanzeul, personaje emblematice ca Dian Fossey sau Jane Goodall și-ar fi putut construi carierele studiind marile maimuțe din America de Nord.

Problema a fost că raportările au atins apogeul la sfârșitul anilor 1960 și începutul anilor 1970, care au însemnat, întâmplător, zorii neîncrederii publice. Mă refer la Vietnam, la Watergate, la contracultura de tipul „fă ce-ți place". Nu vreau să spun că așa ceva a fost rău, mai ales într-o democrație. Ai nevoie de un grad sănătos de gândire critică. Trebuie să pui la îndoială autoritatea. Dar Bigfoot a apărut chiar când toți începuseră să pună totul sub semnul întrebării, inclusiv mediul universitar. A fost o perioadă în care profesorii universitari erau loviți din ambele părți; dreapta îi lovea cu agenda creaționistă, iar stânga îi ataca pentru că tocmai înțelesese legătura dintre știință și război. Drept urmare, cercetătorii deja precauți au devenit și mai sperioși în privința subvențiilor și a posturilor lor.

Iar asta i-a determinat să-l trimită pe Bigfoot în dosarele cu „aiureli excentrice“. Unde a rămas până... da... până astăzi... chiar și cu cele întâmplate... la care vom ajunge. Există un motiv important pentru care statul n-a făcut public un raport complet despre Greenloop. Dar...

Ridică brațele ca un polițist din trafic.

— „Să luăm lucrurile pe rând“, cum a spus doamna Mostar.

Ideea este că scepticismul public îi descurajează pe experții calificați să caute dovezi fizice, iar lipsa dovezilor fizice nu face decât să alimenteze scepticismul public.

Și de aceea povara găsirii probelor a fost lăsată în principal pe seama amatorilor aventurieri, care fie nu găsesc nimic niciodată, fie își îngreunează singuri situația, așa cum a fost atunci cu FBI-ul (1). Știi cazul, nu? S-a petrecut acum vreo doi ani. În anii 1970, un grup de excentrici a presat FBI-ul să testeze un eșantion de păr pe care-l colectase, iar eșantionul s-a dovedit că provenea de la o căprioară. Tocmai genul ăsta de fiasco public, de tipul seifurilor lui Al Capone, îi împiedică pe martorii credibili să iasă în public. Și am stat de vorbă cu foarte mulți martori oculari. În jobul ăsta, ai de-a face cu destui care sunt siguri că au întâlnit ceva. Nu farsorii. Ăia nu vin la noi. Se duc la mass-media. Acolo sunt banii și faima. Mă refer la filmulețele alea tremurate care apar cu regularitate. Cel mai faimos este „filmul Patterson-Gimlin“, care ne-a oferit imaginea pe care majoritatea oamenilor o asociază cu Bigfoot... Roger Patterson a susținut că el tocmai se pregătea să facă un film despre Bigfoot și „s-a întâmplat“ să dea peste creatura reală. Mă lași?

Nu, eu îi cred pe cei cu care stau de vorbă sau, mai exact, cred că ei cred în ceea ce au văzut. Dar, așa cum a spus doamna Holland: „Să știi că ai văzut ceva nu-i totuna cu să știi ce ai văzut.“ De aceea, chiar și acum, când mă gândesc la unul dintre documentarele alea BS din copilărie, tot îl cred pe tipul care a trecut testul cu detectorul de minciuni. El nu juca teatru. Chiar credea că văzuse. Toți cred.

Nu uita că eu sunt din sud-vest, unde, de exemplu, OZN-urile joacă un rol central. Dacă aș avea câte un bănuț pentru fiecare individ care a spus că a văzut lumini pe cer... și oamenii continuă să le vadă. Sunt sigură că pe cer au fost

lumini și sunt convinsă că erau siguri că luminile alea veneau după ei să le aplice sonde anale. Dacă i-ai pune la poligraf și i-ai întreba, sub jurământ, ce au văzut sau ce au auzit...

Ai parte și de mulți din ăia. Care au auzit chestii. Zgomote în noapte. Pași, trosnete de crengi sau mormăituri. Am vorbit de două ori cu oameni care au jurat c-au auzit sau au mirosit ceva. Câțiva excursioniști au raportat în mod constant miros ca de deșeuri menajere și de ouă stricate. Poate că am simțit și eu mirosul acela, atunci când am găsit cerbul mort.

Arată cu degetul mare peste umăr, spre hartă.

— Poate că asta a fost sau poate că provenea pur și simplu de la noi, fiindcă de trei zile nu mai făcuserăm duș. Nu știu ce am mirosit, dar știu că am mirosit ceva. Eu am încredere în nasul, în urechile și în ochii mei. Dar creierul...

Cred că minții omenești nu-i plac misterele. Căutăm mereu răspunsuri la chestii inexplicabile. Iar dacă dovezile nu pot oferi un răspuns, încercăm să înjghebăm unul din povești vechi. Dacă am auzit despre OZN-uri când s-a întâmplat să vedem o lumină pe cer sau despre monștrii din lacurile scoțiene când s-a întâmplat să vedem o unduire pe apă ori despre creaturile uriașe, asemănătoare maimuțelor, când vedem o masă întunecată mișcându-se printre ramuri…

De aceea i-am trimis la plimbare pe toți cei care ne-au raportat vreodată ceva. Chiar și pe cei credibili. Și prin „credibili“, mă refer la cei care au fost stânjeniți. Cei care nu doreau să fie acolo. Cei care nu doreau să pară nebuni. Ei au cerut întotdeauna să discute cu mine în privat, să rămână anonimi, să se asigure că nu sunt înregistrați. Erau aproape convinși că mintea le jucase o festă. Nu doreau să creadă.

Oftează.

— Ar fi trebuit să-i cred. De fiecare dată, aproape că i-am crezut, pentru că, odată ce începeau să vorbească, îndoiala le dispărea. Ar fi trebuit să cercetez cazul de fiecare dată când cineva m-a privit drept în ochi și a vorbit încrezător și cu claritate...

INTRARE JURNAL NR. 10
9 OCTOMBRIE

L-am văzut!

Nu știu ce m-a trezit în noaptea asta. Un sunet sau lumina de pe verandă care s-a aprins. N-a fost lumina noastră, nu la început, ci de la casa Perkins-Forster, care strălucea pe tavanul de deasupra mea. M-am ridicat, m-am frecat la ochi și m-am furișat spre fereastra din spate. Nu voiam să-l trezesc pe Dan. Are multe de făcut mâine. Omul priceput la toate al satului. Așa că n-am riscat să deschid ușile balconului din spate.

Dar uitându-mă pur și simplu pe geam, mi-am dat seama că ceva nu era în regulă. Lada de compost a casei Perkins-Forster fusese răsturnată, ceea ce era ciudat pentru că au fost special construite ca să nu poată fi deschise de animale. Au niște țăruși lungi, adânc înfipți în sol, iar capacele sunt blocate cu manete rotative duble. Capacul era deblocat acum sau fusese rupt. L-am zărit lângă lada răsturnată, în mijlocul unui covor de gunoi împrăștiat.

Apoi am văzut ceva mișcându-se. Doar o umbră, cred, de cealaltă parte a casei lor. A mișcat tufișurile de lângă liziera copacilor. Până m-am uitat mai atentă acolo, dispăruse. Probabil un raton. Asta am gândit. Ratonii sunt deștepți, nu? Și i-am văzut cercetând coșurile de gunoi în centrul Venice Beach. Cu toate acestea, am verificat dacă balconul era încuiat, apoi am coborât în liniște la parter, să mă uit și la celelalte uși.

Am verificat-o mai întâi pe cea din față, m-am întrebat dacă n-ar trebui să setez alarma și mi-am dat seama că nu știam cum s-o fac. Atunci s-a aprins lumina de pe veranda din spate. Am început să aprind luminile din interior. Mai precis, am apăsat pe comutatorul general de la parter și am mijit ochii în lumina orbitoare.

Asta trebuie să-l fi speriat, faptul că tot parterul trecuse din noapte în plină zi. S-a întors să fugă exact când am intrat în bucătărie. Probabil că stătuse pe treapta din spate.

Era atât de înalt, încât creștetul îi dispărea deasupra tocului de sus al ușii. Și voinic. Îmi amintesc perfect umerii masivi și brațele groase și lungi. Mijlocul era îngust, semăna cu un triunghi cu vârful în jos. Și nu avea gât sau poate gâtul era îndoit când a fugit. La fel, și capul. Era ușor conic și mare cât un pepene. De asemenea, nu sunt sigură dacă avea părul negru sau maro-închis. Iar pe spinare avea o dungă lungă, lată și argintie. E totuși posibil să fi fost lumina reflectată.

Nu m-am speriat. Mai degrabă, am fost surprinsă. Ca atunci când o mașină trece extrem de aproape de tine. Momentul acela de concentrare, când ești în afara corpului. Așa mi s-a întâmplat: m-am uitat cum creatura a alergat prin tufișurile ce mărginesc curtea. M-am apropiat încetișor de ușă și mi-am lipit fața de sticlă. Atunci am văzut, și sunt sigură în privința asta, două puncte luminoase prin tufăriș.

Nu era o reflecție din interiorul casei. Țineam mâinile în jurul ochilor. Și nici nu erau niște frunze care străluceau. Am văzut frunzele și erau altfel. Punctele astea erau diferite și se găseau mai în spatele frunzișului, la vreo doi metri, poate doi metri și jumătate de sol. Nu exagerez înălțimea. Știu toate plantele alea și care-i înălțimea mea prin comparație cu ele.

Pentru o secundă sau două, m-am uitat fix la punctele luminoase. Ele au clipit. De două ori! Au dispărut, deplasându-se iute în lateral prin întuneric, ca și cum o ramură ar fi fost trasă brusc în fața lor. Probabil că am rămas rezemată de ușă încă o jumătate de minut, aburind sticla cu respirația mea tot mai profundă.

Apoi mâna m-a prins de umăr.

În regulă, folosesc un pic de melodramă când scriu toate astea, iar acum văd și umorul din cele întâmplate în continuare. Dar, la dracu', când am simțit strângerea aia…

Cine știa că Dan are reflexe atât de rapide? Dacă nu m-ar fi prins de încheietură în mijlocul gestului, i-aș fi umplut nasul de sânge.

— Ușurel, ușurel!

Dan s-a retras, mi-a eliberat brațul și a ridicat mâinile.

— Ce p…

I-am întrerupt bolboroselile cu propriile bolboroseli, încercând, și neizbutind, să relatez coerent tot ce văzusem.

El s-a uitat pe lângă mine, întrebându-mă repetat: „Ce-a fost?“ I-am răspuns tot repetat: „Nu știu.“ Ne-am uitat de la tufe la pământ, la șirul de urme mari ce ajungeau la pragul ușii noastre.

Când Dan a deschis ușa, a pătruns un val de aer rece și puturos. Era duhoarea „aceea“, atât de puternică, încât aproape am icnit de greață. Dan a luat deschizătorul de nuci-de-cocos de pe tejgheaua din bucătărie și a făcut un pas pe

verandă. Eu m-am întins spre suportul cuțitelor, apoi mi-am dat seama, ca o idioată, că sulița lui Mostar stătea sprijinită de peretele din fața mea. Probabil că ar fi trebuit s-o las acolo. Aproape că m-am înjunghiat singură când bățul lung și flexibil s-a agățat în ușă. Dar simțeam nevoia să am ceva pentru protecție, mai ales după ceea ce văzusem.

Urmele de tălpi erau peste tot. Clare. Distincte. Puteai să observi degetele și cum picioarele merseseră de la lada pentru compost a familiei Perkins-Forster, la a noastră (încă intactă), apoi la copaci, pe care *nu aveam* să-i cercetăm!

Mirosul ne-a ținut în loc pe verandă, asaltându-ne nările, împingându-ne înapoi în casă. Când Dan a încuiat ușa, eu am amintit de alarma antiefracție. Nici Dan nu știa sigur cum funcționează. La început, am primit întruna mesaje de eroare, dar, până la urmă, el și-a dat seama că era din cauza ferestrelor crăpate la erupție. Acum Dan învață cum să ocolească restricționările acelea, stând cu iPad-ul la masa din bucătărie, în timp ce eu aștept să fiarbă cafeaua. Este noul nostru „amestec reciclat", tot zațul de peste săptămână, adunat și presat. Ideea lui Mostar. „Trebuie să facem să dureze." Nu mai pun asta la îndoială. „O cafea apoasă astăzi este mai bună decât nimic mâine."

Probabil ar fi trebuit s-o economisim pur și simplu. Și așa suntem cu nervii încordați. De vreo oră, n-am auzit și n-am văzut nimic. Dan crede că ar trebui să setăm și alarmele interne. Sunt niște simpli senzori de mișcare, similari celor pe care casele îi folosesc pentru iluminat și încălzit. Eu m-am opus. Dacă îi declanșez accidental, când mă duc noaptea la baia de pe hol? Dan crede că sunt nebună fiindcă nu folosesc baia principală.

— Și ce dacă mă trezești?

A spus asta de două ori. Cred că avem probleme mai mari acum.

Dar așa să fie oare?

Ne-am gândit de câteva ori să mergem la Mostar, dar, pe lângă faptul că nu vrem s-o trezim, nu vrem să ieșim din casă.

Suntem prea paranoici? „Siri, ar trebui să fim îngrijorați?"

Măcar vorbim despre asta în mod deschis. Și de aceea mă simt bine. Dan nu se îndoiește de ceea ce am văzut. Regretă pur și simplu că nu știe mai multe despre subiect. Da, este un *nerd* total, dar un *nerd* SF, nu horror sau fantasy, așa cum

mi-a explicat în noaptea asta. Există foarte multe subgenuri. Pentru mine toate sunt *Dungeons & Dragons*. Nu-mi vine să cred că până acum n-am discutat niciodată despre asta. În atâția ani. De asta e nevoie? O comunicare autentică, cu dialog și schimb de idei. Chiar dacă nu sunt decât speculații despre ceea ce se găsește afară.

De unde a venit? Cum a ajuns aici? Și sunt mai multe sau doar una? Adică trebuie să existe, cel puțin teoretic. Nu vorbim despre magie. Creatura asta nu-i nemuritoare. Pentru a se înmulți, trebuie să fie mai multe. Dar câte sunt? Și cum au rămas ascunse – nu, nu-i corect –, cum au rămas suficient de bine ascunse ca să nu existe dovezi despre existența lor? Cum poate să rămână neconsemnată existența unui animal atât de mare, atât de mult timp?

Dan tocmai a învățat cum să ocolească ferestrele crăpate. Putem merge la culcare. O să pun cafeaua în frigider. Trebuie să facem să dureze.

Din The Sasquatch Companion, de Steve Morgan

Unele teorii legate de originea lui Sasquatch pun descendența lui pe seama unui strămoș preistoric numit Gigantopithecus. Judecând după dinții și maxilarele fosilizate găsite în Asia (primele au fost descoperite de antropologul G.H.R. von Koenigswald în 1935), se poate estima că această supermaimuță măsura trei metri înălțime, cântărea cinci sute de kilograme și a trăit până acum o sută de mii de ani.

Lipsa unui schelet complet, sau măcar parțial, a lăsat postura sa în seama imaginației. Cele mai multe reprezentări artistice îl arată pe Gigantopithecus ca fiind adus de spate și cu brațele lungi, atingând pământul cu pumnii, pe când nonconformiștii ca dr. Grover Krantz au postulat o locomoție bipedă, dreaptă. În cartea Bigfoot Sasquatch Evidence, Krantz a descris reconstrucția unui craniu Gigantopithecus blacki bazat pe maxilare fosile. Din acest proces, el a determinat că poziția gâtului „indică o postură complet verticală".

Ipoteza lui Krantz nu numai că validează relatările unor martori oculari privind mersul uman al lui Sasquatch, dar teza unei existențe terestre, nu arboricole, a lui Gigantopithecus ar explica, de asemenea, conformația tălpilor lui Bigfoot. Aproape în niciun mulaj și în nicio fotografie a unei urme lăsate de Sasquatch nu se văd obișnuitele degete simiene de la picioare, menite să apuce. Misterul

absenței lor este rezolvat dacă ne gândim că strămoșul său, Gigantopithecus, a cărui dimensiune și greutate împiedicau viața în copaci, nu a avut nevoie, din punct de vedere evolutiv, de această caracteristică.

Dacă ambele ipoteze sunt corecte – că acest megasimian preistoric a avut postură verticală și că a trăit pe sol –, atunci i-ar fi fost utile pentru a supraviețui catastrofei climaterice despre care se presupune că i-a cauzat extincția. Potrivit dovezilor fosile, ultimul Gigantopithecus blacki (cel mai mare din specia sa) a murit în urmă cu aproximativ o sută de mii de ani, când junglele din sudul Asiei au lăsat loc pășunilor. Dar dacă, așa cum Darwin însuși s-a lamentat, dovezile fosile sunt imperfecte? Dacă motivul pentru care în China centrală n-au mai fost descoperite rămășițe recente de Gigantopithecus este că Gigantopithecus a plecat pur și simplu de acolo?

Unii ar fi putut ajunge în munții din provincia Hubei, unde descendenții lor sunt cunoscuți în prezent ca Yeren. Un al doilea grup ar fi putut merge mai departe spre vest, în munții Himalaya, devenind ceea ce numim acum Yeti. Iar o a treia ramură, mai curajoasă, ar fi putut să înfrunte deșerturile nordice în căutarea unei lumi complet noi.

Acum zeci de ani, s-a emis teoria că, la fel ca primii oameni, Gigantopithecus a migrat din Asia în America în cursul ultimei mari ere glaciale, peste podul terestru siberian al Beringiei, acum scufundat. Această teorie a dat însă recent naștere la controverse, întrucât descrierea convențională a „coridorului de gheață spre interiorul uscatului“ a fost contestată de dovezi ce indică o rută de coastă anterioară. Indiferent dacă au mers prin coridor sau pe coastă, este logic să presupunem că aceste două specii de hominizi au ajuns împreună în lumea nouă.

Această co-migrație ar explica numeroasele adaptări comportamentale ce diferențiază Sasquatch de alte primate mari moderne. Comportamentul nocturn, de exemplu, ar fi fost o modalitate excelentă de a evita privirile ascuțite și vârfurile de sulițe încă și mai ascuțite ale lui Homo sapiens, care vâna la lumina zilei. La fel, abilitatea lor generală de a se furișa în condiții de zi sau de noapte ar fi fost esențială în tundra deschisă, fără copaci, a Beringiei. Ținând seama și de picioarele rapide, eficiente energetic (2), și de poziția verticală, utilă pentru a zări

pericolele, ei ar fi putut supraviețui nu numai stepei beringiene, ci și „blitzkriegului“ uman, care a distrus atât de multe mamifere din pleistocen.

Termenul „blitzkrieg“, sau „război-fulger“, provine din perioada de început a celui de-al Doilea Război Mondial, când viteza trupelor mecanizate ale lui Adolf Hitler și șocul produs de ele au surprins cu desăvârșire Europa nepregătită. Acesta este motivul pentru care „teoria blitzkrieg“ a fost folosită în descrierea extincțiilor în masă de animale mari, măcelărite de oamenii primitivi. Precum cavaleria poloneză și linia franceză Maginot, viața sălbatică din Europa, Eurasia și, în cele din urmă, de pe cele două continente americane a fost surprinsă complet nepregătită. Indiferent cât ar fi învinuită clima, nu se poate nega că vânătorii oameni au contribuit la cea mai mare extincție în masă de după moartea dinozaurilor. Numai în America de Nord, specii întregi au dispărut în mai puțin de o mie de ani de la sosirea oamenilor.

Capacitatea de a se feri de oameni n-ar fi fost o caracteristică exclusivă a maimuțelor mari din America de Nord. Potrivit ipotezei paleobiogeografiei umane, Africa actuală se bucură de o asemenea abundență de animale mari deoarece strămoșii lor au evoluat alături de strămoșii noștri. Etapizarea evoluției, adaptarea la oameni, înainte ca ei să fi devenit pe deplin oameni, a cruțat Africa de ororile blitzkriegului. Poate că a cruțat, de asemenea, și o parte din megafauna din sudul Asiei, inclusiv o anumită maimuță uriașă.

Știm că proto-oameni ca Homo erectus au început să migreze din Africa acum între 1,8 și 2,1 milioane de ani. Este posibil să nu fi fost ca noi, dar au fost destul de asemănători nouă ca să reprezinte un semnal de alarmă pentru Gigantopithecus. Când Homo sapiens complet evoluați au sosit în Asia, giganții blânzi primiseră deja suficiente avertismente pentru a ne evita cu totul.

CAPITOLUL 11

„Când s-a produs evenimentul, Bauman era încă tânăr și vâna cu un partener în munții ce separau bifurcația râului Salmon de confluența cu râul Wisdom. Neavând prea mult noroc, el și partenerul său au decis să suie într-o trecătoare sălbatică și singuratică, străbătută de un pârâu despre care se spunea că adăpostește mulți castori. Trecătoarea avea o reputație proastă, deoarece cu un an în urmă un vânător solitar care rătăcise pe acolo fusese ucis, aparent de o fiară sălbatică; rămășițele lui pe jumătate mâncate fuseseră găsite ulterior de prospectorii minieri care trecuseră pe lângă tabăra sa cu doar o seară în urmă."

PREȘEDINTELE THEODORE ROOSEVELT, *The Wilderness Hunter*

INTRARE JURNAL NR. 11

9 OCTOMBRIE

Credem că avem un urs. Acesta a fost consensul reuniunii AL din dimineața asta. Înainte de micul dejun, m-am dus să bat la uși. Am încercat din nou la soții Durant. A fost la fel ca data trecută. Vaga strălucire a televizorului din interior, *zzzzzp-zzzzzp*-ul bicicletei eliptice. De data asta, nu se auzeau voci și am fost mândră de mine că am sunat la ușă. Și când n-a răspuns nimeni, am intrat în curtea lor și m-am dus în spatele casei. Draperiile erau trase peste ferestrele și ușile bucătăriei. Am ciocănit în geam. Le-am strigat numele. Tot niciun răspuns. Mostar mă avertizase să nu-mi fac speranțe. „Ei nu-și părăsesc Elba." Dar n-a explicat de ce și m-a avertizat doar să nu pierd timpul întrebându-mă.

Dar cum pot să nu mă-ntreb? Sunt stânjeniți că au fost detronați? Se ascund într-un exil autoimpus, pentru că fațada le-a fost spulberată? Bănuiesc că asta are sens. Modelul și agentul de vânzări. Fum și oglinzi. Nu pot să nu mă-ntreb.

Toți ceilalți au fost însă receptivi. Ne-am reunit în Casa Comună pentru a discuta despre cele întâmplate azi-noapte. Perkins-Forster au văzut și ele ceva de la fereastra dormitorului lor. Nu erau totuși sigure ce fusese – o masă întunecată la limita luminii de pe veranda lor. Și Bobbi crede că a zărit mișcare printre copaci. Reinhardt nu văzuse nimic. Dormise profund. La fel și Mostar. Cel puțin am avut dreptate să n-o trezim.

Ea m-a șocat la întrunire, mai exact ceea ce a spus despre un urs. Mai devreme, când bătusem la ușă s-o anunț că ne întâlnim toți, îi povestisem ce văzusem. Folosisem cuvântul. Vorbisem foarte clar. Și ea acceptase, cel puțin prin limbajul corporal. Încuviințarea din cap, tonul – rămăsesem cu impresia că mă crezuse. Îți imaginezi cum m-am simțit când am auzit-o spunând grupului:

— Ei bine, se pare că avem un urs care adulmecă pe-aici.

Înainte să răspundă cineva, ea a continuat adăugând că numai asta putea să fie. Urșii sunt singurele animale suficient de înalte pentru a ajunge la vârfurile merilor. N-a văzut toată lumea că dispăruseră merele rămase (cele pe care nu le mâncaseră căprioarele)? Eu văzusem și nu fusesem singura. Mulți pomi fructiferi păreau „vandalizați". Știu că există un termen mai bun, dar foarte multe ramuri superioare fuseseră rupte, iar fructele, culese. Veverițele n-ar fi putut face genul ăsta de pagube, iar căprioarele, chiar dacă s-ar fi ridicat pe picioarele din spate, n-ar fi ajuns așa de sus. Asta a fost logica lui Mostar.

Ea a subliniat, de asemenea, că, dacă cineva se gândea la ratoni, ei puteau fi destul de inteligenți să deschidă lăzile cu compost, dar în niciun caz destul de puternici ca să le smulgă din fundație. Toți au părut satisfăcuți. Și da, pentru o secundă, eu însămi m-am trezit regândind totul. Pentru că urșii sunt mari și îmblânziți. Și nu au gât. Iar când stau pe labele din spate, pot fi destul de înalți. Totul era logic și, dacă Mostar spunea asta, atunci poate că eu și Dan ne speriaserăm fără motiv. De fapt, eu fusesem singura care văzuse ceva. M-am așteptat ca Dan să fie total de acord cu Mostar.

Însă Dan a luat cuvântul și a întrebat despre urme. Urșii nu au gheare sau așa ceva? Am văzut pe chipul lui Vincent o expresie de neliniște, dar ochii lui au rămas în podea. Se gândise deja la asta?

Reinhardt a respins iute ideea.

— Știe cu adevărat vreunul dintre noi cum arată urmele urșilor în sălbăticie? Și nu este firesc ca urmele lăsate de animale să-și schimbe forma în timp, să crească și să se transforme pe măsură ce se topesc, apoi reîngheață odată cu trecerea zilelor. Îmi amintesc un incident din Connecticut, când am văzut urme de căprioare vechi de o săptămână ce dădeau impresia că niște elefanți tropăiseră pe peluza mea.

Cuvintele lui au avut efect, iar soții Boothe și Perkins-Forster au aprobat din cap. Am observat că Palomino se uita la Mostar, care, din nou spre surprinderea mea, l-a complimentat deschis pe Reinhardt pentru explicația lui „înțeleaptă". Palomino părea la fel de descumpănită ca mine. I-am trimis lui Dan o privire de tipul „ce dracu-i asta?", iar el a răspuns, adresându-se mulțimii:

— Da, însă aici nu vorbim despre zăpadă. Cenușa nu se topește și nu îngheață. Și chiar dacă timpul, vântul sau orice altceva le-ar putea transforma, urmele astea sunt atât de proaspete, încât puteți toți...

Și dintr-odată, cuvintele i s-au stins. La început, n-am înțeles de ce. M-am uitat la el. Apoi am văzut că se uita direct la Mostar. Ochii ei erau poate mai mari cu un milimetru decât în mod normal și nu cred că altcineva observase cum clătinase din cap. Toate privirile erau încă îndreptate spre Dan. El a oftat, a ridicat din umeri și a continuat:

— Dar... da... acum, când spun totul cu voce tare, ai dreptate, nu știu cum arată urmele urșilor. Îmi pare rău, sunt foarte obosit.

— Bineînțeles, bineînțeles, a aprobat Reinhardt condescendent și a plecat capul cu o simulare de mărinimie.

Mostar a urmat imediat cu un chicotit:

— Așadar, avem un musafir îmblănit și – a indicat linia copacilor – poate că am rezolvat, de asemenea, misterul morții pumei rănite.

Vincent a ridicat brațele într-un gest tăcut de „evrica". Am auzit un *mmm* afirmativ dinspre Carmen și un mormăit de la Reinhardt. Zâmbind foarte ușor, Mostar a continuat:

— Ceea ce-nseamnă că trebuie să fim nițeluș mai atenți, nu credeți?

Sunete aprobatoare, limbaj corporal mai convingător. A fost o nebunie, ceea ce Dan ar numi un moment „Lumea Bizară". Mostar ținea adunarea în mâini.

După care ea a întrebat:

— Are cineva spray împotriva urșilor?

Stupoare.

Nimeni n-a scos un cuvânt pentru o clipă încordată, după care Bobbi a izbucnit:

— Nu!

Cred că propria forță a surprins-o și pe ea. Dar când am privit-o toți, a adăugat:

— Este o cruzime! Ei încearcă doar să mănânce și tu vrei să-i împroști cu spray?

Chipul lui Mostar nu s-a schimbat. A rămas senină și diplomată și nu pot decât să-mi imaginez cuvintele pe care și le stăpânea.

— Eu mă gândesc doar la puma, a replicat ea calm, dar tremurând probabil din tot corpul de încordare. Și la faptul că nu dorim ca așa ceva să se mai întâmple.

— Am fost luați prin surprindere, a argumentat Bobbi. Iar dacă vom fi mai atenți de acum încolo, dacă vom avea grijă unde mergem, dacă vom ocoli lăzile pentru compost…

Effie arăta de parcă n-ar fi fost de acord cu ea, dar, când a deschis gura să vorbească, s-a auzit glasul lui Carmen.

— Sau... dacă golim lăzile și mutăm gunoaiele și resturile comestibile în pădure, departe de case, ei...

— Atunci urșii nu vor mai avea motive să se apropie.

Reinhardt a completat ideea cu o expresie foarte mândră de sine. Fără îndoială, se și felicita cumva pentru plan.

Bobbi a părut ușurată. L-a apucat pe Vincent de mână și s-a întors spre Dan.

— Nimeni nu se așteaptă s-o faci tu, Danny, o vom face noi înșine. Așa este corect.

Din nou, nicio schimbare din partea lui Mostar. Poate doar o minusculă încordare în glas? Cred că de acum o cunosc destul de bine ca să văd cum arată furia reprimată.

— Oare nu este…, a rostit ea lent, cântărind în mod clar fiecare cuvânt, periculos să hrănim urșii?

Încăperea s-a cufundat în tăcere. Bobbi s-a uitat la Vincent, așteptând ajutor.

— Cred că asta-i valabil doar în zonele care abundă în turiști, a spus el. Este mai degrabă o problemă sezonieră pe termen lung, decât o situație unică, așa cum este a noastră.

Bobbi a adăugat:

— Și, dacă vrei să spui „periculos“ pentru urși, cred că asta se întâmplă doar dacă își pierd instinctele de vânătoare și devin dependenți de oameni.

Vincent a susținut-o:

— Ceea ce, din nou, nu este o problemă, deoarece compostul nostru nu poate fi decât cel mult o masă, în cazul cel mai bun.

— Dar – Mostar acționa din nou cu multă grijă – dacă le vom duce o masă, nu-i vom… încuraja?

— La ce să-i încurajăm? a zis Carmen. Urșii nu sunt agresivi. Doar dacă nu apari prin surprindere lângă ei și au puii în preajmă.

Ca pentru a-și sublinia spusele, s-a întins pe lângă Effie și a mângâiat obrazul lui Palomino.

Este oare adevărat ceva din toate astea? Explicația lui Carmen despre motivele atacurilor urșilor, justificarea soților Boothe pentru a-i hrăni doar o dată?

Mostar părea gata să explodeze. Puteam vedea schimbarea, fierberea care creștea. Gata cu construirea consensului, gata cu delicatețea și cu politețea. Țin minte că am gândit clar: „La naiba, acum va-ncepe.“

Dar apoi s-a petrecut ceva cu totul neașteptat.

Fața ei… Nu-i văzusem niciodată expresia aceea. A plecat capul, privind în jos și în lateral, de parcă ar fi ascultat o voce din minte. Asta era ceva complet nou, total indescifrabil. Când și-a îndreptat din nou atenția asupra încăperii, a vorbit cu un glas pe care nu-l mai auzisem niciodată atât de îndepărtat.

— Bine, atunci, să-i dăm drumul.

Și mersul ei după aceea… Lent, abia târându-și picioarele. Tot aspectul ei… De parcă Dumnezeu rotise un potențiometru și-i redusese intensitatea.

A trecut pe lângă noi, fără să-l bage în seamă pe Dan când a strigat-o.

— Mostar?

Nimeni în afară de noi nu păruse să-i observe schimbarea. Și de ce ar fi făcut-o? Se grăbeau cu micul lor proiect, nou și captivant. Întotdeauna erau interesați doar de ei înșiși. Comunitatea noastră.

Nu însă și Palo. Ochii ei îngrijorați se mișcau de la mine la Mostar, în timp ce părinții ei au scos-o din sală.

— Mostar?

Am urmat-o spre casa ei. Am strigat-o de câteva ori până a ajuns la ușa din față.

— Mostar, ce se-ntâmplă?

Când a întins brațul spre clanță, am pus mâna peste a ei. Asta a părut s-o trezească. Ochii i s-au refocalizat, m-a privit și a ridicat palma spre obrazul meu.

— Îmi cer scuze, Katie. Și ție, Danny.

A aruncat o privire scurtă în jur către mulțimea dispersată, apoi ne-a condus grăbită prin casa ei, după care am ieșit în curtea din spate.

— Îmi cer scuze că nu v-am avertizat din timp despre tactica „ursului".

Acum stăteam pe treptele din spate și priveam urmele din curte.

— Am crezut că-i modul cel mai bun de a ajunge la ei. Să încadrezi discuția în ceva mai familiar.

A coborât pe cenușă, spre urma de picior cea mai apropiată. Cerul fusese senin toată ziua și toată noaptea, iar urmele erau la fel de clare ca atunci când fuseseră făcute. Ea a arătat spre prima, uitându-se la noi.

— Eu vă cred, bineînțeles, dar ei nu v-ar fi crezut. Prea multe obstacole mintale. Să creadă incredibilul.

A clătinat din cap.

— Ca și cum ai fi avertizat că țara în care ai crescut e gata să intre în colaps, că prietenii și vecinii pe care-i cunoști de-o viață vor încerca să te omoare...

A oftat adânc și a ridicat brațele spre cer. O izbucnire de furie.

— Asta înseamnă negare. Refuzul de a părăsi zona de confort. E prea puternic. Și cine suntem noi să-i judecăm?

Eu în niciun caz n-aș fi făcut-o. Aș fi dat orice să rămân în zona mea de confort. Chiar și după ce Mostar a menționat trauma enigmatică din trecutul ei. Aș fi putut s-o întreb despre asta, așa cum aș fi putut s-o întreb în toate celelalte ocazii când adusese vorba despre ea. Dar n-am făcut-o. Am rămas nemișcată și tăcută, sperând că va schimba subiectul, pentru ca apoi, după o secundă, să-mi doresc să n-o fi făcut.

— Oamenii văd doar prezentul prin lentila trecutului lor personal, a zis ea și a țuguiat buzele. Poate că asta-i și problema mea.

S-a așezat pe trepte, concentrându-se asupra cenușii.

— Violență. Pericol. Asta-i zona mea de confort.

S-a uitat din nou la noi.

— Probabil că-n prima seară m-ați crezut nebună.

A arătat din cap spre casa noastră și, cred, spre grădina noastră.

— Dar știam ce fac. Știu cât de repede poate să ardă societatea. Am văzut. Am trăit-o. Dar asta...

Ochii i-au revenit la urmele de pași.

— Astea pot fi reale. S-a uitat către copaci. S-ar putea ca ei să fie acolo.

„Ei"? Nu era vorba despre un animal?

— Dar de unde știu eu că sunt periculoși? a continuat Mostar, clătinând din cap. Nu știu. Ar putea fi prietenoși. Poate că sunt doar în trecere. Și lupta cu puma aia. De unde știu eu că n-a fost autoapărare sau că Vincent n-are dreptate în privința necrofagilor? Nu știu.

Atunci am înțeles ce o cuprinsese. Și m-am înfiorat.

Îndoiala.

— Spray pentru urși! a pufnit ea. Ăla a fost doar începutul. Nici nu știți cât de departe i-aș fi dus pe toți astăzi, dacă nu m-ar fi oprit ceilalți. Și poate c-au avut dreptate s-o facă.

S-a uitat în ochii noștri; se scuza oare?

— Am eu vreo dovadă că ei ar fi amenințători, am vreo dovadă a ceva în afară de – a clipit, apăsat – lentila trecutului meu personal?

N-am mai putut suporta. Nici acum nu pot suporta. Au trecut două ore de când Mostar ne-a spus să plecăm acasă. N-am mai văzut-o de atunci. Dan s-a dus la muncă, să curețe acoperișul casei Perkins-Forster. O să ne întâlnim acolo, după ce lucrez nițel în grădină. N-ar fi multe de făcut. Semințele sunt plantate, chiar și orezul, pe care l-am semănat pe o zecime de metru pătrat și l-am acoperit cu sol. Linia de picurare funcționează excelent, așa că nu mai trebuie să udăm noi. Deocamdată însă n-a încolțit nimic. Practic, „grădinăritul" meu constă în a mă uita la o cameră plină cu noroi.

Probabil ar trebui să merg la Mostar, să văd ce face. Îmi pare foarte rău pentru ea și, da, sunt speriată pentru noi toți. Noi depindem de ea, Dan și cu mine, și tot satul, indiferent dacă ei o știu sau nu. N-o putem lăsa să se îndoiască de sine

și să sfârșească la fel de pierdută ca noi. Avem nevoie ca ea să fie puternică. Avem nevoie ca ea să aibă dreptate.

Dar în cazul ăsta, dacă acele creaturi sunt în pădure, ce înseamnă pentru noi toți ca ea să aibă dreptate?

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

Da, am citit The Sasquatch Companion și, în general, sunt de acord cu povestea oficială a originilor. Cartea are niște teorii bune despre descendența din Gigantopithecus și despre migrarea din Asia în America. Dar co-migrația? Despre ea nu mai sunt la fel de convins.

Sigur că da, nu am nicio frântură de dovadă care să-mi susțină ipoteza, așa că, dacă vrei să mă contrazici în privința asta, te rog s-o faci. Dar, având în vedere ce s-a întâmplat cu Greenloop, ce-ar fi dacă... ce-ar fi dacă... ei nu numai că au co-migrat cu noi? Dacă ne vânau? Nu ăsta-i motivul pentru care noi am venit în America? Pentru că urmăream erbivorele peste podul terestru beringian? Dacă noi urmăream renii, iar ei ne urmăreau pe noi? Nu ar fi renunțat la niciuna dintre adaptări, ci doar le-ar fi schimbat scopul. Prin faptul că vânau noaptea, ne prindeau când eram cel mai vulnerabili. Abilitatea de a se camufla era ideală pentru ambuscade. Și picioarele lungi, de alergători, le ofereau viteza necesară pentru a ne prinde.

Și când ne prindeau... dacă specificațiile sunt corecte, vorbim despre o forță de trei ori mai mare decât a unei gorile, care este deja de șase ori mai puternică decât omul. Și capul mare, cu aceeași formă conică pe care o vedem la gorile, are o creastă sagitală, placa craniană de care sunt ancorați mușchii maxilarului. Mușchii aceia le conferă gorilelor una dintre cele mai puternice mușcături din lume, nouăzeci de kilograme-forță pe centimetru pătrat. Înmulțește asta cu trei pentru un Sasquatch și-ți poți imagina ce ar face cu oasele noastre.

Poate că ei au folosit mușcătura, forța și viteza ca să concureze cu noi pentru hrană sau poate că noi înșine am fost hrana. Va trebui să vorbești cu Josephine Schell despre asta. Ea știe mai multe decât mine despre maimuțele carnivore.

Dar, indiferent de motiv, noi, nu ei, am fost cei care abia așteptau să fugă în acest continent nou și vast. Și dacă a trecut suficient timp pentru ca noi, specia asta mică și slabă, să devenim mai mulți și mai încrezători, pentru ca până la

urmă să le provocăm pe primatele mai mari pentru dominarea Americii de Nord? Dacă ăsta a fost motivul pentru care ei au rămas atât de greu de găsit, fiindcă știau ce se va-ntâmpla dacă vor ieși din umbră? Ei au văzut ce le-am făcut tigrilor cu dinți-sabie, lupilor uriași, Canis dirus, și ursilor cu bot scurt. Au văzut ce le-am făcut și au înțeles că se află de partea greșită a evoluției.

Cel puțin până la Rainier.

Josephine Schell crede că eu exagerez. Ea vorbește despre ecosisteme și nevoi calorice și poate că are dreptate. Dar poate că a existat și o genă latentă care s-a trezit în creaturile acelea când au dat peste Greenloop și s-au pomenit în fața unei turme de Homo sapiens izolați și încolțiți. Poate că un instinct le-a spus că e timpul să schimbe evoluția cu involuția, să redevină cine fuseseră ca să revendice ceea ce le aparținea.

CAPITOLUL 12

„Violența, oricât de neplăcută ar părea, îndeplinește o funcție socială necesară la cimpanzei."

ANDREW R. HALLORAN, *The Song of the Ape: Understanding the Languages of Chimpanzees*

INTRARE JURNAL NR. 12

10 OCTOMBRIE

S-au întâmplat atât de multe… Nici nu știu de unde să-ncep…

Prostia aia cu compostul. Întinderea lui pe creastă? I-am privit toată ziua. Vincent și Bobbi, flecărind amețiți deasupra găleților cu lături. Cele două Perkins-Forster, Effie ridicând greutățile mai mari. Carmen, cu mănuși de cauciuc și cu mască medicală antivirus. E germofobă. Palomino stătea în preajma lor, dar privea îngrijorată în jur. Măcar au luat doar partea de sus din compost, care încă arăta a mâncare. De partea de jos, care a intrat în putrefacție, vom avea nevoie pentru grădină. Poate că s-au gândit la asta sau poate că pur și simplu au fost prea leneși s-o scoată. Pun pariu că asta a fost valabil pentru Reinhardt.

L-am surprins ducându-și povara spre lada Casei Comune. „Surprins" este cuvântul potrivit din cauza privirii lui vinovate. L-am urmărit cărându-și coșul de gunoi din birou (nu are o găleată?) pe aleea de acces a mașinii, către Casa Comună. M-am simțit puțin răutăcioasă pentru ceea ce am făcut, dar felul în care se uita suspicios în jur...

Am simțit pur și simplu nevoia să ciocănesc în geam. Când m-a zărit, expresia înghețată de pe fața lui a fost neprețuită. A meritat și pentru zâmbetul fals care a urmat și pentru pantomima ridicolă. Cred că încerca să-mi spună că panta crestei e prea abruptă pentru șoldul lui sau ceva de genul ăsta. Da, văzusem că merge cu oarecare greutate, dar când a revenit spre casa lui, pasul acela neregulat se transformase de-a dreptul într-un șchiopătat.

Scârba naibii!

Am crezut că Mostar va râde când va auzi asta. M-am gândit că ar fi bine să-i mai ridic moralul. Dar când am ajuns la casa ei, am văzut că era lumină în

atelier. Sunt sigură c-aș fi putut să intru, să întreb ce face, dar, după cele întâmplate dimineață, nu părea să dorească tovărășie.

Impresia mi-a fost confirmată la cină. Mostar ne gătea mereu, fie la ea, fie la noi. Astă-seară a fost absentă nemotivat. M-am gândit din nou să mă duc la ea și chiar l-am întrebat pe Dan dacă ar trebui s-o fac.

— Dacă ar vrea să ne vadă, ne-ar căuta, a răspuns el nepăsător.

Nici eu și Dan nu am mâncat împreună. El era foarte ocupat, încercând să refacă alarmele pentru ferestre. A pierdut jumătate de zi cu sticla, străduindu-se să etanșeze crăpăturile cu bandă adezivă. S-a dovedit că adevărata problemă erau plasele de la ferestre. Conexiunile fuseseră slăbite de seism. A blestemat că nu avea un pistol de lipit și, de fapt, nicio sculă adevărată.

Îți vine să crezi? Nicăieri nu există niciun fel de scule! Am întrebat în jur, la familia Perkins-Forster, la soții Boothe. Nimeni nu are așa ceva. Cred că-i logic când ai reparatori disponibili non-stop, în orice zi. Dar acum… Am întrebat-o pe Mostar dacă nu i-am putea utiliza imprimanta 3D, ceea ce Dan considera că ar fi o idee grozavă. Dar Mostar ne-a amintit că singura ei materie primă era amestecul de polimer și siliciu. Scule din sticlă? O fundătură, așadar. Însă Dan s-a descurcat cu bandă adezivă, agrafe de hârtie și, ca o ironie a sorții, cu soluție de lipit dintr-un flacon care avea pe etichetă o maimuță de tip King Kong.

Urmărindu-l cum lucrează, mi-am dat seama cât de vulnerabilă este casa noastră, de fapt, toate casele de aici. N-au fost construite pentru siguranță fizică. Pentru așa ceva există poliția. Îmi amintesc de Matt, colegul de cameră al lui Dan din anul al doilea de colegiu. Studia istoria și țin minte că povestea că romanii bogați își permiteau să trăiască în case confortabile, deoarece erau protejați de forturile militare. După căderea imperiului, forturile acelea ruinate au fost reconstruite drept castele. Ferestre înguste ca niște fante. Uși puține. Securitatea era totul. Matt vorbea întruna despre un film francez în care un cavaler medieval călătorește în timp până în epoca modernă și este îngrozit de ceea ce s-a întâmplat cu castelul său. „Cine a pus toate ferestrele astea? Suntem lipsiți de apărare!“

M-am gândit la toate astea în timp ce Dan încerca să repună în funcțiune alarmele de la ferestre.

Și m-am întrebat, fără să-i spun lui nimic, ce ar fi realizat de fapt o alarmă? Este doar un semnal, un apel pentru întăriri care nu pot ajunge la noi, chiar dacă ne-ar auzi. Poate că sirena în sine va fi utilă. Poate că-i va speria.

Probabil că și Dan a gândit la fel și de aceea astăzi a lucrat încontinuu. L-am silit să mănânce ceva, un bol cu quinoa expandată de la Bobbi. Era deja extrem de frustrat și aproape că s-a luat la luptă cu fereastra din baia pentru musafiri de la etaj. Este într-adevăr micuță și pe un perete vertical complet neted. Este imposibil ca ei să se poată sui sau strecura pe acolo. Dan însă nu mai asculta deja, obsedat de „terminarea lucrului". Când a început să înjure, mi-am lăsat mâncarea și l-am obligat să ia o pauză. După „cină" și un duș fierbinte, a recunoscut că avusesem dreptate. Am avut dreptate, de asemenea, să-l trimit la culcare. Am promis să-l trezesc, dacă văd ceva.

Și pentru câteva ore n-am făcut-o. Cerul s-a întunecat, luminile casei s-au aprins, apoi s-au stins în timp ce vecinii noștri s-au culcat. Am stat la biroul din camera mea de lucru, trecând în revistă lista colectivă de alimente din sat. Atât soții Boothe, cât și Perkins-Forster mă rugaseră să le fac programe de raționalizare. Nu și-au ascuns vârsta sau nivelul de efort fizic. Reinhardt a fost singurul care a refuzat. Poate că-i este prea rușine ca să intre în detalii așa personale sau poate consideră că are suficiente rezerve de grăsime pentru a ne supraviețui tuturor. Nu sunt răutăcioasă, ci enunț o realitate. Teoretic vorbind, el ne-ar putea supraviețui tuturor, pentru că absolut toate cămările sunt la fel de sărace ca a noastră. Încerc să nu mă gândesc cum am putea arăta toți până în ianuarie, trăind doar cu firimituri și ultimele picături de ulei de măsline. Acum eu depind mai mult decât oricând de grădină și sper, deși în același timp mi se pare improbabil, că orezul de la Bobbi va încolți. Oare orezul are nevoie de apă pentru a crește? În toate fotografiile, am văzut orezării inundate. Oare am greșit complet, înfigându-l în pământ? Chiar nu știu ce fac.

De asemenea, îmi repet întruna că, indiferent ce va fi, e minunat că toată lumea a început să coopereze. Trocul cu alimente în schimbul muncilor manuale ale lui Dan îmi permite să le văd toate proviziile. Ei vor să ajute, vor să lucreze împreună. Acest tip de progres nu poate fi negat și am început să mă simt

mulțumită de el, stând la biroul meu, când am văzut aprinzându-se prima lumină acționată de senzorii de mișcare.

La casa Durant. Am văzut-o cu o secundă înainte ca o umbră să se miște între casa lor și casa Boothe. Apoi umbra a căpătat formă, când creatura a suit pe pantă și a devenit vizibilă.

Arăta exact așa cum o văzusem noaptea trecută și cu siguranță nu era un urs!

Umeri largi, puternici, membre lungi și musculoase. I-am observat degetele. Patru degete alăturate și un deget mare! Nu mă-nțelege totuși greșit. Nu era uman! Mărimea, blana, capul! Văzut din spate, capul uriaș, fără gât, părea o cască. Iar când l-a întors spre mine, i-am văzut clar fața. Piele întunecată, lucioasă, spână. Maxilar inferior proeminent, fără buze, sub nări plate, dilatate. Fruntea ieșea în evidență, umbrind orbitele adânci.

Nu cred că m-a zărit. Stinsesem veioza de pe birou în clipa când se aprinsese lumina de pe veranda casei Durant. Nici măcar nu se uita la casa noastră, ci mai degrabă își plimba privirea încet, de la stânga la dreapta, peste tot satul. Mișcarea îi era lină, dezinvoltă. Spre deosebire de noaptea precedentă, lumina activată de senzorul de mișcare nu-l speriase.

— Dan, am șoptit, apoi am repetat mai tare: Dan!

Am primit drept răspuns un sforăit agitat. M-am ridicat cu grijă, temându-mă că ființa de afară ar putea detecta mișcarea bruscă și m-am dus iute, dar silențios, în dormitor. Dan dormea tun când l-am scuturat.

— Dan, Dan, trezește-te! E aici!

El a gemut ușor și a mormăit:

— Ce…

Apoi a deschis ochii și a sărit practic din pat. Amândoi am vorbit în șoaptă:

— Unde?

— La Durant.

— Unde!

— Uite!

Creatura dispăruse. Am arătat spre locul pustiu de pe pantă.

— A fost chiar acolo…

— Uite!

Degetul lui Dan a arătat mai sus pe creastă, printre copaci. Chiar acolo unde soții Boothe își aruncaseră compostul. Ceva se mișca în locul respectiv. Forme întunecate în lumina slabă dinspre verandă. Nu era doar una. Puteam vedea ramuri clătinându-se, o blană. Am văzut un corp întreg, cu blană mai deschisă decât restul, castanie. Apoi a dispărut.

Mi-am amintit ceva brusc și am spus:

— iPad-ul!

Dan și-a luat tableta de pe noptieră. Nu m-am gândit la lumina ecranului, la faptul că ne strălucea pe fețe.

Ochi. Cel puțin trei perechi de mărgele. Se mișcaseră în jur, atrași de fiecare nouă lumină de pe verandă. Dar când am întors ecranul iPad-ului spre fețele noastre, toate cele trei perechi s-au îndreptat spre noi. Am vrut să mă aplec, însă n-am făcut-o, ci i-am spus lui Dan să transfocheze. Imaginea era prea granulată, mai ales la videoclipuri. Încă nu-mi vine să cred că nu avem o videocameră reală! Ei ne-au privit o secundă, iar noi i-am privit la rândul nostru. Apoi o lumină s-a întins între casa noastră și cea a lui Mostar. Altul, în spatele nostru!

Ne-am întors spre fereastra din spate. Ar fi trebuit să ieșim pe verandă, dar suntem prea „căcăcioși“, cum ar spune Frank. L-am văzut cum traversa din curtea lui Mostar spre curtea noastră. Acesta avea pete de blană sură. Pe bot. Pe brațele care se legănau. Pielea era mai deschisă la culoare decât a primului și pătată. Să fi fost mai vârstnic? Nu știu. Dar sunt destul de sigură că era femelă. N-am menționat asta mai devreme, mai ales pentru că nu-mi dădusem seama pe loc, însă la celălalt zărisem un scrot mare care se bălăngănea, vizibil chiar și din cealaltă parte a satului. Acesta însă nu avea nimic între picioare și am văzut clar sâni mici și turtiți, coborâți pe pieptul spân.

Am spionat-o doar o secundă, nu suficient pentru a ridica iPad-ul. Ea s-a aplecat sub balcon. Apoi s-a auzit un hârșâit, un pocnet și capacul lăzii noastre de compost a zburat prin curte ca un frisbee. Acum auzeam mormăituri. Groase, rapide.

Hm-mhmh-hm.

Scotocea prin lada noastră, probabil frustrată pentru că nu ne aflam aici de suficient timp ca să lăsăm cine știe ce. Am mai ascultat câteva secunde. Dan m-a

privit întrebător și a mișcat două degete, simulând mersul. Oare ar fi trebuit să coborâm? Să ne apropiem doar atât cât să putem filma? Lumina verandei ar fi fost perfectă pentru o înregistrare video, iar alarma antiefracție era armată. Mă gândeam la asta, când un mârâit brusc și puternic ne-a adus înapoi la fereastra din față.

Casa Comună. Erau doi. Masculi. Mai mici decât primul pe care îl văzusem, mai scunzi și cu umerii mai înguști. Mai tineri? De asemenea, erau identici. Geamănul Unu și Geamănul Doi. Să fi fost frați? Oare frații se luptă așa?

Pentru că ei se luptau! G1 ținea o mână pe capacul lăzii de compost. G2 a încercat să-l împingă într-o parte. G1 a mârâit și, cu dinții dezgoliți și strălucitori, l-a îmbrâncit. G2 a mârâit și s-a repezit, prinzând cealaltă parte a lăzii. G1 a scos un zgomot ca un lătrat gâlgâit și l-a pălmuit sau l-a lovit cu pumnul în față, propulsându-l spre înapoi, după care s-a repezit asupra lui cu un mârâit puternic. Colții canini au mușcat brutal umărul lui G2. Și au rămas înfipți acolo, în ciuda celor trei pumni rapizi pe care G1 i-a încasat în ureche.

Puteam vedea sângele, roșu strălucitor în lumina Casei Comune. Ca o ironie a sorții, lumina aproape că ne-a orbit, reflectându-se din cenușă în timp ce încăierarea lor a ridicat un nor gros, sur. Volbura aceea de membre ce șfichiuiau prin aer ar fi părut o luptă din desene animate, dacă n-ar fi fost atât de înfricoșătoare. Văzusem câteva lupte pe Animal Planet și, o singură dată, doi câini bătându-se în cartierul nostru. Dar în viața reală și cu atâta violență… Dimensiunile lor, furia… Nu știu dacă mi-am imaginat, dar mi s-a părut că solul a vibrat!

G1 s-a desprins de G2, lovindu-l cu piciorul în față, apoi s-a săltat într-o poziție ușor ghemuită. G2 l-a imitat. Pentru câteva secunde, și-au dat ocol reciproc. Cu dinții dezveliți, cu brațele ridicate. Țipau unul la altul, ascuțit și sacadat. Se repezeau alternativ înainte, lovind și ferindu-se. G1 l-a prins în cele din urmă pe G2 și l-a mușcat de stomac. G2 a urlat și l-a izbit în mod repetat în spinare, cu lovituri ca de baros. Loviturile răsunau înfundat ca toba mare.

Apoi a răsunat un *MUGET*! Din întuneric, rostogolindu-se peste sat ca un val. Și geamurile *au vibrat* realmente. Sunt sigură de asta. Iar din beznă a apărut o formă uriașă. La fel de înaltă ca primul mascul pe care-l văzusem. Ba chiar mai

înaltă, sunt sigură. Și femelă! Avea șoldurile mai late. Și sâni. Un sân! Unul fusese smuls. Nu inventez nimic. Ulterior am verificat filmarea de pe iPad. Îi fusese sfâșiat sau mușcat și în locul său rămăsese o cicatrice. Întregul corp îi era acoperit de cicatrici. Urme de gheare, patru linii neregulate pe partea laterală a unei coapse. Zgârieturi pe antebrațe. Un semn de mușcătură, de la un urs, poate, sau de la altul dintre ei, pe umărul stâng, așa cum îi făcuse G1 lui G2.

Probabil că G1 a regretat asta când noua femelă – mama? alfa? ăsta-i oare termenul potrivit? – l-a lovit cu mâna peste față. El a căzut din cauza loviturii, sau poate doar de frică, și s-a rostogolit, ghemuindu-se la picioarele ei. G2 n-a așteptat să fie lovit pentru a adopta aceeași postură. S-a strâns mult, când ea s-a întors spre el. Femela a mugit din nou la amândoi și a ridicat brațele pentru altă lovitură. Ei tremurau, cu capetele plecate, scâncind aidoma unor câini.

Pesemne că eu am făcut ceva. Corpul meu sau doar capul s-a mișcat, ceva s-a schimbat în strălucirea iPad-ului, pentru că, brusc, uriașul cap de coșmar, acoperit de cicatrici, s-a întors spre mine. Ochii ei s-au fixat asupra mea. Și m-a văzut. Știu că m-a văzut. A reacționat. Buzele i s-au tras spre înapoi într-un mârâit.

Apoi a sunat o alarmă antiefracție.

Venea dinspre casa Boothe, iar când eu și Dan ne-am uitat, am văzut un altul care se repezea în sus, pe panta din spatele casei. Picioarele îi păreau mai lungi decât ale celorlalți, reamintindu-mi acum, când mă gândesc retrospectiv, de cel care mă urmărise în ziua aceea. Pentru că acum știu că am fost urmărită. Știu că a fost unul dintre ei. Să fi fost masculul ăsta? Pentru că era un mascul, se vedea. Primul care sosise? Un cercetaș? Toate astea sunt gânduri pe care le am acum. Nu le-am avut atunci.

În momentul acela, m-a șocat viteza cu care fugiseră ceilalți. Pentru că, atunci când Dan și cu mine ne-am întors spre Casa Comună, cei trei dispăruseră. Toți. Nu mai exista nicio mișcare pe sus și în jurul satului, nici chiar în spatele nostru. Am verificat și fereastra din spate. Ne-am uitat după vârstnicul care scotocea în lada noastră de compost. Nu mai era.

Am așteptat. Am privit. Am ascultat. Nu ne-am clintit timp de cinci minute, care par *mult* mai lungi în realitate decât atunci când scrii. Tăcere. Nemișcare.

Una câte una, luminile exterioare acționate de senzorii de mișcare s-au stins. Și tocmai când mă gândeam să ieșim ca să verificăm lada de compost, Dan m-a prins de braț și a spus:

— Mostar?

Da, ea era, micuță, dar decisă, mergând pe alee, spre Casa Comună. S-a oprit lângă locul încăierării, ca un mozaic pestriț, negru și cenușiu, apoi s-a aplecat parcă pentru a examina ceva. S-a uitat către lada cu compost și s-a întors spre creastă. Cu mâinile în șolduri. Imperturbabilă.

— Ce dracu'..., a mormăit Dan.

Dar eu știam. Am văzut că luminile erau încă aprinse în toate casele și câțiva oameni – Reinhardt și soții Boothe – o priveau de la ferestrele de la etaj. I-am zis lui Dan:

— În felul ăsta, ne anunță pe toți că putem ieși. Convoacă o întâlnire.

Am fost primii care au ajuns la ea, dar nu cu mult. Soții Boothe, în halate și papuci, au venit alergând. La fel, și Reinhardt (în chimono!). Carmen a fost singura din casa ei. Effie și Palo priveau de la fereastra livingului.

— I-ați văzut?

Nu știu precis cine a spus asta mai întâi, Bobbi sau Carmen.

— Da, i-am văzut! a răspuns Dan și, înainte ca altcineva să deschidă gura, a adăugat: Cu siguranță, ăia nu erau urși!

Orice ar fi avut de gând Vincent să spună, cuvintele lui Dan l-au amuțit. Și Carmen a rămas tăcută. Mostar n-a comentat, poate așteptând să vadă cum va fi acceptat adevărul acesta. Probabil că a regretat asta după o secundă, când Reinhardt a ridicat un deget.

— Sunt sigur, a rostit el pe un ton foarte profesoral, că toți *credem* că am văzut altceva decât o familie de urside, dar... dați-mi voie să vă reamintesc că, ținând cont de lumina slabă, de stresul în care trăim toți, de capacitatea minții umane de a fabrica...

— Haide, termină! l-a întrerupt Dan furios. Omule, ai văzut cu ochii tăi! I-ai văzut!

Ne-a privit pe toți, dar Mostar a continuat să tacă, așa că eu am mormăit:

— I-am văzut destul de clar. Cred că știu...

Aș fi putut să vorbesc ceva mai ferm. Eu și confruntările. Dar măcar am încercat să-l susțin pe Dan, chiar dacă n-a funcționat asupra lui Reinhardt.

— *Crezi* – cu ochii scânteietori, cu brațul întins, Reinhardt părea extrem de îngâmfat –, *crezi* că ai văzut și exact aceasta este problema atunci când ne confruntăm cu o situație obscură...

— Isuse Hristoase!

Dan a luat-o la fugă spre casă.

— Așteptați! a strigat peste umăr. Așteptați puțin!

Reinhardt n-a așteptat.

— În interesul transparenței depline, voi recunoaște că știința mea limitată se oprește la antropologie – a plecat ușor din cap spre Carmen –, dar nu au fost înregistrate cazuri de halucinații în masă?

Carmen a mușcat momeala și a povestit ceva despre o așezare din Midwest în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când oamenii au dat vina pe un „anestezist jefuitor" pentru un miros neplăcut. Și, de asemenea, despre o școală din Irlanda, în 1979, unde toți copiii au crezut că se îmbolnăviseră în același timp, au fost chemate ambulanțele și, în cele din urmă, s-a dovedit a fi ipohondrie în masă.

— Exact, a zis Reinhardt, ridicând spre Carmen o pălărie imaginară, după care ochii i s-au mărit ușor, când și-a amintit altceva. Și chiar recent n-a fost o poveste în India? Locuitorii dintr-o mahala din Delhi credeau în relatările despre atacurile unui misterios și gigant „om-maimuță". Dar, după ce autoritățile au declarat că e un caz de psihoză de masă, n-au mai fost raportate alte atacuri (1).

M-am uitat la... la... Mostar. Haide, avem nevoie de tine! Asta spunea expresia de pe chipul meu. Dar ea a răspuns cu o privire goală și cu un gest imperceptibil din mâini. Nu, vorbește tu. Asta am bănuit că însemna gestul ei. Nu înțelegeam. Încă se îndoia? Am mormăit:

— Ei bine, ăăă... asta e... când miroși ceva și simți ceva, nu? Dar noi am văzut toți... cu ochii noștri...

Ce jalnică sunt! Slavă Domnului, Dan mi-a venit în ajutor!

— Uite!

Se întorsese cu iPad-ul.

— Uitați-vă la asta!

Și ne-am uitat. Era filmarea încăierării, clară și fără tremur. Dan așezase tableta pe pervaz. Nimeni n-a mai comentat nimic. Nici chiar Reinhardt. Era tăcut, învins, și a părut să se gârbovească atunci când Carmen, în mod complet neașteptat, a schimbat tabăra.

— Sunt adevărați.

Cuvintele ei au părut să reflecte șocul, în vreme ce exclamația lui Vincent, „Bigfoot există!", a fost cu certitudine surescitată. Bobbi chiar a zâmbit și l-a prins de mână, iar când Carmen le-a făcut semn lui Effie și Palo să ni se alăture, am simțit întreaga stare de spirit ca o ușurare că nu eram toți nebuni.

Mostar trebuie s-o fi interpretat la fel, fiindcă a încuviințat din cap către noi și a vorbit pentru prima dată.

— Nu se poate nega că aceste creaturi există.

Și discuția a început, toți vorbeau simultan, împărtășind povești pe care le auziseră. A fost cathartic să recunoaștem ceea ce bănuiserăm cu toții, să validăm totul prin acord de grup. Recunosc că am fost destul de absorbită de moment când am privit iar filmarea împreună cu Effie și cu Palo.

— Uită-te la ei, a zis Carmen, uite ce mari sunt!

— Mai ții minte? a întrebat-o Effie pe soția ei. Înainte de căsătorie, când am campat lângă lacul Rimrock și am simțit miros...

— Acum, când sunt reali, a întrerupt-o Mostar, ce vom face în privința lor?

Discuțiile au încetat. Toți au privit-o curioși, inclusiv Dan și cu mine.

— Ce vrei să spui? a întrebat Carmen.

Cu un gest oarecum teatral, Mostar a scos din halat un băț din bambus, lung de vreo treizeci de centimetri și ascuțit la ambele capete.

— Vom avea nevoie de multe din astea, ne-a explicat ea și a lovit cu bățul, cu țepușa aceea, în bambusul din spatele ei. Poate de câteva sute, dar dacă lucrăm toți și le plasăm într-un cerc adânc în jurul satului...

— De ce? a întrebat Vincent.

Bănuiesc că știa răspunsul, dar trebuia să-l audă rostit cu voce tare.

— Un perimetru defensiv, a răspuns Mostar, fluturând țepușa ca pe o baghetă. Dacă vor încerca să treacă și vor călca pe unul dintre ele...

— Vrei să-i rănești?

Bobbi arăta de parcă ar fi fost pălmuită.

— Doar să-i descurajăm, a răspuns calm Mostar.

— Păi, asta a făcut alarma antiefracție! a zis Bobbi.

— De data asta, a replicat Mostar. Dar acum ei știu că-i doar un zgomot inofensiv. Și, pentru că veni vorba, de ce crezi că s-a declanșat?

S-a adresat apoi întregului grup:

— Ei încercau să intre în casă!

Apropiindu-se de Bobbi, Vincent a spus:

— Poate că erau doar curioși.

Bobbi și-a prins soțul de mână, raliindu-se părerii lui.

— Și tu vrei să le faci rău!

— Pentru ca ei să nu-ncerce să ne facă rău, a rostit Mostar cu încredere supremă; toate dubiile ei anterioare pieriseră ca prin farmec. Ați auzit toți ce i-au făcut pumei aceleia mari. O privire în direcția noastră, apoi: Ați văzut ce tocmai și-au făcut unul altuia.

Ca pentru a-și sublinia ideea, s-a aplecat și a ridicat o mărgea de cenușă. Ne-a arătat-o și apoi a strivit-o între degetul mare și arătător, ca să vedem pasta roșie.

— Tocmai ne-au dovedit cât de violenți pot fi.

— Nu împotriva noastră, a protestat Bobbi.

— De ce trebuie să presupui că sunt răi? a intervenit și Carmen.

Mostar a inspirat adânc înainte de a vorbi.

— Carmen, ei nu sunt nici buni, nici răi. Sunt doar flămânzi.

A făcut semn din cap către beznă.

— Fructele de pădure au dispărut, ca și cele din pomii noștri, și compostul vostru, care, probabil, i-a ținut aici, în loc să urmeze celelalte animale... presupunând că n-au mâncat deja animalele alea.

Vincent a dat din umeri sfidător.

— Atunci, n-a mai rămas nimic.

Mostar ne-a privit pe toți, pe rând.

— Nimic?

Nimeni n-a scos o vorbă. Am simțit cum strângerea lui Dan devine mai

puternică.

În mod clar, Mostar spera că grupul va ajunge singur la concluzia aceasta. Și poate că așa s-ar fi întâmplat, dacă Reinhardt n-ar fi stricat totul.

— De fapt, a rostit el și a înaintat în cerc, am putea fi într-o situație mai avantajoasă decât dacă vizitatorii aceștia ar fi fost urside.

Probabil că așteptase momentul potrivit și-și pregătise prelegerea în timp ce noi dezbăteam.

— La urma urmelor, urșii sunt omnivori... și mărturisesc că am cunoștințe de primatologie chiar mai puține decât de psihanaliză...

Și a chicotit cu falsă modestie. Oare o fi existat vreodată cineva care să merite mai mult un pumn în nas?

— Dar parcă-mi amintesc că majoritatea hominizilor sunt erbivori.

Mostar a scos un sunet și el s-a întors cu emfază spre ea.

— Maimuțele mari! Gorilele și urangutanii trăiesc numai cu fructe și cu frunze. De fapt – parcă am și văzut cum deasupra capului i-a apărut becul acela din desenele animate –, dacă nu mă înșel, o specie antropoidă, bonobo din sudul Africii Centrale, are un comportament pacifist și matriarhal.

Nu mi-a venit să cred ce a spus după aceea. S-a uitat spre Perkins-Forster și a rostit:

— Corectați-mă dacă greșesc, dar nu cumva numitele bonobo practică chiar și o formă de diplomație sexuală inter-femele?

Oare șocul le-a amuțit pe Effie și pe Carmen? Sau, la fel ca Boothe și ca Reinhardt însuși, erau absolut decise să se agațe de orice ar fi putut ține frica departe? Mecanism de apărare a egoului. Reinhardt și-a continuat prelegerea în fața clasei:

— De fapt, din moment ce nu știm nimic despre organizarea socială a acestor hominizi sau despre modul lor de interacțiune, rănirea accidentală a unuia dintre ei ar putea precipita tocmai foarte regretabilul incident pe care încercăm să-l evităm.

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

— Vorbești serios? De ce să fi avut vreunul dintre ei o armă? Să analizăm puțin întrebarea asta. De ce are cineva o armă? Cu excepția acestei circumstanțe

unice...

Arată din cap către armele din jurul nostru.

— ...există doar două motive legitime. După ce eliminăm jucăriile și duplicitatea, pe bărbații-băieți care doresc să joace Call of Duty în viața reală și pe teroriștii interni care sunt cu ochii în patru după „elicoptere negre", rămân doar vânătoarea și apărarea locuinței.

Rațional, practic și complet incompatibil cu viața din Greenloop.

Când vine vorba de vânătoare... ei bine... nu pot să-l judec pe omul care am fost eu cândva. La fel ca foștii mei vecini de acolo, mă consideram cumva superior celor care vânau căprioare, deoarece alesesem peștele în locul cărnii roșii și Apple Pay în locul gloanțelor.

Cât despre protejarea casei mele... caselor noastre împotriva spargerilor... cine să le fi spart? Si cum? Greenloop se afla complet în afara potecilor bătute, fundătura supremă, cu un drum privat închis cu poartă și sisteme de alarmă conectate atât la companii private de pază, cât și la poliția comitatului.

Prin urmare, cu excepția cazului în care pui la cale un atac aerian ca în Misiune imposibilă sau ești vreun pustnic drogat căruia nu-i vine să creadă ce noroc are, Greenloop era probabil locul cel mai sigur din America. Ăsta era unul dintre atuurile pentru vânzare ale lui Tony. De aceea niciuna dintre case nu are videocamere de supraveghere. Sau câini. Ai observat asta? Nu existau câini. Regulamentul AL îi interzicea. Când m-am mutat acolo, țin minte că m-am gândit că e ciudat. Mi s-ar fi părut chiar logic ca oamenii aceia să fie iubitorii supremi de câini. Problema este că un câine putea să alunge animalele sălbatice, care reprezentau un alt motiv pentru care ne mutaserăm toți acolo.

Totul revine la filosofia Greenloop centrală. Oamenii sunt problema. Natura îți este prieten.

CAPITOLUL 13

„La miezul nopții, Bauman a fost trezit de un zgomot și s-a ridicat în capul oaselor în culcuș. În clipa aceea, a fost izbit de un miros puternic, de fiară sălbatică, și a zărit un trup uriaș în beznă, la intrarea în adăpostul lui improvizat. A luat pușca și a tras spre umbra vag amenințătoare, dar probabil că a ratat, pentru că imediat după aceea a auzit tufișuri strivite când creatura, orice ar fi fost ea, a fugit în întunericul impenetrabil al pădurii și al nopții."

PREȘEDINTELE THEODORE ROOSEVELT, *The Wilderness Hunter*

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

-Dr. Reinhardt avea dreptate. El nu știa absolut nimic despre primate. Toate primatele mari sunt cumva carnivore, altfel spus, mănâncă alte animale. Primatele mari au toate dotările biologice necesare pentru a fi prădători. Canini pentru prinderea și ruperea cărnii. Ochii orientați spre înainte pentru urmărirea țintei aflate în mișcare. Și creier mai inteligent decât hrana ce încearcă să scape. Odată am auzit o teorie conform căreia dacă pe Pământ vor sosi vreodată extratereștri, ei ar putea fi ostili, deoarece creierele care sunt experte în zborul cosmic au învățat să gândească în urma vânătorii.

Diverse primate au diverse preferințe, bineînțeles, iar gorilele și urangutanii înclină preponderent spre fructe și vegetale. De aceea au pântece atât de mari. Intestinele lor sunt pline cu materii vegetale a căror descompunere durează mult. Nu la fel i-au descris martorii oculari pe Sasquatch. Ceea ce au descris ei, în mod repetat, corespunde unei diete omnivore.

Peștele pare să fie principala lor sursă de proteine. Potrivit unei relatări, au furat peștii puși la uscat într-o cabană, potrivit alteia, săpau după scoici. Iar tipul din filmul acela, cel care a acceptat să se supună testului cu detectorul de minciuni, spunea că-i apucase năvodul de pescuit. Deoarece aici sunt multe râuri, pline cu somoni și cu păstrăvi, probabil că aveau combustibil suficient pentru corpurile lor gigantice. Asta până când erupția lui Rainier i-a alungat din locurile lor tradiționale de pescuit. Dacă mai adaugi cantitatea redusă de fructe de pădure, obții un imperativ biologic de adaptare.

Arată spre hartă, mai exact spre locurile unde au fost găsite căprioare moarte.

— Știi zicala aia veche: „Dacă nu poți fi cu cel pe care-l iubești, iubește-l pe cel cu care ești.“ În lumea animală, asta se numește „selecție apostatică“, când un animal de pradă sfârșește prin a-și dezvolta o preferință pentru o anumită sursă de hrană, pur și simplu pentru că este mai abundentă decât prada sa tradițională.

Cred că asta s-a întâmplat cu căprioarele pe care le-am găsit și trebuie să se fi întâmplat așa, altfel am fi găsit de multe secole astfel de fragmente de oase. Rainier trebuie să fi fost punctul lor critic, ceea ce te face să te întrebi care a fost punctul nostru critic.

Știi că așa au început oamenii, nu? Am fost cele dintâi primate mari care au spart oase. În Africa, când primii necrofagi micuți și sperioși au început să coboare din copaci. Folosind pietre pentru a ajunge la măduva oaselor, și-au dat seama ce jackpot caloric reprezenta carnea. Pentru a transforma animalul în animal este necesară mult mai puțină energie decât pentru a transforma vegetalul în animal. Și ce dezvoltare cerebrală a adus mina asta de aur! Unelte, limbaj, cooperare. Poți vedea stimulentele pentru toate progresele care ne-au dezvoltat ca oameni. Mai multă carne? Creiere mai mari. Creiere mai mari? Mai multă carne. Mă întreb cum arătam când am gustat prima dată sânge proaspăt. Ce am gândit? Ce am simțit? Momentul acela în care totul s-a schimbat. Din necrofag în prădător. Din vânat în vânător.

INTRARE JURNAL NR. 12 [CONT.]

Ciocăniturile l-au întrerupt pe Reinhardt.

Erau clare și uniforme, ba chiar în asemenea măsură încât cred că unii dintre noi au bănuit că ar putea fi ceva de origine mecanică. O țeavă slăbită sau poate, doar pentru o clipă, un vehicul care se apropia. Dar când am tăcut toți să ascultăm, am distins limpede mormăiturile de animale.

Carmen a rostit lucrul evident:

— Auziți? Ei sunt.

Toc-toc-toc!

Nu vedeam nimic. Nimeni nu vedea. Probabil că ei erau mai departe. Printre copaci sau de cealaltă parte a crestei.

— Ce credeți că-nseamnă? a întrebat Effie.

Nimeni n-a răspuns la început. Nici chiar Reinhardt.

Cu cât ascultam mai mult, cu atât deslușeam o singură sursă. O ramură lovită de un trunchi? Nu sunt sigură dacă mormăiturile ne erau destinate. Ceva din ele mă punea pe gânduri; erau încete, joase, haotice, de parcă ei n-ar fi vrut ca vocile să acopere ciocăniturile. Cel puțin așa cred acum. La momentul acela, nu aveam niciun indiciu.

M-am uitat la Dan, care era la fel de nedumerit, apoi, spre Mostar, care părea să aștepte ceva. Ca bătăile să se termine sau să se schimbe? Nu am întrebat.

— Asta-i comunicare!

Vincent m-a surprins. M-aș fi așteptat la asta din partea lui Reinhardt. M-am uitat la el, profesorul cel înfumurat care, în mod uimitor, ceda cuvântul.

Vincent a ieșit din cerc, cu capul ușor plecat spre copaci.

— Încearcă să ne vorbească!

— Sunt prietenoși, a spus Reinhardt, care, presupun, căuta să sară la următoarea concluzie posibilă. Ei trebuie să fie! Comunicarea implică inteligență, ceea ce implică o dorință înnăscută de pace.

E adevărat așa ceva?

Soții Boothe păreau s-o creadă, sau voiau s-o creadă, împreună cu Carmen și cu Effie. Dar Palomino ținea ochii fixați asupra chipului neîncrezător al lui Mostar.

— Poate ar trebui…, a început ea să spună.

— Salut! a întrerupt-o Vincent. Hei, salut! Prieteni! Noi suntem prieteni!

Bobbi i-a dat drumul mâinii și l-a lovit ușor în umăr.

— Ei nu vorbesc engleză! l-a mustrat în joacă.

— *Bonsoir, mes amis*! a replicat Reinhardt imediat.

Soții Boothe și cele două Perkins-Forster au râs. Vincent, zâmbind cu gura până la urechi, a smuls țepușa de bambus a lui Mostar.

— Toată lumea, sst, a șoptit el, apoi a lovit cu țepușa în peretele Casei Comune.

Trei lovituri, apoi o pauză.

Ciocăniturile s-au oprit. Toți am încremenit. Mormăiturile au devenit mai puternice. Vincent radia. Bătăile au fost reluate, de data asta, mai repede, mai

puternic.

TOCTOCTOCTOC!

— Bine, da, da! ne-a șoptit Vincent și a lovit și el mai repede cu țepușa. Prieteni, prieteni, prieteni, l-am auzit șoptind în timp ce lovea în zidul Casei Comune.

După o duzină de lovituri rapide, s-a oprit. Ei au răspuns la fel.

Vincent a așteptat trei secunde interminabile, apoi a mai lovit de câteva ori. N-am primit niciun răspuns. Vedeam sudoarea care i se brobonea pe frunte, iar ochelarii au început să i se aburească. Și Bobbi a văzut, pentru că i-a dat jos, i-a șters ușor pe mânecă și și-a îmbrățișat soțul.

Am așteptat, am ascultat. Tăcere.

Oare cât avea să treacă până vorbea cineva? Timpul se târăște cu adevărat în astfel de momente. Totuși, n-a trecut chiar așa mult și Vincent s-a uitat la noi cu surprindere, serios.

— Am reușit.

El a îngăduit grupului să accepte acest rezultat sau ei i-au îngăduit lui? Odată ce a spus-o, au izbucnit suspine, peste care a răsunat icnetul lui Bobbi:

— Am reușit!

A șoptit șuierat și și-a strâns soțul de mijloc, închizând ochii, ce scânteiau de lacrimi.

— Tu – tu ai reușit!

Carmen și-a îmbrățișat cu un braț fiica și a întins celălalt braț să-și atingă soția. Iar Reinhardt, dând din cap aprobator, l-a salutat pe Vincent cu vârful degetelor duse la tâmplă.

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

— Ciocănitul în lemn apare destul de frecvent în relatările de întâlniri ale unor martori oculari și nimeni nu știe cu certitudine ce înseamnă. La fel, nimeni nu știe cum va fi primit un răspuns similar, dat prin ciocănire în lemn. Limbajul este ceva delicat, chiar și în rândul speciilor noastre.

Unește degetul mare și arătătorul, formând un cerc.

— În țara noastră, asta înseamnă „OK“, dar în Brazilia înseamnă „ești un idiot“. Iar când incluzi și stratul suplimentar de contact inter-specii...

Ridică puțin capul și arată o cicatrice decolorată sub bărbie.

— Pe când aveam șase ani și eram la vărul meu acasă, n-am știut că beagle-ul lor bătrân va lua privirea mea ațintită în ochii lui drept o provocare. Din câte cunoaștem, ciocănitul în lemn era o provocare pe care Vincent Boothe a acceptat-o fără să aibă habar.

INTRARE JURNAL NR. 12 [CONT.]

Starea de spirit s-a schimbat; a fost brusc ca un party. Toți ne-am îmbrățișat și am început să vorbim simultan, iar câțiva, printre care Bobbi și Effie, și-au șters discret lacrimi din colțurile ochilor. Reinhardt a fost primul care a plecat. Radiind mândrie dintr-un motiv necunoscut, el a pus mâna pe umărul lui Vincent și a zis:

— Cred că mâine ar trebui să începem o colaborare la o lucrare care să detalieze această istorică descoperire antropologică.

Ușor copleșit de propria-i realizare, Vincent a încuviințat din cap.

— Da, da, bineînțeles, mâine... mulțumesc!

Și, cu o plecăciune teatrală, Reinhardt s-a îndepărtat.

— Mâine-seară ar trebui să cinăm toți! a spus Bobbi și apoi s-a corectat: În seara asta!

Era deja trecut de miezul nopții.

— Aici, în Casa Comună, toți împreună. Avem nevoie de un moment de vindecare colectivă.

Carmen a aprobat-o imediat:

— O s-o facem, da, excepțional! Ca atunci când i-am primit pe ei!

Și, zâmbind spre mine, a îmbrățișat-o pe Bobbi.

— Diseară – Bobbi ne-a făcut semn cu mâna –, ne vedem diseară.

— Mulțumim, Vincent! a strigat Carmen, în timp ce el, cu brațul în jurul lui Bobbi, se îndrepta spre casă.

I-am privit puțin, ea cu capul pe umărul lui, cu mâna masându-i ușor spatele, după care am auzit-o pe Carmen. Vorbea cu Dan să vină mâine la ele, ca să le „curețe“ unul dintre cele două rezervoare de biodigestor. Știam că Dan, „noul Dan“, va accepta fără rețineri. Era o sarcină murdară și pretențioasă, pe care

numai el, omul priceput la toate al satului, o putea face. Practic, a adoptat postura lui Superman, cu mâinile în șolduri, când a spus:

— Nu-ți face griji, am înțeles.

Când m-am întors spre ei, Carmen a avut grijă să mă invite să aleg care să fie plata. În momentul acela, Effie, care în mod clar avea ceva de spus, i-a atins brațul.

— Ah, și ne mai întrebam, a urmat Carmen, dacă nu aveți nimic împotrivă ca Palomino să vă ajute voluntar în grădină?

— Cu plăcere, am răspuns, după care am adăugat: De fapt, deocamdată nu prea mai sunt multe de făcut, fiindcă n-a încolțit nimic.

De data asta, Effie a vorbit chiar ea:

— Ați putea căuta râme. Am auzit că râmele aerează solul și că resturile lor formează un îngrășământ excelent.

Când am ridicat din umeri, Carmen a adăugat:

— Lui Palomino i-ar plăcea să facă asta. De fapt, a fost ideea ei.

Cred că, într-o altă ocazie, fetița ar fi putut dovedi același entuziasm ca al mamelor ei. Dar acum nu făcea decât să-și rotească întruna capul ca o veveriță nervoasă. De la copaci, spre spațiile dintre case, apoi spre Mostar, unde ochii îi zăboveau suficient pentru a stabili un contact. Iar contactul acela, fața lui Mostar… Era exact aceeași expresie pe care o avusese la sfârșitul primei noastre reuniuni de urgență. „Deci cu asta va trebui să lucrez."

Nu a rostit cuvintele cu glas tare, dar, pe când mergeam spre casă, singurele ei comentarii au fost:

— Sper ca Vincent să aibă dreptate. Sper ca toți să aibă.

Acum era rândul ei să scruteze linia crestei.

— Voi doi ar trebui să dormiți. Aveți nevoie de somn. Și o să am treabă cu voi mâine mai târziu, cu tine, după ce termini în grădină și cu tine – către Dan –, după ce termini cu rahatul.

A gesticulat spre noi cu țepușa din bambus.

— Și dacă aveți nevoie de mine, voi fi…

N-a fost nevoie să întrebăm. Avea să fie în atelierul ei și să mești mai multe țepuși. În cele din urmă, trebuia să ne alăturăm ei și, probabil, dacă nu ni

se mai alătura nimeni, perimetrul acela de țepușe avea să înconjure doar cele două case ale noastre. Nu mai trebuia să schimbăm niciun cuvânt, cu ea sau între noi.

Eu și Dan n-am discutat despre cele întâmplate sau dacă noi credeam în ceea ce făcuse Vincent. Pe drumul spre casă, n-am vorbit decât despre jobul nou și periculos al lui Dan. Eu chiar eram convinsă că-i periculos. Să umble prin fecalele altora? Cine știe ce germeni puteau fi acolo? Deșeurile umane nu sunt periculoase? Nu trebuie tratate? Ba chiar intens? Ce se-ntâmplă dacă el se zgârie și se infectează? Dacă inspiră ceva?

Nu-mi vine să cred că am făcut asta, că l-am bombardat pe Dan cu grijile mele. Dar, la fel ca în cazul panourilor solare, nu mi-a păsat că sunt cicălitoare ori că ignor sentimentele lui sau orice altceva, nu mă interesa decât să-mi țin partenerul în siguranță. Și el a acceptat totul, până acasă. Fără argumentări, fără răniri evidente ale egoului. Absolut nimic – doar m-a ascultat și, cred, mi-a acceptat cu adevărat spusele.

Până când, la vreo doi pași de ușa noastră din față, s-a întors brusc spre mine și a întins mâna, cerându-mi să tac. Mi-a sărit inima. Am crezut că mersesem prea departe. Oscilam între surprindere, frică și, da, furie bruscă pentru că-mi cerea să tac. Apoi mi-am dat seama că ochii lui nu mă priveau. Dan se uita în noapte și asculta.

Am închis gura, am ciulit urechile.

Buf.

Asta trebuie să fi auzit. Încet și stins. Nimic asemănător cu ciocăniturile seci și ascuțite dinainte.

Buf.

Din nou. Ceva mai tare. Mai aproape?

Acum mă uitam și eu în jur. În sus, spre copaci, peste acoperișuri.

Am văzut-o cu coada ochiului. Ceva mic și rapid. A coborât și a ridicat un norișor de praf cenușiu lângă casa lui Reinhardt. L-am prins pe Dan de mână și l-am condus spre locul unde văzusem impactul. Deși nu știusem că fusese un impact până când nu l-am văzut pe celălalt chiar în fața noastră. Aterizase la

jumătatea distanței dintre Mostar și Casa Comună și zăcea într-un „crater“, pentru că nu-l pot descrie altfel.

Știi pozele alea de pe Lună, adânciturile ale rotunde? Asta priveam acum, atât doar că avea în mijloc ceva pe jumătate îngropat de mărimea unui grepfrut. Am îngenuncheat să-l examinăm și alt *buf* a sunat de cealaltă parte a aleii. Dan a scormonit în praf și a ridicat o piatră relativ rotundă, cu proeminențe neregulate.

S-au auzit de încă două ori *buf*, o dată, mai departe, însă a doua oară, atât de aproape, încât am sărit amândoi, apoi un *bang* mai clar când a treia piatră a lovit acoperișul Casei Comune și s-a rostogolit de pe el.

Apoi un *ZDRANG* puternic, când fereastra cuiva s-a spart.

Și, brusc, pârâiașul a devenit torent.

Un *bufbangbangbufbufbang* de pietre de jur împrejurul nostru, revărsându-se pe fondul urletelor ce se ridicau din întuneric.

— ÎNĂUNTRU!

Vocea mea peste umărul lui Dan, întorcându-l, împingându-l, alergând prin grindină.

Nu știu cum am reușit să ajungem acasă fără să fim loviți. Țînteau spre noi? Ne vedeau? Probabil că da. Unu sau doi, cel puțin. Aruncările erau deliberate.

Îmi amintesc șuierătura. Așa ceva nu mi-aș fi putut imagina. Clișeul pe care-l auzim mereu despre glonțul care-ți trece pe la ureche. Versiunea asta n-a fost atât o șuierătură ascuțită, cât mai degrabă un *uofff* gros. A trecut pe lângă mine și a ricoșat din cadrul ușii din față, cu o clipă înainte să ne năpustim înăuntru.

CAPITOLUL 14

„Majoritatea relatărilor menționează bolovani uriași azvârliți în cabană, unii străpungând chiar acoperișul...“

FRED BECK, *I Fought the Apemen of Mount St. Helens*

INTRARE JURNAL NR. 12 [CONT.]

Opiatră a lovit ușa când am trântit-o în urma mea. Încă îmi simt mâna vibrând. Dan m-a tras la etaj.

— Luminile! am strigat. Aprinde luminile!

Mă referam la comutatorul general din capul scării, nu la comanda centrală de pe iPad-ul lui. Însă el asta încerca să facă, la jumătatea scării. S-a oprit să bâjbâie cu tableta.

— Nu... nu...

Deja o scăpase. Display-ul de sticlă s-a crăpat când a lovit treapta de lemn.

— Du-te! am țipat, în vreme ce casa se cutremura, și l-am lovit cu genunchiul în fund, în timp ce ridica iPad-ul. Mergi! MERGI!

Am intrat în dormitor exact când ușile de la balcon au încasat o lovitură directă. Am țipat când am auzit un *POC* puternic și sec și m-am întors cu spatele să-mi protejez fața de cioburi. Dar ușile n-au cedat. La fel ca iPad-ul și, poate, ca parbrizul mașinii, foaia de sticlă doar s-a deformat într-un păienjeniș de fisuri scânteietoare. Am avut poate un moment de șoc, de recunoștință, apoi am strigat:

— Draperiile!

Ne-am despărțit, am tras draperiile, apoi ne-am întors să facem la fel cu ferestrele din față.

Nu-mi vine să cred că am făcut asta. Am șovăit numai câteva secunde. Însă imaginea întregului nostru sat, cu pietre ce zburau din toate direcțiile, ricoșau de pe acoperișuri, ridicau gheizere de cenușă...

Dacă nu m-aș fi oprit să mă uit…

Dacă Dan n-ar fi observat…

— Aten...

Glasul lui, greutatea lui. Forța umărului lui în pieptul meu. Am izbit podeaua cu o clipă înainte să se spargă fereastra de deasupra noastră. Am simțit așchii mici și reci împroșcându-mi gâtul și urechea când piatra cât o minge de baseball a căzut în patul nostru.

Gâfâind pe podea, Dan mi-a cules cioburile din păr.

— Nu te mișca.

Căldura respirației lui, atingerea vârfurilor degetelor.

— Aici... Au!... aici... uite unul.

A trecut un minut sau poate mai mult înainte să ne simțim în siguranță să ne mișcăm. Am mers ghemuiți în baie, singurul spațiu fără geamuri. Când am stins lumina, Dan a găsit comutatorul principal de pe iPad. Am văzut că unele urme de degete de pe ecran erau roșii.

— N-am nimic.

Mi-a arătat o picătură în vârful arătătorului.

— Nu-i de la ecran.

Se întâmplase când îmi îndepărtase cioburile. Apoi a venit rândul meu să caut indicii scânteietoare, ghemuită în cabina de duș, cu perdelele trase, folosind lanterna iPhone-ului meu.

Bufbangtroscbuf.

Aceasta era coloana noastră sonoră, o simfonie a sunetelor de impact pe care, după două minute, le puteam distinge ca pe instrumentele dintr-o orchestră.

Buf. Cenușa.

Bang. Un acoperiș.

Bum. Acoperișul nostru.

Zdrang. O fereastră.

Și un *zdrang… uiiiiuiiiiuiiiiiiii* mare, înnebunitor. O mașină, a cărei alarmă se tânguia ca un animal rănit.

Apoi pași. În casă! M-am uitat la Dan, care s-a întins după arma lui care nu era acolo. Lăsase deschizătorul de nuci-de-cocos pe masa din bucătărie, la fel cum eu lăsasem sulița în dormitor.

Era momentul s-o iau? M-am întrebat doar o secundă, după care pași repezi au tropăit pe trepte.

Apoi s-a auzit o ciocănitură frenetică în ușa dormitorului.

— Copii?

Un strigăt înăbușit. Mostar!

— Copii! Sunteți acolo?

Am zburat practic până la ușa dormitorului; era atât de întuneric, încât aproape i-am simțit brațele lui Mostar înainte s-o văd realmente. Tremuram toți, în genunchi, ghemuiți într-o îmbrățișare în grup.

O secundă, un suspin, apoi Mostar s-a desprins și și-a pus mâinile pe fețele noastre.

— Danny, jos! a zis și a întors capul spre living. Adu o... ba nu, două... două perne de pe canapea! Du-te!

Niciun comentariu. Dan a țâșnit.

— Katie!

Mostar continua să-și țină mâna pe obrazul meu.

— Vino cu mine! Hai, hai, hai!

Am traversat în fugă holul de la etaj, pe lângă biroul lui Dan cu fereastra spartă și un bolovan cât o minge de baschet în mijlocul podelei, până în biroul meu, unde Mostar a început să deschidă nebunește ferestrele! Nu înțelegeam. Eram pe jumătate băgată sub birou. Dar când piatra lunguiață ca un mango a intrat prin fereastra deschisă, cuvintele „Ce dracu' faci?" au fost cât pe aici să-mi iasă din gură. Am amuțit însă când „mangoul" a ricoșat inofensiv din peretele din spate, apoi s-a rostogolit, oprindu-se la picioarele mele.

Dacă nu există ferestre, nu există nici cioburi!

— Katie!

Mostar mi-a făcut semn în lateral. Am sărit, am deschis fereastra, apoi m-am lipit de perete, în timp ce o piatră a vâjâit prin spațiul deschis. Ca o ironie a sorții, aproape că l-a lovit pe Dan, care tocmai intra gâfâind cu pernele.

— Aici! a strigat Mostar.

A luat o pernă și a îndesat-o în jumătatea ei de fereastră deschisă, în timp ce Dan i-a imitat gestul lângă mine.

Buf.

Perna lui s-a deformat ușor când o piatră a ricoșat inofensiv de cealaltă parte.

Simplu. Genial. Mostar.

Ea împingea deja monitorul de pe biroul meu în spatele pernei ei, când am venit lângă Dan.

— În spatele meu!

I-am luat bariera moale și am indicat din cap spre cele două rafturi mai mici din oțel de pe peretele îndepărtat. Dan a înțeles, s-a repezit și le-a răsturnat conținutul pe podea.

Când l-a ridicat pe primul, fixându-l la locul său, am simțit altă piatră lovindu-mi perna. Impactul aproape că m-a doborât.

— Ești...

Dan a pus mâna pe spatele meu.

— Sunt bine!

L-am împins de lângă mine. Mi-am schimbat centrul de greutate, mi-am depărtat picioarele și abia am simțit următoarele două lovituri.

— Atenție! a mârâit Dan din cealaltă parte a camerei.

A dat drumul celui de-al doilea raft să cadă pe birou. Apoi a căzut și tot conținutul său: dosare, topuri de hârtie pentru imprimantă, imprimanta – biroul Ikea a gemut sub greutatea lor. Dar a rezistat! Un *buf* audibil, o rază fulgerătoare de lumină între pernă și pervaz. Dar a rezistat! Am făcut și eu la fel și, având acum mâinile libere, am făcut un pas înapoi. Un *buf* slab și zăngănitul unor obiecte grele pe raftul meu.

Abia audibile peste restul bombardamentului. Așa l-a numit Mostar, care stătea pe podea, cu spatele lipit de perete.

— Nu te avertizează niciodată, a murmurat ea, sosesc întotdeauna înaintea sirenelor.

Am auzit-o pufnind tare, apoi tușind.

— Nu te lăsa niciodată prins în aer liber, ține-te mereu departe de uși. Străzile vechi sunt cele mai bune, fiindcă sunt înguste. Te protejează de schije.

Alte „mostarisme“ criptice.

A căscat, a mormăit niște cuvinte străine indescifrabile și a adormit imediat. Pe bune! Cu sforăituri! Mai sonor decât Dan! Apropo, și el sforăie acum. Amândoi parcă sunt personaje dintr-un film Disney.

Măcar Dan a așteptat oprirea „bombardamentului“. A încetat acum vreo oră. Poate că a durat zece minute în total? Doamne, ce mai minute! Mostar încă doarme în șezut, cu spatele rezemat de perete. Dan e ghemuit în fața ușii închise a biroului. Eram îngrijorată că ne vom sufoca aici, dar el a insistat s-o ținem închisă.

— Alarma nu mai funcționează.

Astea au fost ultimele lui cuvinte înainte să adoarmă.

— O s-o repar mâine... o s-o repar... O s-o repar.

Cred că n-ar trebui să-mi fac griji. Bariera nu-i etanșă. Simt curenți slabi de aer rece plutind în jurul biroului. Acolo sunt acum, lângă el, ghemuită în colț, scriind toate astea.

Mă dor degetele. Trebuie să mă duc la baie. Vreau să dorm, dar nu pot. Mă tem de ziua de mâine.

De ce s-au oprit pietrele? De ce au început? Ce înseamnă?

Nu aud nimic afară.

Chiar trebuie să mă duc la baie.

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

— Similar ciocănirii în lemn, aruncarea pietrelor este o acțiune relatată frecvent. Din nou, există o mulțime de presupuneri. S-ar putea să fie un mijloc pașnic... mă rog... neletal de intimidare. Asta ar putea explica și urletele. O ipoteză este că ei îl folosesc pentru a alunga alt grup sau individ. Așa ceva ar avea sens, având în vedere că cimpanzeii aruncă uneori pietre unii în alții sau în oameni, ca în grădina aia zoologică suedeză (1). Probabil că Santino nu dorea să omoare pe nimeni, ci doar să-i determine să plece.

INTRARE JURNAL NR. 12 [CONT.]

Sunt foarte multe de făcut în dimineața asta, sunt foarte multe de făcut azi. Trebuie să scriu totul repede, cât este încă proaspăt în minte. M-a trezit durerea din gât. Am dormit pe podea, pe o parte, cu brațul drept pernă. Am mai avut dureri de gât și înainte, dar *Dumnezeule*! Umărul, coastele, fața! Și e foarte rece! Aseară a fost destul de bine. Camera era călduroasă și izolată. Dar acum, afară e foarte frig, temperatura trebuie să fi scăzut cu zece grade. Îmi văd aburii

respirației. Despre *asta* trebuie să fi vorbit Frank – scăderea bruscă de temperatură chiar înaintea iernii.

În timp ce corpul îmi îngheța, vezica mă ardea pur și simplu. Nu numai că mi-a cauzat disconfort, dar, când am deschis ochii, aproape că am făcut pipi pe mine de frică. Dan și Mostar dispăruseră, iar ușa era larg deschisă!

I-am strigat pe amândoi și n-am primit niciun răspuns. M-am ridicat, tremurând, am strănutat de câteva ori, apoi am scos capul din birou. Casa părea pustie și ușa din față era deschisă. Draperiile ce acopereau fereastra livingului erau trase în lături. Mi-am verificat telefonul, era puțin peste ora opt, dar era întuneric... Un cenușiu ca de plumb, care întuneca totul. Nu vedeam lumini dinspre celelalte case și, de fapt, nici casele. Parcă ar fi fost teleportate în altă lume.

M-am repezit în baia de pe hol, apoi am ieșit și l-am strigat din nou pe Dan. Niciun răspuns. Auzeam voci, îndepărtate, totuși clare. Am coborât scara, masându-mi piciorul drept, care amorțise și acum mă înțepa cu o mie de ace, și am șchiopătat spre ușa din față.

Ceață!

Întunecată și groasă. Și rece! O simțeam prin piele, îmi pătrundea în oase. Satul abia se vedea, dar am putut distinge grupul mic de lângă Casa Comună.

Dan era acolo, vorbind cu soții Boothe, alături de Carmen și de Reinhardt. Vincent era îmbrăcat în echipament de drumeție, cu bocanci, bețe de trekking, rucsac CamelBak. Rucsacul era bombat, ticsit cu obiecte pentru care nu fusese menit. La fel, și geanta pentru laptop de pe șold, umplută până la refuz. Pe celălalt șold, avea covorașul roz pentru yoga al lui Bobbi, legat în jurul umărului cu o curea improvizată din șireturi de pantofi. În jurul saltelei, era o pătură, unul dintre modelele foarte moi, pentru aeroport, pe care le cumperi din Hudson News. Era strânsă tot cu șireturi înnodate, care caracterizau de altfel ansamblul.

— Nu trebuie să-mi fac griji că mă rătăcesc.

Vincent gesticula întruna spre drum.

— Merg pur și simplu pe el, spre pod...

— Și după aceea? a întrebat Dan. Dacă podul nu mai există...

— Voi urma laharul.

Vincent a înghițit în sec.

— Probabil că până acum s-a răcit. Sau s-a solidificat, nu știu care este termenul corect...

Dan a insistat.

— Dar asta face sigură traversarea lui?

— Nu trebuie să-l traverseze, a intervenit Bobbi. Așa cum a spus, îl va urma – va merge în lungul lui, către valea pârâului.

— Încotro?

Dan m-a văzut intrând în grup, și-a strecurat un braț în jurul taliei mele, apoi a ridicat celălalt braț spre cer.

— Nu se vede nimic!

— O să se ridice.

Vincent n-a privit spre nimeni, ci doar a încuviințat din cap repede, cu ochii în pământ.

— Așa se întâmplă, a zis el, apoi, s-a adresat soției sale: Mai ții minte, astă-toamnă, până la prânz...

Ea a aprobat în tăcere și l-a strâns de braț, încercând să zâmbească.

— O să fiu bine.

Nu sunt sigură dacă Vincent a spus-o pentru ea, pentru Dan sau pentru el însuși.

— O să merg încet, atent...

A ridicat privirea.

— Nu trebuie să ajung până la capăt, ci doar cât să am semnal la telefon.

S-a bătut cu palma peste jachetă, modelul trekker de înaltă calitate, cu panouri solare țesute în căptușeală. A repetat:

— O să fiu atent.

— Dar vei fi complet singur.

Cuvintele acelea au fost urmate de o tăcere. Fuseseră un avertisment.

Ulterior, Dan mi-a povestit discuția pe care o ratasem. El și Mostar se treziseră devreme, deciseseră să mă lase să dorm și ieșiseră să vadă ce se întâmplase cu ceilalți. Atunci îl găsiseră pe Vincent pregătindu-se să plece, deja hotărât.

Filosofia, justificarea… Cumva, Vincent și Bobbi se autoconvinseseră că

pietrele erau menite să ne sperie și să ne alunge. Obiectivul făpturilor acelora era terenul nostru, adăpostul oferit de casele noastre, posibil, precum și hrana din interior. Încă nu erau pregătiți să treacă dincolo de o anumită linie mintală, să admită ce vor de fapt creaturile. Iar când apăruse Reinhardt...

Reinhardt.

Dan credea că el ascultase prin geamurile sale sparte și venise să vadă ce se întâmplă. Dan a spus că Mostar renunțase să mai insiste când el începuse să-l susțină cu entuziasm pe Vincent. Nimeni, nici măcar Carmen, care apăruse cam tot atunci, nu era dispus să accepte adevărul. Dan schimbase tactica și se concentrase asupra pericolelor drumului în sine. Dar, așa cum văzusem cu ochii mei, nici logica aceasta nu funcționase.

Cineva *trebuia* să se ducă după ajutor. Pur și simplu nu exista alternativă.

De ce? De ce căutăm întotdeauna pe altcineva care să ne salveze în loc să încercăm să ne salvăm noi înșine?

— Uite!

Ne-am întors toți și am văzut-o pe Mostar venind spre grup. Dan mi-a spus că, atunci când el invocase argumentul terenului periculos, ea se repezise spre casa ei pentru „ceva". Acel ceva s-a dovedit a fi o lance din bambus. Una potrivită, de data asta. Nu cea improvizată înainte. Un cuțit de bucătărie, lung de douăzeci de centimetri, ieșea din interiorul golit de miez al tulpinii groase și solide, fixat cu o sfoară maro; mai târziu, am aflat că era un cablu electric cu izolație de plastic. Părea puternică, letală și ușor comică prin comparație cu micuțul Vincent. (Tot mai târziu am aflat că Mostar o făcuse pentru Dan.)

— Poftim, a zis ea, întinzându-i arma lui Vincent. Despre asta vorbeam.

— Mulțumesc, a răspuns Vincent, însă a rămas cu brațele pe lângă corp. Dar... Cred... că-i cam...

Ochii i s-au ridicat spre mânerul de doi metri.

— Pot s-o tai, a replicat Mostar și a dat să se întoarcă. Sunt gata în treizeci de secunde.

— Nu-i nevoie, a insistat Vincent și a ridicat cele două bețe de trekking telescopice, atârnate de încheieturi. Oricum, astea sunt mai bune pentru menținerea echilibrului, am mai multă experiență cu ele și...

Și-a trecut mâna peste buza superioară care-i sclipea.

— Nu...

A aruncat o privire către Reinhardt, care, în mod surprinzător, tăcuse în tot acest timp.

— Nu vreau să se înrăutățească situația.

— Atunci, nu pleca! a zis Mostar și a lovit cu mânerul lăncii în pământ.

Vincent a ridicat din umeri.

— Trebuie s-o fac. Apoi, a repetat mai încet, adresându-se soției sale: Trebuie s-o fac.

Și asta a fost tot. O conversație care s-a purtat după un cod acceptat. Sugestii, avertismente, ba chiar și o armă fără a-i menționa cu glas tare scopul. Mostar doar a oftat, a retras lancea și l-a îmbrățișat strâns. La fel am făcut și noi. I-am simțit fierbințeala nervoasă radiind prin haine și transpirația de pe gât pe obrazul meu. Reinhardt l-a bătut cu palma pe braț, cu un gest plin de încredere, ca într-un film de război, vechi și alb-negru, când cineva îl trimite pe erou spre glorie. Am detestat mereu filmele alea. De câte ori cineva spunea „mult noroc!“ sau „Domnul fie cu tine!“, eu auzeam doar „mai bine tu decât eu“. Bobbi l-a sărutat apăsat și, pentru o secundă, am crezut că va plânge.

Am mers alături de el până la Casa Comună, apoi ne-am oprit și am lăsat-o pe Bobbi să-l conducă până la capătul aleii de acces. Așteptând acolo, cu spatele întors către ei, ca să le oferim puțin intimitate, Mostar și-a examinat pantofii și a spus:

— Nu ascultă niciodată. Indiferent ce le spui, mai devreme sau mai târziu, cineva încearcă întotdeauna să spargă blocada.

Și a mormăit ceva în limba ei maternă, ceva ce n-am înțeles. Pe jumătate m-am așteptat să-și facă și cruce. Nu așa fac, tot în filmele de război, bătrânele străine și curajoase?

Ea n-a făcut-o însă, ci a bătut de două ori din palme.

— Bun, acum să trecem la treabă, avem de strâns multe cioburi.

În timp ce Reinhardt l-a luat pe Dan deoparte, mormăind ceva despre genunchiul lui bolnav, m-am uitat înapoi și am văzut că Bobbi era acum singură.

Am mai văzut că ținea capul ușor aplecat și-și strângea umerii cu palmele,

tremurând ușor.

— Haide, Katie!

Mostar m-a prins de braț și m-a condus în jos pe deal, spre ea.

— S-o ducem acasă.

Vincent dispăruse deja, pierzându-se în ceață.

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

Nu toți cimpanzeii aruncă pietre pentru a-și arăta dominația. În Africa de Vest, primatologii i-au observat recent aruncând pietre în copaci. Nimeni nu știe motivul. Există teoria că ar fi un fel de „ritual sacru", într-un scop încă nedescoperit. Personal, nu-mi pasă deloc de ce o fac, ci doar că o fac. Îmi dovedește că pietrele au multe funcții și nu putem fi siguri care sunt toate acestea. Dacă unii cimpanzei folosesc pietre în tacticile lor de vânare a maimuțelor, iar tacticile respective sunt folosite de unele rude mai mari nord-americane, atunci atât atacul de pe Mount St. Helens, cât și bombardarea caselor de la Greenloop au fost menite nu să-i alunge pe oameni, ci să-i aducă în loc deschis.

CAPITOLUL 15

„Când este disponibilă, carnea este tratată ca o resursă valoroasă; bonobo au fost observați cerșind bucățele de la cei care aveau carne.“

Din *World Atlas of Great Apes and Their Conservation*, editat de Julian Caldecott și Lera Miles

INTRARE JURNAL NR. 13

12 OCTOMBRIE

S-a terminat cu minciunile. Nu ne mai mințim unii pe alții sau pe noi înșine. Nu mai negăm ce sunt ei și ce vor.

N-am mai scris de două zile și s-au întâmplat foarte multe. Încerc să ordonez totul în minte. Parcă am trăit un an.

După plecarea lui Vincent, am petrecut restul zilei încercând să ne reparăm casele. Am întrebat-o pe Mostar dacă noi, noi trei, n-ar trebui să ne concentrăm doar asupra confecționării cât mai multor țepușe. Dacă făpturile sunt ostile, iar pietrele au dovedit asta în mod clar, nu ar trebui ca securitatea să fie prioritatea noastră?

— Ai dreptate, a spus ea, dar cioburile sunt o problemă de securitate. Dacă nu le curățăm, dacă cineva se taie și are nevoie de copci...

A subliniat, de asemenea, necesitatea astupării spărturilor din ferestre. Nu ne putem permite să se îmbolnăvească cineva. Trebuie ca toți să fim puternici și sănătoși când ei vor sosi. Și înainte s-o pot întreba ceva, a răspuns:

— O vor face, Katie. Crede-mă. Acum sunt nehotărâți... nu... indecișii. Asta-i expresia americană. Ei sunt acum indecișii din cauza gestului eroic al lui Vincent. Dar vor avea nevoie de noi în curând. Și noi vom avea nevoie de ei.

Cuvântul acela, din nou.

„Nevoie.“

N-am întrebat ce-i va face să vină. M-am gândit că voi afla destul de repede.

În privința casei noastre, dormitorul matrimonial a trebuit abandonat. Bolovanul care a lovit în ușa balconului a scos sticla securizată din cadru. Chiar dacă am pune salteaua și somiera în dreptul deschiderii, nu există nicio

modalitate practică de a o etanșa. Mai bine să le mut în biroul meu. Să ne mutăm toate articolele de toaletă în baia pentru musafiri de pe hol și să ținem ușa dormitorului închisă permanent.

Același lucru este valabil și pentru biroul lui Dan, iar el consideră că asta-i de fapt un plus.

— Mai multă eficiență energetică.

Asta-i logica lui.

— Două camere pe care nu mai trebuie să le încălzim.

A programat sistemul să le închidă încălzirea. Este extraordinar că poți face așa ceva. Casa inteligentă. Mi-a arătat câți amperi salvăm.

— Și toată electricitatea asta se poate îndrepta spre grădină.

M-am prefăcut că-i împărtășesc optimismul, entuziasmul. Nu i-am spus că simt asta drept o retragere. Încă un pas înapoi. Mai întâi, ei au luat pădurea. Apoi au luat noaptea. Apoi, două camere din casa noastră. Câți pași înapoi mai putem face?

Casa ne-a anunțat că unul dintre panourile solare nu funcționa. Nu era spart, deoarece construcția lor flexibilă face imposibilă spargerea. Era doar o conexiune slăbită ce putea fi reparată din balcon. Nu-mi plăcea totuși ideea ca Dan să lucreze acolo, cu spatele la pădure. Ar fi fost de ajuns o piatră bine țintită. Am stat cu el tot timpul, cu fața spre copaci, pândind orice mișcare. Nu s-a întâmplat nimic. Nici pietre, nici sunete. Ceața ne oferea măcar puțină acoperire. Asta am sperat, deși a început să se ridice. Vincent avusese dreptate. M-am întrebat unde era el acum, cât de departe ajunsese. Îmi venea greu să mă concentrez la ceea ce făceam. Eram obosită. Mă dureau toate. Dar erau multe de făcut!

Satul a încasat o mulțime de lovituri. Ferestre din spate sparte. Câteva uși de balcoane crăpate. La fel, și ușile de bucătării. Geamurile securizate s-au fisurat, însă s-au păstrat întregi. Cel al lui Reinhardt a fost lovit, dar, spre deosebire de cel de la balconul nostru, a rămas în cadru. Chiar și ușa în sine funcționa, deși Dan a considerat că folosirea ei poate fi periculoasă. A venit cu ideea să tragă draperiile și s-o blocheze cu masa din bucătărie. Reinhardt a avut noroc. Nu există nicio modalitate de a etanșa bucătăria. Pierderea aceea potențială de

căldură mă face recunoscătoare că fereastra cât peretele din living are, de asemenea, sticlă securizată. A noastră arată acum ca o tablă de șah asimetrică, unele panouri sunt intacte, altele sunt „încețoșate“ de fisuri.

Niciuna dintre celelalte case n-a fost lovită în ferestrele orientate spre interiorul cercului. Oare asta să aibă legătură cu faptul că fuseseră văzuți? Familia Perkins-Forster s-a ascuns în spatele ușii din față. Bobbi s-a adăpostit în baia de la parter. Cine știe ce au făcut soții Durant? Mostar ne-a avertizat să nu pierdem timpul, încercând să vedem ce s-a-ntâmplat cu ei. Ea se adăpostise în atelier înainte de a veni în fugă la noi, să ne verifice. Noi, eu, am fost singura care am stat chiar în fața unei ferestre de la etaj. Probabil că m-au văzut și m-au țintit.

Momentul acela din timpul luptei pentru compost, atunci când femela cea mare, Alfa, m-a privit...

Termină! Rămâi la consemnarea celor întâmplate.

În timp ce Dan îl ajuta pe Reinhardt, eu și Mostar am mers să vedem ce putem face pentru Perkins-Forster. Alarma auto pe care o auzisem noaptea provenea de la mașina lor, un Nissan Leaf. Fusese lovită în acoperiș – deci piatra zburase peste casă. Câtă putere e necesară pentru a arunca un bolovan cât o minge medicinală?

Măcar ușa de la balconul dormitorului lor principal era intactă, ceea ce le-a determinat s-o blocheze cu patul. De acum înainte, vor dormi toate în camera aceea. Camera lui Palomino era un dezastru. O mulțime de pietre. Cioburi de geam amestecate cu cioburi de oglindă. Am încercat să nu mă gândesc la bolovanul din mijlocul pernei.

Acolo nu s-a mai făcut curățenie, încăperea a fost abandonată. Altă retragere.

Effie trebuie să fi văzut cum s-a uitat Palo la mine, cum m-a luat de mână când am intrat.

— Vrei să rămâi puțin aici, s-o ajuți pe Palo să-și mute unele lucruri în camera noastră?

Aș fi fost de acord, mai ales când am văzut ochii fetiței strălucind, dar Mostar a ucis prompt ideea, spunând:

— N-am fost încă la Bobbi.

— La Bobbi.

Abia acum mi-am dat seama. Nu „la soții Boothe“.

— Ah, bineînțeles, a încuviințat Effie resemnată.

M-am întors să plec, dar Palo a refuzat să-mi dea drumul.

— Vrei să vii și tu? am întrebat-o, apoi m-am adresat lui Effie: Poate să vină?

— Sigur că da, a intervenit Carmen, aici ne putem ocupa și noi.

Ceva era pe fața ei… pe toate fețele lor, inclusiv pe fața lui Bobbi când am ajuns la ea.

Se afla în bucătărie și avea un leucoplast pe degetul mare și pe arătătorul drept. O piatră trecuse prin fereastra de deasupra chiuvetei și ea se tăiase încercând să scoată cioburile din scurgere.

— Nu le pot lăsa să înfunde evacuarea gunoaielor.

Am observat că în cameră mirosea a chardonnay, iar unele cioburi de pe podea erau verde-măsliniu. Oare piatra spărsese o sticlă sau o făcuse ea însăși într-un acces de frustrare? Părea agitată și avea ochii tulburi. Din cauza mirosului din cameră, nu-mi puteam da seama dacă băuse. Am început să regret c-o adusesem pe Palomino, dar vederea fetiței a părut s-o anime pe Bobbi.

— Hei, bună, Palo!

A sărit repede să deschidă congelatorul.

— Le păstrasem pe astea.

A scos o tavă cu cuburi de gheață, cu scobitori, băgate prin celofan.

— Ultima înghețată din limonadă de lavandă.

Palomino a luat una zâmbind.

— Te rog, a spus ea, întinzându-ne cu mândrie tava. Toate sunt din grădina noastră.

Aveau gustul verii. Am savurat fiecare strop. Pe de altă parte, Mostar a zdrobit-o pe a ei dintr-o singură mușcătură, i-a mulțumit repede pentru „rația suplimentară de zahăr“, apoi a cerut o mătură și un făraș.

În timp ce Mostar mătura podeaua bucătăriei, am întrebat dacă puteam să ajut cu ceva la etaj. Bobbi a spus că nu conta.

— Voi dormi pe canapea până se întoarce Vincent.

— Ești sigură? a strigat Mostar din bucătărie. Dacă vrei, poți să stai cu mine.

— Ești foarte amabilă, a răspuns Bobbi zâmbind și a aruncat o privire pe

fereastra livingului. Nu mi-ar plăcea însă ca el să vină acasă și să găsească locul pustiu.

Nici mie nu mi-a plăcut ideea, dar nu din același motiv ca Mostar. Ea se gândea la securitate. Eu, la emoții. Privirea de pe chipul lui Bobbi, la fel ca a lui Palo și a părinților ei. Am înțeles acum. Era o dorință.

O nevoie.

— Bobbi, mai vrei să ținem cina aceea comunitară în Casa Comună diseară?

Cele trei m-au privit de parcă aș fi fost nebună. Nu puteam face nimic altceva decât să continui.

— Doar... știți... să ne reamintim unii altora că... ei bine... că ne avem pe noi.

Nu-mi venea să cred că spusesem cuvintele acelea. „Ne avem pe noi."

Când eram mică, tata ne-a cumpărat DVD-urile cu vechea emisiune *Muppet Show*. Și într-unul dintre episoade, când cineva, cred că Dom DeLuise, încearcă s-o consoleze pe Miss Piggy pentru ceva, îi spune: „Tu ești aici, eu sunt aici. Noi suntem aici." Ea repetă: „Noi suntem aici?" Iar el începe să cânte: „We Got Us"(1). Acesta a fost cântecul nostru, imnul familiei noastre și, deși am încercat să-l uit după divorț, acum răsuna la volum maxim în mintea mea.

— Noi..., m-am bâlbâit nervoasă. Noi... ne-am pus în comun resursele, nu? Alimentele, talentele... dar mai există o resursă... – m-am adresat apoi direct lui Mostar – ... și știu c-am ratat-o la-nceput pentru c-a trebuit să ne ocupăm de chestiile practice... și încă o facem... Dar nu putem uita... avem nevoie...

— De mângâiere.

Am recunoscut privirea lui Mostar ca fiind de remușcare.

— Ai dreptate, Katie, avem nevoie de mângâiere la fel de mult ca de țepușe.

S-a întins să ne cuprindă în brațe pe mine și pe Bobbi. Palo ne-a completat micul grup, apucându-mă de mână și agățându-se cu mâna cealaltă de talia doamnei Boothe, care tremura și își trăgea nasul.

— Comuniune, apartenență…, a repetat Mostar, cu o urmă de fascinație bizară. Ne avem pe noi.

Ce ironie a sorții! Oare Yvette, Yvette cea veche, n-ar fi fost în stare de orice pentru un moment ca ăsta? Iar noi am încercat! Primul lucru pe care l-am făcut după ce am rupt cercul a fost să mergem, toate patru, la casa de alături pentru a-i

invita. Firește, n-am primit niciun răspuns. Soneria de la ușă a zbârnâit degeaba. *Zzzzzp*-urile veșnice, metodice, ale bicicletei eliptice, n-au încetat deloc. Chiar am convins-o pe Bobbi (despre care bănuiam că avea cele mai puține experiențe neplăcute cu ei) să strige prin ușă despre comunitate și vindecare și tot ce predicaseră ei la prima întrunire de urgență.

Păcat…

Măcar restul satului a fost de acord și ne-am simțit minunat de reconfortant. Mâncare, vin și prieteni… și din nou vin. Fiecare a adus câte o sticlă și toți am spus că „fiecare calorie contează". Până și Palo a căpătat un păhărel în care începeau câteva înghițituri, ceea ce a determinat un aprobator „cât de franțuzesc!" din partea lui Reinhardt.

Mâncarea, porționată, nu s-a apropiat nici pe departe de cea din prima seară. În circumstanțe normale, oricine ar fi considerat că porțiile acelea pricăjite erau doar simple aperitive. A fost îmbucurător că toți nu numai că respectau liniile directoare ale raționalizării, ci o făceau cu entuziasm. Ca s-o citez pe Carmen: *El hambre es la mejor salsa.* „Foamea e sosul cel mai bun!"

Lăsând foamea deoparte, *frittata* ei era delicioasă. Ce idee genială să amesteci șuncă vegană tocată! Mult mai bună decât a noastră, care era, în esență, doar omletă cu sare și piper.

Iar foamea n-a avut nimic de-a face cu savurarea preparatului lui Mostar. A fost realmente delicios. L-a numit „cartofi de asediu" – niște tăieței mai groși din aluat, bine prăjiți. Am observat că Bobbi n-a mâncat prea mult din porția ei; fie că nu i-au plăcut, fie că, poate, a fost de vină comentariul lui Mostar: „Cel mai bun înlocuitor pentru cartofi." Oare se mai simte vinovată? Parcă au trecut o sută de ani de atunci. Oricum, i-a dat majoritatea cartofilor ei prăjiți lui Palo.

— Probabil că ție îți vor plăcea ăștia mai mult decât ce am adus eu.

Ea nu trebuia să aducă nimic. Așa stabiliserăm la ea acasă. Dar gătise altă supă de tăieței. Erau mai denși, mai întunecați și mai grosolani decât *soba* pe care o preparase anterior. A explicat că încercase să facă *naengmyeon* și s-a scuzat că folosise prea mult amidon de rădăcină Maranta. Nu cred că i-a păsat cuiva. Mie nu mi-a păsat deloc. Pentru prima dată după erupție, am simțit extazul unui stomac plin!

Și a fost, de asemenea, un fel de mâncare distractiv, pentru că m-am uitat la Palo și am exclamat:

— Oh, uite, supă de viermi!

Și întreaga conversație s-a deplasat spre mâncarea de gândaci.

Effie a întrebat dacă avem vreo șansă să dezgropăm râme, iar Carmen ne-a relatat un articol din *Washington Post* despre insectele incluse în adevărata „dietă paleo".

Dan a amintit încercarea lui de a mânca greieri prăjiți într-un restaurant din Santa Monica. (Fusesem și eu acolo cu ocazia respectivă, dar refuzasem politicos să iau parte la degustare.)

Effie a întrebat dacă auzise cineva despre făina de greieri și Bobbi a glumit, sau nu, că se va gândi dacă să-și înșele veganismul cu o mâncare de râme. Ceva condimentat cu pudră de curry sau cu sos de soia...

— Sau cu Vegeta, am adăugat eu și Mostar a încuviințat mulțumită din cap.

Asta l-a stârnit cu adevărat pe Dan.

— Chiar ar trebui să-ncercăm! Dacă le spălăm bine și le gătim, sunt pline de proteine! Păi, sub buștenii ăia putreziți de acolo trebuie să fie tone de larve.

A privit afară pe fereastra întunecată, apoi s-a uitat la fețele noastre, brusc încruntate. Cam exagerase amintind de pădure. Mi-a părut rău pentru el. Greșise și a înțeles. Pe sub masă, i-am atins ușor genunchiul în semn de susținere.

El a încercat totuși să dreagă lucrurile, adăugând:

— Evident, nu acum, mâine, când e lumină și...

Dintre toți, tocmai Reinhardt a fost cel care a salvat starea de spirit a grupului.

— Deși, în mod clar, suntem cu toții nerăbdători să devenim insectivori credincioși – l-a bătut pe Dan pe spate –, aș sugera să ne descurcăm...

Ca un iluzionist, s-a apropiat teatral de micul congelator din Casa Comună, fluturând mâinile, apoi a deschis ușa și a dezvăluit șase găletușe – nu glumesc! – de înghețată!

Ne-am holbat toți. Cred că Dan a spus chiar:

— Uau...

Eu m-am bâlbâit.

— S-stai așa... De unde?

Verificasem fiecare centimetru al bucătăriei lui!

— Scuzele mele.

Reinhardt a ridicat brațele, simulând predarea.

— Sper că-mi vei ierta subterfugiul de a fi ascuns această comoară în sanctuarul meu.

— Ai un congelator în dormitor? a chicotit Mostar clătinând din cap.

— Decadent, recunosc, a început Reinhardt, luând recipientele cu un singur braț, dar acum este gol, vă asigur.

Le-a înșiruit pe toate, ceremonios, pe mijlocul mesei.

— Înghețată Halo Top!

Ah, poftele pe care le avusesem!

Pentru o secundă, toți ne-am mulțumit să le privim, ca niște vânători de comori care deschid cufărul piratului. Nu cred că cineva și-a terminat de acum deserturile congelate. Vreau să spun că a trecut doar o săptămână și jumătate de la erupție, dar acum înțeleg psihologia raționalizării. Înțeleg ce încerca Mostar să-mi spună despre țara noastră și de ce am fost toți atât de recunoscători pentru gestul lui Reinhardt. Pentru o clipă, puteam să revenim la normal, puteam să avem cât doream de mult, puteam să ne simțim din nou americani.

Nu sunt sigură dacă cineva s-a gândit atât de profund la situația aceasta, dar toți am izbucnit în hohote de râs când Carmen a spus:

— Cum – dar fără blat de biscuiți?

Mi s-a părut minunat să râzi.

Reinhardt a scos boluri și linguri și ne-a invitat pe toți să ne înfruptăm. Dan a luat o lingură zdravănă din caramelul sărat, apoi, renunțând la bol, a băgat totul în gură și a gemut, cred, cuvântul „sploosh“ (o referință la serialul lui preferat, *Archer*). Nimeni n-a părut deranjat. Bobbi chiar a glumit:

— Trebuie să-ți placă foarte mult proteinele.

Nu știu dacă s-a referit la suplimentele de proteină din Halo sau... la altceva, bravo, Bobbi!

Palo, cu ochii acum măriți cât jumătate din față, s-a uitat la părinții ei pentru a le cere permisiunea, apoi practic a sărit pe înghețata cu vafe. Preferata mea. Nu

eram totuși lacomă, câteva linguri de la fundul cutiei erau mai mult decât suficiente.

Oh, Doamne, cum uitasem! Chiar dacă aveam o rație de ceva dulce de când începuse totul, o lingură de agave sau de miere ori zahăr brun de la Mostar, nu-i la fel. Ce minunăție! Combinația rece de frișcă, gheață și cocktailul de îndulcitori: zahăr, stevia și… mai ce? Raiul pe pământ!

— Tu nu mănânci?

Am ridicat ochii și l-am văzut pe Dan, oferindu-i lui Reinhardt găletușa cu înghețată cu mentă. Lăsat pe spate în scaun, cu mâinile încrucișate pe burtă, bărbatul a clătinat din cap.

— M-am săturat. Pentru o secundă a părut cu adevărat mâhnit. Le tezaurizam de prea mult timp, intenționând să le ingurgitez singur.

— Și într-o singură ședință, a adăugat Carmen, ceea ce ne-a făcut pe toți să râdem din nou.

Și pe Reinhardt. Cu obrajii ușor îmbujorați, a acceptat înțepătura cu o plecăciune teatrală.

Continuând să râdă, și-a luat paharul de vin și, spre totala mea surprindere, a arătat spre mine.

— Pentru gazda noastră!

— Ne avem pe noi! a adăugat Mostar.

— Ne avem pe noi! a repetat prompt corul.

Am simțit cum mă ustură ochii și mi se pune un nod în gât, în timp ce toți au izbucnit în aplauze spontane.

Abia când aplauzele s-au stins, în acel prim moment de tăcere în care am sorbit din vin, am auzit țipetele de afară.

CAPITOLUL 16

„Aproape întotdeauna cimpanzeii mestecă foarte încet carnea, de obicei combinând fiecare înghițitură cu un smoc de frunze, ca și cum ar vrea să savureze gustul cât mai mult posibil… I-am văzut de multe ori lingând locurile, ramurile sau scoarța pe care prada le atinsese și unde picurase sângele.“

JANE GOODALL, *În umbra omului*(1)

INTRARE JURNAL NR. 13 [CONT.]

Nimeni n-a scos o vorbă, ne întrebam probabil dacă le auzisem cu adevărat. Dar, o clipă mai târziu, s-a auzit un plânset. Omenesc.

La unison, am lăsat totul din mâini și ne-am repezit afară, în noapte. Se auzea clar, din apropierea satului, poate pe la jumătatea pantei spre creastă, într-o zonă împădurită de deasupra casei Boothe.

Un glas singuratic. Pătrunzător. În agonie. Ca atunci când ești copil și auzi sunetul scos la început de un prieten care a căzut și s-a lovit rău. Chinul acela prelungit al diafragmei, după inspirația inițială șocată.

— Vincent?

Fusese vocea lui Bobbi, tremurată, întrebătoare. După care ea a strigat, chiar de lângă mine:

— Vincent!

Effie i-a acoperit urechile lui Palomino și a dus-o înăuntru când următorul țipăt prelung al lui Vincent s-a spart în ecourile unor suspine.

Bobbi s-a uitat la mine. De ce la mine?

— Este rănit.

I s-a adresat apoi lui Dan:

— Trebuie să mergem să-l luăm!

Dan a făcut un pas în direcția sunetului. Doar un pas, pentru că Mostar a întins mâna să-l prindă de braț. I-a scăpat, dar l-a apucat ferm de tricou.

— Nu.

Expresia chipului ei era încremenită, pragmatică.

— Nu te duce.

Suspine mai îndepărtate, iuți, slabe, urmate apoi, brusc, de alt țipăt prelung.

— Este rănit! a zis Bobbi și s-a uitat neîncrezătoare la Mostar, apoi la Dan. Are nevoie de ajutor!

L-am văzut pe Dan trăgându-și ușor brațul, încercând să se desprindă din strânsoarea lui Mostar. Ca o testare?

Ea nu s-a clintit.

— Exact asta vor ei.

Mi-a luat o secundă să-mi dau seama ce voia să spună. Brusc, mi-a venit să vomit tot ce mâncasem.

Dan a înțeles. I-am văzut umerii gârbovindu-se.

Carmen și Reinhardt, de asemenea – nu s-au gârbovit, ci au înțeles. Un moment de surpriză, apoi o schimbare s-a petrecut în mintea lor; Carmen a privit spre creastă, iar Reinhardt și-a studiat pantofii.

Dar Bobbi…

— Ei!

A ridicat brațele.

— Care „ei"? Nu-i aud!

— Nu le simți mirosul? a întrebat Mostar.

Chiar și cu vântul bătând din spatele nostru, duhoarea era copleșitoare.

— Ei tac în mod intenționat, a adăugat Mostar, continuând să privească atentă creasta. Vor să ne scoată afară, să ne despartă.

Privea cu ochii mijiți când într-o parte, când în alta.

— Truc de lunetist.

— Ce..., a început Bobbi să spună, apoi, de parcă tocmai ar fi câștigat la loterie, toată fața i s-a destins într-un zâmbet larg. Ești nebună!

A clătinat din cap și a scos un icnet, pe jumătate chicotit.

— Nebună de legat! Asta-i posttrauma...

Apoi s-a întors spre beznă.

— Vincent! Venim, iubitule! Venim!

I-a făcut lui Dan un semn din cap, *haide*! El însă nu s-a clintit.

— Ce-i cu voi?

Ochii lui Bobbi s-au concentrat asupra lui, apoi asupra restului grupului.

Dan stătea nemișcat, crezând în Mostar, dar dorind în același timp din tot sufletul s-o ajute pe Bobbi. Sprâncenele i se apropiaseră și-i tremurau buzele. Aș fi spus ceva, știu că aș fi spus, dar apoi i-am zărit cu adevărat chipul. Lumina proiectată pe pielea lui era doar puțin mai strălucitoare. Iar în spatele lui, Carmen a strigat:

— Acolo!

Arăta pe lângă noi, spre spațiul dintre casele Boothe și Durant. Niciunul nu observase până atunci. Nu ne dăduserăm seama că jumătatea inferioară a spațiului respectiv fusese parțial blocată de ceva, care alerga acum în sus, pe panta din spatele caselor. Cel cu picioare lungi. Cercetașul. Ne urmărise în tot acest timp? Era frustrat fiindcă nu înhățasem momeala?

L-am privit dispărând în tufe, imediat sub un spațiu gol dintre copaci. Iar în golul acela, în vârful crestei, luminat de strălucirea dinspre case...

Nu pot fi sigură că era Alfa. Nu-ți dai seama de la depărtare. Și nu sunt sigură în privința obiectului pe care-l flutura spre noi. Putea să fie o ramură. Și trebuie să fi fost ruptă la mijloc. De ce altfel ar fi atârnat așa? Și nu exista niciun mod, absolut niciun mod în care să fi văzut ceea ce creierul meu îmi repeta că sunt degete.

— Nu putem.

Reinhardt vorbise dinapoia mea, apoi a continuat când m-am întors spre grup.

— Mostar are dreptate. Nu putem merge acolo. Îmi pare rău, i-a zis lui Bobbi.

— Îmi pare rău?

În strălucirea palidă a luminilor, am văzut cum buzele femeii s-au albit.

— Bobbi – Reinhardt a ridicat resemnat din umeri –, te rog doar să privești situația cu...

Alt țipăt și Bobbi a arătat spre întuneric.

— Auziți!

Ochii îi erau umezi și tresărea ușor întruna ca un copil surescitat. La următorul țipăt, s-a apucat cu ambele mâini de păr.

— Oh Doamne, Oh Doamne...

Dan a încercat din nou să se îndepărteze de Mostar și a dus brațul liber la spate, după deschizătorul de nuci-de-cocos pe care îl ascunsese sub cămașă.

Probabil că ea a văzut umflătura. Sau doar a bănuit?

— Dan!

Vocea i s-a ridicat a avertisment, iar celălalt braț l-a prins pe al lui.

Bobbi s-a uitat la amândoi și a întins mâinile, șoptind:

— Vă rog.

Carmen s-a îndreptat spre ea. Am urmat-o. Nu știu ce credeam că vom face. S-o alinăm? S-o reținem?

Carmen abia i-a atins umărul, că Bobbi i-a scuturat mâna cu o lovitură sălbatică, frenetică.

— Vă rog! Vă rog!

Către noi toți.

— *Vă rog*!

— Bobbi, a început Reinhardt, încet și liniștitor, trebuie să înțelegi că nu se poate fa….

— TU! a mârâit ea, răsucindu-se spre el. Tu ești de vină!

Apoi au început urletele, cu durerea lui Vincent înecată într-un cor de răgete.

A fost ca pistolul unui starter, așa mă gândesc la asta acum, deoarece sunetul a părut c-o lansează pe Bobbi spre Reinhardt.

L-a prins în timp ce se răsucea și am văzut cum unghiile ei i-au zgâriat urechea. El a dus mâna la rană exact în clipa când eu și Carmen ne-am întins și am oprit-o.

— Tu i-ai spus că-i în regulă! Tu l-ai lăsat să plece!

Se zbătea ca un pește prins în undiță.

— Tu-l lași să moară!

Mintea mi-a revenit la Vincent. Oare el discutase cu Reinhardt înainte de plecare? Oare îi ceruse sfatul? De aceea fusese Reinhardt atât de generos cu înghețata? Dintr-un sentiment de vinovăție?

— Bobbi, gândește-te puțin…

Reinhardt a întins mâinile, cu palmele deschise, cu buza tremurând, cu aburi ridicându-se din fruntea ce-i sclipea de transpirație.

— Gânde…

— Tu! a zbierat Bobbi, lovind din nou și ratându-i cu puțin fața. TU!

— Ce vrei?

Volumul neașteptat și basul vocii lui Reinhardt m-au făcut să tresar.

— Ce vrei de la noi?

Și-a lipit palmele de față, frecându-se cu putere, de parcă ar fi încercat să șteargă realitatea.

— Ei ne VOR UCIDE, Bobbi!

A întins mâinile spre ea, cu degetele rășchirate, punctând fiecare cuvânt.

— EI – NE – VOR – UCIDE – PE – TOOOȚI!

Instinctiv, am tras-o pe Bobbi înapoi. Am crezut că o va lovi, așa cum se repezise spre ea, dar n-a făcut-o. Pe față i se citea șocul. A căzut în genunchi, cu mâinile întinse, cu gura deschisă.

— Prinde-l! a strigat Carmen.

Reinhardt s-a înclinat spre înainte, exact când Mostar și Dan l-au prins de subsuori.

Am lăsat-o pe Bobbi și am sărit s-o ajut pe Mostar. Dumnezeule, ce greu era, fierbinte și umed!

— Nu putem, am gâfâit, nu putem...

Mostar îl striga întruna.

— Alex! Alex, uită-te la mine! M-auzi?

Avea maxilarul moale, ochii sticloși, iar saliva i se scurgea de pe buza inferioară.

— Iei ceva?

Mostar l-a prins de falcă și i-a întors fața spre a ei.

— Iei medicamente? Ai pastile acasă? Alex, ascultă-mă! Alex!

Buf.

Prima piatră a aterizat chiar lângă noi, ridicând un nor de praf în fața noastră.

Buf-buf-buf.

— Intrați! a zis Mostar și a icnit, luptându-se să-l salte pe Reinhardt. În Casa Comună!

După ce l-am tras înăuntru, Effie și Palo au trântit ușa în urma noastră.

— Luminile! s-a răstit Mostar.

Camera s-a întunecat și noi l-am ajutat pe Reinhardt să ajungă pe canapea. S-a lăsat greu pe perne, cu mâinile pe piept, șuierând.

Mostar a fugit la chiuvetă, strigând:

— Toată lumea jos! Departe de ferestre!

Porțelanuri au zornăit. Pietre au lovit acoperișul. Bobbi suspina încetișor. Reinhardt a mormăit a refuz și în același timp a împins cu mâna apa pe care i-o adusese Mostar. Totul, în semiîntuneric. Totul, pe fundalul coloanei sonore a țipetelor îndepărtate.

Mostar a mai încercat o dată să-i dea apă. Reinhardt a împins-o atât de violent, încât apa s-a vărsat pe mine. Apoi s-a aplecat într-o parte, icnind gata să vomite. Mostar s-a târât după coșul de gunoi. Reinhardt s-a cutremurat, a icnit și a scuipat pe podea. Mostar a împins la timp coșul sub el. Eu m-am întors cu spatele când camera s-a umplut de duhoarea vomei.

Reinhardt a gemut, a scuipat din nou și a cârâit ceva de genul:

— Nu pot... nu pot.

— Ține-i fruntea!

Mostar mi-a luat mâna și mi-a pus-o pe fruntea lui transpirată și lunecoasă. Când Reinhardt a icnit iarăși, ea s-a întors la chiuvetă să umezească o cârpă.

Reinhardt mormăia incoerent. Cuvinte și gemete se succedau și se întrepătrundeau.

Îmi părea rău pentru el, fiindcă era complet neajutorat. Suferea sub ochii noștri și nu puteam face nimic. Câtă neputință! Vincent… Bobbi… Mă simțeam lipsită de putere, persecutată. Nu știu sigur când compasiunea mea s-a schimbat.

Poate când au început rugămințile, ascuțite, jalnice.

— Vreau... vreau acasă.

Aceleași cuvinte, din nou și din nou – „vreau acasă“ –, punctate de scâncete mici, infantile.

O dată a rostit un nume. „Hannah“, cred, imediat înainte de:

— Acasă. Vreau. Vreau.

Mori.

Am încercat să nu mă gândesc la asta, să n-o simt.

Mori! Mori odată!

Îmi mușcam buza și-l fulgeram cu privirea prin întuneric.

Te rog, taci și mori dracului!

Asta a fost acum șase ore, după cinci ore de bombardament de pietre. Mostar ne-a cerut să mai așteptăm o oră. Să rămânem acolo în tăcere, să ne asigurăm că era sigur să ieșim. Reinhardt adormise deja. Sau a intrat în catatonie. Nu știm sigur. Au fost necesare patru persoane să-l ducă acasă. Acum e pe canapeaua din livingul lui. Respirația îi e stabilă. Carmen îl ține sub observație.

Încă nu știm dacă a avut cu adevărat un infarct. Effie crede că ar putea fi ceva numit „cardiomiopatie de stres". Un atac de panică foarte asemănător cu stopul cardiac. Nu e totuși sigură. Ne-a reamintit că ea și Carmen sunt psihologe, nu psihiatre. Dar chiar dacă ar fi urmat Facultatea de Medicină, ar rezolva asta ceva? Fără medicamentele și fără echipamentele adecvate?

„Siri, cum tratezi un atac de cord acasă?"

Am fost de acord cel puțin să-l veghem în schimburi. Dacă nu se trezește, va trebui să ne gândim cum vom avea grijă de el. Trebuie hrănit și, da, dus la baie. Va trebui să participăm toți.

Și toți participă. Mostar este conducătoarea noastră acum. Și toți cei care pot lucrează la perimetrul de apărare.

Effie și Palo sunt acasă și taie tulpini de bambus în țepușe. Mostar și Dan sunt afară și strâng mai multe tulpini. Îi pot vedea clar, imediat de cealaltă parte a drumului de acces, ghemuiți în luminile exterioare, mișcându-se ritmic în străfulgerările cuțitelor de pâine. Mostar vrea ca nimeni să nu fie singur afară, în niciun caz cât este încă întuneric.

— Dacă devin cumva suficient de îndrăzneți să-ncerce.

Ce să încerce?

Ea crede că vom fi în siguranță la lumina zilei, în special în interiorul satului. Asta ar trebui să ne ofere suficient timp ca să terminăm perimetrul. Poate două zile. Încă o noapte. Mostar nu crede că-și „vor aduna curajul" suficient pentru a încerca să intre în case. Asta mi-a spus ea după ce l-am adus pe Reinhardt înăuntru.

— În plus – nu știu de ce a trebuit să mai adauge partea asta –, deocamdată au burțile pline.

Vincent.

Bobbi a plâns până a adormit, chiar acum, ghemuită cu capul în poala mea.

Înțeleg de ce a spus:

— O să-l... găsim noi... în zori... o să-l căutăm... o să-l găsim... o să-l...

Negare. Speranță. Xanax.

Este evident de ce vrea să-l caute, dar de ce am acceptat eu s-o ajut?

Cred că și asta este evident.

Trebuie să fac ceva, trebuie să compensez ceea ce am gândit despre Reinhardt. Aceea n-am fost eu. Nu voi fi. Un pui de somn rapid acum, să-mi pun alarma telefonului să sune la răsărit. Măcar telefonul mai e bun pentru ceva. La fel, și eu. Cine poate gândi asemenea gânduri?

Cine sunt eu?

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

Ai văzut vreodată cimpanzei vânând maimuțe? Formează o echipă în care fiecare membru are un rol bine stabilit. Au „doborâtori", care suie în copaci, scutură ramurile și țipă îngrozitor ca să sperie primatele mici și să le împingă să fugă pentru a-și salva viețile. Teroarea este o armă puternică. Teroarea încețoșează gândirea. Doborâtorii se bazează pe asta. Se bazează pe faptul că inteligența cedează în fața autoconservării. Dacă izbutesc să desprindă de grup măcar o maimuță – asta e cheia. În număr există putere, chiar și pentru prăzi.

Puii sunt cei mai vulnerabili, cel mai ușor de izolat. Dar chiar și un adult poate fi suficient de speriat ca să cedeze. Creierul îmbibat de spaimă nu mai este atent și corpul fuge, se cațără, sare… dar poate să ajungă exact în brațele altor cimpanzei, care stau ascunși. Dacă maimuța e norocoasă, va muri iute, cu gâtul sucit sau cu capul izbit de un copac. Dacă nu... Am văzut un colobus-roșu care încerca să scape, țipând din răsputeri, în timp ce cimpanzeul îl ținea cu o mână și-i smulgea intestinele cu cealaltă.

Singurul termen la care mă pot gândi este „sete de sânge", pentru că așa sună când cimpanzeii sfârtecă o maimuță. Nu-i ca altă vânătoare pe care o vezi, nu ca atunci când un leopard doboară o gazelă, nici chiar ca atunci când rechinii sfâșie o focă. Acțiunile acelea sunt reci, mecanice, pe când maimuțele înnebunesc. Țopăie și dansează. Să nu-mi spui că nu le place!

Și să nu-mi spui că vânează doar pentru a se hrăni. Ele împart după aceea carnea în funcție de rang. Conducătorul stă deasupra cadavrului și ceilalți

așteaptă, literalmente cu brațele întinse. Tratează carnea așa cum noi tratăm banii. Ordinea socială care permite genul acesta de atac disciplinat și coordonat este menținută prin împărțirea rămășițelor însângerate.

CAPITOLUL 17

„La început, Bauman n-a văzut pe nimeni, nici nu a primit răspuns la strigătele sale. Înaintând, a strigat din nou și atunci a zărit corpul prietenului său, zăcând lângă trunchiul căzut al unui molid mare. Grăbindu-se spre el, vânătorul a descoperit îngrozit că trupul era cald încă, dar gâtul îi fusese rupt, iar pe beregată existau patru semne de colți mari.

Urmele fiarei necunoscute, întipărite adânc în pământul moale, spuneau întreaga poveste.

După ce-și terminase de strâns lucrurile, nefericitul se așezase pe trunchiul molidului, cu fața la foc și cu spinarea la pădurea deasă, pentru a-și aștepta tovarășul. În timp ce stătea astfel, monstruosul lui atacator, care pândise probabil în apropiere în pădure, așteptând ocazia de a-l surprinde nepregătit pe unul dintre vânători, se apropiase în tăcere din spate, cu pași mari, tăcuți, și aparent pe două picioare. În mod evident, nu fusese auzit, ajunsese la bărbat și-i frânsese gâtul [răsucindu-i capul spre spate cu labele din față], în timp ce-și înfipsese colții în beregata lui. Nu mâncase corpul, dar părea că țopăise și dansase în jurul lui, cuprins de o veselie stranie și feroce, ocazional rostogolindu-se peste el, după care fugise înapoi, în adâncurile fără zgomote ale pădurii."

PREȘEDINTELE THEODORE ROOSEVELT, *The Wilderness Hunter*

INTRARE JURNAL NR. 14

13 OCTOMBRIE

A fost iresponsabil ce am făcut. Egoist. Și prostesc.

Știam că-i greșit, altfel aș fi spus cuiva. Bobbi dormea. Probabil și Reinhardt, vegheat de Effie. O văzusem schimbând-o pe Carmen, care se întorsese să taie mai multe țepușe cu Palo. M-am gândit că Dan și Mostar făceau la fel. Nimeni nu m-a văzut furișându-mă afară din casa Boothe și reușisem să sui un sfert din poteca spre creastă înainte să aud:

— Stai!

Dan venea în urma mea, cu o suliță de aruncat într-o mână și cu o lance în cealaltă. Le folosea ca pe bețele de trekking, împingându-se, astfel că avea viteza

de două ori mai mare decât a mea. Era roșu la față și cu maxilarele încleștate de hotărâre. M-am întors spre el, pregătită de luptă:

„Nu, Dan! Nu, nu mă poți opri! O să-l caut pe Vincent și tu nu poți face nimic în privința asta! Și nici n-ai putut vreodată. De acum, tu n-o să mă mai ții în loc și nici eu n-o să te mai dădăcesc. Nu, nu, te rog să nu spui nimic! Uite ce-o să se-ntâmple: eu mă duc să-l caut pe Vincent, iar tu o iei frumușel înapoi și te faci util până mă-ntorc."

N-ar fi fost un discurs minunat? Era deja în mintea mea, depozitat probabil de ani întregi, sub o formă sau alta. Dar nu a avut niciodată șansa de a fi rostit, pentru că, exact când am ridicat mâna să-l opresc, Dan mi-a vârât în mâna aceea sulița și a trecut mai departe. M-am holbat o clipă la spinarea lui, apoi el s-a răsucit și mi-a întins mâna liberă. Și așa am mers. Ținându-ne de mână, susținându-ne reciproc. Mergând pe potecă așa cum visasem încă din Ziua Unu.

Firesc.

N-am auzit nimic și n-am văzut nicio mișcare. Nu m-am putut abține să nu sper că poate erau într-adevăr creaturi nocturne. Și că acum dormeau fericite. Cu burțile pline.

Ajunseserăm la jumătatea pantei când ne-am intersectat cu urmele. Urmele de azi-noapte. Cercetașul care venise în linie dreaptă de la case până în vârful crestei. Acolo stătuse celălalt, poate că fusese Alfa. Lăsase multe urme. Și sânge. Picături în cenușă, împroșcat pe copaci. Mai multe pete roșii ne-au condus pe panta descendentă. Înaintarea era lentă. Acolo nu există potecă. Nu una naturală. Femela trecuse prin frunziș, lăsând o cărare de crenguțe rupte, însângerate.

Crengile rupte erau ascuțite și ne înțepau la fiecare pas greșit. Solul era moale, spongios. Nu se putea vorbi de vizibilitate. Și nici de vreun sunet, cu excepția bătăilor inimii mele. Poteca se curba în jurul unui pin mare, care, acum ne-am dat seama, ascundea o poiență.

Oase. Fragmente. Peste tot. Amestecate cu cenușă și cu pământ. Erau prea multe ca să fi provenit de la un singur animal. Cu bucăți de blană și copite retezate. Căprioarele pe care le văzuserăm? Poate și altele, pe care nu le văzuserăm? Am recunoscut cele câteva pietre însângerate, din cele folosite pentru

măcelărire. Dar celelalte mormane? Fiecare era înalt de vreo treizeci de centimetri și de două ori mai lat. Toate pietrele păreau curate și la fel de mari precum cele pe care le aruncaseră asupra noastră. Stocuri pentru următorul bombardament? Dacă sunt suficient de inteligenți pentru a plănui, atunci de ce mai sunt capabili?

În timp ce mergeam încet printre pietre și oase, am început să observ „insule" distincte – frunze, mușchi și ferigi întregi smulse din rădăcini, toate turtite pe sol și amestecate cu fibrele lungi și grosolane, pe care le recunoșteam acum ca fiind fire de păr. Saltele pentru dormit? Duhoarea era mai intensă decât oricând. Și diferită. Dan m-a tras de mână, atrăgându-mi atenția asupra câtorva movilițe maro de la marginea copacilor. Fecale? Cum poți numi un asemenea loc? Un cuib? Un bârlog?

Dan a coborât mâna spre ceva aflat sub cea mai apropiată moviliță, un obiect lung și subțire, care strălucea în lumina slabă. Nu era nevoie să ne apropiem. Era unul dintre bețele pentru trekking ale lui Vincent.

În clipa aceea, copacii din fața noastră s-au mișcat.

El era mare, poate era primul pe care-l văzusem eu. În noaptea aceea, la ușa bucătăriei. Era masiv, musculos, dar îi lipseau cicatricile pe care le avea Alfa.

Ochii i s-au mișcat între noi doi. A mârâit gros, încetișor.

Dan s-a retras, ridicându-se lent și trăgându-mă ușor înapoi.

Masculul voinic și-a plecat capul, a mârâit din nou și a făcut un pas precaut către noi, iar pădurea din jurul lui a prins brusc viață. Ei fuseseră acolo tot timpul! Toți!

Închid ochii acum, încercând să mi-l imaginez pe fiecare în parte. Și poate că-i o prostie să le atribui nume, dar într-acolo mi se îndreaptă mintea în mod firesc.

Cei doi frați mai mici, mai tineri, care se încăieraseră lângă lada de compost, Gemenii Unu și Doi, flancându-și… ce le era oare, tată? Primul mascul. Perechea lui Alfa? Care era termenul pentru Philip în *The Crown*? „Prințul consort"? Apoi Cercetașul subțire și înalt, în dreapta lui, cu masculul mai în vârstă, „Gray", între el și femela bătrână, Granny Dowager, în capăt.

În stânga, era o femelă tânără, o adolescentă, cred. Pe ea o văzusem alergând prin tufișuri. Cea cu blana mai deschisă, roșiatică, părând să curgă în jurul ei,

moale, strălucitoare. „Prințesa“. Și în stânga ei, altă femelă, mai vârstnică, mai voinică, cu petice de blană moale roșie, dar cu pântecul întins, pe care îl susținea cu un braț. Era gravidă? „Juno“.

Iar masculul tânăr din stânga ei… la început, nici n-am crezut că-i mascul. Testiculele nu-i coborâseră încă, ci abia îi atârnau în blana dintre picioare. Totul la el era tânăr: țopăitul frenetic, chițăiturile ascuțite, privirile rapide aruncate constant peste umăr. Aștepta? Chema cele trei siluete ce se zăreau înapoia Consortului.

Două femele, una bătrână, una tânără, ambele ținând în brațe mingi îmblănite. Pui. Două mame, ghemuite, șovăitoare, care o urmau pe *ea*.

Alfa.

Întregul grup a părut să se desfacă la apropierea ei, chiar și Consortul a privit în pământ când a trecut pe lângă el. Nicio mârâitură din partea ei. Nicio chițăitură. Se apropia în tăcere, cu aceeași viteză ca retragerea noastră lentă în sus, pe pantă, ieșind din poieniță, înapoi spre vârful crestei.

Maimuțe. Aceasta este imaginea pe care nu mi-o pot scoate din cap: maimuțele mici din grădina zoologică, cu ochii lor mari ce fug în toate părțile. Așa eram noi, încercând să privim peste tot simultan. Înainte, spre grupul ce avansa, în jos, spre grămezile de pietre de la picioarele noastre, dintr-o parte în alta, spre cercul care se strângea treptat, și înapoi, spre calea de evadare ce se îngusta întruna.

Încercau să ne înconjoare, să ne taie retragerea. Asta trebuie să-l fi determinat pe Dan să accelereze. I-am simțit strânsoarea sporind în jurul încheieturii mele, trăgându-mă în timp ce o priveam pe Alfa. Buzele ei s-au curbat spre înapoi, maxilarul inferior i-a coborât.

Apoi a urmat urletul și i-am simțit căldura, duhoarea. Grupul de creaturi a înnebunit pur și simplu. Toate au început să sară, să danseze, înălțând brațele și zbierând ascuțit. Nu m-am gândit la ceea ce fac, ci doar am ridicat brațul când ea a întins spre noi o mână cu palma cât fața unui om. Nu știu dacă lama suliței a tăiat-o adânc sau dacă doar s-a îndoit în jurul degetelor ce se închideau. După ce a prins-o, am simțit o smucire brutală, violentă. Încă pot simți arsura din palmă, când mi-a smuls-o din mână, apoi a aruncat-o, rotindu-se, peste capetele noastre.

În clipa aceea, s-a întors Dan, scuturându-și lancea. A repezit-o de câteva ori spre înainte, în împunsături inofensive. Ei nu i-a păsat. A evitat atacurile prin mișcări rapide ale capului fără gât. A încercat chiar s-o înhațe, prin gesturi largi ale brațelor, silindu-l pe Dan să se retragă. Am auzit apoi dinspre ea un sunet nou, ca un lătrat scurt. Oare râdea?

Am privit în spate, am văzut cercul închizându-se, apoi am revenit cu ochii la Alfa, care, în cele din urmă, a prins lancea lui Dan. Revăd acum totul cu încetinitorul: o mână pe lance, cealaltă, făcută pumn, ridicată. Gura deschisă în timp ce fața uriașă s-a aplecat.

Ochi strălucitori.

Două mărgele scânteietoare.

Nu fusese o halucinație. Ochii ardeau. Reflectau.

— ÎNAPOI!

Alfa a dat drumul lăncii, retrăgându-se brusc, în clipa când flăcările au trecut printre mine și Dan.

— ÎNAPOI!

Mostar apăruse pe neașteptate între noi, fluturând un băț lung, cu vârful încununat de foc.

— *Goniteseupichkumaterinu*! (1)

Limba ei. Și a lor. Cuvinte străine amestecate cu sunete guturale, animalice. Alfa a mârâit, a lătrat, a scos un muget puternic și șuierător, iar grupul s-a retras cu țipete sacadate și înspăimântate.

Înspăimântate.

Până și Alfa era reticentă. Avea brațele coborâte și umerii ridicați. Capul i se legăna în sus și în jos, căutând o deschidere, în timp ce emitea un soi de cloncănituri încete.

Mostar a replicat tot cu un cloncănit, ceva ce a sunat precum:

— *Mrsh! Mrsh!* (2)

Apoi:

— *Pichko jedna!* (3)

S-a repezit înainte, făcând-o pe Alfa să bată în retragere, legănându-și dintr-o parte în alta torța care, acum vedeam clar, era un prosop aprins, legat cu cablu

electric.

De asemenea, am văzut că materialul prosopului începuse să se stingă și flăcările cedau locul fumului.

— *J'ebemlitikrv!* (4) a lătrat Mostar și a azvârlit torța în sus, către Alfa care se retrăgea. Apoi a strigat la noi: Fugiți!

Cercul se deschisese și panta era liberă. Dan și cu mine am pornit în fugă, împiedicându-ne pe solul noroios.

— Mostar! a strigat Dan.

M-am uitat. Ea era chiar în spatele nostru și flutura din brațe.

— FUGIIIIȚI!

Apoi au apărut ei, alergând unul lângă altul. Încă erau precauți? Se întrebau dacă mai aveam și alte făclii? Alfa s-a aplecat să ia ceva de jos. M-am întors să văd pe unde calc, exact când prima piatră a izbit copacul de lângă mine.

Labirintul. Renunțam la o evadare în linie dreaptă, dar în același timp obstrucționam loviturile directe. Am auzit pocnetele pietrelor ce loveau ramurile, ce ricoșau din trunchiurile care blocau traiectoriile. Am auzit un *slurp* pe jumătate plescăit al unei pietre cât un cantalup, care s-a îngropat în noroi chiar în fața mea.

— Zig! a strigat Mostar din spatele nostru.

La început am crezut că e un cuvânt străin.

— Zigzag! a răcnit după aceea, apoi am auzit un *buf*.

Ulterior am aflat că fusese o piatră ce o atinsese doar tangențial, precum cea care l-a lovit pe Dan. Pe aceea o văzusem, îi șterse umărul, dar cu suficientă putere ca să-l răsucească. Dan a pivotat și s-a clătinat. L-am prins înainte să cadă, l-am ajutat să se îndrepte, l-am tras pe ultimii metri.

Puteam vedea vârful crestei. Am suit și am trecut peste ea din câțiva pași. Când am zărit satul și panta descendentă, m-am simțit ușurată. Îmi amintesc perfect valul acela de bucurie. Apoi însă a urmat impactul. Lovitura între omoplați. Plămânii goliți de aer. Căderea înainte. A fost rândul lui Dan să mă prindă, iar Mostar ne-a împins pe amândoi.

— Nu vă opriți! Nu vă opriți!

Am gonit în jos pe pantă, încercând să nu alunec, încercând să nu observ, să

nu recunosc obiectul care mă izbise. Încă se rostogolea în jos pe panta din fața noastră. Negru și maro, negru și maro. Păr și față. Capul lui Vincent Boothe.

Am coborât în goană până la casa cea mai apropiată, Perkins-Forster. Ușa bucătăriei era deschisă, iar Carmen și Palo ne făceau semne cu mâna.

— Haideți! Haideți!

Am intrat și ne-am ghemuit imediat pe podeaua bucătăriei, în spatele mesei. Mă simțeam amețită și plămânii îmi ardeau. Brațe mici mă țineau de o parte și cealaltă a corpului și o față caldă mi s-a lipit de stomac. Am deschis ochii și am văzut creștetul lui Palo, apoi pe Dan, care aștepta cu lancea în mână.

Ei n-au venit. Nici măcar nu s-au apropiat. N-au bombardat casa. Doar au răcnit spre noi din depărtare.

— Focul, a gâfâit Mostar cu ochii închiși. Lor… încă… le este… frică de foc.

— Putem face un fel de ruguri? a întrebat Carmen, aruncând o privire peste masă, spre ușă. Să înconjurăm satul?

— N-avem… nimic de… ars.

Mostar s-a ridicat, ținându-se de tejghea.

— Copacii sunt... prea uzi...

A inspirat iar adânc, străduindu-se să-și recapete controlul.

— Poate că... mai avem ceva timp, să terminăm țepușele, înainte ca ei să-și revină din șoc. Și putem face torțe, dacă vom avea nevoie. Mai multe arme.

Mintea mi se limpezise deja, adrenalina se scurgea.

M-am mișcat ușor, făcându-i semn lui Palo să se retragă. Ea m-a apucat de mână și ne-am ridicat împreună. Ochii ei au privit în sus, către ochii mei.

— Sunt bine – am mângâiat-o pe păr –, sunt bine.

Am privit-o apoi pe Mostar, care continua să fixeze ușa. M-am întins s-o ating pe umăr. Am mângâiat-o ușor.

— Mulțumesc.

Apoi ea s-a întors fulgerător.

O palmă tare, puternică, m-a izbit din lateral.

— Ce-a fost în mintea voastră?

Mi-am dus mâna la obraz și i-am înfruntat privirea.

— Ce-a fost în mintea voastră?

N-am apucat să răspund.

— Amândoi?

Încă o palmă violentă, îndreptată spre bărbia lui Dan.

— Ca niște copii!

Dan era palid și tremura.

— N... noi...

Ea l-a redus la tăcere cu un deget.

— Tu! Ajută la terminarea țepușelor.

Degetul s-a întors spre Carmen și Palo.

— Rămâneți cu ei. Stați laolaltă!

Am tresărit când ea s-a rotit spre mine și m-am întors pentru a-mi proteja obrazul umflat.

— Iar tu vii cu mine. Acum!

Am urmat-o pe Mostar până la ușa bucătăriei, oprindu-mă cât timp a examinat creasta acum tăcută. Era pustie. Se retrăseseră de cealaltă parte. Mostar și-a plimbat fără grabă privirea de la marginea curții Perkins-Forster spre curtea Boothe. Mi-a luat o secundă să-mi dau seama ce căuta. Capul lui Vincent zăcea la baza pantei, în depresiunea ca un șanț din jurul unui măr. Se uita fix la noi. Ochii și gura îi erau larg deschise. Încremenit în timp? Ultima lui expresie? Spaimă? Regret? Se gândea la Bobbi sau la copilăria lui? Se blestema pe sine pentru că luase o decizie greșită, tot așa cum eu mă blestemam pe mine pentru decizia mea? Fața aceea… Oare o voi uita vreodată? Cu suficient timp și terapie? Cu hipnoză sau poate cu vreun medicament despre care n-am auzit niciodată? Există ceva care să m-ajute să șterg cele văzute?

Mostar nu părea însă deloc deranjată. A ridicat capul, de parcă ar fi fost o minge de baschet pe care un copil o aruncase accidental peste gardul ei. S-a lăsat în genunchi ca să-l apuce, l-a băgat sub braț, apoi mi-a aruncat o privire rapidă doar pentru a se asigura că o urmez.

Am intrat direct în bucătărie. Nonșalant. Inuman. Mostar a deschis ușa măștii chiuvetei, a scos un sac din plastic alb pentru gunoi, a băgat capul înăuntru, apoi, după ce s-a spălat pe mâini – s-a spălat pe mâini! –, a deschis congelatorul și l-a rostogolit înăuntru.

— Să nu-i spui lui Bobbi.

A acoperit capul cu gheață.

— Ea știe că a el a plecat. Nu trebuie să știe și despre asta. Ține!

A ridicat o pungă cu cuburi de gheață de pe ușa congelatorului, mi-a apăsat-o de obraz și m-a așteptat s-o iau. După ce am făcut-o, și-a apropiat ochii la câțiva centimetri de ai mei.

— Ți-ai revenit?

Vocea îi era mai blândă acum, ca și expresia feței. Nu intenționasem să suspin, dar pur și simplu mi-a scăpat, scurt ca o tuse.

Privirea i s-a asprit.

— Am nevoie de tine. Ți-ai revenit?

Mi-am îndreptat spinarea și am încuviințat din cap.

— Trebuie să te concentrezi la ceea ce te voi învăța – mâna ei continua să fie pe fața mea –, pentru că ceea ce ai făcut azi a fost egoist și iresponsabil. Și o prostie, pentru că te-ai dus acolo fără o armă adecvată.

CAPITOLUL 18

A'oodhu bi kalimaat Allaah al-taammaati min sharri maa khalaq.
„În cuvintele perfecte ale lui Allah caut salvare de răul a ceea ce El a creat."
SAHIH MUSLIM, Hadith 2708

INTRARE JURNAL NR. 14 [CONT.]

Mostar și-a luat palma de pe obrazul meu, m-a apucat de mână și m-a condus în atelierul ei. Arsenalul ei. Așa arăta acum. Bastoane de bambus rezemate de pereți, cuțite de bucătărie pe bancul de lucru. Experimentele eșuate și prototipurile fuseseră aruncate în colțul îndepărtat. Am văzut tulpini retezate neuniform sau despicate, cuțite îndoite și știrbite. Șireturi de pantofi, role de bandă adezivă și un ghem încâlcit de panglici roșii de Crăciun strălucitoare.

— Stai aici, mi-a zis și a arătat spre mijlocul atelierului. Spatele drept.

M-a privit de sus până jos pentru o secundă, apoi a întins mâna spre un baston din bambus.

— Nu te mișca.

Mi-a lipit bastonul de spinare.

— Aproape perfect.

L-a așezat pe bancul de lucru.

— Privește și ascultă. Ține minte cu exactitate fiecare pas.

De aceea am scris următoarea secțiune ca pe un fel de manual de instrucțiuni. N-am încredere că-mi voi mai aminti mare lucru după ce voi dormi peste noapte. De asemenea, mă obsedează ceva ce a spus Mostar pe când lucram. Ceva despre „să învățăm și restul satului". N-am întrebat-o ce vrea să spună. N-am avut ocazia. A intrat direct în lecție și iat-o.

Cum să faci o lance de la zero:

Alegerea prăjinii potrivite din bambus este esențială. Nu poți s-o ascuți, deoarece asta îi va strica echilibrul. Și trebuie să se potrivească înălțimii tale. Dacă e prea lungă, devine greu de manipulat. Dacă e prea scurtă, riști să cazi pe lamă. Nu trebuie să fie exactă, mai important e ca partea de sus să cuprindă perfect mânerul cuțitului. Mânerul trebuie să aibă circumferința potrivită,

suficient de gros pentru a fi rezistent, dar nu atât de mare încât să nu-l poți ține ferm în mână. (Uau, asta sună indecent! Scuze, vorbesc prostii.)

Când tai tulpina de bambus, o faci imediat sub nodul cel mai de jos… sau cum se numesc inelele alea. Necesită ceva timp, mai ales cu un cuțit subțire pentru pâine. Și există o tehnică specială. Dacă tai doar pe o parte, așa cum se face cu lemnul obișnuit, și ratezi doar puțină fibră de conectare, fibra aceea va rupe o fâșie în jos, pe toată lungimea. Și, după cum m-a avertizat Mostar, „se reduce integritatea și apar mai multe așchii". Trucul este să crestezi mai întâi un cerc de jur împrejur, tăind stratul exterior dur, înainte să începi tăierea în profunzime.

După aceea, cureți toate ramurile (care pot fi transformate în țepușe) și pilești cioturile ascuțite cu o pilă de unghii. Oh, ce n-aș da pentru o bucată de șmirghel!

De fapt, eu n-am parcurs propriu-zis primele două etape. De aceea m-a măsurat Mostar. Cu o tulpină tăiată dinainte, economiseam timp. A fost singura parte din lecție executată de ea. Tot ce urmează am lucrat eu.

La fel ca alegerea prăjinii, alegerea cuțitului necesită multă atenție. Nu poți folosi pur și simplu lama cea mai lungă, pentru că, în general, lamele tind să fie prea subțiri. Cea mai bună este modelul „chef" mai scurt, de douăzeci de centimetri, care trebuie să aibă și forma potrivită.

Trebuie să fie o singură piesă solidă, cu oțelul coborând până la capăt, prin mâner. În caz contrar, nu-l poți atașa de prăjină. Iar atașarea e partea cea mai dificilă. Dacă plăsele cuțitului au fost montate prin știfturi este perfect! Știfturile înseamnă găuri în oțel, iar găurile acelea reprezintă modul cel mai bun pentru legare, dar voi explica partea asta puțin mai încolo.

Cazul optim sunt plăsele din rășină epoxidică, pentru că atunci le poți sparge cu o piatră. (Știu... în tot satul nu există nici măcar un ciocan!) Mare grijă în timpul spargerii, deoarece fragmentele pot sări în ochi. În timp ce purtam ochelarii lui Mostar pentru curățat ceapă, am simțit așchii minuscule, împroșcându-mi fața.

După ce au fost îndepărtate plăselele și știfturile, următorul pas este montarea. Introdu mânerul cuțitului în golul din partea de sus a tulpinii de bambus. Dacă nu se potrivește (bambusul bun, zdravăn, poate să nu aibă suficient spațiu

interior), trebuie să crestezi o canelură mică, cu un cuțit pentru pâine. Odată ce lama se potrivește bine, scoate-o ca să începi măsurarea.

Aici intră în joc găurile din mânerul cuțitului unde au fost știfturile plăselelor. Așază găurile pe exteriorul prăjinii, marchează-le cu un pix (Sharpie, dacă ai la dispoziție), apoi repetă operațiunea pe cealaltă parte. Ai priceput rostul? Sfredelește găurile cu un cuțit pentru descojit. Nu te grăbi. Lucrează încet și cu atenție. Mostar mi-a arătat cum a știrbit tăișurile a două asemenea cuțitașe, distrugându-le definitiv. Pentru verificare, ridică-le în dreptul luminii, să vezi dacă se aliniază. Eu le-am făcut bine de prima dată și Mostar a părut impresionată. Se pare că aici e cel mai ușor să strici totul, să nu potrivești găurile și, cu cât le lărgești mai tare, cu atât slăbești bambusul.

Apoi fixezi lama cuțitului, iar pentru asta folosești cablul. Mostar a utilizat o bucată de vreun metru și jumătate de cablu electric de la un lampadar. După ce tai cablul (cu o foarfecă obișnuită), desfă cele două fire împletite (cablurile noastre au modelul ăsta, cu două fire răsucite unul în jurul celuilalt). Pune un fir deoparte, pentru altă lance, și începe să bagi firul prin gaura de sus. Pare destul de simplu, dar primele mele încercări mi-au produs numai frustrări. Vârful se bloca întruna, pentru că, din grabă, sărisem un pas. Ascuțirea capătului de cauciuc al firului îl transformă într-un ac, ceea ce contează foarte mult!

După ce firul a ieșit din a doua gaură de sus, trage-l aproape până la capăt și leagă ultimii doi centimetri într-un nod strâns. După aceea, înfășoară bine firul de jur împrejurul bambusului, până ajungi la cele două găuri de jos. Apoi trece-l la fel prin găuri, leagă-l și ai terminat!

O lance adevărată!

Mostar a luat arma de la mine, a ținut-o în mâini, i-a verificat echilibrul, a mijit un ochi spre firul înnodat, după care mi-a restituit-o.

— Bravo, Katie!

A fost prima dată când a zâmbit toată ziua.

M-am simțit extrem de mândră. Pentru un minut, mi-am mânuit creația, mișcând-o pe verticală și pe orizontală. Am încercat chiar o împungere scurtă cu ambele mâini și, din greșeală, am lovit ușa garajului cu capătul din spate.

— Scuze.

Am simțit că roșesc când am văzut cum îndoisem tabla.

Mostar a fluturat nepăsătoare din mână.

— Nu-i nimic. Știam eu că vei fi pricepută la așa ceva. Ai o minte logică, metodică. Într-o măsură mult mai mare decât mine.

A arătat prototipurile abandonate.

— Așa merg lucrurile. Încerci, dai greș, înveți, apoi transmiți eventualul succes pentru îmbunătățire.

Asta mi-a declanșat propria idee de îmbunătățire.

— Ce-ai zice dacă am topi plasticul care izolează cablul? Nu ar ține lama și mai ferm?

— S-ar putea – Mostar a dat încurajator din cap, ca un profesor spre un elev din clasa I bine intenționat, însă care a greșit radical –, dar ar strica sârma, de care s-ar putea să avem nevoie pentru a face mai multe lănci.

Mi-a arătat un șir de tije mai scurte și mai subțiri.

— Asta mă îngrijorează la sulițe. De fiecare dată când aruncăm una, pierdem un cuțit bun. Deși cred că ele vor ieși imediat din rană, dacă nu concep o modalitate prin care să le fac zimți.

Mi-a venit altă idee, dar era mult mai nebuloasă. M-am uitat la imprimanta 3D, însă n-am reușit să gândesc coerent. Am sfârșit prin a căsca larg, fapt ce a făcut-o și pe Mostar să caște, din reflex.

— Trebuie să dormi, a spus ea și a privit ceasul de perete, până intri în schimb la Reinhardt. Nu cred că el s-a trezit încă. O să te odihnești atunci. Și trebuie să mănânci.

Mâncare.

Brusc mi s-a făcut rău de la stomac. Fusesem foarte preocupată de construirea lăncii, foarte implicată în procesul parcurs pas cu pas, dar după ce o parte din atenția mea fusese eliberată...

Probabil că am aruncat o privire spre ușă, spre bucătărie și capul lui Vincent din congelator.

— O să-l îngropăm mai târziu, a spus cititoarea de gânduri Mostar. Când vom fi în siguranță, când vom avea timp.

Am simțit că mă ia amețeala și m-am prins de masă.

— Respiră adânc.

Mostar mi-a luat lancea și m-a condus către taburetul de la bancul de lucru.

— Încearcă să te relaxezi.

Așa am făcut, închizând ochii strâns. Am simțit zăgazul din minte cum cedează.

Să fii hrana altcuiva.

Ești un om. Gândești, simți. Apoi totul dispare și ceea ce ai fost este acum un terci în stomacul altcuiva.

Carnagiu, sânge, colți galbeni ce rânjesc. Mestecând carne. Rozând oase.

— Uită-te la mine!

O mână m-a prins de bărbie, obligându-mă să deschid ochii.

— Știu, a zis Mostar, a zâmbit trist, apoi a oftat. Mintea umană este o binecuvântare și un blestem. Suntem singurele creaturi de pe Pământ care ne putem imagina propria moarte. Dar – mi-a ridicat lancea – ne putem, de asemenea, imagina și modalități de a o preveni.

Atunci a sunat soneria de la ușă.

Palomino stătea în prag, ținând un covoraș de yoga rulat.

— Ce faci aici, păpușică?

Mostar a prins-o și a tras-o înăuntru.

— Știi că n-ar trebui să fii singură pe afară? Părinții tăi știu unde ești?

Ea a clătinat din cap, apoi a arătat, cu covorașul, spre ceva de afară.

Atunci am înțeles. Salteaua urma s-o ferească să se murdărească pe genunchi.

— Hei, Palo, îmi pare rău că n-am timp să grădinărim acum. Trebuie să ajung la domnul Reinhardt...

Greșit. Palo a clătinat din cap spre mine, apoi i s-a adresat lui Mostar cu un al doilea gest spre... ce anume?

M-am uitat, dar n-am văzut nimic. Nu o casă anume, nu vulcanul și (slavă *Domnului*!) nici forme întunecate, care să ne privească dintre copaci.

Fetița era orientată spre sud-est și, din câte știam, în direcție respectivă nu exista nimic. Mostar părea la fel de nedumerită ca mine.

— Îmi pare rău, nu...

Apoi a scos un „oh!“ și a aruncat o privire spre ceasul de perete.

— Ohhhhh!

A zâmbit cu gura până la urechi și sunt destul de sigură că ochii au început să-i scânteieze în colțuri.

— Oh, *Lutko Moja,* a trecut *mult*.

Și-a ciupit șaua nasului, a clătinat din cap, apoi a ridicat ochii și a strâns din umeri.

— Să vedem dacă-mi mai amintesc.

Ignorându-mi deruta, a pus un braț în jurul fetiței și m-a întrebat:

— Poți să dai o fugă la etaj, să aduci un prosop curat din dulapul de pe hol?

Era prima dată când suiam la etaj în casa ei. Nu intenționam să trag cu ochiul.

Dar casa ei are configurația interioară cam la fel cu a noastră. Dressingul de pe hol este chiar lângă dormitorul principal. N-am intrat acolo, însă ușa era deschisă. Și fotografia era atât de mare, așezată vizavi de pat, încât nu aveam cum s-o ratez din poziția mea de pe hol.

Mostar părea mult mai tânără, poate avea douăzeci-treizeci de ani. Nu era subțire, dar silueta ei în formă de clepsidră ieșea în evidență în mantaua încinsă cu centură. Părul îi strălucea, negru ca pana corbului sub o căciulă tricotată din lână. Bărbatul care o cuprindea cu brațul părea cam de aceeași vârstă. Avea barbișon. Ochelari. Genul de intelectual european pe care îl vezi mereu în filme, genul de individ cu care credeam că mă voi mărita, când eram în liceu. Amândoi țineau câte un braț în jurul copiilor ce stăteau în fața lor.

Un băiat și o fată. Băiatul părea de doisprezece ani, fata, poate de zece. Băiatul zâmbea larg, sincer, fetița surâdea exagerat, prostindu-se în fața obiectivului foto.

Se aflau pe malul stâncos al unui râu înghețat. În spatele lor, se ridica un pod. Îngust, fără mașini. Era un arc vechi din piatră, care lega două părți ale unui oraș din piatră la fel de vechi. La început, n-am recunoscut podul, dar apoi mi-am dat seama că priveam versiunea reală a sculpturii ei de sticlă!

Nu puteam spune unde era locul. Poate în Rusia. Văzusem doar fotografii cu Piața Roșie. Sunt, de asemenea, destul de sigură că nu era nici în nord-vestul Europei. Clădirile și hainele păreau prea ponosite, dacă ăsta-i cuvântul potrivit. Europa de Est? Polonia? Republica Cehă – sau, dacă mai țin minte istoria învățată în liceu, pe atunci se numea Cehoslovacia? Cum se numește sud-estul

Europei? Partea aceea înainte de a ajunge în Turcia. Aduce la nume cu Baltica. Balcanii!

Iugoslavia, altă țară despre care citisem la școală. Un război în anii 1990? Dacă așa ar fi stat lucrurile, eu aș fi avut aproximativ vârsta copiilor acelora. Pe atunci nu urmărisem cu atenție evenimentele mondiale. Anii 1990 însemnaseră O.J. și Britney.

Chiar și la universitate, făcusem doar cursul introductiv de științe politice, din care nu-mi amintesc decât termenul „epurare etnică". Și pe profesorul Tongun din Sudan:

— Precum un copac din pădure, America nu aude suferințele din afara granițelor sale.

Bombardamente. Lunetiști. Cartofi de asediu. Mostar.

— Katie! m-a strigat ea de jos. Te așteptăm!

Am înhățat prosopul de baie cel mai mare pe care-l avea, am fugit jos și le-am găsit în bucătărie. Mostar a ridicat ochii spre mine, zâmbind. Știa că văzusem fotografia. A spus doar:

— Fix la momentul potrivit.

Probabil că tocmai terminaseră de spălat pe mâini și, cred, pe picioare. Puteam vedea umezeala sclipindu-le între degetele de la picioare. Am crezut că Mostar va folosi prosopul ca să se șteargă, dar, după ce l-a luat de la mine, s-au îndreptat amândouă spre living.

— Poți să te uiți, mi-a spus ea peste umăr, nu cred că El s-ar supăra. Sau Ea. Ce știu eu?

A ridicat ușor din umeri, a chicotit, apoi a întins prosopul pe podea, lângă covorașul pentru yoga al lui Palo. Formau un unghi cu fereastra livingului, cu fața în direcția spre care arătase Palo mai devreme.

Stând cu spatele perfect drept, au ridicat mâinile în dreptul umerilor, cu palmele în afară, și Mostar a intonat:

— *Allahuack-bar.*

N-o să încerc să descriu în detaliu ceremonialul la care am asistat. Știu că mi-ar fi imposibil s-o fac în mod corect. Vreau să fiu respectuoasă, deși sunt sigură că niciuna dintre ele nu s-ar simți deranjată. Frumusețea rugăciunii lor, mișcările

lor fluide, ca de balerină. Brațele ridicate, capetele întoarse. Genunchii îndoindu-se și ridicându-se după frazele cântate de Mostar. Și apoi numele, rostit de un glas spart:

— Vincent Earnest Boothe.

CAPITOLUL 19

„Din clasa agricultorilor provin cei mai curajoși bărbați și cei mai dârji soldați... “

Marcus Porcius Cato

INTRARE JURNAL NR. 14 [CONT.]

Plecând din casa lui Mostar, am făcut la stânga, nu la dreapta. Trebuia să ajung la Reinhardt abia peste câteva minute și doream să petrec timpul acela în grădină. Nu că ar fi fost multe de făcut. M-am gândit să pornesc linia de picurare, poate să fac duș și să mă schimb cât dura irigarea.

Am deschis ușa din față, apoi ușa garajului și am icnit.

LĂSTARI!

Un firicel ca un arc se ridica lângă picioarele mele, chiar acolo unde plantasem primul bob alb și mare de fasole!

— Palo! am strigat, apoi am scos capul pe ușa din față și am strigat din nou: Palomino! A-ncolțit grădina!

M-am aplecat să examinez firul în formă de „U“ răsturnat. Era albicios și înalt de un centimetru, iar când am privit mai de aproape, am zărit vârful boabei de fasole sub un capăt al lui.

Un loc de lângă arculeț arăta ușor bombat, așa că, folosind ceainicul lui Bobbi, am picurat câțiva stropi pe el. Bineînțeles, imediat ce pământul a fost îndepărtat, am văzut indiciul altui arculeț. Am încercat din nou cu următorul și apoi cu următorul. O mulțime de „U“ micuți se luptau să se elibereze de pământ.

Și nu erau singurii!

Toată grădina! Fiecare centimetru pătrat!

— O, Doamne! a rostit Carmen, care tocmai venise cu Palo. Tu le-ai plantat pe toate?

— Doar pe astea, am spus, referindu-mă la fasole.

Ca o ironie a sorții, acolo unde plantasem mazărea-chinezească și cartofii-dulci nu răsărise nimic. Sau poate pur și simplu nu răsărise *încă*! Și chiar nu conta, deoarece răzoarele în care pusesem semințele lor erau înconjurate de alți lăstari

misterioși. Lăstarii aceia erau pretutindeni, împrăștiați aleatoriu prin toată grădina.

— Astea ce sunt? a întrebat Carmen în timp ce Palo se lăsase în patru labe și le examina.

— Habar n-am, am mărturisit. Nici nu știu de unde provin.

— Or fi fost în pământul pe care l-am adus?

Vorbise Mostar, care tocmai ni se alăturase.

— Poate, am spus ușor dezamăgită.

Dacă toate nu erau decât buruieni?

— Să fie din compost?

Vorbise Dan. Grupul din garaj crescuse rapid.

— Compostul pe care l-am amestecat, materia mai veche de la fundul lăzilor care se transformase în sol... s-ar putea ca acolo să mai fi existat semințe vechi din...

— Felii de castraveți, a reflectat Mostar, care s-a ghemuit lângă Palo.

Examinau împreună un vlăstar micuț, cu frunze verzi rotunde.

— Și roșii?

A arătat un fir înalt de vreo șapte centimetri, cu două frunze înguste.

— Astea cred că sunt roșii. De câte ori tăiem și aruncăm părți din roșii?

— Eu fac asta tot timpul! a spus Carmen, cu mai multă energie și entuziasm decât văzusem vreodată la ea. Feliile care rămân din legume sau miezul pe care l-am decupat. Și *salsa*!

I se adresase lui Palo.

— Când mâncăm seara *taco*! Toate resturile de *salsa* pe care o pregătim! Le aruncăm și ajung în lada de compost!

Roșiile noastre! Nici acum nu mă pot opri să mă gândesc ce gust grozav ar putea avea.

Mostar s-a uitat la Palo, care își trecea ușor vârful degetelor peste tulpinița de roșie ce se legăna.

— Mai avem încă mult compost de tip „sol vechi“. Ar trebui să conțină și mai multe semințe.

— Și orez.

Am arătat pătrățelul de sol pe care semănasem orezul brun de la Bobbi. Acum era un petic de iarbă deasă.

— Orez!

Mostar m-a privit radioasă, i-am explicat de unde-l obținusem și cât de mult credeam că mai lăsase Bobbi. Buzele lui Mostar s-au țuguiat într-un „O".

— Putem supraviețui cu așa ceva: orez și fasole.

S-a uitat la Carmen.

— Mai aveți prin casă perne de-astea umplute cu boabe cu fasole?

— S-ar putea, a răspuns Carmen privind-o pe Palo. Poate chiar și boabe pe care nu le-am folosit. Poate în lada pentru arte și meserii?

Palo a încuviințat cu însuflețire.

— Atunci ar merita...

Mostar a aprobat din cap.

— Ar merita caloriile ca să plantăm mai multe grădini.

— Mai multe grădini! a exclamat Dan, aproape sărind în sus de fericire. Bineînțeles! Alt garaj! Poate chiar două… linii de picurare… compost – i-a aruncat o privire lui Palomino –, mai multe râme și rahat!

— Și rahat? a întrebat Mostar, arcuind o sprânceană.

Dan a râs și obrajii i s-au înroșit.

— Da, așa-i – rezervoarele de biodigestor!

S-a întors apoi către mine, desfăcând palmele.

— Haide, nici n-o să mă tai, nici n-o să mă-mbolnăvesc. Promit!

Înainte ca eu să pot răspunde, Carmen m-a întrebat:

— O putem face?

Nu eram sigură dacă îmi cerea permisiunea sau o părere competentă. Bineînțeles, n-aș fi putut oferi nici una, nici alta. Totuși, Dan, Carmen și Palomino mă priveau toți cu atenție. Și Mostar, mai în spate, cu brațele încrucișate. Îmi judeca reacția?

Mintea mea deja făcea calcule la repezeală, estimând dacă ar fi meritat. O cană cu orez brun avea în jur de două sute de calorii. O cană cu fasole, în funcție de soiul de fasole, putea să aibă tot atât sau mai mult. Plus grăsimi! Majoritatea

soiurilor de fasole au grăsime, cam un gram pe cană. Dar la câte căni de fasole și de orez puteam noi spera?

— Am putea, am început să spun, apoi am ridicat iute mâinile. Dar după... după ce terminăm perimetrul de apărare. S-o luăm în ordinea priorităților, da? Mai întâi, siguranța, apoi, hrana. Imediat ce vom fixa țepușele, imediat ce vom ști că funcționează, ne vom concentra pe mai multe grădini.

— Așa!

Dan a lovit cu pumnul în aer, iar Carmen și-a îmbrățișat fiica.

În spatele lor, Mostar a zâmbit și a dat din cap.

M-am simțit înaltă de trei metri.

După aceea însă, ea a arătat din cap spre ușă și și-a atins cu degetul încheietura mâinii, de parcă ar fi avut acolo un ceas.

Reinhardt! Schimbul meu de veghe!

Am fugit spre casa lui Reinhardt și am văzut pe fereastră că Effie citea pe scaunul de lângă canapeaua lui. Ea m-a zărit, a zâmbit și s-a ridicat să mă întâmpine în vestibul. Am văzut că Reinhardt dormea și Effie mi-a spus că dormise aproape toată dimineața.

Am încercat să-mi cer scuze pentru întârziere și am descris ce descoperisem în grădină. Ea s-a luminat la față, dar nu din motivul pentru care ai crede.

— Mulțumesc, a spus, mulțumesc pentru tot ce faci cu Palomino. Ea are nevoie de obiective acum, de rutină.

S-a uitat dincolo de cerc, spre casa lor, unde soția și fiica ei făceau cu mâna de la fereastră.

— Iar acum – a privit cercetător creasta – trebuie să se concentreze pe ceva pozitiv. Toți trebuie să facem asta.

Familia ei a mai fluturat din brațe, Effie a repetat „mulțumesc“ și a plecat acasă.

Prin minte îmi treceau o sumedenie de gânduri. Câte grădini putem planta? Și cum ar trebui să continuăm cu asta? Ce trebuie făcut mai departe? De câtă căldură au nevoie lăstarii ăștia mititei? Dan avusese dreptate să curețe acoperișul. Aveam nevoie de fiecare kilowatt pentru a menține garajul la temperaturi de vară. Și cum să procedăm în privința luminii verii? Să folosim veiozele

terapeutice? Toți aveam așa ceva. Ar fi fost oare destul? Măcar pereții sunt albi. Reflectă lumina. Să folosim folie de aluminiu? Ca în magazinul ăla de hidroponice din Venice. O plantă într-o lădiță reflectorizantă? Și îngrășământ. Ne putem folosi cu adevărat propriile excremente? Ar fi sigur pentru Dan? Merită? Va mirosi în toată casa?

În timp ce scriu toate astea, apar o mulțime de alte întrebări. Îmi simt creierul încețoșat. Ar trebui să moțăi nițel. Reinhardt continuă să doarmă. Dar biblioteca lui? Atâtea cărți! Acolo trebuie să existe ceva util.

INTRARE JURNAL NR. 14 [CONT.]

Nu. Nu există nimic util. Niciun text practic și, crede-mă, m-am uitat cu atenție! O mulțime de filosofi. Descartes, Voltaire, Sartre și rafturi pline de istorici ca Gibbon, Keegan și Tacitus. Plus romane frumoase, ediții princeps, legate în piele și cu nume aurite ca Proust, Zola și Molière.

Și, desigur, cărțile scrise de *el*. *La jumătatea drumului spre Marx*, *O plimbare cu Xu Xing* și faimoasa *Copiii lui Rousseau*, în cel puțin o duzină de limbi: franceză, italiană, greacă, chineză. (Sau japoneză, nu-mi dau seama. Nu poate fi coreeană, pentru că n-am văzut cerculețele acelea.) Am observat că multe dintre operele lui Rousseau erau amestecate cu volume din cartea sa, ca și cum ar fi fost amici publicați în același timp.

La un moment dat, am crezut că am dat lovitura, când, examinând albumele mari de pe măsuța pentru cafea, am dat peste titlul *Vanishing Cultures of Southern Africa*. M-am gândit că aș putea măcar să capăt unele ponturi din imagini. N-a fost așa. S-a dovedit a fi doar „porno pentru albi“: femei voluptuoase, cu sânii goi sau complet goale, care dansau în diverse ceremonii indigene. În regulă, poate că sunt fotografii exacte din punct de vedere cultural și poate că eu proiectez prea multe amintiri din cursul „Colonialism și sexualitate masculină“ de la universitate, dar Reinhardt are vârsta potrivită ca să fi colecționat *National Geographic* în felul în care generații ulterioare „citeau“ *Playboy* pentru „articole“. În plus, imaginea de pe cotor, de deasupra titlului, era edificatoare. Arăta o tanga din mărgele între picioarele unei femei.

Exista totuși o secțiune, pe care a fost cât pe aici s-o ratez, despre ceremonia majoratului unei tinere care purta un fel de hibrid sabie/lance. Spun „hibrid“,

deoarece prăjina era mai scurtă decât văzusem vreodată (nici un metru), în timp ce lama era mai lungă (aproape o jumătate de metru). Legenda de sub fotografie numea arma „Iklwa“, ceea ce m-a făcut să mă duc direct la index, pentru o examinare mai atentă.

Este o armă zulusă, inventată de un tip pe nume Shaka, care „a revoluționat războiul bantu“. Spre deosebire de sulițele anterioare, care erau azvârlite și care puteau fi parate de scuturile adversarilor, Iklwa era menită pentru „lupta de aproape“. Războinicul ajungea în fața dușmanului, îi împingea scutul într-o parte, folosindu-și propriul scut, apoi înfigea lama lungă a lăncii scurte în subsuoara inamicului. De aici provine numele. Sunetul de aspirare produs la scoaterea armei din inima și plămânii mortului. „Iklwa“.

E scârbos, da, și îngrozitor să mă gândesc la armate întregi care au luptat așa. Dar m-a fascinat comparația pe care cartea o făcea cu legionarii romani ce au luptat în mod similar. Locuri diferite, epoci diferite, culturi complet diferite, și totuși au venit cu arme și tactici similare. Există oare ceva în felul cum suntem programați mintal, ceva care să fie universal uman? A fost ultimul meu gând neclar înainte de a aținpi până la urmă.

Scaunul confortabil, respirația egală a lui Reinhardt…

N-am știut ce s-a întâmplat până când am tresărit brusc și am văzut că se întunecase cerul, iar Reinhardt ieșea din baia de lângă intrare. Probabil că mă trezise sunetul apei trase. După o secundă de dezorientare, mi-am dat seama că Reinhardt se sprijinea de perete. Am sărit să-l ajut, dar el mi-a făcut semn să-l las în pace.

— Sunt bine, sunt bine.

În mod clar, nu era bine. Cât m-am străduit să-l aduc înapoi pe canapea, am observat cât de palide îi erau buzele. L-am întrebat dacă îi e foame și a încuviințat slab din cap. Îmi amintesc că m-am gândit că e un lucru bun. Oamenii bolnavi își pierd pofta de mâncare, nu-i așa?

N-am găsit mare lucru, cel puțin ca semipreparate dietetice congelate. Dar am descoperit o sumedenie de „bunătăți secrete“, punguțe cu jeleuri și cu dulciuri pitite. Probabil că le ascunsese pe toate la etaj, așa cum făcuse cu înghețata, când venisem să-i inventariez alimentele. Acum erau peste tot, îndesate în sertarele și

dulapurile din bucătărie. Am simțit chiar un pic de simpatie când am văzut toate ascunzătorile acelea. Și eu ascundeam de mama destule batoane Twix.

Rușinea…

Nu mi-a mai părut însă rău pentru el când l-am întrebat dacă în starea lui ar trebui să mănânce ceva anume și mi-a răspuns stins:

— Cred că pot mânca orice.

„Crezi"? N-ar trebui să știi, dacă ești cardiac? Dumnezeu mi-e martor că biblioteca lui nu este de mare ajutor.

Hei, Flaubert, ce alimente nu sunt recomandate pentru victimele atacurilor de cord?

În cele din urmă, am ales penultimul lui pachet de vafe instant. Genul pe care-l mănânci direct din cană. Adaugi apă, amesteci, bagi la microunde – și asta-i tot. Am încercat să nu mă uit întruna afară, pe fereastră ori să bag de seamă că nu există cuțite de bucătărie. Probabil că Reinhardt n-a gătit nimic în viața lui sau avea oameni care găteau pentru el.

Uimitor cât de repede ți se poate schimba percepția despre un spațiu. Dacă aș fi fost invitată în bucătăria lui Reinhardt în urmă cu două săptămâni, m-aș fi putut gândi la decor (sau la absența sa). Apoi, când am venit cu Dan aici, acum câteva zile, nu m-am putut gândi decât la produse comestibile. Acum nu m-am gândit decât la ce putem folosi pentru apărare. Același spațiu, priorități diferite.

Cuptorul cu microunde a piuit și am băgat o lingură în chestia expandată, cu aspect de brioșă. Reinhardt stătea în șezut și a înghițit cu plăcere evidentă.

— Fără zahăr?

I-am spus că mi se părea deja destul de dulce, dar, când a ridicat din umeri, mormăind „ei, haide", m-am întors în bucătărie.

— Și niște sare..., l-am auzit strigând din living.

Parcă vorbise cu gura plină, după care, dându-și poate seama de tonul folosit, a adăugat:

— Te rog.

Am luat solnița de pe tejghea, cutia cu zahăr alb din cămară și m-am întors ca să descopăr că, practic, terminase de mâncat.

Savantul de renume mondial s-a uitat la mine ca un băiat de zece ani.

— N-am mai putut aștepta.

Ceva a zăngănit. Am sărit și m-am răsucit. Ochii mi s-au îndreptat spre sursa zgomotului. Era ușa bucătăriei, al cărei geam crăpat se zgâlțâia în cadrul său.

— Vântul e de vină, mi-a explicat Reinhardt.

Mi-am cerut scuze, i-am spus că Dan va fi încântat s-o repare și mi-a simțit corpul relaxându-se. Atunci am căscat, sonor și deschizând larg gura, pe care am acoperit-o stânjenită. Când am redeschis ochii, l-am văzut pe Reinhardt privindu-mă cu o expresie pe care n-o văzusem până atunci, un zâmbet amabil, aproape părintesc.

— Pe mine să mă scuzi, a zis el. N-ar trebui să te țin aici să ai grijă de mine. Ar trebui să te duci acasă și să te culci.

I-am spus că mă simțeam perfect și el a replicat:

— Aiurea!

M-a întrebat câte ore dormisem în ultimele patruzeci și opt de ore. Am mărturisit că picotisem de două ori.

— Aha!

O scânteiere minusculă din ochi, un semn din deget și o mișcare dramatică, cu ambele brațe, spre ușă.

— Vrei să-ți setez alarma? am întrebat, apoi mi-am amintit de fereastra avariată. Măcar senzorii interni? Poate doar bucătăria?

— Și dacă simt nevoia unei gustări la miezul nopții?

S-a bătut ușor cu palma pe stomac.

— Crezi că știu cum să dezamorsez aparatul ăsta infernal?

— Dar nu poți să mergi la bucătărie, am protestat. Poți să amețești, să cazi și să te lovești la cap sau altceva…

— Hai, du-te, du-te! Cred că a fost o...

A ezitat puțin înainte de a continua:

— Nervii... când eram tânăr... am mai avut... amețeli de felul ăsta… Aș fi putut să fiu mai direct aseară.

S-a încruntat spre podea.

— Anii formativi, când creierul deprinde regulile universului, sunt o glumă crudă. În copilărie, ești hrănit, protejat, iubit necondiționat și îți petreci

maturitatea căutând în zadar substituenți. Partenerul, statul, Dumnezeu...

A ridicat brusc ochii și m-a privit stingherit, furios.

— Scuze, a zis și a fluturat din mână, de parcă vorbele acelea ar fi mirosit urât. Un laș intelectual.

Mi-a părut rău pentru el, văzând cum îi dispăruse toată poleiala fudulă. Un bătrân rușinat, care-și recunoștea slăbiciunea.

N-am reușit să spun decât:

— E-n regulă, adică… cine nu vrea să fie îngrijit când lucrurile devin înfricoșătoare?

A repetat cuvântul acela, „îngrijit", și a clipit energic, smârcâind prelung din nas.

Brusc m-am trezit întrebându-l:

— Vrei să stai la noi… știi în cazul că nu este un atac de panică? Dacă ai nevoie de ceva peste noapte?

A tăcut o clipă, realmente surprins, apoi a zâmbit și a gesticulat.

— Haide – ai de gând să pleci odată?

— Doar să fac puțină curățenie, am răspuns și am dus cana și lingura în bucătărie.

N-a durat mult: am pus lingura în mașina de spălat vase și am aruncat la gunoi cana de unică folosință. În lipsa mea, el se dusese la raftul cu cărți. Acum ținea în poală trei volume de format mic, groase, cu coperți tari, roșii. Le văzusem deja, dar nu putusem descifra titlurile în latină.

— Prieteni din copilărie, mi-a explicat el. Cato, Varro, Columella – scrierile lor despre agricultură. Te-am auzit spunându-i lui Effie despre vlăstari, a continuat, văzându-mi privirea întrebătoare. Nu dormeam cu adevărat.

A deschis prima carte și și-a luat ochelarii de pe masă.

— Poate reușesc să găsesc ceva util aici. Poate că o să fiu și eu util măcar o dată, a adăugat, pufnind ironic, după care, cu un chicotit cu adevărat amar, a mormăit: Munca vă va face liberi.

Unde am mai auzit asta?

I-am spus să nu stea treaz până târziu.

— Nu, nu, a zis el și mi-a făcut semn să plec, zâmbind și căscând larg.

Asta a fost acum o oră. Sunt acasă, în bucătăria mea și scriu toate astea înainte să mă întorc la muncă. Dan stă turcește pe podea, în mijlocul unei grămezi de tulpini de bambus. Două grămezi, de fapt – una mai mică, de țepușe terminate și alta mai mare, de tulpini neprelucrate, pe care o ține în poală. Apropo, doarme dus, cu spatele rezemat de frigider, sforăind, pe jumătate acoperit de pătura aceea de bambus.

M-am gândit să-l trezesc ca să suie la etaj, dar știu că va dori să se întoarcă imediat la muncă. Cred c-o să mă prăbușesc pe canapea câteva ore; îmi setez alarma telefonului la miezul nopții. Atunci o să mă scol, poate o să-l trezesc și pe Dan, și împreună putem tăia țepușe până dimineață. Mostar crede că până mâine-seară vom avea destule ca să înconjurăm complet satul.

Și după aceea?

Mă tot duc să mă uit la grădină, să văd ce mai fac vlăstarii mei. Sunt atât de frumoși, atât de vulnerabili! Trebuie să-mi dau seama care-i modul cel mai bun să-i cresc.

Să-i cresc?

Mă rog, nu știu cum se zice exact… sunt ruptă de oboseală.

Mâine sau mai bine zis poimâine, după ce voi dormi zdravăn o noapte întreagă, după ce terminăm perimetrul de apărare. Poate că până atunci Reinhardt va găsi niște sfaturi în cărțile lui. Sper ca el să fie bine. Când mă pregăteam să ies, când eram cu spatele la el și cu mâna pe clanță, mi-a spus:

— Noapte bună, Hannah.

CAPITOLUL 20

„Îngăduie-ne să ne odihnim în Pace, Dumnezeule etern, și să ne trezim în viață.
Adăpostește-ne cu cortul păcii Tale și îndrumă-ne cu sfatul Tău bun.
Ferește-ne de ură, ciumă și distrugere.
Ține-ne departe de război, foamete și suferință.
Ajută-ne să ne alungăm înclinația spre rău.
Dumnezeule al păcii, fie să ne simțim mereu protejați pentru că Tu ești Păzitorul și Ajutorul nostru.
Dă-ne refugiu în umbra aripilor Tale.
Păzește-ne ieșirea și venirea și binecuvântează-ne cu viață și pace.
Binecuvântat ești Tu, Dumnezeule Veșnic, al cărui adăpost al păcii este întins peste noi, peste tot poporul Tău, Israel și peste Ierusalim."
Hashkiveinu, rugăciune ebraică pentru protecție

Din Fiica Goldei. Viața mea în armata israeliană,
de locotenent-colonel Hannah Reinhardt Roth (rez.)

Intelectul. Era singura modalitate de a ajunge la ei. Emoțiile? Pasiunea? Niciodată. Așa ceva ar fi fost înjositor, limbajul animalelor. Am încercat să rămân calmă și să mențin conversația pe linia unei dezbateri academice.

Am discutat despre expulzarea consilierilor sovietici din Egipt ca represalii pentru moratoriul Moscovei în privința armamentului. Am subliniat specificațiile armamentelor menționate, de la bombardierele de vânătoare MiG-23 până la rachetele balistice cu rază intermediară Frog. Bazându-mă pe articolul lui Sheehan din New York Times, am demonstrat că armele acestea ofensive nu difereau de coloanele de tancuri T-55 pe care Nasser le trimisese împotriva Israelului în 1967.

Tata a insistat, din nou, că Sadat nu era Nasser, ceea ce, am susținut eu, îmi justifica punctul de vedere. Pentru a demonstra că nu era o clonă a predecesorului său, Sadat trebuia să demonstreze poporului său, Ligii Arabe și

lumii în general că el putea să realizeze ceea ce nu putuse Nasser – să arunce iudeii în mare. Oare nu tocmai această strategie, acoperirea înfrângerii cu victoria, fusese motivul atâtor războaie din trecut? De fapt, nu încercase Nasser să șteargă Israelul de pe hartă, pentru a-și șterge dezastrul din Yemen?

Nu puteam să nu fiu mândră de argumentația mea. Date justificative. Logică incontestabilă. Aproape că auzeam aplauzele spectrale ale lui Clausewitz, Mahan și Jomini. Numai Schlieffen și-a reținut laudele, țâțâind față de eroarea mea esențială de a evita un război pe două fronturi.

— Ostilitățile sunt imposibile.

Alex știa întotdeauna când să lovească, exact când tata avea cel mai mult nevoie de el.

— Națiunile Unite vor avea grijă de asta.

Am răspuns cu o întrebare.

— La ce „Națiuni Unite“ te referi? La britanicii în declin? La francezii antisemiți? La blocul comunist care urmează ordinele Kremlinului sau la așa-zisele state nealiniate care sunt ostatice petrolului arab?

Am văzut altă idee gata de atac și am stopat-o prompt:

— Aceeași organizație a Națiunilor Unite care a stat cu brațele încrucișate și n-a făcut nimic după paisprezece atacuri de sondare ale sirienilor și care și-a retras forțele de menținere a păcii din Sinai ca să lase loc egiptenilor?

Alex s-a bâlbâit:

— Dar America...

Câștigasem. O știam. America? L-am îngropat în contraargumente. Vietnam. Watergate. Distragerile interne provocate de conflictele civile culturale. Alex a pufnit și s-a retras în fața asaltului meu. Ar fi fost bine să fiu mărinimoasă în victorie și să mă abțin de la săgeata finală!

— America nu ne poate ajuta.

Doar două litere. Un cuvânt.

— „Ne“?

Flăcările renăscute s-au aprins în ochii tatei.

— „Ne“? Hannah, noi nu suntem americani?

— Evrei americani, am replicat, regrupându-mă în fața chipurilor acela

încrezute. Chiar n-am învățat nimic din propriul trecut?

— Hmm, a meditat tata, prefăcându-se că reflecta la punctul meu de vedere. Învățarea este într-adevăr cheia, să învățăm să ne înțelegem pe noi înșine.

Și-a plimbat mâna teatral peste raftul cu cărți din spatele nostru.

— Biologie, psihologie...

— Economie politică, a adăugat Alex, câștigându-i un zâmbet aprobator.

— Fără să dezgropăm rădăcinile dorinței noastre de conflict, și-a început tata prelegerea, nu suntem cu nimic superiori medicilor dinainte de Pasteur, care recunoșteau existența microbilor, însă nu reușeau să stabilească o legătură între existența lor și boli.

Poetic, dramatic și preluat direct din paginile ultimei sale cărți. Ochii lui chiar trecuseră de la ai mei la arcul sacru al celui mai recent volum al său. Hiroshima lui Jung. Examinând psihoza războiului.

— Nimic mai nobil decât să lucrezi pentru un viitor pașnic, am spus, încercând să-i gâdil vanitatea, dar nu va exista un viitor, dacă nu asigurăm prezentul.

Am deschis fereastra și înăuntru au năvălit sunetele și mirosurile din Upper East Side, aidoma unui geniu eliberat din sticlă.

— Iar prezentul a mobilizat armatele unei regiuni întregi pentru a ne șterge de pe hartă.

Alex a râs ușor, amuzat.

— Deci tu spui că ar trebui să ne ardem cărțile și să înaintăm doar lovind cu ciomegele ca troglodiții?

— Eu spun, am replicat, că este suicidar să irosim timpul cu analiza Tratatului de la Versailles în dimineața de DUPĂ Kristallnacht!

Continuând să stea așezat, tata a afișat zâmbetul lui nesuferit de învingător.

— Aha, a spus el, mișcând exasperant din arătător spre cer, și acum ajungem la ultimul donjon din fortăreața ta pe cale să se năruie. Ar fi trebuit oare să luptăm?

Era un argument vechi, la fel de uzat și de confortabil ca vechiul jilț capitonat cu piele în care stătea. Ar fi trebuit oare să luptăm? La șase ani, întrebasem prima dată despre fețele albe și negre de pe polița șemineului nostru. Cine au fost ei?

Unde-i Strasbourg? De ce au murit? De ce n-au plecat și ei cu tine? Iar odată cu ultima întrebare, „De ce n-au răspuns prin luptă?“, a sosit inevitabila respingere.

— Pentru că n-ar fi contat deloc.

Aceleași fețe ne priveau acum de sus – măști mortuare inocente, zâmbitoare.

— „Dacă vom scoate ochi pentru ochi, a continuat tata, toată lumea va fi oarbă.“

La citatul acela din Gandhi, am replicat cu o zicală din Raj:

— Dacă toți indienii ar urina în același timp, britanicii ar fi târâți de torent în mare.

— Respingi nonviolența, a spus Alex clătinând din cap, chiar vrei să negi progresul realizat în țara asta de dr. King?

— Tu chiar vrei să negi că pârghia lui King s-a bazat pe teama de Malcolm X?

Simțind o deschidere, am încercat să sparg asediul.

— Mâna deschisă funcționează când alternativa este pumnul.

Citându-l pe Einstein, Alex a replicat:

— Nu poți să previi războiul și în același timp să te pregătești pentru el.

— Asta o spune cel care a fugit din crematoriul de la Dachau.

— Ce mai fanatică! a gemut tata și în cuvintele lui se simțea din plin dezamăgirea. Pretinzi că aperi patria noastră dintotdeauna, dar metoda apărării tale este exact ceea ce a pierdut pământul acela de la bun început.

Mi-am simțit obrajii înroșindu-se și mi-am auzit tonul vocii crescând.

— Eu nu afirm că războiul este bun! Și nu spun nici că-i corect să ataci popoare din cealaltă parte a lumii. Nu este! Războiul a fost dintotdeauna ultima soluție! Dacă există vreo altă modalitate de a rezolva problemele, orice cale de a evita vărsarea de sânge... dar când ei vin după tine, când știi că ei vin, când nu vor asculta și este prea târziu să mai fugi, trebuie să te aperi. Trebuie să lupți!

Făcusem singurul lucru pe care-mi jurasem că nu-l voi face. Îngăduisem inimii să preia comanda.

— Oh, Hannah! a chicotit Alex victorios, cu mâinile deschise înțelegător. Hannah, Hannah.

Numai fratele meu mă putea face să-mi urăsc sunetul numelui. Hannah, ce copilă ești. Hannah, nu mai fi isterică. Hannah, dacă m-ai lăsa să te ajut să

semeni mai mult cu mine, poate că tata te-ar iubi la fel de mult cât mă iubește pe mine.

— Laș intelectual! am șuierat. Amândoi sunteți așa! Vă adăpostiți în spatele cărților și al citatelor și al protecției altora! Dar ce-o să faceți când cizma realității vă va sparge ușa?

Mi-am scuturat pumnul spre tata, apoi spre fantomele de pe polița șemineului; toate viețile acelea reduse acum la maldăre de pantofi, ochelari, dinți de aur și cenușă.

— Voi ce ați făcut pentru ei? am zbierat către spectatorii mei încremeniți. Când scrisorile au încetat să mai vină, când toți colegii din clasa voastră s-au înrolat. Unde ați fost voi?

M-am aplecat spre tata, fixându-mi privirea asupra acelui creier pasiv, indiferent, complet nereceptiv. Pentru că asta era tot ce devenise acum; fără inimă, fără suflet, nimic altceva decât materie cenușie lipsită de pasiune.

— Ai stat locului. Te-ai ascuns. N-ai încercat să schimbi nimic.

Nu mi-am dat seama că plângeam decât atunci când am văzut o lacrimă care i-a pătat cămașa.

— Nici măcar n-ai încercat.

Cu vederea încețoșată, m-am bâlbâit către Alex:

— Și nici tu n-o s-o faci – când vor veni după tine, nu te vei opune.

Am adăugat peste umăr:

— Veți zăcea acolo și veți muri.

Trecând pe lângă bucătărie, am auzit-o pe mama punând farfuriile în dulap. Nu puteam s-o condamn pentru că nu-mi sărise în apărare. N-o făcuse niciodată. Nu știa c-o putea face. Printre clinchetele porțelanurilor și bufniturile ușițelor dulapului, o puteam auzi murmurând în barbă. Încet și constant, cu muzicalitatea repetitivă a rugăciunii. Când ușa s-a închis în spatele meu, am prins ultimele cuvinte din Hashkiveinu.

INTRARE JURNAL NR. 15
15 OCTOMBRIE

Am recitit toate intrările anterioare. Nu recunosc persoana care le-a scris. O viață trăită de o străină. O persoană de care abia îmi amintesc.

Ce bine ar fi să poți călători în timp la fel de ușor pe cât întorci o pagină. Ai reveni cu două zile în urmă și ai avertiza persoana care erai pe atunci.

În dimineața aceea, 13 octombrie, alarma m-a trezit la ora șapte, mult mai târziu decât plănuisem. Dan mi-a spus că o schimbase el după ce se trezise pe la miezul nopții. Considerase că somnul era mai important decât să-l ajut cu țepușele. Am văzut că tot mai avea câteva până să termine, dar a zâmbit și a zis:

— De ce nu te uiți în grădină?

El o făcuse deja, văzuse ce se întâmplase și știa cât de fericită voi fi.

Parcă eram în dimineața de Crăciun. Alte arculețe alburii se înălțau din sol. Vlăstarele cele mai puternice de ieri reușiseră să-și ridice toată boaba în aer. Puteam zări începuturi de frunzulițe verzi. Și mai multe tulpinițe, care ieșeau din compost. Iarba de orez era mai înaltă cu cel puțin un centimetru. Totul, într-o singură noapte!

— Va trebui să-i sprijini! a strigat Dan din bucătărie. Când se vor înălța, vreau să zic. Nu asta faceți cu plantele, le legați de scărițe? Sau araci? Cum se numesc?

Venise înapoia mea, stătea cu o mână pe cadrul ușii și-mi zâmbea.

— Avem o tonă de crenguțe de bambus. Imediat ce o să avem timp – știi tu, ceva mai încolo –, te pot ajuta să le transformi în pergole sau în altceva.

M-a cuprins în brațe și m-a sărutat. Apoi a plecat la treabă, cu deschizătorul pentru nucile-de-cocos pe șold, cu o lance într-o mână și cu un cuțit de pâine în cealaltă. Împrejurimile Casei Comune erau aproape curățate de bambuși. Mai rămăsese doar o duzină de tulpini. Nu avea să dureze mult și, când el a ieșit pe alee, n-am văzut și n-am auzit nimic dinspre creastă. Nu m-am putut totuși abține să nu rostesc un „ai grijă“ și am primit drept răspuns un mormăit de om al peșterii și o lovitură jucăușă cu mânerul lăncii în piept. I-am întors salutul într-o manieră personală, cu degetul mijlociu ridicat și am mimat din buze „te iubesc“.

Am rămas în ușa deschisă, tremurând în aerul rece și l-am privit trecând pe lângă Effie și Palomino care se duceau la Reinhardt. Era rândul lui Effie să stea de veghe, să mă înlocuiască pe mine și, în ciuda salutului ei prietenos din braț, m-am îngrijorat brusc că o să creadă că-l abandonasem. Bineînțeles că nu credea așa ceva și bineînțeles că nu trebuia să fug acolo și să-i explic cum mă dăduse

afară. Dar am făcut-o oricum și am sfârșit prin a fi recunoscătoare pentru șuetă. Avea vești bune. Radioul din mașina soților Boothe difuzase în sfârșit știri pozitive.

Mi-a spus că-l eliminaseră pe lunetistul nebun de pe I-90. Drumul era acum deschis, astfel că proviziile intrau și evacuații ieșeau. La fel ca în cazul uraganului Katrina, canadienii săriseră în ajutor. Președintele își înghițise în sfârșit mândria (așa credea Carmen) și îngăduise sosirea de ajutoare din străinătate prin nord. Și pentru că Seattle era „securizat" (cred că asta înseamnă că nu mai sunt revolte), autoritățile se puteau concentra acum asupra așezărilor afectate de Rainier.

— Asta înseamnă că ne vor găsi în curând, a spus Effie și a frecat-o viguros pe spate pe fiica ei. Când vor începe să caute supraviețuitori, vor ajunge și la noi!

N-o văzusem niciodată atât de însuflețită.

— Poate ar trebui să scriem mare AJUTOR, a continuat ea. Știi la ce mă refer? Cum se procedează mereu după furtuni? Pe acoperișuri sau altundeva? Nu-mi vine să cred că nu ne-am gândit la asta până acum! Am putea folosi o foaie – a arătat spre „heliportul" de iarbă din fața Casei Comune. Și să-l scriem cu astea – a indicat din cap spre pietrele împrăștiate peste tot.

— Bună idee, am răspuns, dar am temperat-o imediat, odată ce ne asigurăm că terminăm...

— Da, da! m-a întrerupt ea. „Perimetrul", desigur! Bineînțeles.

Am observat cum realitatea începea să-i taie din elan, reamintindu-i cu ce anume continua să ne confruntăm.

— Poate mâine, a încercat ea.

— Poate, i-am răspuns, apoi, uitându-mă la Palo, am întrebat: Până atunci, mai ai chef să lucrezi în grădină?

Fetița a încuviințat entuziastă, iar mama ei a pornit spre casa lui Reinhardt.

— E minunată, i-am spus, conducând-o înăuntru. Când o s-avem ceva timp la dispoziție, putem începe să punem folie de aluminiu pe pereți.

Ea a aprobat din nou, fericită, și s-a oprit ca să verifice fiecare plăntuță.

— Și ar trebui să-ncepem să ne gândim și la susținerea lor, am continuat. Dan a avut o idee bună despre cum să folosească crenguțele de bambus rămase de la...

Un țipăt înăbușit.

Din depărtare, dinspre casa lui Reinhardt.

Ne-am repezit afară la timp s-o vedem pe Effie ieșind poticnindu-se prin ușa din față. I-am spus lui Palo să fugă acasă și s-o găsească pe Carmen, iar eu am alergat s-o prind pe Effie înainte să se prăbușească.

Avea ochii holbați, iar vocea și corpul îi tremurau. Chiar înainte să ajung la ea, m-am gândit: „Alt atac de cord. Primul a fost real și azi-noapte a mai avut unul!" Effie nu vorbea, nu putea. Intrase în hiperventilație și, căznindu-se să rostească ceva, mi-a făcut semn agitată spre interior. M-am repezit pe lângă ea, în living, imaginându-mi deja cum arăta Reinhardt, întins pe canapea, rece și vinețiu. „Te rog, Doamne, să nu aibă ochii deschiși!"

Am văzut mai întâi urmele de sânge. Erau două, paralele, înguste și îndepărtate, de la gaura în ușa din spate până la canapeaua goală și mânjită cu roșu. Am simțit brațul lui Dan în jurul umerilor. Nu puteam să privesc în altă parte. Nu mă puteam opri din citirea poveștii aflate în fața mea, imaginându-mi ce trebuie să se fi întâmplat în timp ce eu dormeam liniștită acasă.

Ei fuseseră extrem de silențioși, împingând geamul crăpat de la bucătărie, testând, așteptând un sunet care i-ar fi făcut să dispară rapid. Răbdători, grijulii. Probabil că împinseseră geamul acela deformat din rama sa suficient pentru a ajunge cu brațele lungi în interior. Bâjbâiseră apoi la încuietoare și rezolvaseră puzzle-ul simplu al micului comutator metalic. Glisaseră ușa în lateral, trăseseră draperiile, îndepărtaseră masa. Toate astea le făcuseră cu dexteritate și grijă, să nu-l trezească. Numai unul intrase, asta îmi dădeam seama după urmele roșii de tălpi. Unul mic, probabil? Prințesa sau masculul mai tânăr, abia pubescent? Oare acela fusese testul majoratului său? O dovadă de furișat, de inteligență și de forță pentru a smulge capul lui Reinhardt?

Pentru că asta făcuse. Răsucise și trăsese. Pata cea mai întunecată și mai profundă se afla la baza pernei sale. Iar Reinhardt nu se luptase. Nimic nu fusese deranjat. Nici chiar cărțile lui, stivuite îngrijit pe măsuța de cafea, lângă ochelari. Probabil că citise o vreme, după care își dăduse seama că era prea somnoros pentru a se concentra. Le pusese deoparte, stinsese lampa și trăsese pătura până sub gât. Probabil că nici nu-l auzise când intrase, când venise lângă el. Oare se

trezise? Simțise o atingere de blană pe față, o piele aspră peste gură? Dumnezeule, sper că n-a fost așa! Dă, Doamne, să nu se fi trezit deloc!

Și totuși, de ce alternativa continua să-mi apară în minte? Reinhardt trezindu-se și văzând o matahală neagră lângă el. Ochi ca două gămălii de ac, răsuflare caldă, strânsoarea degetelor în jurul gâtului său. De ce continui să-mi imaginez că a ales să nu se lupte? În timp ce degetele acelea îi striveau traheea, în timp ce o altă mână îl apăsa. Fără lovituri, fără zgârieturi. Fără nicio încercare de a-și salva viața. De ce-mi imaginez că acele câteva secunde ale lui de conștiință trează au fost încremenite în acceptare îngrozită?

Probabil că de vină au fost urmele de sânge. Spațiul dintre cele două tălpi enorme. Atât de apropiate… Îi văzusem alergând, iar fuleul lor ar fi lăsat doar o pereche de urme între canapea și bucătărie. Acestea erau prea apropiate, prea multe și cu prea mult sânge. Dâre paralele, cea groasă, lăsată de corp, cea subțire, lăsată de cap. Capul lui Reinhardt, împroșcând pereții și podeaua, de parcă ucigașul, ținându-l de gură, l-ar fi balansat înainte și înapoi. Fără grabă. Fără teamă.

Și de ce nu? De ce să se teamă de noi, când puteam fi invadați atât de ușor, când nu încercam nici măcar să ne luptăm?

CAPITOLUL 21

„Multă lume se îngrozește când aude că un cimpanzeu se poate hrăni cu copii, dar, de fapt, pentru el, oamenii nu sunt altceva decât un alt soi de primate…“

JANE GOODALL, *În umbra omului* (1)

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

Boulder, statul Colorado, 1991. Așezarea arăta ca un paradis. Luxuriantă, verde și nepătată de oameni. Atât doar că era nepătată fiindcă, de fapt, nici n-ar fi trebuit să existe. Zona din jur este semiaridă în mod natural. Locuitorii așezării aduceau prin pompe toată apa necesară peluzelor și pomilor fructiferi. Și, odată cu pomii fructiferi, au venit și căprioarele. Localnicii le-au îndrăgit. „Uite, scumpo, o căprioară în curtea noastră!“

Și, odată cu erbivorele, au venit inevitabilele carnivore. Pe atunci pumele erau destul de puține. Primii europeni le aduseseră în pragul extincției. Supraviețuitoarele se refugiaseră adânc în Munții Stâncoși, suficient de departe pentru a evita orice posibil contact cu oamenii. Dar când veniseră pe urmele căprioarelor din munți, pumele descoperiseră că această generație nouă de oameni nu semăna deloc cu strămoșii lor care ridicau puștile și „trăgeau fără să clipească“. Oamenii aceștia ridicau spre ele camerele foto. „Uau, copii, ia uitați-vă! O puma adevărată!“

Unii mai înțelepți au încercat să atragă atenția.

— Nu suntem într-o grădină zoologică. Animalele acestea sunt prădători. Sunt periculoase. Trebuie să fie marcate și mutate, până nu va fi rănit cineva.

Nimeni n-a ascultat. Nu le venea să creadă cât de norocoși erau să vadă feline mari „în sălbăticie“. Cui îi mai trebuie grădină zoologică, când are pădurea chiar în spatele casei? Apoi au început să dispară câinii. La început, cei mici, jucăriile minuscule care nu se puteau apăra. De aceea, nimeni n-a ascultat când adepții marcajelor au încercat, din nou, să-i convingă de pericol.

— Ei, haide, la ce te poți aștepta dacă bichonul sau pudelul cuiva scapă din lesă?

Cred că una dintre victime a fost un cockapoo pe nume Fifi. N-a contat că atacul n-a avut loc în pădure, ci chiar în fața casei lui Fifi. Scepticii au continuat să afirme că fusese „fructul de pe ramura cea mai de jos", că în niciun caz pumele nu vor ataca un câine de dimensiuni mari, un luptător.

Până au făcut-o. Un doberman abia a scăpat cu viață. Un labrador negru și un ciobănesc german n-au fost la fel de norocoși. „Cum numești un câine în lesă? O gustare la capătul unei sfori." Asta a fost una dintre glumele care au circulat, ca și caricatura dintr-un ziar local. Înfățișa o femeie care îi dădea câinelui ei o scrisoare de la o pisică, în care scria: „Bun sosit în lanțul trofic!"

(Clatină din cap.)

Lanțul trofic… Nimeni nu-și amintește unde ar trebui să fie veriga noastră în lanțul ăla. Avertismentele erau chiar acolo. Poteca escaladării ducea drept la ușile oamenilor.

Ei au început să reacționeze, trebuie să recunosc. O puma a fost ucisă după ce a atacat un ranch de vânătoare și a urmat o întrunire a cetățenilor ca să se discute despre măsurile ce trebuiau luate. Dar, ca în cazul multor altor probleme, a fost prea puțin și a venit prea târziu. Pumele erau acolo, se înmulțeau și, după ce ne testau limitele, deveneau tot mai îndrăznețe cu fiecare zi.

Odată ce uciderea câinilor a devenit obișnuită, a fost doar o chestiune de timp până au suit lanțul trofic spre noi. O femeie care făcea jogging a fost urmărită, silită să suie într-un copac și a supraviețuit doar pentru că în cursul ei de „autoapărare" învățase să fie o luptătoare. Un angajat al spitalului a fost alergat prin parcare. Câțiva oameni n-au putut ieși din case. Lista continuă.

Apoi Scott Lancaster a plecat să facă jogging și nu s-a mai întors. Scott avea optsprezece ani, era sănătos și puternic, iar în timpul liber făcea antrenamente cardio pe traseul din spatele liceului său. Două zile mai târziu, au găsit ce mai rămăsese din el, pieptul sfâșiat, organele mâncate, fața mestecată. Rămășițele au fost găsite în stomacul unei pume. Investigația a dovedit că felina nu era turbată sau înfometată. Știi ce-a mai dovedit atacul acela, alături de toate celelalte atacuri fatale care s-au înregistrat de atunci? (2)

Ele nu se mai tem de noi.

INTRARE JURNAL NR. 15 [CONT.]

-**N**-a fost vina ta, a rostit Mostar, stând în spatele nostru.

Îmi citise din nou gândurile și știa că, inevitabil, mă voi învinovăți. Nu trebuia să mă fi dus acasă. Eu aș fi putut reacționa. Aș fi ținut luminile aprinse, aș fi strigat după ajutor. Poate că l-aș fi salvat. Dacă aș fi rămas!

— N-a fost vina ta, a repetat ea. A fost vina mea.

Pentru o clipă, nu i-am recunoscut expresia chipului. Înghițise nervos în sec și îmi evita ochii.

Vinovăție?

— N-am crezut că vor fi atât de îndrăzneți, atât de curând.

Vorbea încet, cât s-o aud eu.

— M-am gândit atunci cu focul... prima lor ucidere ca să se sature... Am crezut că mai dispunem de cel puțin o zi...

A clătinat din cap, după care a scuipat altă frază străină, care a sunat ca „Mahumeiedan!“(3)

Apoi și-a revenit. Spinarea dreaptă, ochii limpezi, privindu-ne ca un general într-un film de război.

— De acum nu mai avem timp, nu mai e timp suficient pentru un perimetru complet. Trebuie să facem unul mai mic, chiar acum, în jurul Casei Comune. Carmen...

Biata femeie și-a scăpat practic dezinfectantul pentru mâini.

— Du-te și ia-o pe Bobbi! Fă orice, dar scoal-o din pat și îmbrac-o. Dă-i drumul!

Carmen a ieșit iute, iar Mostar s-a răsucit către Effie și Palo.

— Mergeți acasă și luați câteva pături, cele mai grele pe care le aveți. Vă încărcați brațele și faceți un singur drum – le aduceți la Casa Comună.

Cele două au plecat, fără întrebări sau ezitări. Mostar s-a întors apoi spre mine:

— Caută prin bucătăria și cămara lui Reinhardt. Ia tot ce-i înghețat, conservat sau uscat. O singură sacoșă.

Am aprobat din cap, iar ea l-a prins de mânecă pe Dan.

— Haide!

Și au dispărut.

Vocea ei nu trăda nicio emoție. Nu era timp pentru așa ceva.

Am fugit înapoi în bucătăria lui Reinhardt, tălpile pantofilor lipindu-mi-se de urmele roșii de pe podea. Am luat de pe rulou un sac din plastic pentru gunoi, am băgat în el restul semipreparatelor congelate, apoi am fugit spre Casa Comună.

Duhoarea lor era mai puternică și nu doar în imaginația mea. Tot așa cum silueta de pe creastă nu era doar în imaginația mea. O formă neagră și înaltă, între doi copaci. Stătea nemișcată și se uita la mine. Am coborât ochii, ca să evit o piatră aruncată acum două nopți, iar când i-am ridicat, panta era pustie. Urletele au început o secundă mai târziu, mai întâi unul, solitar, care s-a transformat apoi într-un cor. M-am simțit vulnerabilă. Noua mea lance rămăsese acasă. Nu mă gândisem că voi avea nevoie de ea. Nu mai era timp acum.

Am ținut capul plecat cât am alergat ultimii pași spre Casa Comună. Am aruncat semipreparatele în congelator și am fugit înapoi afară, unde i-am văzut pe Mostar și pe Dan ieșind din casă. Amândoi aveau brațele încărcate cu țepușe. Amândoi le-au aruncat când Mostar a arătat ceva aflat în afara câmpului meu vizual. Dan a întins mâna spre lancea sa, sprijinită de ușa lui Mostar, în timp ce ea le striga pe Effie și pe Palo.

— Familia Durant!

Vocea i-a sunat ca un megafon. Mostar a agitat frenetic din brațe ca s-o urmăm.

Ne-am adunat toți la casa lor: eu, Effie, Palo și Carmen, care o târa după ea pe Bobbi ce părea buimăcită și era în pijama.

Nu știu sigur ce gândea Mostar. De ce ne adunase pe toți la ușa lor. Pe toți? Ca presiune socială? Sau poate doar ca să asigurăm forța fizică necesară pentru a-i trage afară pe cei doi.

— Yvette! Tony!

Nici sonerie și nici ciocănituri. Mostar lovea cu pumnii și cu palmele în ușa lor de lemn, elaborat lucrată.

— Deschideți! Deschideți ușa asta nenorocită! Imediat!

Era clar un atac, violent și transmițând o stare de urgență.

Complet trează acum, Bobbi s-a retras un pas. Carmen și Effie și-au îmbrățișat simultan fiica. Eu l-am apucat de braț pe Dan. Un gând nou mi-a tăiat

respirația: dacă prima lor intrare nu fusese în casa lui Reinhardt?

Mă pregăteam să-i propun lui Dan să încercăm la ușa din spate, îngrozită de ceea ce ne putea aștepta acolo, când ușa din față s-a deschis încet. Ușurarea inițială mi-a dispărut imediat ce am văzut fantoma care o deschisese.

Ochi injectați, cu urdori, sclipind în găvane adânci și întunecate. Privire rătăcită. Obraji scofâlciți, nebărbieriți, deasupra buzelor arse, crăpate, înconjurate de cruste. Picioare desculțe, un tricou alb pătat, pantaloni de trening uzați și largi, ținuți de o mână tremurătoare, cu unghii murdare. Mirosul m-a izbit o clipă mai târziu, ieșind într-un nor invizibil și umed. Miros de corp nespălat. Halenă. Un iz de fecale.

— Tony?

Am văzut-o pe Mostar gârbovindu-se și mi s-a părut c-o aud oftând. Oare mi-am imaginat? Am completat un gol? Am simțit totuși că nu era surprinsă. Noi, ceilalți, însă am tresărit colectiv.

— Tony, a rostit ea ceva mai tare de data asta, iar cuvintele i-au fost însoțite de o mișcare lentă a mâinii, cu latul palmei înainte. Unde-i Yvette?

— Ah...

Gura lui s-a deschis strâmb, dezvăluind un șir de dinți pătați.

— Daaaa.

A mijit ușor ochii, cum faci când intri în camera greșită.

— Yvette, a zis Mostar, încercând să se uite pe lângă el, în jurul lui, apoi a repetat: Yvette!

Tony și-a umezit buzele, a rostit din nou „da...“, apoi ne-a întors spatele.

— Nu, Tony... , a început Mostar și a intrat după el.

Noi ne-am foit și am înaintat încet. Lancea lui Dan s-a agățat de tocul ușii.

— Scuze, i-a zis el iute lui Effie, pe care fusese gata s-o lovească, apoi și-a lăsat arma afară.

Eu pășeam deja înaintea lui, aproape icnind din cauza mirosului din interior. Transpirație, picioare nespălate și urină stătută dinspre baia de la parter. Iar ceea ce am văzut...

Dacă ar fi fost vorba despre altcineva, în orice alte circumstanțe, aș fi considerat pur și simplu că proprietarii casei sunt niște îngălați.

Prosoape aruncate pe podea. Câteva haine. Pahare de vin printre rafturi cu cărți și sticle goale. Perna și cuvertura de pe canapea, cu pete cafenii de la reziduurile mai întunecate de grăsime corporală. Nu era mai rău decât un dormitor de cămin studențesc sau decât primele apartamente în care locuiseră unii dintre colegii mei pe la douăzeci de ani. Dar în casa asta… cu oamenii ăștia…

Și nu doar mizeria m-a uluit sau iPhone-ul spart, căzut sub o adâncitură din perete de dimensiunea unui iPhone, ci revistele. Acopereau măsuța din sticlă pentru cafea, deasupra, dedesubt și înghesuite între căni de cafea cu fundul acoperit de zaț. *Wired*, *Forbes*, *Eco-Structure*. Toate, cu paginile deformate și pătate de lichide. Toate, cu chipul lui Tony pe copertă. ZORII ECO-CAPITALISMULUI, REVOLUȚIONARUL VERDE, PURTÂND LUPTA CEA BUNĂ.

— Tony!

Mostar l-a prins de braț și l-a întors spre ea.

— Unde-i Yvette? l-a întrebat cu blândețe, dar ferm. Trebuie să vorbim cu amândoi.

— Sigur, da, Yvette...

Ochii lui aveau privirea aceea descrisă ca „pierdută în depărtare“. Se uita în gol, avea fruntea încrețită și își umezea întruna buzele cu limba.

— Yvette.

Pauza lui ne-a oferit tuturor un moment de tăcere ca să auzim.

Zzzzzp zzzzzp zzzzzp.

Mostar a clătinat din cap, poate furioasă pe ea însăși că nu-și dăduse seama mai devreme. (Așa am simțit eu, cel puțin, fiindcă uitasem să verific garajul.) Aș fi putut bate la ușa lui, dacă Mostar n-ar fi trecut de mine și n-ar fi împins-o, deschizând-o.

Lumină strălucitoare s-a revărsat peste noi, împreună cu o pâclă invizibilă, acră.

Yvette, sau ceea ce devenise ea, a căzut practic de pe bicicleta eliptică.

— CeCE?

Vocea îi era ascuțită, ne zgâria timpanele. A intrat țopăind în living, cu

sudoarea picurând, ca o sălbăticiune. Așa mă voi gândi mereu la ochii ei. Ochii unei sălbăticiuni. Se mișcau întruna, frenetic, de la un om la altul și priveau peste tot. Fața ei… corpul… Ne uitam la un schelet, care purta un sutien sportiv ud leoarcă și pantaloni de yoga. Era practic piele și os. Oare nu mâncase chiar nimic? Ce-i poți face corpului tău, minții tale, într-un timp așa de scurt?

Nu trecuseră nici două săptămâni. Atât de repede se poate dezintegra cineva? Atât de ușor?

Cred că depinde, în primul rând, de persoana care ești, de capacitatea de autocontrol.

Adversitatea ne face cunoștință cu noi înșine.

Mă bucur să vă cunosc, domnule și doamnă Durant.

— Cececevreți!

Auzeam zgomote neinteligibile, ca niște ciripeli, dinspre căștile cu anulare a zgomotului, pe care le coborâse în jurul gâtului. Nu era muzică, ci vorbea cineva. Discursuri inspiraţionale? Psihoterapie imaginativă? Propria ei voce?

— Yvette, a început Mostar.

A fost întreruptă violent:

— Cevrei!

Recunoaștere, adaptare, Mostar a trecut de la poziția de comandă adoptată cu Tony la un ton conciliator, ca să reducă încordarea.

— Yvette, iubire, trebuie să vă scoatem de aici.

Încet, calm, așa cum ai vorbi cu un copil sau cu un sinucigaș care vrea să sară pe fereastră.

— Știți despre animalele de acolo?

A făcut un gest lent, care să nu sperie, spre ferestrele sparte și nereparate.

— Știți că ne înconjoară, da? Că devin mai agresive? Ați auzit…

Yvette a întrerupt-o, turuind aproape neinteligibil:

— Cenunuștiunimicdesprevreunanimal.

Pielea ei degaja aburi în aerul rece și capul îi vibra la fiecare silabă.

— Nuștiudesprecevorbești.

Ajunsese la un metru și jumătate de noi și în respirația ei simțeam mirosul inanității.

Cu glas grijuliu, neliniștit, Mostar a zis:

— Trebuie să fi auzit țipetele. Vincent? Tu le-ai auzit, nu?

Carmen a pus imediat un braț liniștitor în jurul lui Bobbi. Mostar a continuat:

— Iar azi-noapte, Alex...

— Nuștiunimic! a vorbit rapid Yvette.

Accentul ei specific clasei superioare britanice dispăruse. Noul accent, de fapt cel vechi, era vădit australian.

— Trebuiesăpleci!

A început să se agite, arătând cu capul spre ușă.

— Du-te... dutedutedutedute!

— Toți trebuie să plecăm, a spus Mostar fără grabă. Trebuie să ne luăm cele necesare supraviețuirii și să ne mutăm toți în Casa Comună, unde ne putem proteja reciproc.

Eu mă gândeam deja, planificând din timp cum ne vom ocupa de ei. Mai întâi un duș, apă fierbinte și frecare energică. Dacă era nevoie, pe ea o puteam ține cu forța. Măcar Tony părea că ar merge fără să se opună. Încă două guri de hrănit. Și haine – le-aș fi spălat pe ale lor manual. Nu m-ar fi deranjat. Ar fi fost curați și în siguranță. Aveau să vină. Trebuiau să vină. Toți împreună, înghesuiți, împărțind totul. N-aveam de ales.

— Trebuie să vă grăbiți, a continuat Mostar, pronunțând rar fiecare cuvânt. Nu luați nimic, veniți doar cu...

— Nununu!

Yvette s-a retras un pas și maxilarul inferior i s-a proiectat în afară. Un animal încolțit, doar la asta m-am putut gândi, o maimuță într-o cușcă.

— Ieșiafară! Ieșițitoțihaiacumimediat!

Tony se așezase deja, afundându-se în pata lăsată de trupul lui pe canapea. Nu părea să înțeleagă ce se întâmplă în jurul lui. Nici nu se uita, nici nu se mișca.

— Yvette, te rog!

Mostar își pierduse răbdarea și era aproape imploratoare, întinzând mâinile cu o disperare care mi-a încordat stomacul.

— N-avem timp pentru așa ceva! Lor nu le mai este frică de no...

N-a apucat să termine.

În momentul acela, stătea cu fața spre fereastra imensă a livingului din spatele nostru.

M-am întors la timp ca să văd forma întunecată de la ferestra cu perdea, iar în clipa următoare fereastra s-a prăbușit.

CAPITOLUL 22

„Dacă ar fi fost doar simularea unui atac, ei ar fi țipat ca să ne intimideze. Au fost însă tăcuți. Și erau uriași. Veneau să ucidă."

Primatolog SHELLY WILLIAMS, *BBC News*, despre „Maimuța misterioasă" din RD Congo

INTRARE JURNAL NR. 15 [CONT.]

Haos. Strigăte și corpuri ce alergau. Am primit un cot în piept, părul mi-a intrat în ochi, o tibie mi-a izbit tibia. Am început să alerg, înainte să mă fi întors complet. M-am împiedicat, am căzut, am încercat să mă ridic și am alunecat din nou pe un exemplar din revista *Eco-Structure*.

Fața mea a lovit covorul exact când pumnul de dimensiunea unui cap de om a izbit peretele deasupra mea. Am auzit trosnetul, am simțit vibrația, apoi am ridicat ochii și am văzut fața lui Dan prin norul albastru al izolației termice dinapoia tencuielii. Mâinile i s-au repezit, cuprinzându-mă de subsuori.

Palo! Acela a fost primul meu gând conștient. Unde era Palomino? Am rotit capul și am privit prin cameră. Nu l-am văzut decât pe Tony, care sprinta peste canapea, practic zbura prin ușă, spre sala lor de sport din garaj. Yvette, la un pas și jumătate în spatele lui, strigându-i numele, întinzându-se după el în timp ce colosul urlător s-a întins către ea.

Fulgerul unei siluete în mișcare în exterior (Mostar?), care a dispărut din vedere.

Zgomote de alergare deasupra capului meu. Picioare micuțe la etaj. Picioare de om?

— Palo! am strigat spre tavan în timp ce Dan mă sălta în picioare.

— Haide! mi-a răcnit el în ureche și m-a smucit violent de braț.

Împreună ne-am năpustit spre ușa bucătăriei. Am ocolit masa și scaunele și mai aveam doar câțiva pași până la ieșire. Am întins mâna să glisez ușa într-o parte. O formă s-a profilat în fața noastră, un pumn care se retrăgea.

— Înapoi!

Dan m-a tras în spate și, în clipa imediat următoare, sticla securizată spartă s-a înfășurat literalmente în jurul atacatorului. Orbit pentru o secundă, el s-a zbătut în veșmântul acela care trosnea.

— Aici! a strigat cineva peste umerii noștri.

Mostar ne făcea semn din exteriorul spărturii care se căsca în fereastra livingului.

Ne așteptase. Ar fi putut scăpa, dar ne așteptase.

Mostar.

Ne-am repezit prin living, trecând pe lângă creatura care încerca să spargă ușa sălii de exerciții. Un mormăit de recunoaștere. O expresie de teroare pe chipul lui Mostar. Probabil că se întorsese spre noi și ne urmărise după ce săriserăm prin spărtura din geam, mare cât un automobil.

— Fugiți! a strigat Mostar și a gesticulat cu sulița lui Dan.

Apoi a azvârlit-o și arma a trecut la patru-cinci centimetri de fața mea. M-am răsucit la timp pentru a vedea mâna uriașă și acoperită de sânge, strângând lama.

Un răcnet, un zbieret prelung și dureros mi-a răsunat în urechi, iar Mostar m-a smucit înainte și m-a lovit cu piciorul, realmente mi-a tras un șut, în direcția casei mele.

— Du-te! DU-TE!

Am sprintat pe alee, evitând bolovanii ce făcuseră cratere selenare. Credeam că ei doi sunt chiar în urma mea. Mostar și Dan. Ba chiar le-am ținut ușa deschisă. Dar porniseră spre stânga, nu spre dreapta, pe după celălalt perete al Casei Comune. Fusese ideea lui Mostar? Să ne răspândim ca să fim mai multe ținte? Sau dorea să ajungă la casa ei? În atelierul ei? La armele ei? Când i-am privit cum au ajuns la ușă, am simțit un val brusc de panică, aidoma un copil a cărui familie s-a urcat în alt vagon de metrou.

— Dan! am strigat și el s-a oprit o clipă.

O privire, o recunoaștere și începutul unui cuvânt. Apoi umărul lui Mostar l-a îmbrâncit violent și l-a împins prin ușă. În spatele nostru, s-a auzit un muget. Am sărit înăuntru.

Ar fi trebuit să urc la etaj. Ar fi trebuit măcar să-mi fi luat lancea. Era chiar acolo! Sprijinită în spatele ușii din față! Cât de proastă am fost! Câte greșeli am

comis! Dacă m-aș fi înarmat, m-aș fi baricadat în birou sau în dormitor, unde aș fi putut scăpa prin balconul din spate. Alegeri, șanse…

Orice, în afară de ceea ce am făcut. Am rămas la parter, m-am târât până la fereastră și am privit oroarea de peste drum.

Exact în clipa când m-am uitat, ușa garajului soților Durant a început să se ridice. Cam treizeci de centimetri, poate mai puțin, suficient pentru ca Tony să se strecoare afară. A fugit spre Tesla lor, strângând în mâna dreaptă probabil telecomanda portierelor. A sărit la volan, chiar când Yvette a ieșit după el din garaj. Am privit-o alergând spre locul pasagerului, încercând portiera lipsită de mâner. A lovit cu palmele în geam, apoi, cu pumnii ei osoși.

La început nu l-am văzut pe Tony, pentru că mașina era parcată cu botul spre casa lor. L-am zărit însă când s-au aprins luminile, când roțile au derapat stârnind patru norișori de cenușă și când Yvette a sărit înapoi, ca să nu fie călcată.

Fața lui era o mască a banalului trecută prin Photoshop. El nu fugea să-și salveze viața. El nu își abandonase soția, ci efectua o banală întoarcere din trei mișcări, în drum spre magazin. Chiar și când Yvette a sărit în fața mașinii, lovind cu pumnii capota.

— Pizdă!

Strigătul ei a răsunat clar și ascuțit prin ferestrele mele duble.

— Pizdadraculuifutuțimorțiimătiidepizdă!

El a claxonat. Chiar așa, a claxonat! Dinapoia ștergătoarelor de parbriz, părea – cum oare? – deranjat? Nevoit să aștepte din cauza unor lucrări pe stradă sau a unui pieton care traversa prea încet? Se încrunta ușor la isterica Yvette, pe spatele căreia se vedeau patru dungi lungi și însângerate.

— SătefutîngurădenenorocitfutfutfutFUUUUT!

Și cum arătam eu? Probabil la fel? Dacă Tony era blocat în trafic, eu mă uitam la un film. Nu m-am mișcat, n-am vorbit, n-am încercat să-i avertizez când căpcăunul maro și lățos a sărit prin gaura din fereastră, spărgând parbrizul și aterizând pe acoperiș ca o bilă de demolări.

Alfa. Cu brațele ridicate. Urlând.

Nu mi-am putut feri ochii când a prins-o pe Yvette, care țipa și flutura din

brațe, de părul lung și fibros ce semăna cu o funie. Yvette a lovit cu picioarele, a țipat, a izbit cu pumnii în degetele de dimensiunea unui antebraț. Smucitura a încheiat totul. O mișcare puternică, bruscă și violentă, care i-a izbit ceafa de șira spinării. Parcă ar fi acționat un comutator. Yvette s-a înmuiat.

Apoi altă smucitură, care a descris un cerc complet în plan vertical. Corpul fără viață s-a izbit de parbrizul mașinii, afundându-se în bariera opacă. Am întrezărit o clipă dosul lui Tony dispărând pe bancheta din spate. Încerca să iasă? N-am văzut deschizându-se niciuna dintre portierele din spate. Poate că el tremura întins pe podea înapoia scaunelor. Încolțit, neajutorat.

Continuând s-o țină pe Yvette, inertă ca o cârpă, Alfa și-a băgat celălalt braț prin parbrizul găurit și l-a tras pe Tony afară, ținându-l de piciorul drept. Am văzut cum piciorul stâng i s-a agățat de scaun și s-a răsucit într-un unghi imposibil. Știu că n-am auzit țipete. Felul în care i se agitau brațele, străduind-se să se prindă de metalul neted în timp ce era târât peste capotă, mi-a amintit de o insectă, de un fluture prins care încearcă să se îndepărteze bătând disperat din aripi.

Tony încă se mișca atunci când ea l-a aruncat pe pământ, l-a întors pe burtă, apoi a călcat cu talpa uriașă între omoplații lui. De ce trebuia ca el să fie cu fața spre mine? De ce a trebuit să văd bula de spumă roșie din gura lui? Altă călcătură, trosnetul coastelor. Un jet mai gros, mai întunecat, urmat de spasmul plămânilor ce încercau să respire.

Alfa stătea acum pe el, călcând cu ambele picioare alternativ, făcându-i praf gâtul și spinarea. Am văzut cum capul a erupt. N-a plesnit, ci a erupt. Jerbele roșii ce i-au ieșit pe nări și din orbite să fi fost oare fluidul din cutia craniană?

Ea l-a ridicat ca pe un sac diform de piele moale și haine îmbibate ce picurau. Și Yvette, marioneta ce-i atârna în cealaltă mână, încă recognoscibilă, cu ochii holbați și cu gură deschisă și strâmbă. Alfa a urlat, un răcnet prelung și triumfător, și geamul din fața mea a părut să vibreze.

Fusese, în același timp, un strigăt de adunare. Ceilalți au apărut în fugă. Gemenii, din spatele casei. Cercetașul a traversat în galop cercul caselor, cu bătrânul Gray încercând să țină pasul. De pe pantă, Juno și cele două mame. Masculul mic și tânăr a ieșit prin ușa din față, iar Dowager a apărut prin gaura

din fereastra livingului. Și în spatele ei, înalt și masiv, Consortul, cu mâna de pe care picura sânge. Probabil că pe el îl înjunghiase Mostar cu lancea lui Dan. Acum își lingea rana cu limba însângerată.

Au țopăit, au urlat, s-au bătut cu pumnii în piept în jurul conducătoarei lor. Dar toți își fereau ochii. Nimeni n-a privit-o când s-au apropiat suficient încât să întindă mâini deschise. Imploratori. Supuși.

Alfa a lăsat trupul zdrobit al lui Tony să-i cadă la picioare. Ceilalți s-au repezit înainte. Ea a lătrat și ei s-au retras. Alfa a întins mâna ce-i rămăsese liberă spre stomacul expus al lui Yvette. Unghii ascuțite au sfâșiat abdomenul plat, musculos, revărsând un torent roșu pe pielea albă. A continuat să tragă încet, aproape cu blândețe și un pumn de intestine însângerate a alunecat afară.

Cercul s-a închis și zbieretele au crescut în intensitate. Mâna lui Alfa a coborât, iar masculul mic, Auriul, a apucat primul, apoi s-a întors cu spatele către grup, cu o bucată de intestin încă prinsă de cadavrul lui Yvette.

Ceilalți înnebuniseră de-a binelea, unii alergau în cercuri mici, alții se rostogoleau spasmodic în cenușă. Cum se numește fenomenul ăsta la rechini? „Frenezia hrănirii“? Alfa s-a uitat în jos, ca să mai vâre o dată mâna în trunchiul lui Yvette. Atunci m-a văzut.

Spioană. Voyeur. De ce mai rămăsesem? De ce trebuise să mă uit? La fel ca în prima noapte, la încăierarea de lângă lada de compost, când ea mă privise. O provocare? Capul imens s-a oprit la jumătatea ridicării, cu alt pumn de intestine. Cele două bile negre au sclipit.

Apoi un urlet! Corpul lui Yvette a fost aruncat în lături și muntele a năvălit.

Am sărit înapoi de la draperii, am alergat, m-am împiedicat și mi-am julit genunchii pe trepte. Din nou, am uitat lancea. Din nou, am ales ascunzătoarea greșită. Baia pentru musafiri era chiar în capul scării. Ușa era deschisă, la fel și fereastra din spate. De ce am crezut că mă pot strecura prin ea? Am tras ușa după mine, am încuiat-o, am suit pe capacul coborât al scaunului de toaletă și am încercat să-mi strecor umerii.

Era prea îngust.

M-am împins din nou, încercam să-mi controlez corpul, forțându-mi carnea să cedeze. Mi-am simțit pielea rașchetată, arsă. Am încercat din nou, mai repede.

Din nou. Am forțat. Mi-am julit pielea de pervazul metalic. Asta era chiar definiția nebuniei: să repeți aceleași mișcări cu speranța nefondată de a obține alt rezultat. M-am tot străduit să împing un cilindru în formă de Kate printr-o gaură pătrată. Înainte și înapoi, răsucindu-mi brațele, izbindu-mă cu ceafa de pervaz. Nu știu de câte ori, până mi s-a blocat gâtul. Iar atunci, am simțit un nod la baza craniului și o grenadă mi-a explodat în spatele ochilor. Durerea s-a propagat în lungul gâtului, pe partea dreaptă a feței. Urechea, maxilarul. Coloana vertebrală.

Paralizantă. Încremenitoare.

Am căzut înapoi pe toaletă, incapabilă să-mi mișc capul, gâtul, brațul drept. Am dat să mă ridic, să ajung la ușă. Am întins mâna spre clanță.

Mi-a vibrat în mână, când toată casa s-a cutremurat.

Am simțit fereastra livingului sfărâmându-se, am auzit draperiile smulse din suporturi. Nu m-am clintit. N-am respirat. Adrenalina trebuie să fi anihilat valurile de șoc dinspre gât. Îmi amintesc firul rece de transpirație care îmi curgea de la subsuoară spre șold.

Ea nu mă văzuse. Asta era speranța mea. Draperiile îmi ascunseseră evadarea. Nu știa pe unde plecasem.

Alt muget și oglinda din fața mea a zăngănit. Am auzit o bubuitură tare dinspre măsuța de cafea. Un bufnet moale, probabil canapeaua. Trei pocnete rapide, tremurătoare, mi-au spus că lovea cu pumnii în ușa băii de la parter, iar trosnetul prelung mă anunța că ușa ceda.

Un pufnet de frustrare, apoi tăcere. Alfa s-a oprit să asculte, ceea ce mi-a oferit un răgaz de gândire. Nu știu de unde mi-a venit ideea, dar, când am auzit primul scârțâit de picior pe scară, am luat telefonul din buzunar. Era încărcat și funcționa perfect. Am atins aplicația muzicală, am ales camera și am auzit cântecul izbucnind în bucătărie.

Un mormăit, un târșâit de picioare, apoi zgomote de ghivece și de farfurii sparte.

Mulțumesc, „Black Hole Sun“.

Am respirat cu grijă, dureros, încercând să gândesc, să-mi planific evadarea. Să ies pe ușă? Prin altă fereastră? Aș fi putut ajunge la casa lui Mostar? Mi-am

amintit sub forma unor străfulgerări viteza lui Alfa, alonja ei. În clipa aceea, podeaua a vibrat și muzica s-a oprit. Mi-am verificat telefonul și am văzut că legătura dispăruse. Alfa distrusese vreun difuzor sau altceva delicat. De dedesubt, auzeam zgomotul devastării, trosnetul răsturnării mesei din bucătărie, apoi ea a intrat iar în living, călcând apăsat. După care a răsunat bubuitul puternic și cutremurător al altei uși care cedase.

Grădina. Lăstarii mei!

Mormăituri groase. Prelungi, lente. Trosnete ascuțite și bubuituri înăbușite.

O a doua sursă. Gravă și îndepărtată, dincolo de fereastră. În casa vecină. *Pop-papop-pop!*

Probabil că Alfa a auzit și ea. S-a oprit. Amândouă am ascultat zgomotele, urmate de mârâituri, mormăituri și, dintr-odată, un vaier.

Același sunet pe care îl scosese Consortul când Mostar îi tăiase mâna cu lancea.

Durere.

El era rănit!

Sunete de obiecte sparte, de mobilier răsturnat. Un scâncet ca de copil, care a devenit un scheunat furios.

Un răspuns din casa mea, răgetul lui Alfa din grădina mea.

BOOM, un bas profund de undeva din casa lui Mostar. Nu fusese o mobilă, nu fusese lemn, dar nici ceva viu. Nu-mi puteam imagina ce produsese sunetul acela de tobă.

Urlete. Omenești – Mostar și Dan.

Dan! Am încercat din nou telefonul. Să pun altă muzică, să-mi acopăr evadarea. Niciun răspuns. Semnal zero. Am simțit un fulger de furie și am fost cât pe aici să-l arunc în oglindă. Iar în oglindă am văzut detectorul de fum. Amintirile mi s-au contopit într-o idee chiar când am auzit mugetul.

Probabil că mă auzise. Tălpile îmi scârțâiseră oare foarte slab?

Pași tunători.

Am înhățat prosopul și l-am înfășurat în jurul brațului.

Pașii răsunau mai tare, mai aproape.

Aveam chibriturile în mâna liberă și am apăsat cutia între pumnul învelit în prosop și chiuvetă.

Scara s-a cutremurat.

Am încercat să aprind bățul; s-a rupt și am înjurat.

Forța unui camion izbind în ușă.

La a doua încercare, s-a aprins și am ținut flăcăruia sub prosop.

A doua lovitură, lemnul a trosnit.

Lumină. Te rog. Lumină!

Ușa s-a spart și degete groase m-au prins de cămașă.

LUMINĂ! Licăre portocalii prin fuioarele de fum. Pumnul meu învelit în prosop ardea!

Alfa m-a tras spre ea. Dinți ciobiți, respirație puturoasă, umedă.

I-am tras un pumn.

În gură!

Un strigăt înăbușit. Strângând din dinți, mi-am smuls mâna din prosop.

Scrumul a zburat prin aer, înțepându-mi ochii. Am simțit miros de păr ars și carne pârlită.

O tuse.

Un mârâit.

S-a împleticit îndărăt, trăgându-mă după ea.

M-a izbit cu capul de tocul ușii.

Am căzut în față.

Lumea s-a învârtit cu mine.

M-am rostogolit peste cap.

Pe trepte.

Mi-a intrat blană în ochi și în gură.

Am simțit piele netedă peste os dur.

Nasul mi-a trosnit și am văzut pete albe pe fundal negru.

CAPITOLUL 23

„Încă din primele zile ale cercetărilor Gombe, Goodall a remarcat că cimpanzeii aveau periodic nebunii de vânătoare, în timpul cărora prindeau mulți colobus sau babuini."

CRAIG B. STANFORD, *Chimpanzee and Red Colobus: The Ecology of Predator and Prey*

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

Știai că mai multe persoane sunt rănite de bizoni în America de Nord decât de rechini în toată lumea? Dar știi de ce? Pentru că oamenii ăia încearcă să-i călărească. Turiști din New York sau din Tokio ori din cine știe ce alte orașe încearcă literalmente să sară pe spinările bizonilor. Să-i hrănească, să-i îmbrățișeze, să-și facă selfie-uri cu ei. Se cred într-o grădină zoologică cu animale de companie sau într-un film Disney. N-au învățat niciodată regulile adevărate și de aceea cred că-și pot stabili propriile reguli. Asta se numește „antropomorfizare". Din acest motiv unele familii își lasă copilașii să se joace în preajma coioților, „Grizzly Man" din Venice Beach a încercat să trăiască printre urșii din Alaska și un oraș întreg din Colorado a crezut că pumele nu vor fi niciodată o amenințare pentru oameni. Toți acești orășeni supraeducați și izolați idealizează natura.

Și nu se opresc la animale. De exemplu, poporul meu. Tot rahatul ăla cu „sălbaticul nobil". De la Rousseau, până la antisemitul ăla rasist și alcoolic, care bate femei. Ai văzut vreodată filmul pe care l-a făcut în Yucatan? Băștinașii simpli și blânzi trăiesc „în armonie cu natura", până când, oh, nu!, sosesc maya cei corupți și ticăloși, care construiesc piramide și sădesc recolte! Slavă Domnului că au apărut spaniolii ca pedeapsă divină! Filmul ar fi trebuit să se numească Pe indigeni îi mânca pielea. Toată viața am auzit versiuni ale filosofiei ăsteia.

Natura e pură. Natura e reală. Conectarea cu natura scoate la iveală tot ce-i mai bun în tine. Asta am auzit de la cretinii săraci cu duhul care vin aici în fiecare an cu noile lor echipamente REI, care n-au simțit niciodată țărâna sub tălpi și care ard de nerăbdare să uite de toate în Grădina Edenului. Și apoi, după

câteva zile, îi găsim târându-se prin noroi, pe jumătate morți de foame, deshidratați, încercând să-și tămăduiască o rană cangrenoasă.

Toți vor să trăiască „în armonie cu natura“ înainte ca unii dintre ei să-și dea seama, prea târziu, că natura nu-i nici pe departe armonioasă.

INTRARE JURNAL NR. 15 [CONT.]

O atingere pe mână m-a trezit. Mi-am revenit și am strâns brusc picioarele la piept, gata să izbesc. Am deschis ochii și am văzut-o pe Palomino care a sărit înapoi.

— Oh, Doamne, iartă-mă! cred că am spus și m-am ridicat s-o trag spre mine.

Ea mi-a tremurat în brațe sau poate că eu tremuram de fapt. Gâtul mă durea, la fel și spatele. Când am aplecat capul să-l sprijin pe al lui Palo, am simțit o arsură de sub urechea dreaptă până la baza umărului. Mai târziu, am descoperit că-mi julisem complet pielea acolo.

Tot mai târziu am descoperit și cum au supraviețuit Palo și mămicile ei. Effie a spus că, atunci când cedase fereastra cât peretele a casei Durant, când intrase primul monstru, Carmen o apucase pe Palo cu o mână, pe Bobbi cu cealaltă și fugise în dormitorul principal. Effie le urmase imediat. Ea fusese cea care trântise, încuiase și proptise un scaun sub clanță, în timp ce Carmen le împingea pe Bobbi și pe Palo sub pat.

Apoi Carmen începuse să strângă toate hainele murdare pe care le găsise, și erau destul de multe. Se părea că la etaj era chiar mai înfiorător decât în living. Pătat, murdar, plin de dâre pe jos. Chiar așa! Effie a icnit, amintindu-și lenjeria intimă cu urme de rahat a lui Tony, pe care soția ei germofobă o înhățase fără ezitare și o îndesase de jur împrejurul patului. Carmen crede că făpturile astea depind de miros la fel de mult ca de văz și de auz. S-a gândit că, dacă transforma spațiul dintre pat și podea într-un „șanț de apărare“ duhnitor, și-ar fi mascat propriul miros.

Și probabil că așa fusese. Până când urmăritorul lor, Dowager bănuiesc, a spart ușa, ele se pitiseră toate sub patul soților Durant, în spatele unui maldăr de murdărie. Nu-mi pot imagina cum trebuie să fi fost pentru Carmen, înghesuită acolo, în duhoare și întuneric. Poate de aceea a lovit-o pe Bobbi, deși Effie insistă că a fost necesar.

Asta s-a întâmplat chiar înainte ca Dowager să intre, când ușa începuse să cedeze. Ele abia ajunseseră sub pat și Carmen îndesa un prosop umed și mucegăit în ultimul spațiu deschis. Bobbi începuse să cedeze. Respira greu, mai rapid, mai zgomotos. După cum a spus Effie, Carmen îi șoptise furios să tacă, dar Bobbi repeta întruna:

— Nu pot, nu pot!

Effie a spus că, la al treilea „nu pot", Carmen o lovise, nu cu palma peste gură, ci cu pumnul drept în ochi. Nu știu cum a reușit s-o facă, pentru că toate erau întinse pe burtă. Nu știu cum găsise ochiul lui Bobbi în întuneric. Dar îl nimerise și Bobbi tăcuse, încremenită de gestul ei. Asta nu fusese însă suficient pentru Carmen. O prinsese pe Bobbi de gât, își lipise buzele de urechea ei și șoptise:

— Dacă nu taci, te-omor, futu-te-n oase.

Când zisese „oase", ușa se prăbușise. Effie a zis că simțise pașii vibrând prin scândurile podelei, când Dowager trecuse pe lângă ele spre baie. Bătrâna femelă trebuie să fi băgat doar capul înăuntru, să fi întins mâna pentru a smulge perdeaua de duș, apoi se întorsese să smulgă ușile dressingului lui Yvette. Pentru câteva secunde, ele auziseră haine rupte și sertare deschise. (De ce? Era doar curioasă sau credea că prin ele se intra în altă cameră?)

Apoi Dowager mârâise supărată, frustrată probabil, și se întorsese spre pat. Era imposibil să fi căutat ceva anume, după cum a descris Effie cearșafurile, pernele și, în cele din urmă, saltelele azvârlite prin cameră. Dacă Dowager ar fi ajuns la somieră, dacă urletele lui Alfa de afară n-ar fi făcut-o să dea uitării accesul de furie…

Le sunt datoare soților Durant. Așa consideră acum Effie. Evenimentele îngrozitoare de afară au distras atenția de la uciderea lor. Când a descris totul, nu s-a putut abține să nu repete:

— Le datorăm viețile noastre.

Știu că am luat-o înainte. Îmi pare rău. Revin la momentul când m-a trezit Palomino. Eram complet năucită, gândurile și sentimentele mi se învălmășeau.

Alfa! A fost primul meu gând, în timp ce-o strângeam în brațe pe Palo și mă uitam nervoasă după forme întunecate și hirsute ce s-ar fi putut ascunde într-un

colț. Am zărit arsurile de pe perete, la baza scării și am urmat dâra de funingine până la gaura din fereastră. Prin perdelele ce fluturau, am văzut bucata de prosop neagră și carbonizată care se odihnea în cenușă.

— Palo, ce s-a..., am început să întreb.

Ea s-a desprins din brațele mele, ținându-mă totuși de mână, și a încercat să mă conducă spre ușă.

— Ce... unde? am întrebat, însă era insistentă și în ochi i se citea o rugăminte tăcută.

Am făcut câțiva pași, simțindu-mi gleznele trosnind, apoi am văzut ușa spartă de la garaj.

Grădina.

O distrusese.

Alfa rupsese furtunul de irigație chiar de la chiuvetă și apa continua să se reverse în pământ. Pământul… toate straturile noastre trasate cu grijă dispăruseră, înlocuite de cocoloașele strivite și găurile dintr-o ladă cu nisip în care se joacă țâncii. Lăstarii noștri… Am văzut câțiva zăcând printre resturi, smulși din rădăcini sau, probabil, ridicați pur și simplu odată cu toate celelalte de mâinile cât niște cupe de excavator.

Ea încercase să mănânce câțiva, am bănuit după nodulii mici și verzi. Roșiile, castraveții, fasolea prețioasă a lui Palo. Le mestecase, apoi le scuipase ca pe niște baligi miniaturale de cai. Nu erau însă excrementele ei. Deși le lăsase și pe acelea în urmă.

O movilă mare și strălucitoare trona în mijlocul garajului. O funcție involuntară? Un animal care defecase pur și simplu? Sau transmitea un mesaj premeditat?

„Ați căcat-o, prăzi micuțe. Uite ce fac eu în cuibul vostru."

Mă bucur că n-am simțit mirosul, fiindcă nasul meu spart era prea umflat. Palo îl simțea însă și-și ținea nările îngropate în pulover. M-a tras de mână, conducându-mă.

La început, m-am împotrivit.

— Nu vezi? Toată munca noastră! Tot ce am încercat să facem!

Nu mă asculta, nici măcar nu se uita la mine. Ochii îi erau ațintiți asupra

holului de la intrare, asupra ușii din față care era deschisă și dincolo de care exista ceva ce trebuia neapărat să văd. Când s-a uitat înapoi spre mine, am văzut sticlirea lacrimilor.

— Bine, bine.

Am renunțat la luptă și am lăsat-o să mă conducă în cenușa care cădea din cer.

Cel puțin crezusem că este cenușă. Dar când primul fulg mi-a aterizat sub ochiul drept, am clipit puternic înaintea surprizei reci.

Zăpadă!

O ninsoare timpurie. Crezusem că va ninge abia peste câteva săptămâni. Fulgul nu era greu și s-a evaporat înainte să atingă solul, înainte să poată acoperi urmele de tălpi mari ce se îndepărtau de casa mea. Sau dârele de sânge care duceau la casa lui Mostar.

Tălpi roșii printre stropi, marcând o potecă de la ușa bucătăriei, la ușa din față. Palo mi-a dat drumul la mână și apoi a alergat spre casa lui Mostar, dispărând prin – prin? – peretele garajului. Am crezut că-i ceva în neregulă cu ochii mei sau poate că Mostar își deschisese garajul. Nu vedeam din unghiul acela, nici chiar când m-am oprit la ușa ei din față, deschisă.

Și mai mult sânge în holul de la intrare, urme ce duceau în bucătărie printr-un covor scânteietor de cioburi. Foarte multe cioburi de sticlă. Foarte multe culori. Operele de artă ale lui Mostar. Toate piesele acelea complicate. Am putut recunoaște fragmente: o petală roz, capul albastru al unei păsări și frunza, ruptă perfect, dintr-un crin de foc ce-mi plăcuse atât de mult mai devreme. Totul dispăruse. Acelea fuseseră pocnetele pe care le auzisem în cursul atacului. Una câte una, sculpturile fuseseră aruncate pe podea. Nu de creatură, nu așa cum se întâmplase în grădina mea. Am bănuit atunci, și ulterior mi s-a confirmat, că Mostar și Dan le distruseseră pentru a ridica o ultimă barieră defensivă.

Și acela fusese urletul de durere pe care-l auzisem din ascunzătoarea băii mele. Poteca de sânge. Și bubuitul ca de tobă. După câțiva pași, am văzut și sursa sunetului. Peretele din aluminiu al garajului fusese îndoit și rupt. De aceea Palo păruse că trece prin perete. Mă aștepta înăuntru, împreună cu toți ceilalți. Effie o ținea pe fetiță. Carmen o ținea pe Effie. Bobbi se sprijinea de peretele din spate,

cu palma lipită de obrazul umflat, care începuse să se învinețească. Ochii lor, ai tuturor, încercănați și injectați, mi-au spus unde să mă uit.

Corpul zăcea cu fața în jos. Plat, neted, cu tălpi imense ce străluceau de atâtea cioburi înfipte în carne, încât semănau cu un tezaur de rubine. Sângele ce se prelingea din rănile acelea se contopea cu cercul mare și roșu care se lățea din torsul lipsit de suflare, de la bambusul cu un cuțit în vârf care-i ieșea din spinarea argintie. Consortul. Mi-am zărit reflexia în sânge, urmărind altă dâră ce ducea spre colțul îndepărtat al camerei.

Dan, așezat, cu spatele rezemat de perete, ținând în brațe corpul inert al lui Mostar. Pentru o clipă, doar pentru o clipă, m-am gândit că poate ea dormea. Totuși, forma ei sub pieptul ce se ridica și cobora repede al lui Dan… Ar fi trebuit să știu imediat că niciun gât omenesc nu se poate răsuci atât de mult într-o parte. Însă buzele apropiate, pleoapele ce-i fuseseră închise cu blândețe… Părea liniștită, vie.

Mai târziu, Dan mi-a povestit ce se întâmplase, cum Mostar îl trăsese în casă și-i poruncise să-i spargă sculpturile din sticlă. Ea dispăruse în atelier în timp ce el lua operele de artă de pe rafturi. Le izbise una câte una de podea. Nu era sigur câte distrusese, probabil șase-șapte, când ușa glisantă a bucătăriei se prăbușise. Probabil că și Mostar auzise, fiindcă strigase din garaj:

— Continuă să spargi!

Și el continuase.

Mi-a spus că fiara pe jumătate pășise, pe jumătate sărise spre el și aterizase cu toată greutatea pe podeaua acoperită de cioburi. Tot satul trebuie să fi auzit urletul. Dan îl privise pe uriaș clătinându-se înapoi, călcând pe și mai multe cioburi, după care dispăruse afară. Mi-a spus că-i venise să țipe de bucurie, ba chiar să plângă, dar Mostar strigase:

— Nu te opri! Extinde câmpul minat!

Asta fusese expresia ei, „câmpul minat“. Întotdeauna folosea metafore de război.

El aruncase totul pe jos.

— Sparge-le cu toată forța, spusese ea, peste tot!

Dan acoperise podeaua bucătăriei, a livingului, a holului, toate direcțiile ce

duceau spre garaj.

Mostar era încă înăuntru, lucrând la altă lance. O meșterea pentru ea. Îți dădeai seama de asta după mânerul scurt, care se ridica acum din spinarea maimuței moarte. Tocmai lega cablul, când ușa garajului făcuse implozie chiar în fața ei.

— Nu m-a strigat.

Așa a spus Dan. Niciun strigăt de ajutor când Mostar se întorsese și proptise mânerul lăncii de perete. Trebuie să fi știut că ea era prea mică și prea slabă pentru a provoca daune, dar dacă se putea folosi de puterea și mărimea animalului și dacă acesta ar fi fost suficient de furios ca să atace fără să gândească...

Pe asta trebuie să se fi bazat când Consortul se repezise spre ea, înfigându-se singur în cuțit. Dar în același timp funcționase prea bine. Toată greutatea și viteza lui… Dan nu știe dacă de vină fusese inerția atacului sau dacă monstrul intenționase, în ciuda durerii, să se întindă mai departe, prin prăjina lăncii, până la Mostar. Dan nu văzuse nimic din toate astea.

Mostar murise înainte ca Dan să ajungă la ea. El nu putuse decât să-i tragă trupul departe de ucigașul muribund. Iar acela nu murise imediat. Rămăsese câteva minute cu fața în jos, tușind sânge, tresărind la răstimpuri, cu lancea legănându-se ca bățul unui drapel în vânt.

Ținând-o pe Mostar în colț, Dan văzuse cum Alfa ieșise poticnindu-se din casa noastră, ținându-se de gura arsă din care ieșea fum. Îi auzise strigătele de durere și de aceea, credea el, nu ne omorâseră ceilalți. Conducătoarea lor fusese rănită și nu mai putea să comande. Probabil că ea nu se gândea decât să fugă, să găsească un loc sigur unde să-și lingă rănile. Probabil că ei o urmaseră fără să crâcnească. Supunerea fusese mai presus de setea de sânge.

Mai târziu, Dan și-a cerut întruna scuze pentru că nu se gândise să vină în căutarea mea și rămăsese gârbovit acolo, suspinând încet, ținând-o în brațe pe Mostar al cărei trup se răcea. Nu l-am acuzat. N-o fac nici acum. Când l-am văzut prima dată, nici nu putea vorbi. Din cauza durerii, a pierderii. Îl invidiez. Eu n-am simțit nimic în momentul acela, când m-am aplecat peste el, întinzând mâna să-i ating obrazul ud de lacrimi.

Îmi amintesc cum fața i s-a întunecat de la umbrele celor care se strângeau în jurul nostru. Îmi amintesc că m-am întors cu fața către ele. Tăcerea. Nimeni nu știa ce să spună.

— Trebuie să-i ucidem.

Asta fusesem eu. Și, în același timp, nu fusesem eu.

Nu plănuisem să spun cuvintele acelea sau pe cele care au urmat. Altcineva vorbea, o parte din mine pe care n-o cunoscusem niciodată.

— Să-i ucidem până le va fi prea frică să ne vâneze sau până când nu va mai rămâne niciunul.

Toți ochii erau ațintiți asupra mea. Nicio pauză. Nicio dezbatere. Unul câte unul au încuviințat din cap în tăcere.

M-am uitat în jos la Dan, apoi la fața lui Mostar.

— Trebuie să-i alungăm sau să-i nimicim.

Am simțit brațele lui Palo cuprinzându-mă de talie, iar căpșorul ei a încuviințat lipit de abdomenul meu.

— Trebuie să-i ucidem.

CAPITOLUL 24

„Potrivit *Originii speciilor* a lui Darwin, nu supraviețuiește nici specia cea mai inteligentă, nici specia cea mai puternică, ci specia cea mai capabilă să se adapteze la mediul în schimbare în care se află."
LEON C. MEGGINSON, profesor de management și marketing la Louisiana State University, 1963

Din programul NPR Fresh Air cu Terry Gross (2008)

GROSS: ...De aceea ai adoptat numele orașului tău, ca o formă de comemorare publică.

MOSTAR: Da, știu că pentru unii pare... cum l-a numit Jerry Seinfeld pe „Sting"? „Un nume de scenă lăudăros"? [Chicotește.] De fapt, inspirația a venit de la Elie Wiesel, care a spus: „Pentru cei vii și pentru cei morți să depunem mărturie." Despre asta e viața mea, această nouă viață pe care am primit-o. De aceea am devenit artistă.

GROSS: Pentru a reaminti lumii tragedia din Mostar?

MOSTAR: Da, însă nu într-un mod tragic. Mă bucur că ai folosit cuvântul „tragedie", deoarece exemplifică exact ceea ce cred că reprezintă pericolul esențial al amintirii negative. Majoritatea oamenilor nu sunt masochiști din fire. Inima omului nu poate absorbi oricâtă durere.

GROSS: Și simți că discutarea unor evenimente tragice în forma lor cea mai frustă riscă să respingă oamenii?

MOSTAR: Nu întotdeauna, dar mult prea des. Nu putem doar să plângem morțile, ci trebuie să sărbătorim și viețile. Avem nevoie de jurnalul Annei Frank, dar avem nevoie și de zâmbetul ei pe copertă. De aceea am decis să devin artistă, când am avut momentul acela de inspirație.

GROSS: Poți să vorbești puțin despre momentul respectiv?

MOSTAR: A fost la scurt timp după asediu.

GROSS: Al doilea asediu.

MOSTAR: Da, când sârbii plecaseră și croații s-au întors împotriva noastră. Era în luna mai, când nu eram siguri dacă acordul de încetare a focului va fi respectat. În fiecare zi, în drum spre spital, treceam pe lângă o casă. O ruină carbonizată. Niciodată nu mă uitasem la ea cu adevărat. Probabil că trecusem pe acolo de sute de ori. Dar, în ziua aceea, în momentul când norii au dispărut de

pe cer și soarele a căpătat o scânteiere verde specială... m-am oprit. M-am întors. Nu mi-a venit să cred. O cascadă scânteietoare de gheață.

GROSS: Dar nu era gheață...

MOSTAR: Nu, era sticlă. Erau sticle de vin care se topiseră pe raftul lor din fier forjat.

GROSS: Aha...

MOSTAR: Era cu adevărat extraordinar felul cum pârâiașele acelea, solidificate acum, se scurseseră prin cușca lor neagră. Fluiditatea înghețată, felul cum captau razele… Nu mi-a venit să cred că un lucru atât de frumos s-a putut naște din foc.

INTRARE JURNAL NR. 16
17 OCTOMBRIE

Probabil că sunt sătui. Altfel, de ce n-au atacat? Soții Durant și Reinhardt… Multă carne. Ei știu că noi nu plecăm nicăieri. Ei cred că se pot servi oricând. Sau poate că-i din pricina lui Alfa? Poate că așteptă să i se vindece rana. Este oare speriată? Să fie intimidarea la care spera Mostar? Ce bine ar fi! Nu vreau să cred că are vreo legătură cu corpul care putrezește sub prelata din atelierul lui Mostar. Dan nu crede că vreunul dintre ei a văzut ce s-a-ntâmplat. Sperăm că ei cred că pur și simplu Consortul a fugit. Poate îl caută. Sper să fie așa. Nu-mi permit să mă gândesc că ei țin doliu.

Nu încă.

De asemenea, nu mă pot amăgi cu ideea că au plecat mai departe. Toți le simțim mirosul pregnant. Atârnă greu în aer, dens, în ciuda frigului pătrunzător. Dintr-un motiv necunoscut, ne-au acordat o pace de patruzeci și opt de ore și am folosit-o până în ultima secundă pentru a ne pregăti.

„Hackingul caselor“, așa i-a spus Dan. Manipularea alarmelor interne, a rezervoarelor de biogaz, a plitelor. Partea asta de „hacking“ e grea pentru el. Nu atât partea tehnică, cât cea emoțională. Înnebunea să stea ghemuit peste iPad, în timp ce noi lucram cu mâinile. Munca fizică. Mândria masculină.

De trei ori a încercat să facă o „pauză de studiu“ ca să ne ajute. Odată a fugit chiar afară, să le ajute pe Effie și pe Palo să care o cutie mare cu fel de fel de

lucruri. Am țipat la el. N-am vrut să țip. L-am văzut întâmplător prin gaura din ușa garajului lui Mostar și i-am strigat să se-ntoarcă la treabă.

Mai târziu mi-a cerut scuze. El înțelege. Nu ne putem permite orgolii rănite, tot așa cum nu ne putem permite timp irosit. „Specializare. Diviziunea muncii."

Una dintre multele lecții ale lui Mostar.

Cutia din cauza căreia am strigat la el era plină cu provizii. Effie și Palomino au misiunea de a aproviziona Casa Comună. Pături, medicamente, alimentele care au mai rămas. Tot ce avem nevoie pentru a supraviețui acolo. Mă bucur că Effie nu s-a opus în privința obiectelor personale. Desigur, nu mă aștept ca ea să se opună în general, totuși avea dreptate. Fotografiile? Amintirile? Nu puteam să le abandonăm pur și simplu. Nu, dar nici nu puteam să irosim timp cu ele. După ce totul va fi pus la punct, ne vom împacheta și comorile.

Effie a părut să înțeleagă logica respectivă. La fel, și Carmen, care se ocupă de amplasarea țepușelor. Ea și Bobbi au tăiat și au ascuțit țepușe noi și le-au „modificat" pe cele deja făcute. Prin „modificare", mă refer la mânjirea lor cu propriul nostru rahat.

A fost tot ideea lui Carmen, cu speranța că-i va infecta. Eu am îndoieli. Cine știe cât de rezistenți sunt? Dar, dacă va funcționa cât de puțin, dacă măcar unul dintre răniții lor se îmbolnăvește sau moare după câteva zile... De aceea n-am „împroșcat cu rahat" în public ideea lui Carmen (scuze pentru glumița jalnică), iar, în particular, sunt uluită că ea a fost în stare să-și transforme fobia într-o abilitate de supraviețuire.

Nu știu totuși cum suportă mirosul. N-am văzut-o nici măcar o dată întinzându-se către dezinfectantul pentru mâini. A scos personal găleata cu rahat din digestorul de biogaz, chiar și după ce Bobbi se oferise s-o facă ea. Bobbi nu i-a spus nimic lui Carmen despre pumnul pe care i l-a tras, chiar dacă obrazul ei arată ca o jumătate de ou fiert tare. Am observat că nimeni nu vorbește prea mult despre nimic.

Au lucrat non-stop, amplasând țepușe între case, pe peluzele din față, într-un semicerc în jurul Casei Comune. „Semicerc", pentru că pe aleea de acces dinspre drum nu putem înfige țepușe. Nici în aleea din jurul casei. Asfaltul este prea dur și stratul de cenușă este prea subțire. Acolo vom folosi cioburile.

Am preluat ideea de la „câmpul minat“ al lui Mostar. Am măturat și am strâns cioburile și le-am adăugat toate obiectele de sticlă din sat. Le-am auzit pe Carmen și pe Bobbi spărgându-le ore întregi. Pahare, sticle, geamuri de tablouri. Le spărgeau în cada de la etaj, deasupra mea, apoi le cărau jos în găleți și le împrăștiau pe tot cercul. Poate că nu-s la fel de eficiente ca bambusul, dar pot fi suficiente să-i oprească. Asta sper. Pentru asta am lucrat.

Eu sunt „armurierul“ satului. Așa mă numește Dan. Am stat două zile în atelierul lui Mostar, încercând să nu ațipesc, încercând să ignor corpul Consortului de lângă mine și corpul lui Mostar, aflat la etaj. Am așezat-o pe patul ei. O vom îngropa mai târziu. Știu că ea ar înțelege. Mi-o pot închipui țipând la mine să mă apuc de treabă. „Nu mai pierde timpul, Katie!“ Ea probabil că ne-ar fi făcut albie de porci că am dus-o la etaj. „Aruncați-mă pe canapea sau vârâți-mă în congelator, lângă capul lui Vincent!“

Din câte am cunoscut-o pe Mostar, probabil că ea ne-ar fi spus să-i injectăm otravă în corp și să-l lăsăm afară ca să-l mănânce creaturile. De fapt, m-am și gândit la asta de vreo două ori. N-am spus totuși nimic nimănui. Lăsând deoparte caracterul morbid, nu cred că ideea este practică. Nu-mi permit să pierd timp încercând să găsesc ceva ce poate fi toxic (bineînțeles că nimeni de aici nu are otravă pentru șobolani!). Și nici n-aș ști cum s-o introduc în corpul ei.

Faptul că m-am gândit la asta, că n-am plâns niciodată de când a murit... Mă gândesc totuși la Mostar, în fiecare clipă cât sunt trează. Mi-o imaginez în spatele meu, lătrând ordine și corectând fiecare greșeală. Cred că ar fi mândră de felul cum îi folosesc imprimanta 3D. Sper că-mi va aproba creația.

Fabric vârfuri de suliță. Mă mir că nu s-a gândit ea însăși la asta. După prima armă pe care o aruncase în puma, se plânsese că nu-i putuse zimțui lama. Ei bine, vârfurile astea au zimți, vârfurile astea noi din sticlă, ascuțite ca briciul, lungi de cincisprezece centimetri și late de un centimetru. Și sunt frumoase, dacă o spun chiar eu, și ușor de fixat. Cu panglică de ambalat cadouri, trecută prin găurile pre-imprimate. Am un mosor întreg de la Effie. Roz și strălucitoare, având exact lățimea potrivită ca să intre prin găuri. I-am testat rezistența, încercând să smulg vârful. Va funcționa o singură dată și asta-i tot ce trebuie la armele de unică folosință.

Ele nu sunt ca lăncile. Fabricarea lăncilor durează mult. Între două vârfuri de sulițe, când n-am nimic de făcut decât să aștept să termine imprimanta, construiesc lănci pentru toți membrii tribului.

Am scris „trib“?

Foarte tare.

Sunt multe lănci personale de făcut. Și, deși respect în general conceptul lui Mostar, am adus o mică modificare. O bară transversală sau gardă ori cum vrei să-i spui. Lungă de zece-doisprezece centimetri și mai subțire decât o monedă. Am introdus una orizontal prin găuri date chiar deasupra penultimului nod de bambus. Puțin adeziv pare s-o țină în poziție, suficient, sper, pentru ca lancea să nu intre prea adânc. Nu vreau ca vreunul dintre noi să riște ce a pățit Mostar. Cine știe dacă va funcționa. Măcar lăncile în sine și-au dovedit utilitatea și, din fericire, avem destule materii prime. Bambus și cabluri electrice am găsit ușor, dar mai greu a fost să găsesc cuțite de „chef“ de calitate, compatibil realizate. Eu și Dan aveam unul, Mostar avea două asemenea cuțite.

Cuțitele soților Durant au fost grozave. Două lame solide, lungi de douăzeci de centimetri, din care am obținut ucigași formidabili. Ca o ironie a sorții, soții Boothe aveau cuțitele cel mai puțin utile. Sau poate că nu-i o ironie, ținând seama de mâncărurile lor. Din punct de vedere culinar, cuțitașele lor japoneze de ultimă generație sunt magnifice. Dar nu și pentru nevoile noastre – nu au știfturi, nu au găuri, sunt doar niște miezuri subțiri din oțel ce par să fi fost lipite în interiorul plăselelor.

— Îmi pare rău, a spus Bobbi și s-a încruntat când am ridicat prima lamă din plăselele de lemn pe care le spărsesem. Poate că acestea vor fi de ajutor.

Am văzut că mai adusese cu ea două obiecte. Primul era un satâr în formă de „U“; cu lama lată orientată în jos și paralelă cu mânerul. Mânerul era nituit!

— *Soba kiri*.

Acela este numele oficial. Bobbi mi-a amintit de supa *soba* pe care ne-a servit-o în seara aceea dintr-o altă existență. Acesta era instrumentul pe care-l folosise pentru a face tăieței de casă.

Primul meu gând a fost „secure“ – și ce instrument excelent pentru tăierea rapidă a bambusului ar fi *putut* fi, dacă aș fi știut despre el mai devreme! Dar nu

știusem și, dacă putea tăia plante, putea tăia cu siguranță carne. Nu mi-a fost greu să-mi imaginez cum aș transforma lama de satâr într-o secure adevărată. Deja o puteam vedea fixată de un mâner scurt și robust din bambus.

Iar dacă proiectul acela mi-a dat frâu liber imaginației, următorul cadou al lui Bobbi mi-a tăiat practic respirația. Nu numai că lama era mai groasă și cu cel puțin cinci centimetri mai lungă decât orice alt cuțit pe care îl aveam, dar finisajul! Nu știam că oțelul poate fi o operă de artă. Bobbi îl numește „oțel de Damasc", după făuritorii arabi de săbii din Evul Mediu care l-au inventat. Metalul arată ca apa și nu sunt poetică în mod gratuit. Liniile ondulate de pe suprafață arată exact ca razele lunii sclipind pe ocean.

Ținându-l la lumină, am declamat teatral:

— N-am văzut nicicând ceva la fel de minunat.

— *File de poveste*, a zis Bobbi, zâmbind la referința aceea și a continuat: Să știi că ești destul de aproape de adevăr. Nu este o clonă Zwilling. Bob Kramer a făcut-o, personalizată pentru Vincent. Se cunoșteau de veacuri, iar când Bob a aflat că Vincent avea cancer și încercam o dietă vegană...

S-a oprit, a suspinat ușor și și-a trecut vârful degetului peste mâner.

— A funcționat, să știi. Veganismul, vreau să zic – sau cel puțin n-a făcut rău. Lui Vincent îi plăcea berea neagră de calitate, dar după remisiunea completă...

Ochii i-au sclipit brusc de lacrimi. Obrajii i s-au înroșit. Am vrut s-o îmbrățișez, dar s-a întors și a spus:

— Îmi pare rău. Trebuie să mă-ntorc la muncă.

Și a ieșit s-o ajute pe Carmen.

Am încercat să-i alung sentimentele, și pe ale mele, și să mă concentrez pe ceea ce făceam. Mă pregăteam să măsor lama pentru o lance cu prăjină standard, dar mintea mi-a revenit la *soba kiri*. Inițial, mă gândisem la un mâner lung de un metru pentru noul topor, iar imaginea m-a ajutat să înțeleg că nu construisem nicio armă care să poată fi utilizată în interiorul caselor! Lăncile erau prea lungi. Sulițele erau prea slabe. Da, puteam folosi cuțite obișnuite de bucătărie, iar Dan avea prețiosul lui deschizător pentru nuci-de-cocos, însă toate erau mici și trebuia să te apropii de inamic pentru a le utiliza.

Aveam nevoie de ceva intermediar. Nu toporul (deși aveam să-l construiesc

până la urmă), deoarece mișcarea de balans are nevoie de spațiu. Ideea unei mini-sulițe m-a trimis în fugă la casa lui Reinhardt, la cartea ce zăcea acolo unde căzuse.

Vanishing Cultures of Southern Africa.

Și acolo era fotografia, Zulu Iklwa cel scurt.

N-a fost simplu. Problema au reprezentat-o plăselele. Ca multe cuțite de foarte bună calitate, mânerele nu puteau fi pur și simplu sparte cu o piatră. A trebuit să ciocănesc, să dăltuiesc și să scobesc o mulțime de material, utilizând cuțitașe pentru fructe. Am distrus până și o lamă excelentă de cincisprezece centimetri – am rupt literalmente bucăți de oțel încercând să tai prin știfturile de aluminiu. Nu-mi place când stric cuțitul unui bucătar, dar a meritat pentru un topor nou și un Iklwa cu aspect letal.

Mă întreb dacă Shaka ar accepta-o. Știu că Dan o va face. O să i-o dau mâine. Împreună cu scutul cel nou. Recunosc, e o idee nebunească, dar, după ce am văzut fotografiile din carte și m-am gândit cum luptă creaturile astea, m-am întrebat dacă n-ar merita să fac unul. Și nici n-a durat mult. O jumătate de oră ca să demontez unul dintre rafturile din tablă perforată de pe stâlpii de sprijin, să-i leg un mâner din cablu electric și să acopăr partea din față cu folie de aluminiu. Ea este de altfel motivul pentru care am făcut scutul. Nu mă aștept să oprească loviturile lor de pumn. Probabil că impactul mi-ar rupe brațul, dar, dacă Dan trebuie să se apropie cu Iklwa, poate că lumina reflectată le-ar putea distrage atenția suficient ca să aibă timp să lovească. M-am uitat pe filmulețele de pe iPad-ul lui Dan – ochii li se întorc spre orice sursă nouă de lumină și majoritatea atacurilor sunt prin lovituri pornite de deasupra capului. S-ar putea să funcționeze.

De asemenea, tabla perforată ar putea oferi un grad de protecție împotriva pietrelor aruncate. De fapt, nu mă gândisem la asta, până când am scris-o chiar acum. Mă gândesc să găsesc o utilizare și pentru stâlpii de sprijin din oțel ai rafturilor. Ei trebuie să fie la fel de puternici ca bambusul, și goi la interior, dar cum aș putea face vreodată găuri pentru cuțite? Dacă aș avea mai mult timp să experimentez….

Dar n-am timp. Din atelierul lui Mostar, îi văd pe toți dormind în Casa

Comună, ghemuiți sub pături și în saci de dormit. Bobbi, pe canapea. Effie, Carmen și Palo, pe perne. Dan, pe o saltea gonflabilă pe care am găsit-o în casa Durant. Probabil că-i doar imaginația mea, însă mi s-a părut că-i aud sforăind.

Iar asta nu-i tot ce aud.

De aceea nu pot face mai multe scuturi, Iklwa-uri sau orice altceva. În ultimele minute, pădurea a prins viață. Se aud ramuri rupte și ocazional mormăituri. Sper că nu i-a atras munca mea, ciocăniturile metalice puternice. Poate că-i pur și simplu momentul. Și-au făcut digestia și sunt odihniți.

Se aude primul urlet.

S-au întors.

Luminile senzorilor de mișcare nu s-au aprins deocamdată. Sunetele par departe. Poate că se încurajează. O fi mai greu să vâneze cu stomacul plin?

Acum se aud răcnete repetate, mai groase. Alfa. Îi adună pentru a ne termina.

Mi-aș fi dorit să fi avut parte de mai mult timp. Măcar pentru a exersa cu aruncarea sulițelor. Nu mai e nicio șansă acum. Probabil că n-ar fi trebuit să irosesc atâta timp scriind. Dar, în caz că mi se-ntâmplă ceva, vreau să existe o înregistrare. Vreau ca un om, oricine va citi asta, să știe ce s-a întâmplat.

Urletele sunt mai puternice acum.

E timpul să-i trezesc pe toți și să-mi cer scuze pentru că n-au apucat să-și aducă amintirile personale dragi. Mă pricep la scuze. Asta înseamnă specializare.

Crezusem că-mi va fi mai frică. Poate că mi-este, dar pur și simplu n-o simt. Poate că sunt prea obosită ca să-mi pese.

Frică și anxietate. Cu cea din urmă am trăit toată viața. Acum a dispărut. Amenințarea e aici. Mă simt ciudat de calmă, atentă, concentrată.

Sunt gata.

Alt urlet. Și mai aproape.

Începem.

CAPITOLUL 25

„Maimuțele colobus-roșii sunt cele mai agresive și au cel mai mare succes la contraatacuri în habitate unde pot pregăti o apărare eficientă fără să fie împrăștiate.“

CRAIG B. STANFORD, *Chimpanzee and Red Colobus*

INTRARE JURNAL NR. 17

17 OCTOMBRIE

Bărbatul meu este mort.

A fost greu să-l trezesc pe Dan. Dormea profund. A trebuit să-l scutur de câteva ori. M-a privit, a dat să întrebe ceva, apoi a primit răspunsul de la mârâiturile îndepărtate.

I-am trezit și pe ceilalți. N-a fost nevoie să explic planul. Fiecare își cunoștea rolul. Palomino s-a ascuns sub pături, în spatele canapelei, iar noi am pornit spre atelier pentru „momeala“ noastră. Era foarte greu și ne încetinea. Mă îngrijora sunetul prelatei care fâlfâia și mirosul, care ar fi ajuns la nările lor înainte ca noi să fim gata. Ar fi fost fatal dacă ar fi sărit asupra noastră în momentul acela, când eram neînarmați și cu mâinile ocupate, pe aleea îngustă pe care nu existau țepușe și cioburi.

După ce am plasat „momeala“, am început să ciocănim în tuburi scurte și groase de bambus, golite la interior pentru sonoritate maximă.

Toc-toc-toc.

Încet și sincronizat, izbindu-le laolaltă ca pe niște cuburi de lemn la grădiniță.

Toc-toc-toc-toc-toc-toc…

Am ciocănit un minut întreg, stând înșirați în fața ușii Casei Comune. M-am uitat înăuntru, la ceasul de pe perete, și am ridicat brațul cerând liniște.

Ei nu au răspuns.

Am așteptat. Mi-am ținut respirația, străduindu-mă să aud un răspuns. Am început să mă gândesc, să sper că poate nu vor veni. Poate că teoria mea despre stomacuri pline era corectă. Terminaseră cu noi și ne priveau de la o distanță respectuoasă, după care aveau să plece definitiv.

Chiar am sperat în așa ceva. Și totuși, în mine exista o părticică, n-are rost să mai neg acum, un firicel aproape invizibil de dezamăgire.

— Crezi…, a început Carmen.

Tic.

Aproape că n-am auzit-o pe prima. Am ridicat brațul.

Tictic.

Moale și înăbușit, de cealaltă parte a crestei.

Tictictictictic.

M-am uitat la grup și am răspuns ca unul.

Tactactac!

Mai repede. Mai tare. Mi-am simțit palmele umezindu-se, urechile luându-mi foc și, brusc, am simțit nevoia acută să urinez.

Mai multe lovituri, urmate de un urlet. Lung, puternic. Familiar.

Cunoșteam glasul acela.

I-am răspuns cu al meu.

Sunt sigură că sunam ridicol. Încercarea de a rivaliza cu plămânii aceia era ca un flaut ce concura cu o tubă. Dar am încercat. Am pus jos bețele cu care bătusem, am făcut un pas înainte și, ridicându-mi capul spre creastă, am lansat urletul cel mai profund și mai aspru pe care l-ar fi putut oferi diafragma mea.

O pauză… poate uimire din partea lor?

Apoi Alfa a răspuns, urmată de corul trupei sale.

Noile țipete erau mult mai aproape acum – erau directe, nu ecouri.

Ei trecuseră peste creastă. Probabil că acum ne vedeau.

M-am uitat înapoi la grup și am spus:

— Acum!

Dan a apăsat pe un buton de pe iPad, aprinzând luminile exterioare ale casei. Era imposibil să nu ne vadă acum sau să nu vadă „momeala“, când am smuls prelata de pe cadavrul Consortului.

Până atunci crezusem că auzisem toate sunetele pe care ei puteau să le emită. Provocarea, țipătul de adunare, răgetul de atac, sporovăiala rapidă în prezența hranei. Dar cacofonia asta de vaiere… Era din cauza șocului? Nu știuseră că murise Consortul? Transmiteau jalea? Pentru că-l văzuseră brusc mort, nu mai

avuseseră timp să-i accepte moartea sau să înțeleagă felul cum murise? Sau semnifica speranța? Credința că el putea fi încă în viață și că noi îl ținuserăm cumva prizonier? „Vă rugăm să nu-l răniți! Vă rugăm să-l lăsați să plece!“

Oricare ar fi fost emoțiile pe care le stârniseră țipetele de soprană, ele s-au întețit frenetic când noi am început mutilarea.

Eu mi-am pus talpa pe pieptul neînsuflețit al Consortului, am ridicat lancea și, cu alt urlet provocator, am înfipt lama în abdomenul maimuței moarte.

Toți ceilalți m-au urmat, imitându-mi urletele în timp ce își înfigeau lăncile în carnea acoperită de blană. Ca tot ceea ce făcuserăm până atunci, actul fusese planificat meticulos. Zece secunde, nu mai mult. Ne-am ridicat lăncile și am așteptat. Dar ei nu au venit. Continuau să fie precauți? Mințile le erau încă suficient de limpezi pentru a plănui? De asta îmi fusese teamă când am pășit deasupra feței Consortului, mi-am lăsat lancea și apoi mi-am dat jos pantalonii. Nu-mi puteam goli intestinele la comandă, dar cu vezica urinară era altă poveste. Am sperat că luminile casei mă făceau vizibilă tuturor și că mesajul acțiunii mele fusese clar.

„Să vă ia dracu’, ex-Predatorilor! Uite ce fac eu pe familia voastră.“

Răgetele s-au revărsat peste noi ca un potop.

Ei veneau.

Erau scoși din minți.

Prima lumină declanșată de un senzor de mișcare s-a aprins undeva în curtea noastră din spate, urmată de o formă mare, ușor gârbovită, care a întunecat spațiul dintre casa noastră și casa lui Mostar.

Forma a crescut, răgetul a reverberat.

Apoi a pășit și s-a auzit un țipăt, urmat de un tresărit, când bruta a sărit de durere. Provocarea, ațâțările, vederea profanării trupului celui iubit funcționaseră. Ei erau îndeajuns de asemănători cu oamenii ca să fie cuprinși de o furie oarbă și să nu vadă țepușele aflate chiar sub tălpile lor.

Alt leviatan s-a oprit între casa Mostar și casa Perkins-Forster. Alt strigăt și masa întunecată s-a retras. Alte lumini aprinse de senzorii de mișcare, alte pete rapide ce alergau între casele noastre.

Am așteptat, am privit.

Se terminase cu șarjele orbești.

Ei învățaseră.

A durat câteva secunde până am auzit zgomotul slab al prăbușirii ușii din bucătăria noastră. Încercau altă tactică – să treacă prin casele noastre în loc să ocolească. „Dă, Doamne, să nu simtă mirosul.“ Aceasta a fost rugăciunea din mintea mea. „Sau să fie în continuare prea furioși ca să le pese!“

iPad-ul lui Dan a piuit și aplicația de securitate a casei a clipit. Unul, speram că mai mulți, trecea acum direct prin bucătăria noastră. Lumina tabletei conferea feței lui Dan o expresie demonică. Zâmbetul i se lățea, sprâncenele i se apropiau. Nici acum nu știu cum făcuse. Meșterise prin programul aragazului, pentru a pompa în casă tot metanul produs local, apoi ocolise toate protecțiile, ca să-l poată aprinde de la distanță. Ochii lui s-au întors către mine, așteptând permisiunea, cu degetul deasupra ecranului.

Am mimat un „da“.

— Cum dorești, a răspuns Dan.

Obrajii mi-au dogorit, am mijit ochii și urechile mi-au pocnit, când flăcări albastre au irupt pe ferestrele noastre. Creatura dinăuntru trebuie să fi fugit (dacă fugise) prin spate. Era posibil să fi fost paralizată de explozie. N-aveam timp să vedem ce se întâmplase.

Mai multe piuituri. Mai multe invazii în case. Mostar, Reinhardt, Perkins-Forster. Cum de nu fuseseră perturbați de prima explozie? Erau chiar atât de curajoși sau pur și simplu atât de dornici să ajungă la noi? De data asta, Dan nu mi-a mai așteptat permisiunea. Trei atingeri rapide. *Bum-bum-bum!* Valuri de căldură și de presiune s-au revărsat peste noi, împreună cu confirmarea primului nostru omor.

Auriul ajunsese în livingul lui Reinhardt. Forța exploziei l-a azvârlit pe peluza din față. A aterizat în patru labe, ametit, tremurând. Fuioare de fum albicios se ridicau din peticele de blană ce ardeau mocnit. A încercat să se ridice, a alunecat și a căzut cu fața exact într-un pâlc de țepușe.

Am auzit o tuse umedă, neregulată. El s-a împins în sus și i-am văzut partea din față a corpului. Unele țepușe erau încă înfipte, altele lăsaseră găuri în stomac, în piept și mai sus, din care ieșeau norișori roșii. A încercat să se ridice, a

alunecat înapoi, a lovit ușa lui Reinhardt și a căzut pe spate, într-o băltoacă de sânge.

Apoi toată casa a tresărit. Locuința lui Reinhardt a părut să se ridice de pe fundația ei când mai multe globuri de foc au erupt prin toate ferestrele.

— Bateria! a strigat Dan.

Am fugit toți în siguranța Casei Comune. Dan aranjase ca acumulatoarele de energie ale caselor să explodeze, dezafectându-le sistemele de stingere a incendiilor și înfășurându-le bazele în prosoape îmbibate cu benzină. Încercase să mă avertizeze că s-ar putea să nu funcționeze sau să funcționeze prea bine.

— Nu știm cât de mare poate fi explozia!

— Cu cât mai mare, cu atât mai bine, replicasem eu, salivând mintal când mă gândeam câți aș putea ucide.

Dar în timp ce ne-am ghemuit toți sub masă, ascultând, simțind, casele noastre explodând una câte una, mărturisesc că mi-am spus: „Rahat, ce-am făcut!“ Sunt sigură că Mostar nu s-ar fi gândit deloc la asta, comparându-l probabil cu un bombardament de artilerie din trecutul ei. „Ah, nu“, ar fi pufnit ea, „asta nu-i nimic“! Apoi ar fi recitat numele unor tunuri pe lângă care exploziile astea ar fi părut niște petarde. Aș fi putut folosi comparațiile respective acum, pentru că ploaia de resturi părea desprinsă din al treilea război mondial. Bubuituri și răpăituri și, la un moment dat, un *trosc*, când grinda centrală a acoperișului a fost lovită de o bucată din ceva în care trăisem.

Nu vedeam nimic afară; cenușa pulverizată încețoșase ferestrele. Un geam s-a crăpat brusc în urma unui impact. M-am aruncat peste Palo, încordându-mă pentru o altă lovitură care să trimită cioburi spre noi.

Un ultim *BUUM* deasupra capetelor noastre, ultimele obiecte solide care au lovit pământul.

Câteva secunde tensionate, tăcute. Apoi…

— Ascultă! a zis Dan, prinzându-mă de mână și întorcând o ureche spre ușă.

Deasupra colapsului care trosnea și pârâia, se ridica un sunet.

O chemare nouă. Zbierete ascuțite, tânguitoare, amestecate cu schelălăituri de durere.

Frică.

„Alfa?“ Doar la asta m-am putut gândi în timp ce urechile mele se încordau s-o recunoască. „Îi cheamă pe toți înapoi?“

Am încercat să aud alt strigăt criptic, dar, în schimb, am primit urale.

— Da!

Era Dan, ghemuit în ușa deschisă, privind afară la focuri, gesticulând repetat cu pumnul prin aer.

— Dadada!

Bobbi a preluat ovația, țipând chiar în urechea mea, cu Effie și cu Carmen în spatele ei.

— Liniște! am strigat și m-am repezit spre ușă.

Dan a întins spre mâna mea și a mormăit ceva de genul:

— Așteaptă.

Nu puteam. Trebuia să fiu sigură.

Praful încă se așeza, alături de bucăți mai ușoare, care plutiseră mai mult prin aer. Am tușit din cauza fumului, am încercat să văd cu ochii care mă usturau. Greenloop dispăruse. Nu mai rămăsese decât un cerc de focuri de tabără.

Acolo!

Erau doi care alergau pe panta din spatele ruinelor arzătoare ale casei noastre. Spinările se vedeau portocalii în lumina flăcărilor. Una era mai deschisă la culoare, Prințesa, cu blana ei superbă acum distrusă. Și Cercetașul, departe, în față. Doar ei doi? Mi-am apucat lancea și am întors capul la dreapta și la stânga. Nicio mișcare, niciun corp.

Apoi a răsunat un strigăt schelălăit în spatele meu. De pe aleea de acces, aflată încă în întuneric.

Mă temusem de așa ceva și făcusem pentru momentul ăsta, așa că am băgat mâna în buzunar după cele două telecomenzi auto. Parcaserăm Toyota noastră și BMW-ul soților Boothe de o parte și de cealaltă a intrării pe drum, asigurându-ne ca boturile să le fie orientate în jos pe pantă. Când am apăsat pe ambele telecomenzi, farurile au transformat noaptea în zi. Surprins, Gray și-a protejat ochii, împreună cu Gemenii Unu și Doi. Nu se așteptaseră la cioburi, singura barieră pe care o putuserăm pune pe asfaltul acoperit de cenușă, dar, pe lângă sticlă, acum se aprinsese lumina, care le anula șansa oricărui atac-surpriză.

— Sulițe! am strigat, însă Dan era deja lângă mine, punându-mi în mână un proiectil lung și subțire.

Am ținut-o lângă obraz, cu brațul dus în spate, cu picioarele ușor îndoite pentru echilibru. Vârful din sticlă sclipea în lumină.

Ceva frumos, născut din foc.

Am aruncat. Am ratat. Sulița a aterizat puțin în fața lui Gray. Bătrânul mascul a lovit-o cu piciorul, a călcat-o, a uitat de ea.

Dar a doua!

Ca o atletă olimpică, Carmen a aruncat-o pe a ei din alergare! Încă se echilibra pe un picior, când m-am întors și am văzut cum scânteile portocalii reflectate dispăreau în pieptul țintei. Lovise chiar între coaste și sulița se înfipsese aproape până la mâner.

Geamănul Unu a mugit și s-a oprit, derapând într-o furtună de cenușă. A prins furios mânerul, l-a aruncat cât colo, apoi a țopăit în lateral și înapoi, scormonind cu ghearele rana minusculă.

Funcționase!

Zimții ținuseră lama înfiptă, permițându-i să se rupă din mâner. Țipând și țopăind, Geamănul Unu a zgândărit și a băgat degetul prin gaura însângerată. În cele din urmă, într-un acces exploziv de furie, a izbit mânios cu pumnul în piept. Asta trebuie să fi împins vârful, care a străpuns plămânul.

Ce sunete au urmat! Rafale sonore de tuse răgușită, cu bule umede ce-i ieșeau din nas și din gură. Aș fi putut privi la nesfârșit, când...

— Aruncă!

Dan mi-a răcnit în ureche, arătând cu mâna în stânga mea. Geamănul Doi, la nici patru metri depărtare. Cu brațele larg deschise, cu gura căscată, cu ochii mijiți.

Două sulițe. A mea și a lui Dan. A lui a fost deviată din zbor de un braț lung. A mea a lovit prea jos și s-a înfipt adânc în coapsă. Geamănul Doi s-a oprit de parcă se izbise de un perete invizibil. Când s-a aplecat să rupă mânerul suliței mele care se legăna, Dan a lansat alta, care l-a izbit în umăr. Geamănul Doi a tresărit, s-a dat înapoi, a urlat și a întins mâna s-o smulgă.

Celei de-a treia sulițe i-am auzit realmente șuieratul, când a șfichiuit printre

mine și Dan. Carmen, din nou. Sulița s-a înfipt adânc în abdomenul neted și musculos. Acesteia însă Geamănul Doi nu i-a mai rupt mânerul, ci a apucat-o și a tras, astfel că i-a scos tot vârful ghimpat. S-a auzit un urlet prelung și am întrezărit intestine roz, tubulare.

El a mișcat un braț prin fața lui, iar cu celălalt și-a acoperit stomacul rănit.

Destul? Instinct de supraviețuire sau calcul inteligent al șanselor de izbândă?

„Nu merită!“ Așa a părut să strige Geamănul Doi, care s-a retras câțiva pași pe alee, apoi s-a întors și a fugit. *A fugit!* Nici măcar nu s-a oprit să-și ajute fratele, care zăcea pe o parte, gâfâind, sângerând, străduindu-se să se târască. Geamănul Doi n-a privit înapoi când Geamănul Unu s-a tânguit după el. Șoarecele fugind din fața pisicii, antilopa, din fața leului. Distanță, siguranță, viață.

— Effie!

Ochii mei s-au întors brusc spre Carmen, care alerga cu lancea în mână spre soția ei îngenuncheată. L-am văzut pe Gray prinzând sulița lui Effie în mijlocul zborului, oprindu-se s-o muște, rupând-o în două ca pe o macaroană, apoi repezindu-se spre ea.

Viteză, greutate, impuls. Ce este necesar pentru a abate de pe traiectorie un asteroid? Carmen, Dan și cu mine am alergat cu lăncile întinse. Toți am lovit exact în același timp. Lama lui Dan s-a îngropat în tendonul antebrațului stâng al lui Gray și Carmen i-a străpuns gamba bombată. Iar lancea mea a mers drept înainte, călăuzită de priza de pe prăjină. S-a înfipt sub coasta cea mai de jos și s-a oprit doar în traversă! Gray a urlat, s-a rotit, a lovit spre capul meu. A ratat cu vreo cincisprezece centimetri. Sau zece? Destul de aproape ca să simt curentul de aer pe față. Traversa mă ținuse, literalmente, la distanță de un braț!

Dacă aș fi fost suficient de inteligentă să-i dau drumul și să mă aplec… Gray a pivotat apoi din șolduri, folosind propria-mi armă ca să mă catapulteze pe spate în cenușă. M-am lovit cu capul de ceva. Violent. În centrul vederii, mi-a explodat o stea strălucitoare. M-am rostogolit de două ori și am văzut de ce mă lovisem.

O piatră de la bombardamentul din prima noapte. Aspră, ovală și grea. Am apucat-o cu ambele mâini și m-am străduit să mă ridic. Nu știu cine a acționat mai întâi, Dan sau Carmen, dar, când m-am întors spre ei, am văzut că amândoi

aveau acum lancea lui Effie și o înfigeau în pieptul goliatului. Unghiul era perfect, imediat sub cutia toracică, chiar în inimă.

Un jet gros și lipicios. În lungul prăjinii, spre fețele noastre, când Gray a căzut pe spate.

Și atunci am făcut greșeala.

Trebuia să-l fi lăsat acolo. Să ne fi recuperat armele. Să fi căutat alți atacatori. Ar fi fost acțiunea corectă, cea pentru care ne pregătiserăm. Gray era pe moarte și, murind sau nu, nu ne mai putea face vreun rău. Mi-o amintesc pe Carmen, sprijinindu-și o talpă de pieptul care gâfâia, și jeturile ce au urmat când a smuls lama. Mi-o amintesc înfigând lama din nou, înapoi, și dinții ei pătați cu roșu rânjind larg. Mi-l amintesc pe Dan recuperându-și lancea și izbindu-l pe Gray în piept, în stomac, în vintre. Îmi amintesc fața pătată și tăbăcită de soare a bătrânei maimuțe, când am îngenuncheat deasupra ei, ochii limpezi, gura deschizându-se și eu lovind cu piatra în jos.

Piatra a ricoșat de pe osul acoperit cu piele. Din nou. Dinți sparți, buze rupte. Din nou. Bot fracturat. Din nou. Craniul a cedat. Din nou. Osul spart a apărut prin blană umedă. Din nou. Prima întrezărire a creierului. Din nou. Din nou. Din nou. Ochii sărind din orbite, țeasta dezintegrându-se, creierul revărsându-se în cenușă, pe blugii mei, o masă de fire de păr și carne aburindă, strălucitoare. Îmi amintesc totul.

Îmi amintesc că am râs.

Fără cuvinte, deoarece cuvintele sunt pentru animale care gândesc, pentru ființe umane. Râsete și icnete și gemete scurte, încordate, de bucurie.

Apoi țipătul.

M-am ridicat alarmată. Am redevenit eu însămi.

Toți ne-am îndreptat iute. Ne-am amintit unde eram, cine eram.

O singură greșeală. Nu trebuie mai mult.

Acolo mai erau și alții, care înfruntau flăcările pe moarte, care se uitau cu atenție după umbre de țepușe și scânteieri de cioburi. Noi încetaserăm să mai gândim exact în clipa când ei începuseră să gândească. Se mișcaseră prin beznă, silențios, apropiindu-se de Casa Comună prin spatele nostru.

Țipătul fusese al lui Bobbi. O prinsese de păr. O târa, lăsând în urmă o brazdă,

în timp ce picioarele fusiforme se zbăteau și mâinile delicate și albe loveau aerul, încercând să prindă ceva. Țipând, plângând, implorând.

Nu știu dacă ceea ce s-a întâmplat în continuare a fost un act de autoapărare, cu bătrâna Dowager folosind-o pe Bobbi ca să respingă atacul lui Dan. Am văzut doar că doamna Boothe, încă zvârcolindu-se, a fost rotită înapoi și în sus în aer. La fel ca Yvette, a descris un cerc complet. M-am rugat ca gâtul să i se rupă repede. Acoperișul Casei Comune a bubuit când corpul ei s-a izbit de margine. Probabil că murise deja, până când ochii mei au urmărit-o căzând și au văzut lancea lui Dan înfiptă în pieptul ucigașei.

Atunci am auzit toți al doilea țipăt.

Palo!

Juno se strecurase pe lângă noi și intrase fără zgomot în Casa Comună, ducându-se direct la maldărul de pături care o ascundea.

— Palomino!

Carmen a fugit după uriașa care se retrăgea. La fel ca Bobbi, și aceasta o prinsese pe Palo de păr. Spre deosebire de Dowager, Juno nu căuta lupta. Șchiopăta, sângerând din piciorul drept. O țepușă? Probabil de aceea se dusese după Palo. Ușor de prins, risc limitat. Retragere, evadare, hrănire într-un loc liniștit și sigur. Asta trebuie să fi trecut prin mintea scroafei însărcinate.

Carmen și cu mine am fugit spre ei, cu Effie – singura încă înarmată – în frunte. Ea și-a aruncat lancea grea și stângace într-un arc înalt. Peste umărul lui Effie, am văzut-o izbind înfundat între omoplații lui Juno. O lovitură superficială, care poate deviase din pelvis. Suficient să-i atragă însă atenția, s-o silească să se întoarcă și să-și rotească brațul liber spre Carmen.

Palma deschisă a prins-o pe Carmen dintr-o parte a capului, a înhățat-o și a ridicat-o. I-am văzut picioarele ridicându-se de la sol. Am auzit trosnetul când Juno i-a zdrobit craniul.

Juno a aruncat corpul lui Carmen spre noi, obligându-ne să ne oprim și să ne ferim. Cu un mârâit, a ridicat-o pe Palomino, legănând-o ca o tachinare sau o avertizare.

„Nu v-apropiați. O să vă rănesc puiul. Plecați. O s-o omor!“

Inteligență, raționament. Eu *știu* că asta însemna și cred că ar fi putut reuși,

atât că…

— Mamă!

Acela a fost singurul cuvânt pe care l-am auzit rostit vreodată de Palo și, înainte să reacționez, am fost martoră la puterea cuvântului.

Effie a țâșnit înainte, trecând pe lângă fiica ei, direct în brațele răpitoarei.

Cu mâinile întinse, zgâriind ca niște gheare părțile laterale ale capului cât un pepene verde, cu degetele mari înfigându-se în ochii mici ai lui Juno.

Mârâitul. Mârâitul lui Effie. Nu știam că ființele umane pot scoate asemenea sunete. S-au ridicat la nivelul unui scrâșnet de șmirghel, când ceafa ei a dispărut sub bărbia monstrului.

Juno s-a clătinat spre înapoi, i-a dat drumul lui Palo și a ridicat brațele deasupra capului. Brațele i-au coborât apoi ca niște ciocane, zdrobind umerii lui Effie.

Ea a căzut la picioarele lui Juno. Ochi deschiși. Păpușă spartă.

Effie.

Mamă.

Gura îi era plină de blană, piele și sânge. Literalmente sfâșiase gâtul lui Juno cu dinții. Uriașa a căzut pe spate, bâjbâind cu mâinile spre găurile ce fuseseră ochii și traheea ei. M-am repezit la Palo, care se târa deja spre mine. Străduindu-se să se scoale, a ridicat brațele când am căzut în genunchi lângă ea. Cred că am spus ceva de genul „haide...“ și am pornit amândouă spre Casa Comună. Ușa era chiar acolo, la numai câteva zeci de pași depărtare. Însă ceva nu era în regulă. Forma ei se schimbase. Ușa dreptunghiulară părea acum triunghiulară, de parcă ar fi fost încadrată într-un soi de arcadă. Iar arcada aceea părea neclară, trecerea dintre lumină și întuneric fiind ușor încețoșată.

Blană. Picioare.

Am ridicat ochii până la stomacul acoperit de zgârieturi, peste cicatrici și sânul rupt, trecând de gura arsă, încă nevindecată, care supura, și am ajuns la cele două puncte sclipitoare ce priveau în jos.

Fusese și ea la fel de surprinsă de acțiunile lui Effie? Sau doar savura uciderea sigură?

Încă în genunchi, am încercat s-o împing pe Palo în spatele meu.

— Pregătește-te să fugi.

Alfa a urlat.

— DU-TE!

Am împins-o pe Palo într-o parte și m-am târât în direcția opusă. Am știut că lovitura va sosi. Voiam doar câțiva pași în plus. Câteva secunde în plus pentru a-i oferi lui Palo timp și spațiu. Nu mă așteptam la o prindere de menghină pe gleznă.

Smucitura violentă m-a târât înapoi și am arat cu fața prin cenușă, inhalând-o.

Am tușit, înecându-mă. Și brusc am fost ridicată cu capul în jos. Am sperat că voi muri rapid ca Bobbi. Ochii mi s-au limpezit la timp ca să văd zâmbetul grotesc. Rezultatul loviturii mele cu foc. Buze răscoapte, cojite, trase înapoi peste dinții pătați.

Mârâitul ei a făcut să-mi vibreze dinții, mi-a umplut nasul.

Gura i s-a deschis și am închis ochii.

Apoi, țipătul. Un zbieret de surprindere, pătrunzător, care mi-a spart timpanele când am căzut.

Am aterizat pe palme și m-am rostogolit în lateral, privind în sus, la Dan, care se încordase pentru altă lovitură.

Securea *soba kiri* din mâinile lui, mânjită de roșu, se potrivea cu spintecătura din șoldul drept al lui Alfa. Ea s-a clătinat, rotindu-se greoi pentru a-l înfrunta.

— Fugideaici!

M-am ridicat și am fugit spre Casa Comună.

Nu am văzut ce s-a întâmplat în continuare. Palo mi-a povestit totul mai târziu.

Ea alergase în direcția opusă, spre întuneric, sub resturile mașinii soților Durant. Se ascunsese și se întinsese pe burtă, de acolo a văzut tot ce i s-a întâmplat lui Dan.

El a ridicat securea pentru altă lovitură, mai sus, poate încercând să atingă un ochi, dar lama a ricoșat din osul proeminent al pometului. Lovitura trebuie să fi durut totuși. Acela a fost probabil mugetul pe care-l auzisem. Palo a văzut-o pe Alfa punând o palmă însângerată peste sprânceana tăiată și în același timp

prinzând securea și aruncând-o departe. Dan a încercat să se retragă, dându-se înapoi și ferindu-se de lovituri.

Viteza, pe asta se bazase el probabil, deoarece statura mai mică îi îngăduia să evite furtuna de brațe ca niște ciomege. Și Alfa era rapidă, însă era rănită și furioasă. Dan se ținea departe de alonja ei și a scăpat de șase-șapte pumni. Poate că ar fi putut fugi. Ar fi putut, de asemenea, să sară peste și în jurul țepușelor, ca s-o determine pe Alfa să calce pe câteva. O șansă s-o facă să sângereze, să se sature, să renunțe. A avut o șansă.

La dracu', Dan!

Deschizătorul de nuci-de-cocos de la curea i-a apărut brusc în mână. A făcut un pas lateral, eschivând altă lovitură, apoi a sărit înainte cu o mișcare rapidă de înjunghiere. Probabil că țintise inima, chiar sub cutia toracică, la fel ca înainte.

A fost foarte aproape.

Alfa a șarjat exact în același moment, astfel că a deviat unghiul armei, împingând-o în sus, spre stern, unde s-a înfipt între piele și os. A mugit și s-a smucit înapoi, trăgându-l pe Dan după ea. A ridicat pumnul exact în momentul în care el se elibera.

Lovitura i-a zdrobit umărul, rotindu-l în lateral și trântindu-l pe burtă, iar ea l-a călcat pe spate. Palo a auzit trosnetul. L-am auzit și eu.

Nu știu sigur ce am spus în clipa aceea, ieșind în goană din casă și văzând-o cum ridica un picior ca să-l calce pe cap. Ceva profund sau doar o imprecație? Probabil că am scos un sunet ca s-o fac să se răsucească în direcția mea, pentru ca ochii să-i fie loviți de lumina reflectată din scutul meu.

Lumina aceea pe fața ei, expresia… Fusese iritată de distragerea mea sau doar încântată să mă termine definitiv? Îmi amintesc pumnii ei ridicându-se mult deasupra capului, vizând scutul, dar dezvăluind scobitura întunecată și moale a axilei.

Am împins oțelul de Damasc prin piele și mușchi, prin inimă și plămâni.

Lumea s-a rotit. Alfa s-a smucit înapoi, aruncându-mă într-o parte. Am pierdut scutul, dar continuam să țin lancea zulu. Sunetul pe care l-a scos arma lunecând afară din rană:

IKLWA!

Am aterizat direct pe spate, cu urechile țiuind, cu ochii și cu gura plină de sângele lui Alfa. Am reușit să mă târăsc înapoi, până la marginea Casei Comune, unde m-am ridicat în capul oaselor, rezemându-mă de perete. Cu ochi a căror vedere se redusese la dimensiunea unui tunel, am văzut cum Alfa a făcut un pas lung și bubuitor spre mine.

A încercat să urle, dar pe gură nu i-a ieșit decât spumă roșiatică. A mai încercat să facă un pas, însă genunchii i s-au înmuiat. A căzut și a ridicat un braț, întinzându-se spre mine. S-a prăbușit apoi în patru labe, totuși ochii ei nu s-au desprins nicio clipă din ai mei. O ultimă întindere, cu degetele abia atingându-mi bocancul. S-a prăbușit fără alt sunet.

M-am târât pe lângă ea, până la Dan. I-am mângâiat fața, i-am strigat numele. Mâna lui Palo mi-a atins umărul.

Bărbatul meu este mort.

EPILOG

„Am găsit o cale, am găsit o modalitate de a supraviețui cu ei. Sunt eu un om minunat? Nu știu. Nu știu. Noi toți suntem oameni minunați. Fiecare om are în el ceva minunat. Eu sunt pur și simplu diferit și-i iubesc pe urșii ăștia îndeajuns ca s-o fac bine. Sunt destul de nervos și sunt destul de dur. Dar, în principal, îi iubesc pe urșii ăștia îndeajuns ca să supraviețuiesc și s-o fac bine."

Din jurnalul video al lui TIMOTHY TREADWELL, autoproclamat „Grizzly Man", înregistrat chiar înainte de a fi mâncat de un urs

Din interviul meu cu rangerul senior Josephine Schell

O bătaie la ușă îmi întrerupe interviul. Doi rangeri intră, ezită respectuos, apoi, la încuviințarea ei din cap, iau câteva cutii grele din cameră. Este ora unsprezece și patruzeci și cinci dimineața. Contractul de închiriere al statului expiră oficial la prânz. Schell se ridică de la birou, se întinde ușor, face o grimasă și-și masează șalele.

— Am ajuns acolo în săptămâna următoare. Ar fi trebuit să se întâmple în ziua următoare. Dar atât a durat ca amprenta termică detectată de un satelit NOAA (1) POES (2) să străbată labirintul birocratic de la baza militară Lewis-McChord până la echipa cea mai apropiată, care s-a nimerit să fim noi... Dacă locuințele acelea n-ar fi ars, probabil nu le-am fi găsit până în primăvară, când vreun membru al familiei ar fi reușit în cele din urmă să stabilească legătura telefonică sau poate, sincer, vreun recuperator ar fi primit suficiente reclamații.

Doamna Holland plecase când am ajuns noi, ea și fetița, dar tot ce am găsit confirmă însemnările din jurnalul pe care l-a lăsat.

Am găsit ceea ce trebuie să fi fost grădina, deja doar un petic de sol ușor ridicat, carbonizat. Nu mă pot abține să mă-ntreb dacă ar fi funcționat, dacă ei ar fi putut planta mai mult în celelalte garaje? Mă pricep nițel la grădinărit. Mama a avut mereu câteva răzoare cu legume și cu zarzavat în spatele casei. Sincer, nu cred că ei ar fi putut rezista la nesfârșit pe baza culturilor acelora, dar în condiții corespunzătoare și cu puțin noroc, ar fi produs suficient să reziste până în primăvară. Lăsând ipotezele deoparte, cine n-ar compătimi atâta muncă dusă pe apa sâmbetei?

Cred că toate războaiele cauzează genul ăsta de distrugeri, iar locul ăla arăta ca o zonă de război. Peste tot vedeai numai moloz carbonizat și resturi împrăștiate. Am găsit „câmpul minat“ de cioburi și țepușe de bambus. A trebuit să fim foarte atenți cu ele, iar unul dintre băieții noștri a fost cât pe aici să-și piardă un picior. Mi-a amintit de poveștile unchilor mei despre Vietnam: gropi cu țepușe punji, unse cu fecale umane. Uimitor cum oamenii diferiți, în momente diferite, pot veni cu aceleași idei.

Pe heliportul Casei Comune am găsit opt morminte acoperite cu pietre – patru mari și patru mici. Nu le-am deshumat. Am lăsat asta în seama echipei criminalistice care ne-a urmat. Mi s-a spus că în mormintele mari se aflau soțul ei, Roberta Boothe, Carmen Perkins și Euphemia Forster. Cele mici...

Ea face o strâmbătură.

— Acolo erau... resturi. Oase zdrobite și bucăți de țesut ale domnului și doamnei Durant, capul lui Vincent Boothe și scheletul ars pe care dovezile ADN l-au identificat ulterior ca doamna Mostar.

Când mă gândesc cât timp a fost necesar pentru ca ea – de fapt, ele două – să sape cimitirul ăla miniatural, să scobească pământul înghețat, să adune cadavrele, să le acopere cu pietre... și încă să mai aibă timp pentru cadavrele „celorlalți“…

Am găsit multă carne în congelatorul Casei Comune. Fripturi bine decupate și dezosate, trebuie să precizez, împreună cu oale de tocană. Iar în dulapuri, nenumărate pungi Ziploc cu fâșii de pastramă. Probabil că deshidratatorul a funcționat zi și noapte. Unii băieți din grupul meu... da, si eu... regretăm că n-am încercat măcar una dintre fâșiuțele acele uscate. Ce naiba, cine n-ar vrea să știe ce gust are carnea de Sasquatch?

Dar acum totul a dispărut. Au fost confiscate, împreună cu grămezile de oase sparte și curățate pe care le-am găsit în spatele Casei Comune și pieile grele și puturoase pe care le-am găsit bătute în cuie pe pereți. Anchetatorii au luat și toate așchiile de oase din cealaltă grămadă de oseminte. Cea de după creastă, „bârlogul“, potrivit jurnalului ei. Au luat chiar și grămada înghețată de rahat din grădină. Toate sunt sub cheie acum, împreună cu telefoanele mobile, laptopurile și tabletele pe care le-am găsit stivuite îngrijit lângă jurnalul doamnei Holland. Dacă m-aș fi gândit doar să încarc iPad-ul lui Dan Holland înainte de a-l

preda… Acolo trebuie să fi fost videoclipul cu încăierarea de lângă lada pentru compost. Ar fi fost șansa mea de a vedea efectiv cum arată ei. În sfârșit, cred că îi vom vedea toți până la urmă.

Schell se întinde spre una dintre cele două cutii rămase. Eu o iau pe cealaltă. Împreună, le ducem în parcare și le încărcăm într-o camionetă ponosită a US National Park Service. În timp ce ieșim, îi pun ultima întrebare.

— Să fiu a naibii dacă știu. Cel puțin, ei nu clasează cazul. Cred că, dacă ar fi vrut să mușamalizeze totul, ar fi putut explica prin incendii. Comunitatea a rămas blocată și oamenii au început să mestereasc la sistemele lor ultramoderne de biogaz pentru a se încălzi. O explozie accidentală, bla-bla-bla. Dar n-au făcut asta. Ancheta continuă să fie deschisă. Întreabă pe oricine are vreo legătură directă cu ea și-o să-ți spună că o vor continua, imediat ce termină de săpat… de săpat la modul propriu al cuvântului, prin toate celelalte investigații care se derulează în prezent acolo.

Și nu-i nicio minciună. Situația aia este reală. Noi încă mai găsim corpuri în păduri – oameni care au murit din cauza condițiilor vitrege după ce și-au abandonat mașinile. Și cadavrele încă îngropate în mașinile alea? Laharul se solidifică și capătă duritatea betonului! Chiar și cu radarul de scanare subterană, este o muncă dată dracului.

Și cu atâtea cadavre îngropate de lavă, descoperirile noastre înghețate și toate celelalte rămășițe pe care încă le scot din așezările distruse… cât a durat pentru ca oamenii să-i identifice pe cei dragi în sacii cu cadavre de după uraganul Katrina? Cât timp crezi că va dura golirea mega-morgii ăleia pe care o avem în locul unde a fost cândva Tacoma?

Oficial, este doar o chestiune de birocrație. Dar neoficial… uite, noi am fost „încurajați“ să nu vorbim despre asta și, dacă aș fi crezut că jobul meu e-n pericol, nu sunt sigură că aș fi făcut-o, dar n-ai avut nicio problemă să ajungi la mine și, după câte vezi, nimeni nu încearcă acum să se bage între noi. Nu vor îngropa asta, dar vor băga dovezile într-o ladă și le vor depozita ca-n finalul din Căutătorii arcei pierdute. Cred că adevărul va ieși la iveală pur și simplu când vor dori ei.

Ia gândește-te puțin. E vorba de dolari din turism! De bilete la grădina

zoologică! Știi cât câștigă chinezii cu urșii lor panda? Știi de cât timp Loch Ness o duce împărătește de pe urma câtorva fotografii falsificate? Să fim serioși! Vom putea recupera daunele cauzate de Rainier și apoi vom și câștiga de pe urma lor, când toată lumea se va aduna aici pentru șansa de a întrezări o legendă vie.

Ei vor să anunțe public, dar singura întrebare este „când". Rainier ne-a arătat ce se poate întâmpla dacă oamenii își pierd încrederea în sistem. Trebuie să restabilim încrederea respectivă, s-o reconstruim împreună cu drumurile, podurile și alte structuri ce alcătuiesc o civilizație. Și de aceea probabil că n-ar fi de folos în ochii publicului dacă guvernul anunță că tocmai l-a descoperit pe Bigfoot.

Ăsta-i motivul pentru care trebuie să mai aștepte puțin, până când luminile se vor aprinde din nou, apa va reîncepe să curgă și toți morții vor fi în sfârșit în locurile lor de veci. Poate că au un plan PR pentru ziua aia. Poate că și cartea ta face parte din planul ăla. Să știi că vorbesc serios. Poate de aceea mă lasă să vorbesc cu tine.

Nu-i ideea cea mai nebunească. Prin publicarea cărții, se testează apa cu vârful piciorului. Dacă nu-i pasă nimănui de ea, vor dispune de mai mult timp pentru a-și aranja povestea. Dar, dacă se agită apele, ei te pot susține cu descoperirile lor, dând vina pe propria birocrație pentru întârziere. În fine… Cred că vom afla destul de repede.

Din interviul meu cu Frank McCray, Jr.

McCray a terminat de curățat arzătorul BioLite. Îl pune înapoi în raniță, își verifică ceasul, apoi mă conduce afară. Vântul s-a răcit de când am început să discutăm, în ciuda soarelui care răsare. McCray scoate din canadiană un radio portabil mic, portocaliu strălucitor, și-i ciocănește microfonul de trei ori. Întorcându-mă spre munți, văd că un tufiș se mișcă și o siluetă umană vine spre noi pe poteca animalelor.

— Ce s-a-ntâmplat? Care-i următorul capitol al acestei povești?

Există multe scenarii și ele depind de omul pe care-l întrebi.

Scenariul Unu este că acele creaturi care au supraviețuit s-au regrupat pentru un contraatac. Asta cred cretinii de la [numele site-ului a fost șters]. Ei cred că Palomino și Kate au încercat să rămână peste iarnă în Casa Comună până când, într-o zi sau într-o noapte, au fost luate prin surprindere și răpite. Recunosc că este posibil. Ea a scris despre câțiva care au scăpat. Cercetașul și Prințesa au fugit pe pantă după explozii. Unul dintre Gemeni, cu toate loviturile acelea de suliță, deși pariez că a sângerat ulterior până la moarte. Și celelalte două femele, recentele mame. N-a scris despre ele în timpul luptei.

Da, este posibil să se fi reorganizat, după care să fi revenit, urlând, pentru revanșă. Posibil, dar improbabil. Kate n-ar fi lăsat să se întâmple așa ceva. Nu Kate despre care am citit. Chiar și când au

îngropat corpurile, ea ar fi fost înarmată și în alertă. Mormintele au fost săpate lângă Casa Comună, ceea ce înseamnă că oricare dintre ticăloșii care se apropiau trebuia să traverseze un spațiu deschis mare ca să atace. Kate avea probabil o mulțime de sulițe în imediata apropiere, plus noua ei lance.

Asta cred că a făcut cu lama Iklwa. Nimeni n-a găsit-o. Schell a fost destul de amabilă să întreprindă niște investigații discrete pentru mine. În toate resturile, în toate proviziile stocate și armele construite manual din Casa Comună, nu s-a găsit niciodată un cuțit cu lama din oțel de Damasc.

Asta este dovada-cheie care susține plecarea lor. Asta și toporul soba kiri. Nici el n-a fost găsit și ar fi fost esențial pentru o călătorie lungă. Nu pot fi sigur de alte elemente. Rucsacuri, saci de dormit, articole de gătit… Nu știu ce au mai avut. N-au lăsat o listă. De asemenea, n-au lăsat niciun bilet, motiv pentru care unii presupun că au fost răpite. Eu nu cred totuși asta; cred că nu era sigură încotro se îndrepta.

Ăsta e Scenariul Doi și e susținut de faptul că ele nu aveau o hartă a zonei. Kate a scris, de mai multe ori, că nu știau care era cea mai bună cale de ieșire. Este posibil să fi încercat câteva explorări de o zi pentru a-și face o idee despre teren și n-a lăsat un bilet pentru că, atunci când au ieșit pe ușă în dimineața aceea, nu trebuia să fie ultima dată. Este posibil să se fi rătăcit, rănit sau blocat în prima furtună a iernii.

Îți amintești cât de brutală a fost? Dumnezeule, mai lasă-ne și pe noi să respirăm! Un contact din USGS mi-a spus că asemenea lovituri succesive pot avea loc – așa cum a fost taifunul de după erupția Pinatubo. Dacă au fost prinse în vortexul ăla polar, cu viscol și cu ger teribil... Corpurile lor ar putea fi încă acolo, pe jumătate îngropate în zăpadă și în gheață, dezghețându-se și putrezind în vreme ce necrofagii ciugulesc din orice bucăți expuse. Ăsta-i sfârșitul Scenariului Doi și e mult mai puțin atractiv decât Scenariul Trei.

În ăsta, ele reușesc să scape! Au găsit o peșteră undeva în munți, au menținut un foc arzând zi și noapte și au supraviețuit cu zăpadă topită și cu pastramă de Sasquatch. Apoi, când vremea s-a limpezit suficient pentru a se mișca, au plecat din nou, iar acum sunt pe punctul de a ieși din sălbăticie în apropierea unui drum umblat. S-ar putea s-o fi făcut deja. Poate că amândouă sunt într-un spital, prea slăbite și traumatizate ca să vorbească. Într-o bună zi, în curând, Katie va deschide ochii și-și va șopti numele către infirmiera cea mai apropiată. Îmi place Scenariul Trei.

Dar instinctul îmi spune că este Scenariul Patru.

„Trebuie să-i ucidem pe toți.“ Așa a scris ea. Asta face ea.

Nu vorbesc despre răzbunare, ci despre ceva mai profund, mai primitiv. Ce-ar fi dacă brutele alea fără minte au declanșat în Kate un comutator care așteaptă în ADN-ul nostru, al oamenilor?

Dacă ea nu s-a oprit din alungarea creaturilor care au supraviețuit? Dacă a plecat după ele?

Le știa urmele, le știa mirosul. Kate avea echipament de iarnă și pun prinsoare că și micuța Palomino avea. De asemenea, sunt convins că pastrama pe care am găsit-o a fost făcută în acest scop. Este ușoară, lesne de transportat și, dacă vei compara toată carnea găsită de rangeri cu cât au cântărit probabil animalele alea, sunt convins că diferența ar fi fost suficientă să le ajungă până la prima ucidere.

Iar uciderea aceea ar fi însemnat mai multă mâncare. Toporul soba kiri era perfect pentru tăierea corpurilor, pentru a pune la frigare un picior suculent. Aș dori să nu mă gândesc la ea în felul ăsta, stând în beznă cu Palomino, încălzindu-și amândouă mâinile la un foc care duduie, cu intestinele ghiorțăind de aromele ce se ridică din grăsimea care picură în flăcări.

De asemenea, e greu să nu-ți fie milă de Sasquatch care au supraviețuit. Răniți, speriați, tresărind la orice zgomot care ar putea aparține primatelor mai mici și flămânde ce vin după ei. Kate nu-i singura din familia noastră cu o imaginație bogată.

Mi-am închipuit-o urmărindu-i, poate folosind-o pe Palomino ca hăitaș. Fetița ar țipa, ar răscoli tufișurile, ar face suficientă gălăgie ca să-i împrăștie speriați, în timp ce Kate așteaptă răbdătoare ca vreunul

dintre rătăciți să-i nimerească în lance. Pot chiar să-mi imaginez momentul. Prințesa, cea mai tânără și cea mai vulnerabilă, schelălăind de suferință în timp ce Kate îi înfige oțelul de Damasc între coaste. De asemenea, mi-o pot închipui pe sora mea „jucându-se“ cu victima ei, torturând-o. Nu pentru distracție, fiindcă așa ceva ar însemna o risipă. Ar încerca o tactică de tip Vincent Boothe, sperând să atragă un salvator izolat. Și poate că ar funcționa. Cercetașul aleargă să ajute și se răsucește surprins să-și vadă tendonul lui Ahile retezat de securea lui Palo.

Și ceilalți, cele două tinere mame, ținându-se îmbrățișate, auzind cum țipetele se sting și simțind apoi miros de fum și carne gătită. Sper că nu au creierele foarte avansate pentru a-și imagina soarta, pentru a ști că puii lor nu vor trăi suficient să ajungă la maturitate. De asemenea, sper că nu sunt suficient de inteligenți pentru a simți remușcări. „Uite ce am stârnit!“ Mai rău decât să-ți vizualizezi moartea este să știi că ai provocat-o chiar tu.

Poate că mă agăț ca înecatul de un pai. Poate că ele au fost surprinse într-adevăr de un viscol. Din câte știu, corpurile lor pot să fie pe o masă de morgă din Tacoma. Verific săptămânal, însă până acum nicio rămășiță găsită nu s-a potrivit.

Dar, dacă printr-un miracol, ele continuă să urmărească creaturile alea, ucigându-le una câte una... trăind din carnea lor suficient pentru a... a le găsi pe celelalte? Nu am vorbit despre asta până acum, totuși este imposibil ca acolo să existe doar un singur grup. N-ar fi suficient pentru a susține specia. Ce-ar fi dacă Palo și Kate le-au lăsat pe tinerele mame să trăiască suficient pentru a le conduce la alt grup? Știu că-i greu de crezut, dar „greu de crezut“ este valabil pentru toată povestea asta.

Silueta de pe poteca animalelor a ajuns lângă noi. Este Gary Nelson, fostul soț al lui McCray. Cei doi bărbați se îmbrățișează prelung. Gary îi arată lui McCray harta pe care o ține în mâna dreaptă înmănușată și semnele cu carioca roșie pe care le-a făcut. McCray scoate un oftat resemnat și-și ia pușca de pe umăr.

— E greu de-nțeles de ce a lăsat jurnalul în urmă. N-a spus-o niciodată, dar eu știu. O călătorie se termină, altă călătorie începe. Îmi vine greu să împac amintirile despre sora mea mai mică, moale și sensibilă, cu prădătoarea care poate fi acolo, acum. Mama unui trib de doi. Primatele ucigașe.

Vântul urlă în depărtare. Cel puțin cred că e vântul.

— Ai auzit?

MULȚUMIRI

În primul și în primul rând, un gigantic „mulțumesc“, un „mulțumesc“ cât un Sasquatch, lui Thomas Tull, care mi-a redat cu generozitate drepturile de ecranizare ale unui roman pe care i le-am vândut cândva.

Mulțumiri echipei mele de redactare formată din Julian Pavia și Sarah Peed, pentru sârguință neobosită și obiectivitate.

Lui Carolyn Driedger (USGS), lui Leslie C. Gordon (USGS, pens.) și profesorului Barry Voight de la Pennsylvania State University, pentru ajutorul tehnic legat de erupția Rainier.

Prietenilor mei Kevin și Jo, care mi-au prezentat așezarea care a inspirat Greenloop, și lui John, fratele lui Jo, pentru îndrumările tehnologice necesare transformării inspirației în realitate.

Lui Rachel și lui Adam Teller, pentru sfaturile privind suflarea sticlei.

Dianei Harlin și lui Jonny Small, pentru referințe culinare și de cultură pop.

Lui Nate Pugh, pentru cunoștințele despre construirea caselor, vărului Robert Wu, pentru cuțitele de bucătărie, și lui Arigon Starr, pentru călăuzirea prin lumea Sasquatch în culturile amerindiene.

Lui Rosemary Clarkson de la Darwin Correspondence Project, care m-a corectat în privința autorului real al citatului din Darwin.

Maiorului John Spencer (US Army, retr.), pentru limbajul militar.

Profesorului Lionel Beehner (United States Military Academy at West Point) și maiorului Michael Jackson (US Army), care mi-au făcut legătura cu experții în Bosnia.

Și experților respectivi, Jasmin Mujanovic și Leila Disdarevic, care au adus-o la viață cu pricepere pe Mostar.

Agentului meu, Jonny Geller, care a umplut niște pantofi foarte mari.

Prietenului meu din copilărie, Richard Cade, pentru declarația lui de neuitat din clasa a II-a: „Bigfoot este indestructibil!“

Și, ca întotdeauna, soției mele strălucitoare, susținătoare și supraumană de răbdătoare, Michelle.

NOTE

Introducere

1. Federal Emergency Management Agency, Agenția Federală pentru Managementul Situațiilor de Urgență. Scopul principal al agenției este coordonarea răspunsului la dezastrele din SUA care depășesc resursele autorităților locale și statale (n. tr.).

2. *Senior Ranger*, în lb. engleză, persoană cu funcție de conducere în cadrul forțelor de ordine dintr-o rezervație naturală (n. red.).

Capitolul 1

1. Kate McCray a crescut în Columbia, statul Maryland (n. a.).

2. Masdar City, proiect de oraș sustenabil construit în Abu Dhabi, Emiratele Arabe Unite (n. a.).

3. Dongtan, eco-oraș planificat a fi construit pe insula Chongming, în Shanghai, China (n. a).

4. Sechestrare, lege de control a austerității bugetare promulgată de Congresul Statelor Unite în 2013 (n. a.).

5. BedZED, comunitate sustenabilă de o sută de locuințe, terminată în 2002 în Hackbridge, Londra, Marea Britanie (n. a.).

6. Sieben Linden, așezare în Germania, neconectată la rețele de utilități (n. a).

7. Dunedin, Eco Home Village în Dunedin, Florida, SUA (n. a.).

8. Deși replica „Eu cânt la toată orchestra“ a fost rostită de Michael Fassbender și scrisă de Aaron Sorkin pentru filmul *Steve Jobs* din 2015, nu se poate confirma că Jobs însuși a rostit vreodată cuvintele respective (n. a.).

Capitolul 2

1. „Casă lungă“ (n. tr.).

2. Jucăriile ajutătoare de tip „fidgeter“ reduc stresul și anxietatea atât la copii, cât și la adulți, fiind o modalitate de a elibera energie nervoasă; sunt utilizate în general de persoanele cu ADD și ADHD (n. tr.).

3. Institutul de Tehnologie Karlsruhe a fost pionierul procesului de printare 3D a sticlei prin încorporarea unei baze de siliciu cu nanoparticule de polimer

(n. a.).

Capitolul 3

1. MoPOP, Museum of Popular Culture, Muzeul de Cultură Populară (n. a.).

2. Intelligentsia, cafenea populară de pe bulevardul Abbot Kinney (n. a.).

3. Y-Q este acronimul de la *Yi qi*, un dinozaur cu aripi de liliac care a trăit la sfârșitul jurasicului și ale cărui rămășițe au fost descoperite în China (n. a.).

Capitolul 4

1. United States Geological Survey – Serviciul de Prospectare Geologică SUA (n. tr.).

2. Harry R. (Randall) Truman, o victimă a erupției Mount St. Helens, care nu trebuie confundat cu Harry S. Truman, al treizeci și treilea președinte al SUA (n. a.).

3. Băutura carbogazoasă LaCroix este considerată neutră din punct de vedere caloric, nu negativă, în timp ce opiniile sunt împărțite cu privire la caloriile negative ale țelinei (n. a.).

4. Potrivit unui studiu EPA din 2014, americanii risipesc anual 38,4 milioane de tone de alimente (n. a).

Capitolul 5

1. Pe 13 noiembrie 1985, erupția vulcanului Nevado del Ruiz din Columbia a provocat moartea a aproximativ 23 000 din cei 29 000 de oameni care trăiau într-o așezare apropiată, numită Armero (n. a.).

Capitolul 6

1. Inversarea benzii contrasens, expresie utilizată în cazul dezastrelor naturale când toate benzile unei șosele sunt folosite pentru a canaliza vehiculele într-o singură direcție (n. a.).

2. Navă-spital americană (n. tr.).

3. Mammoth Lakes, statul California. Pe 27 mai 1982, un avertisment fals despre o erupție a afectat atât economia orașului, cât și încrederea în United States Geological Survey (n. a.).

Capitolul 7

1. În original, Pal. Am respectat opțiunea traducătorului, întrucât prescurtarea Palo este mai apropiată de spiritul limbii române (n. red.).

2. Butada „Adversitatea ne face cunoștință cu noi înșine“ a fost atribuită inițial lui Albert Einstein, dar a fost rostită sub această formă de președintele George W. Bush pe 14 septembrie 2001, la National Day of Prayer and Remembrance Service din National Cathedral din Washington, DC (n. a.).

3. „Păpușica mea“, în lb. croată (n. a.).

Capitolul 9

1. Josephine Schell (numele de fată „Begay“) este membră a națiunii Navajo (n. a.).

2. Abia după terminarea interviurilor mele pentru această carte, am descoperit că filmul în cauză, *Snowbeast* din 1977, a produs, de fapt, un costum integral pentru creatură (n. a.).

3. „Canionul Maimuței“ (n. tr.).

4. Interviu din *In Search of History,* 1997, History Channel (n. a.).

5. Denumirea, în lb. rusă, în original, a unei case de vacanță (n. red.).

6. Bluff Creek este cunoscut, de asemenea, ca locul „filmului despre Bigfoot“ al lui Patterson din 1967 (n. a.).

Capitolul 10

1. În iunie 2019, în temeiul Legii privind libertatea de informare, Biroul Federal de Investigații a publicat un dosar de douăzeci și două de pagini care detaliază analizele sale de laborator asupra părului „atașat de o bucățică de piele“. Eșantionul, care le-a fost adus în 1976 de Bigfoot Research Center, a fost identificat ca aparținând „familiei cervidelor“ (n. a.).

2. Un studiu din 2007, realizat de David Raichlen de la University of Arizona, Michael Sockol de la University of California și Herman Pontzer de la University Washington din St. Louis, „sugerează că mersul biped la primii hominizi, asemănători maimuțelor, ar fi putut fi într-adevăr mai economicos decât mersul patruped cu sprijin în pumni“ (n. a.).

Capitolul 12

1. În 2001, relatări despre un *kala bandar* (în lb. hindi), sau un „om-maimuță“, au început să-i terorizeze pe locuitorii din East Delhi, India. Aceste relatări au fost ulterior discreditate ca un caz de „isterie în masă“ (n. a.).

Capitolul 14

1. În 2009, cimpanzeul adult „Santino“ i-a șocat pe vizitatorii Grădinii Zoologice Furuvik din Suedia, bombardându-i cu pietre pe care le adunase din timp (n. a.).

Capitolul 15

1. *The Muppet Show*, episodul 211, „With our very special guest star, Mr. Dom DeLuise“ (n. a.). 180

Capitolul 16

1. Traducere din limba engleză de Veronica Focșeneanu (n. tr.).

Capitolul 17

1. *Gonite se u pičku materinu!* – „Înapoi în pizda mă-tii!“ (n. a.).

2. Mrš! Mrš! – „Scârbă! Scârbă!“ în limbaj popular american sau tradiționalul „Marș! Marș!“ (n. a.).

3. *Pičko jedna!* – „Pizdă!“ (n. a.).

4. *Jebem li ti krv* – „Futu-te-n sânge!“ (n. a.).

Capitolul 21

1. Traducere de Veronica Focșeneanu (n. tr.).

2. Până la momentul scrierii acestor rânduri, zece persoane au fost ucise de pume în America de Nord, după moartea lui Scott Lancaster (n. a.).

3. *Majmune jedan* – „Maimuță“ (n. a.).

Epilog

1. NOAA, The National Oceanic and Atmospheric Administration (n. a.).

2. POES, Polar Operational Environmental Satellite (n. a.).